Inhoudsopgave jaarstukken 2020

Voorwoord 5

Leeswijzer 9

1. *Jaarverslag* 13
Financiële analyse 15

Programmaverantwoording 23

Thema Roermond van iedereen 25
Programma 1 Zorgzame gemeente 27
Programma 2 Inclusieve samenleving 43
Programma 3 Goed onderwijs 49

Thema Groene Stad 55
Programma 4 Kansen voor klimaat 57
Programma 5 Goede leefomgeving 65

Thema Dynamische Stad 77
Programma 6 Toekomstbestendige Stad 79
Programma 7 Ruimte en Wonen 91
Programma 8 Levendige Stad 103
Programma 9 Veilige Stad 111

Thema Moderne Gemeente 117
Programma 10 Moderne gemeente 119

Overig / overzichten 127

Paragrafen 135
Paragraaf 1 Lokale heffingen 137
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 145
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen 157
Paragraaf 4 Financiering (treasury) 173
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering 181
Paragraaf 6 Verbonden partijen en participaties 191
Paragraaf 7 Grondbeleid 221
Paragraaf 8 Corona 237

2. *Jaarrekening* 251

2.1 Balans per 31 december 2020 253

2.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020 259

2.3 Toelichting 263
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling **265**
2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020 **269**
2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening **293**

2.4 Overzichten 301
2.4.1 Staat van Gewaarborgde geldleningen 2020 **303**
2.4.2 Staat van incidentele baten en lasten **306**
2.4.3 Analyse begrotingsafwijkingen (en begrotingsrechtmatigheid) **310**
2.4.4 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke sector (WNT) **312**

2.5 Staat van baten en lasten over het jaar 2020 per taakveld 315

2.6 Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen 321

3. *Bijlagen* 333

3.1 Verstrekte geldleningen 2020 334

3.2 Opgenomen geldleningen 2020 335

3.3 Fiscale positie vennootschapsbelasting 336

Colofon 341

Voorwoord

Voorwoord

Voor u ligt de jaarrekening 2020. Een jaar dat wereldwijd anders verliep dan we ooit hadden kunnen vermoeden voor dit jaar begon. Het uitbreken van de COVID-19 epidemie waarvan de impact op de wereld en daarmee ook op onze stad en samenleving enorm is. Daarmee was het ook bestuurlijk, organisatorisch en financieel een complex jaar, met veel onverwachte en nieuwe vraagstukken. Waaruit weer volgt dat ingezette koersen minder vanzelfsprekend waren dan vooraf bedacht, en andere zaken met voorrang moesten worden opgepakt.
Er is in dit achterliggende jaar veel energie en daadkracht ingezet op het zoveel mogelijk voorkomen van negatieve effecten van de Corona-epidemie voor onze stad en haar inwoners, en hard gewerkt om ingezette doelen en koersen vast te houden waar nodig en waar het kon. De financiële weergave van dit bijzondere en moeilijke jaar treft u in deze jaarrekening aan.

We maken graag van de gelegenheid gebruik om onze dank uit te spreken aan een ieder, die zich in het afgelopen jaar heeft ingezet voor onze stad en samenleving. Die dank geldt zeker onze medewerkers en onze gemeenteraad, maar nadrukkelijk ook de inwoners van onze stad. Wij zijn onder de indruk van de talrijke (veelal spontane) initiatieven in onze samenleving zijn ontstaan tussen mensen, bedrijven, organisaties, instellingen, en verenigingen enz. Door nieuwe samenwerkingen ontstonden nieuwe dwarsverbanden en nieuwe veerkracht in de crisis. Een jaar van afstand bracht nieuwe nabijheid met zich mee. Die bijdrage van mensen voor mensen vertaalt zich niet in cijfers in een jaarrekening maar is wel van grote waarde en betekenis.
Voor al die initiatieven en volharding: nogmaals onze dank.

Roermond, 25 mei 2021

Burgemeester en wethouders van Roermond,

De secretaris, De burgemeester,

Ir. J.A.G.M. van Aaken M.J.D. Donders – de Leest

Leeswijzer

Leeswijzer

Dit zijn de jaarstukken 2020 van de gemeente Roermond. In de jaarstukken leggen we verantwoording af over de uitvoering van het in de begroting vastgestelde beleid. Met het vaststellen van de begroting geeft de raad jaarlijks op programmaniveau de beleidskaders aan. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van de programmabegroting. Door middel van de jaarstukken legt het college daarover verantwoording af.

De indeling van de jaarverantwoording 2020 is in overeenstemming met de programmabegroting 2020. De jaarverantwoording 2020 is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

Jaarverslag
- Programmaverantwoording
- Verplichte paragrafen
- Beleidsindicatoren

Jaarrekening
- Programmarekening
- Balans met toelichting
- Sisa-bijlage

Bijlagen

In de financiële analyse krijgt u op hoofdlijn inzicht in het financiële resultaat 2020, de grootste afwijkingen en de financiële positie. Over de resultaten op de kredieten in 2020 bent u geïnformeerd via de kredietrapportage. In de programmaverantwoording zijn de voornemens zoals opgenomen in de begroting 2020, afgezet tegen de realisatie in 2020. In de programmaverantwoording is een rapportagegrens voor financiële afwijkingen van grofweg € 100.000 aangehouden. Waar achter een getal een N staat, is sprake van een nadeel. Waar achter een getal een V staat, is sprake van een voordeel.

Voor de gemeente is het verplicht in het jaarverslag zeven paragrafen op te voeren: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de jaarrekening. Op advies van Binnenlandse Zaken is in de jaarrekening 2020 een speciale corona-paragraaf opgenomen. In deze paragraaf is in één oogopslag zien welke gevolgen Covid-19 op de begroting heeft gehad en welke maatregelen er zijn genomen.

In het onderdeel jaarrekening en de hierbij behorende bijlagen treft u de verplichte financiële stukken en de hierbij behorende detailgegevens aan.

1.

Jaarverslag 2020

Analyse rekeningresultaat

Ieder jaar bij de jaarrekening kijken we terug op onze financiën en beoordelen we ons financiële beleid. In de jaarstukken 2020 leest u hoe we met onze middelen zijn omgegaan; wat we hebben bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat dat heeft gekost en wat dat betekent voor onze financiële positie. In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijn inzicht gegeven in het financieel resultaat over 2020 van de gemeente Roermond, de grootste afwijkingen en de financiële positie.

Resultaat 2020

We sluiten het jaar 2020 af met een gerealiseerd resultaat van € 2.666.000 voordelig. De raad neemt op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een besluit over het bestemmen van het gerealiseerde resultaat. Hierna wordt dat verder toegelicht.

Samengevat ziet het resultaat van 2020 er als volgt uit:

Financieel resultaat jaarrekening 2020 (bedragen x € 1.000)

Resultaat 2020	Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	207.296	206.236	**1.060 N**
Mutaties in reserves	26.411	30.136	**3.726 V**
Gerealiseerd resultaat			**2.666 V**
Saldo voorgestelde resultaatbestemmingen			**3.792**
Gerealiseerd resultaat na voorgestelde resultaatbestemmingen			**1.126 N**

Uit de tabel blijkt dat het saldo van baten en lasten € 1.060.000 nadelig bedraagt. Na verwerking van mutaties in de reserves bedraagt het gerealiseerd resultaat € 2.666.000 voordelig. Voorgesteld wordt om in totaal € 3.792.000 te bestemmen voor nog uit te voeren activiteiten in 2021 en volgende jaren. Daarna resteert een negatief resultaat van € 1.126.000. Dit negatieve saldo komt ten laste van de algemene reserve.

Het gerealiseerd resultaat wordt nog geanalyseerd op eventuele structurele budgettaire effecten. Daar waar hier sprake van is zullen deze worden meegewogen bij de opstelling van de kaderbrief 2022 en de meerjarenbegroting 2022-2025.

Resultaat per programma

Bij de begroting 2020 zijn we gestart met een tekort van ruim € 760.000. Op basis van vastgestelde begrotingswijzigingen is het begroot saldo 2020 uitgekomen op een tekort € 395.000. Het gerealiseerd resultaat (resultaat na mutaties in reserves) over het jaar 2020 bedraagt € 2.666.000 positief. Ten opzichte van een begroot resultaat van € 395.000 is dit een verschil van afgerond € 3.061.000.

Resultaat 2020 ten opzichte van gewijzigde begroting 2020 (bedragen x € 1.000)

Resultaat 2020 ten opzichte van de gewijzigde begroting Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijkingen ten opzichte van de begroting
Totale lasten	214.433	207.296	7.137
Totale baten	205.981	206.236	255
Totaal saldo van baten en lasten	**8.452 N**	**1.060 N**	**7.392**
Mutaties in reserves	8.057	3.726	4.331
Gerealiseerd (netto)resultaat*	**395 N**	**2.666 V**	**3.061**

** In dit resultaat is nog geen rekening gehouden met resultaatbestemmingen.*

De afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging) die we zien op de lasten, baten en mutaties reserves, zijn als volgt over de programma's verdeeld:

PROGRAMMA'S	AFWIJKINGEN			
Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijkingen ten opzichte van de begroting
1. Zorgzame gemeente	3.621 V	960 V	4.159 N	421 V
2. Inclusieve samenleving	907 V	499 N	535 N	126 N
3. Goed onderwijs	505 V	213 N	--	292 V
4. Kansen voor klimaat	260 V	19 N	42 N	200 V
5. Goede leefomgeving	329 N	1.910 N	27 V	2.212 N
6. Toekomstbestendige stad	838 V	222 N	215 N	401 V
7. Ruimte en wonen	1.406 N	597 V	686 V	123 N
8. Levendige stad	983 V	126 V	76 N	1.033 V
9. Veilige stad	342 V	123 V	40 N	425 V
10. Moderne gemeente	548 N	519 V	4 N	33 N
Overzichten	1.656 V	1.098 V	27 V	2.781 V
Totaal	**6.831 V**	**560 V**	**4.331 N**	**3.061 V**

NB: een nadeel op reserves betekent dat ten opzichte van de begroting meer is gestort in de reserve ten laste van de exploitatie of minder is onttrokken uit de reserve ten gunste van de exploitatie.

Het jaarrekeningresultaat is de optelsom van de resultaten op de diverse programma's en producten en bestaat uit zowel positieve als negatieve afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting. In de programmaverantwoording vindt u per programma een nadere inhoudelijke toelichting op de realisatie van het programma en de financiële resultaten. Onderstaand duiden we vooral de belangrijkste afwijkingen:

- Het voordelig resultaat van € 421.000 binnen programma 1 Zorgzame gemeente wordt vooral veroorzaakt doordat een deel van de activiteiten uit de Doe-agenda-Perspectief op werk, wet inburgering en project Up worden doorgeschoven naar 2021 (€ 372.000).
- Programma 2 Inclusieve samenleving vertoont een tekort van € 126.000 doordat per saldo een hogere storting in reserves heeft plaatsgevonden binnen het product samenkracht en burgerparticipatie.
- Het voordelig resultaat van programma 3 Goed onderwijs bedraagt € 292.000. Door Corona hebben minder kinderen gebruik kunnen maken van de peuteropvang en hebben niet alle kinderen een volledig programma kunnen volgen waardoor er minder kosten zijn gemaakt (€ 162.000). Daarnaast zijn door Corona aanzienlijk minder inspecties uitgevoerd dan regulier. Dit leidt tot een incidenteel overschot op dit budget (€ 98.000).
- Het voordelig saldo van € 200.000 bij programma 4 Kansen voor Klimaat komt vooral doordat een aantal projecten uit het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2020 – 2024 nog in de voorbereidings- of startfase zitten.
- Programma 5 Goede leefomgeving sluit met een nadelig saldo van € 2.212.000. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn het niet realiseren van de taakstellingen voor parkeren/fiscaliseren blauwe zone en het beheer van de openbare ruimte (€ 1.115.000), de prijsstijgingen van afvalinzameling en de afgenomen inkomsten voor de verwerking van afvalstromen (€ 987.000).
- Het saldo van programma 6 Toekomstbestendige stad is € 401.000 voordelig. Dit komt doordat er meer toeristenbelasting ontvangen is dan voorzien in 2020 (€ 208.000) en weinig tot geen evenementen hebben plaatsgevonden waardoor een voordeel is ontstaan op de uitvoeringskosten (€ 67.000).
- Het nadelig resultaat van € 123.000 van programma 7 Ruimte en wonen is vooral het gevolg van de hogere storting in het onderhoudsfonds voor gebouwen (€ 479.000). Hier staat tegenover dat de kosten voor gemeentelijke eigendommen "niet voor openbare dienst" lager uitvallen (€ 116.000) en een lagere doorberekening van salariskosten (€ 193.000).
- Programma 8 Levendige stad sluit met een voordelig resultaat van € 1.033.000. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de in 2020 ontvangen rijksmiddelen voor de ondersteuning van de culturele infrastructuur (€ 434.000) en de per saldo lagere kosten van sportbeleid en activering en sportaccommodaties als gevolg van corona en ontvangst SPUK 2020 (€ 447.000)
- Het saldo van programma 9 Veilige stad is € 425.000 voordelig. Dit komt voornamelijk door een lagere loonindexering als geraamd bij de Veiligheidsregio (€ 148.000) en een subsidie van de provincie Limburg voor straatcoaches (€ 146.000).
- Het nadelig resultaat van € 33.000 bij programma 10 Moderne gemeente wordt veroorzaakt door het niet realiseren van de taakstelling dienstverlening publiekszaken en hogere doorberekende salariskosten (€ 670.000). Daar staat tegenover dat opbrengsten leges en retributies per saldo hoger uitvallen € 164.000), een compensatie is ontvangen voor extra kosten bij de Tweede Kamerverkiezingen (€ 149.000) en een vrijval is geweest van de voorziening wachtgelden (€ 255.000).
- Het voordeel van € 2.781.000 op het totaal van de overzichten is vooral het gevolg van de verschil tussen de verantwoording van personeelskosten op het overzicht overhead en de doorbelasting aan de diverse producten (€ 1.776.000). Op totaalniveau heffen deze verschillen zich op. Daarnaast is een deel van de voorziening reorganisatie vrijgevallen (€ 615.000).

Overschrijdingen van de lasten op programmaniveau zijn volgens het controleprotocol dat door de gemeenteraad is vastgesteld onrechtmatig, tenzij het kostenoverschrijdingen zijn die passen binnen het gemeentelijke beleid, kostenoverschrijdingen zijn die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten of kostenoverschrijdingen zijn bij open einderegelingen. Deze overschrijdingen worden door de accountant niet bij de beslissing betrokken of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden gegeven. Voorwaarde is wel dat deze kostenoverschrijdingen goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen.

Stand van de algemene reserve

Hiervoor gaven we aan dat 2020 wordt afgesloten met een voordeel van € 2.666.000. Dit bedrag wordt gestort in de algemene reserve. Daar staat tegenover dat de voorstellen voor resultaatbestemming onttrekkingen uit de algemene reserve met zich meebrengen. Voorgesteld wordt om middelen die in 2020 niet zijn uitgegeven via de algemene reserve over te hevelen naar 2021.

Het verloop van de algemene reserve is hierdoor als volgt:

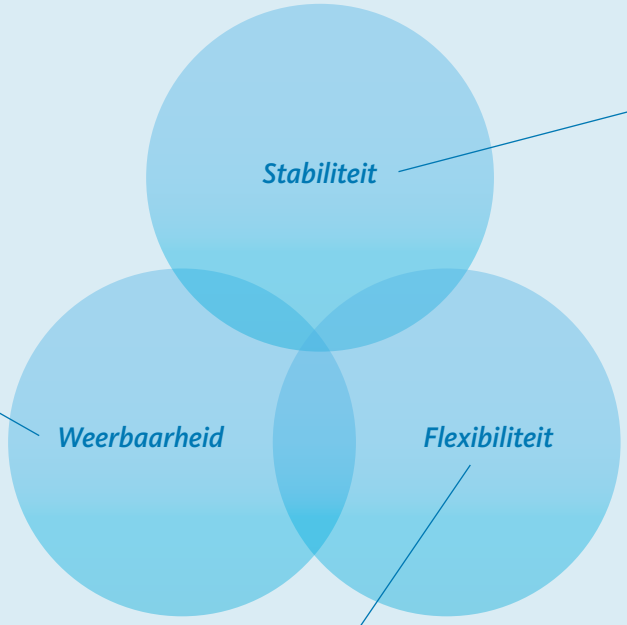
Stand algemene reserve	Bedrag
Stand voor resultaatbestemming (31-12-2020)	€ 15.601.000
• Storting voordelig saldo 2020	€ 2.666.000
• Onttrekking in verband met bestemmingsvoorstellen	€ 3.792.000
Stand na resultaatbestemming	**€ 14.475.000**

Het door de raad vastgestelde minimumniveau in de algemene reserve bedraagt € 9 miljoen.

Financiële positie

Een gezonde financiële positie is belangrijk voor zowel het Roermond van nu, als het Roermond van de toekomst. De financiële positie van de gemeente kunnen we vanuit drie aspecten beoordelen die hieronder in een schema staan weergegeven. De hierbij gebruikte kengetallen worden (gedeeltelijk) ontleent aan *waarstaatjegemeente.nl.* Deze beoordeling overlapt deels de voorgeschreven kengetallen zoals opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De **financiële weerbaarheid** geeft aan in hoeverre Roermond op lange termijn kan blijven voldoen aan haar verplichtingen. Dit komt vooral tot uitdrukking in het weerstandsvermogen. vermogen) en de solvabiliteitsratio van de gemeente.

De **financiële stabiliteit** geeft de mate aan waarin Roermond haar financiële positie in evenwicht weet te houden. Deze stabiliteit komt tot uitdrukking in de exploitatie (saldo van baten en lasten), de balans (ratio's) en de liquiditeitsbegroting van de gemeente.

De **financiële flexibiliteit** geeft inzicht in de mate waarin de gemeente snel accenten kan verleggen binnen de exploitatie. Oftewel de mate waarin de gemeente in enig jaar snel kan reageren op veranderingen en behoeften, ambities en doelstellingen. Belangrijk aspect betreft de classificatie van de baten en lasten als structureel c.q. vast of incidenteel c.q. variabel. Daarnaast geeft de mate waarin de gemeente langdurig verplichtingen is aangegaan, inzicht in de financiële weerbaarheid.

Financiële stabiliteit

Een duurzaam financieel beleid houdt onder andere in dat de gemeentelijke voorzieningen op peil blijven en de gemeentelijke lasten voor burgers niet te veel stijgen. Zij moeten niet voor financiële verrassingen komen te staan. De stabiliteit komt terug in verschillende onderdelen van de financiële positie van de gemeente Roermond.

De schuldenlast zegt meer over de financiële positie van gemeenten dan de hoogte van het eigen vermogen, stelt de VNG. Om de financiële positie te kunnen beoordelen, gebruiken we in de praktijk verschillende ratio's.

Kengetallen financiële stabiliteit	2018	2019	2020	Norm
Solvabiliteitsratio	28,9 %	26,1 %	**23,6**	> 20%
Herfinancieringsrisico (renterisiconorm)	ja	ja	**ja**	< 20%
Voldaan aan norm voor kasgeldlimiet?	ja	ja	**ja**	< 8,5 %
Exploitatiesaldo huidig jaar positief?	ja	nee	**nee**	Ja
Structureel begrotingsevenwicht?*	ja	ja	**ja**	Ja

** structureel begrotingsevenwicht op basis van de begroting 2021.*

- *Solvabiliteitsratio*
  Deze ratio laat zien welk deel van het vermogen niet met schulden is belast. Er is geen standaardnorm aan te geven voor een 'gezonde solvabiliteit' omdat dit per organisatie sterk kan verschillen. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% bevindt de gemeente zich op glad ijs. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 30% springt het licht op oranje. Als normaal wordt een ratio tussen 30 en 80% gezien. Ten opzichte van 2019 is de solvabiliteit gedaald van 26,1% naar 23,6%. Deze tendens zet zich ook meerjarig voort. Uit de geprognosticeerde balans in de begroting 2021 wordt een verdere daling van de solvabiliteit verwacht tot 21,9% in 2024. De ondergrens voor de financiële gezondheid van onze gemeente komt daarmee snel dichterbij.

- *Herfinancieringsrisico*
  Het herfinancieringsrisico ('renterisiconorm', zie paragraaf Financiering) geeft aan welk deel van de leningen we in een bepaald jaar moeten herfinancieren. Bij een hoog percentage bestaat het risico dat we tegen een hogere rente moeten lenen en dat daardoor de rentelasten in de exploitatie toenemen (in het geval van rentestijgingen). Bij een rentedaling ontstaat er juist ruimte. Wettelijk is bepaald dat het percentage van de leningen dat in enig jaar moet worden geherfinancierd lager moet zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Een percentage onder 20% is voldoende, daarboven is onvoldoende. Roermond scoort bij deze indicator zeer goed, aangezien we bij het aantrekken van middellange geldleningen steeds streven naar een grote spreiding in de totale toekomstige rente- en aflossingsverplichtingen per jaar.

- *Kasgeldlimiet*
  Dit is eveneens een wettelijke norm. De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, voor een gemeente maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mag zijn. Een gemeente mag deze limiet maximaal twee kwartalen achter elkaar overschrijden.
  De gemeente Roermond voldoet aan deze norm. Zie voor een toelichting hierop de paragraaf Financiering.

- *Exploitatiesaldo*
  Voor het kengetal of het exploitatiesaldo van het huidig jaar positief is, is gekeken naar de uitkomst van de begroting van het betreffende jaar.

- *Begrotingsenwicht*
  De indicator of de exploitatiesaldi de komende 4 jaar naar verwachting positief zijn, geeft aan of er sprake is van een sluitende meerjarenbegroting. Voor de jaarstukken 2020 is dit beoordeeld door te kijken naar de uitkomst van de programmabegroting 2021-2024 bij het onderdeel structureel en reëel evenwicht.

Financiële flexibiliteit

Hieronder gaan we in op de flexibiliteit van de gemeentelijke exploitatie en balansposities. De kengetallen in de tabel geven inzicht in de mate waarin Roermond op korte termijn accenten kan verleggen. Denk hierbij aan 'ruimte' binnen de exploitatie, structurele lasten en baten versus incidentele lasten en baten en de onbenutte belastingcapaciteit.

Kengetallen financiële flexibiliteit	2018	2019	2020	Norm
Nettoschuldquote	51%	60%	**55%**	< 100%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	48%	58%	**53%**	
Structurele exploitatieruimte	- 2,5%	0%	**0%**	> 0%
Belastingcapaciteit	94,8 %	90,3 %	**89,7%**	Landelijk gemiddelde

- *Netto schuldquote*
  De nettoschuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Deze indicator brengt in beeld in hoeverre de netto schulden zich verhouden tot de totale baten (inkomsten) van de gemeente. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten (investeringen) te financieren (en daarmee; des te lager de flexibiliteit in het resterende budget). In het BBV heeft de wetgever geen normen opgelegd. Wel heeft de VNG een aantal streefwaarden voorgesteld waarbij de kanttekening is dat er geen landelijke normen voor de kengetallen zijn, omdat deze erg afhangen van de lokale situatie. De VNG adviseert voor de netto schuldquote 130% als maximumnorm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Er is dan sprake van een zeer hoge schuld. Het licht staat dan op rood. Maar al bij een netto schuld die 100% van de inkomsten te boven gaat, springt het licht op oranje.

- *Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen*
  Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de nettoschuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend, is gelijk aan de nettoschuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Een stijgende schuldratio betekent dat een steeds groter deel van de begroting vastligt in rentelasten. Dit maakt de begroting veel minder flexibel om bij te sturen. Uit cijfers van de VNG blijkt dat Roermond een lagere netto schuldquote heeft dan vergelijkbare gemeenten van dezelfde omvang. (50.000-100.000 inwoners).

- *Structurele exploitatieruimte*
  Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering en de opbrengst OZB. Een positief percentage bij de structurele exploitatieruimte betekent dat onze structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De uitkomst op deze indicator geeft aan dat de structurele baten ontoereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

- *Belastingcapaciteit:*
  De belastingcapaciteit geeft de mate aan waarin de lokale lasten, en hiermee de gemeentelijke baten, eventueel kunnen worden verhoogd om financiële tegenvallers op te kunnen vangen of om ruimte voor nieuw beleid te creëren. Onze woonlasten bedragen 89,7% van het landelijk gemiddelde. Ten opzichte van het landelijk gemiddelde hebben we dus nog voldoende ruimte om de woonlasten te verhogen. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat feitelijk alleen het onderdeel OZB verhoogd kan worden, omdat wij bij de tariefstelling voor riool- en afvalstoffenheffing uitgaan van 100% kostendekkendheid.

Financiële weerbaarheid

Naast de financiële positie in de balans staat de gemeente bloot aan externe factoren zoals bezuinigingen vanuit het Rijk en claims. Een belangrijke graadmeter voor de financiële positie, vanuit het oogpunt van weerbaarheid, is het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien in hoeverre de gemeente Roermond in staat is om financiële tegenvallers op te vangen. Hieronder vindt u de samenvatting daarvan en de vergelijking met voorgaande jaren.

Kengetallen financiële weerbaarheid	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	Norm
A. Structurele weerstandscapaciteit	2,4	3,3	2,9	
Benodigde structurele weerstandscapaciteit op basis van risicoprofiel	3,4	3,3	2,9	
Ratio weerstandsvermogen	**0,7**	**1,0**	**1,0**	>= 1
B. Incidentele weerstandscapaciteit	38,2	32,1	18,3	
Benodigde incidentele weerstandscapaciteit op basis van risicoprofiel	3,3	2,4	1,3	
Ratio weerstandsvermogen	**11,6**	**13,4**	**14,1**	>= 1

Van beide indicatoren is de structurele ratio de meest belangrijke. Deze ratio geeft aan in hoeverre de gemeentelijke begroting een stootje kan verdragen zonder dat dit onmiddellijk tot ombuigingsoperaties en beleidsversobering leidt. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is dit verder toegelicht.

De ratio incidenteel weerstandsvermogen is gestegen, dit ondanks een daling van de beschikbare weerstandscapaciteit vanwege het niet meer opnemen van de heroverweegbare reserves. Dit komt door een daling van de benodigde incidentele weerstandscapaciteit, voornamelijk als gevolg van een lager risicoprofiel voor grondexploitatie.

Programma-verantwoording

Roermond van Iedereen

Over dit thema staat in het coalitieprogramma het volgende geschreven:

‘Roermond staat voor een inclusieve en zorgzame samenleving. Iedereen krijgt de kans om zich te ontwikkelen en deel te nemen aan de samenleving. Waar dat niet vanzelfsprekend is, spant de gemeente zich in zodat iedereen kan meedoen op zijn of haar manier. Goede zorg, gezonde leefstijl, financiële zelfredzaamheid, goed onderwijs en werk zijn hiervoor belangrijke uitgangspunten. We maken Roermond toegankelijk voor iedereen en bevorderen ontmoetingen tussen onze inwoners.’

Het thema “Roermond van Iedereen” bevat de volgende programma’s:

1 Zorgzame gemeente
- Beter met Minder (strategische opgave)

2 Inclusieve samenleving

3 Goed onderwijs

Programma 1

Zorgzame gemeente

Producten:
Onder het programma "Zorgzame gemeente" brengen wij de volgende producten samen:

a) Informatie, advies en toeleiding

b) Maatschappelijke ondersteuning

c) Jeugdzorg

d) Arbeidsmarkt en participatie

e) Armoede, Inkomensregelingen en schuldhulpverlening

f) Preventie en Gezondheid

Beleidskaders:
- Meedoen naar vermogen, op weg naar een participatiesamenleving: welzijnsvisie gemeente Roermond (2012).
- Beleidskader nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 Regio Midden-Limburg Oost (2014).
- Beleidsplan Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 regio Midden-Limburg Oost (2014).
- Beleidsplan Jeugdhulp 2017-2019 (2016).
- Plan Versnelling transformatie jeugd 'Doorbreek de cirkel in regie' (2017).
- Visienota Jeugdhulp Midden-Limburg West en Oost (2013).
- Beleidsplan Armoedebeleid 'Roermond, samen actief tegen armoede' (2016).
- Uitvoeringsnota Preventief Armoedebeleid 'Roermond, samen actief tegen armoede' (2017).
- Kadernota regionaal arbeidsmarktbeleid Midden-Limburg (2012).
- Visienota werken naar vermogen in Midden-Limburg (2012).
- Beleidsplan schuldhulpverlening (2017-2020) 'Weg uit de schulden'.
- Economische visie Roermond (2017).
- Roermond Gezond, Preventie- en gezondheidsbeleid 2017-2021 (2017).

Verbonden partijen:
- Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)
- Omnibuzz
- Westrom
- N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)

Strategisch doel programma

Inwoners leven gezond en ervaren hun gezondheid als positief. Wie langer gezond leeft, heeft minder maatschappelijke ondersteuning en intensieve zorg nodig en is beter in staat bij te dragen aan het maatschappelijk leven (werk, school, gezin, omgeving, et cetera).

We streven naar een sterke samenleving waarin iedereen zo volledig en volwaardig mogelijk mee kan doen en eigen regie heeft over zijn/ haar leven. De gemeente investeert in preventie en een sterke sociale basis die bijdraagt aan zelfstandig leven. Wanneer het zelfstandig leven (even) niet lukt, voorzien wij in een netwerk van passende laagdrempelige en/of geïndiceerde voorzieningen. We bevorderen burgerkracht en een zelfredzame samenleving, we geven advies en voorlichting en begeleiden naar de juiste vorm van hulp en ondersteuning.

De transformatie in het sociaal domein is verder doorgezet en in de aanpak kijken we breed naar de ondersteuningsbehoefte van inwoners met een zorgvraag. Daarbij betrekken we alle leefdomeinen zoals gezondheid, onderwijs, werk en inkomen.
Met partners geven wij binnen de gestelde kaders uitvoering aan de decentralisaties in het sociaal domein, waarbij wij adequate zorg en ondersteuning bieden aan de mensen die het nodig hebben.

Het programma ‘Beter met Minder’ heeft als doel de kwaliteit van zorg voor onze Roermondse inwoners te verbeteren. Daarmee willen we tegelijkertijd een kostenreductie realiseren.
Het programma omvat een aantal projecten en is tegelijkertijd veel breder dan sec die projecten. Het programma biedt een basis voor het denkkader om onze werkwijze binnen het sociaal domein tegen het licht te houden. Nieuwe projecten staan logischerwijs al in het teken van ‘Beter met Minder’; zij dienen een maatschappelijke impact te creëren tegen lagere kosten. Vanuit dit denkkader herijken we ook onze bestaande uitvoeringstaken op integrale wijze over de verschillende beleidsterreinen.

Wat willen we bereiken

We beschermen en bevorderen de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen zoals bedoeld in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Vanuit de visie van ‘positieve gezondheid’ werken wij aan het bevorderen van de gezondheid van onze inwoners, zodat zij actief mee kunnen doen in de samenleving en minder gebruikmaken van hulp en ondersteuning.

Roermondenaren die ondersteuning nodig hebben, kunnen rekenen op goede zorg. Hierbij doen zij in eerste instantie een beroep op familie, vrienden of de eigen omgeving. Roermondenaren kunnen een beroep doen op geïndiceerde voorzieningen als de eigen omgeving of algemene voorzieningen onvoldoende oplossing biedt.

De gemeente Roermond streeft naar een goed functionerende inclusieve arbeidsmarkt. Een (regionale) arbeidsmarkt waarin vraag en aanbod van arbeid met elkaar in evenwicht zijn en waar plek is voor iedereen die wil en kan werken, dus ook voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We willen bereiken dat zoveel mogelijk inwoners mee kunnen doen in de samenleving: met werk, op school en stage, met een vrijwilligersbaan of andere vormen van participatie.

We willen dat zo min mogelijk mensen afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. Het (preventieve) armoedebeleid is erop gericht de financiële zelfredzaamheid van mensen te vergroten om te voorkomen dat mensen in de armoede terecht komen. Inwoners die niet een eigen inkomen kunnen genereren en ook geen vermogen hebben, kunnen een beroep doen op de sociale voorzieningen van de gemeente (onder andere via de Participatiewet en bijzondere bijstand).

Onze jeugd krijgt alle kansen. Daarom geven we prioriteit aan het voorkomen van problemen bij kinderen en jongeren. In de jeugdhulp gaan we door met de ingezette ontschotting. De trend van armoede, ongezonde leefstijl, gezondheidsklachten of leerachterstanden die generaties lang in families voorkomen, wordt doorbroken.

We willen kwalitatief goede zorg en ondersteuning bieden, waarbij we binnen het sociaal domein niet meer uitgeven dan we ontvangen van het Rijk. Binnen het programma herbezien we daarom onze aanpak. Zowel ten aanzien van projecten/ pilots als de reguliere werkzaamheden. Doel hiervan is om integraal binnen het gehele sociaal domein, bij te dragen aan het vergroten van maatschappelijke impact, tegen gereduceerde kosten.

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
A ***Kansrijke Start*** Het (laten) smeden van lokale en regionale 'coalities Kansrijke Start' in Noord- en Midden-Limburg die uitvoering geven aan het programma Kansrijke Start. Dit met als doel ieder kind de best mogelijke start van zijn of haar leven te geven en een optimale kans op een goede toekomst te bieden.	**A** ***Kansrijke Start*** Eind 2021 staat een sterke samenwerking tussen het sociale en medische domein die zich inzet voor een kansrijke start van kinderen. Inclusief een plan van aanpak over de integrale ketenaanpak met concrete voorstellen op lokale en regionale schaal.	De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg hebben een kwartiermaker Kansrijke Start aangesteld. De kwartiermaker is gestart met het neerzetten van een sterke samenwerking tussen het sociale en medische domein: de zogenaamde regionale coalitie Kansrijke Start. Tevens is er een aanvang gemaakt met het uitvoeringsplan. De gemeente Roermond is kassier voor deze regionale middelen. De regionale middelen zijn bedoeld voor inzet van de kwartiermaker Kansrijke Start regio Noord- en Midden-Limburg en het gelijknamige uitvoeringsplan. De overeenkomst voor de kwartiermaker is getekend op 17 februari 2020 en loopt tot en met 31 december 2021. Om deze reden is resultaatbestemming aangevraagd.
B ***Seniorvriendelijk*** Het verbreden van de aanpak dementievriendelijk Roermond naar een seniorvriendelijke stad.	**B** ***Seniorvriendelijk*** Een seniorvriendelijk Roermond met bijzondere aandacht voor dementie, eenzaamheid en depressie.	Er is gestart met de uitvoering van de actieplannen. De Coronacrisis heeft geleid tot aanpassing van activiteiten en ook tot nieuwe initiatieven. In 2020 is een factsheet itgegeven, die een impressie geeft van de activiteiten en resultaten. Deze factsheet is gedeeld met de commissie BS. In 2021 vervolgen we de uitvoering van de actieplannen.
C ***Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen*** Er wordt gestart met de doordecentralisatie van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen in de regio Midden-Limburg. Ook de taken met betrekking tot bemoeizorg en openbare geestelijke gezondheidszorg maken onderdeel uit van deze doorcentralisatie.	**C** ***Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen*** Conform planning zijn we voorbereid op de decentralisatie van de centrale maatschappelijke opvangvoorziening gelegen in Roermond, naar ook de omliggende gemeenten.	Het project flexibilisering maatschappelijke opvang Midden-Limburg is eind 2020 gestart en wordt in 2021 voortgezet. Op basis van het uitvoeringsplan wordt de samenwerking ingericht rondom de regionale Wmo-taken (maatschappelijke opvang, beschermd wonen, bemoeizorg en OGGz-preventie). De Raad neemt hierover in juli 2021 een besluit.
D ***Bijzondere doelgroepen*** Invulling geven aan het matchen van de ondersteuningsvraag op het gebied van zorg & ondersteuning en huisvesting voor bijzondere doelgroepen.	**D** ***Bijzondere doelgroepen*** Er is inzicht in de vraag naar passende ondersteuning en huisvesting van bijzondere doelgroepen waardoor, waar nodig, staand beleid kan worden aangepast.	Het Matchingspunt vraag & aanbod passende huisvesting & ondersteuning is opgericht op schaal van Midden-Limburg. Zo'n 40 partijen hebben zich hieraan verbonden door ondertekening van een samenwerkingsovereenkomst. Op basis van de monitor matchingspunt is in 2020 een eerste beeld verkregen van de vraag naar passende huisvesting en ondersteuning. Onder andere po basis hiervan heeft een overleg plaatsgevonden over jongerenhuisvesting.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
E ***Arbeidsmarkttoeleiding*** Opstellen van een regionaal jaarplan om de doelstellingen van de Participatiewet te bereiken, op basis van de uitgangspuntennotitie 'Arbeidsmarkttoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt'. In het jaarplan wordt tevens een kwantitatieve doelstelling opgenomen.	**E** ***Arbeidsmarkttoeleiding*** Meer inwoners zijn in staat om in hun eigen levensonderhoud te voorzien en meer inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben betaald werk, volledig of in deeltijd. In het jaarplan wordt dit geconcretiseerd.	In 2020 is het jaarplan arbeidsmarktregio 2020 vastgesteld. De regionale beleidsgroep heeft de beleidsactiviteiten uit het jaarplan verder uitgewerkt. Vanwege de Coronacrisis is er ook regionaal gewerkt aan een nieuw plan voor de veranderde Arbeidsmarkt. Dit plan borduurt deels voort op het bestaande jaarplan en het actieplan Perspectief op Werk. Ook zijn er nieuwe onderdelen toegevoegd vanwege de veranderingen op de arbeidsmarkt.
F ***Perspectief op Werk*** Uitvoeren van het actieplan 'Door inzicht aan de slag' en in het verlengde daarvan het project 'Perspectief op Werk' met als doel de personeelsvraag van werkgevers om te buigen naar een vraag die we met de doelgroep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen invullen.	**F** ***Perspectief op Werk*** Profilering van 1.250 werkzoekenden (regiobreed) in het project 'Door inzicht aan de slag'. Deze aanpak verbreden we in de toekomst naar een grotere doelgroep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt met als doel ze duurzaam aan het werk te krijgen. In Midden-Limburg is de totale ambitie van 1.250 inmiddels ruimschoots behaald.	In januari 2020 is de uitvoering gestart van het actieplan 'Perspectief op Werk'. Vanwege de Coronacrisis is er een aanvullend actieplan opgesteld voor de Arbeidsmarktregio. Dit plan biedt handvatten om snel aan de slag te gaan en in te spelen op de veranderde arbeidsmarkt. De aanpak is uitgewerkt in een Doe-agenda, die loopt van 2020 tot en met 2022. Voorstel is deze te financieren uit de resterende middelen van Perspectief op Werk.
G ***Doorontwikkeling Participatiewet*** Terugdringen van het tekort van de Sociale Werkvoorziening. Dit is onderdeel van het programma 'Beter met Minder'. Onderdeel hiervan is doorontwikkeling van de Participatiewet waarbij de nadruk ligt op het realiseren van duurzame arbeidsparticipatie voor mensen met een verminderde loonwaarde.	**G** ***Doorontwikkeling Participatiewet*** Minder tekorten bij de uitvoering van de Sociale Werkvoorziening. De inzet is om te komen tot zoveel mogelijk dienstverbanden bij private en publieke werkgevers. Dit aangevuld met de mogelijkheid om werknemers te detacheren naar bedrijven en instellingen die als opdrachtgever maar (nog) niet als werkgever willen optreden. Dit resultaat wordt verder geconcretiseerd in het strategieplan.	In 2020 is een inhoudelijk programma en financiële businesscase uitgewerkt voor het realiseren van extra banen met ondersteuning voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit gebeurt in een regionale samenwerking tussen Maasgouw, Echt-Susteren, Roerdalen, Leudal en Roermond. Op basis van de doorvoering van de verbetermaatregelen bij Westrom wordt een halvering van de gemeentelijke bijdrage gerealiseerd in 2024.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
H ***Meerjarige afspraken*** Specifieke inzet op het maken van meerjarige afspraken met een aantal (jeugd-)zorgaanbieders. Deze zijn gebaseerd op een wederzijds commitment en een gedeelde verantwoordelijkheid voor de te bereiken resultaten, de kwaliteit en het budgettaire kader. Onder andere met preventieve maatregelen proberen we de kosten te beheersen.	H ***Meerjarige afspraken*** We leveren gezamenlijk met aanbieders kwalitatief goede (jeugd-)zorg binnen budgettair krappere kaders.	In juli 2020 heeft het college de startnotitie Toekomstbestendige Zorg en Ondersteuning vastgesteld. Deze startnotitie beschrijft de eerste inhoudelijke richting, het proces en de planning van het project. Dit moet leiden tot meerjarige contractering van één partij voor het versterken van de sociale basis en de Wmo begeleiding o.b.v. taakgerichte bekostiging. Inmiddels is de aanbesteding gestart. In 2020 zijn er afspraken gemaakt met de 10 grootste aanbieders op het vlak van de gespecialiseerde jeugdhulp over de inspanningsverplichting om 10% te bezuinigen. Voor het merendeel van de aanbieders geldt dat deze afspraak niet is behaald. Wel zit er zeker progressie in het behalen van besparingen. Deze trend zal in 2021 moeten worden voortgezet.
I ***Pilots Jeugd*** Uitvoering geven aan een aantal pilots, waaronder: - Transformatie gedwongen kader; - Intake- outtake team, expertteam complexe zorg; - analyse top 75 (duurste jeugdhulp cases) om te komen tot de juiste (maatwerk)inzet van zorg en om te leren van al ingezette en mogelijk afgeronde jeugdzorgtrajecten.	I ***Pilots Jeugd*** Pilots bieden inzicht in alternatieven voor jeugdhulp dan wel een andere, meer efficiënte, aanpak binnen de inzet van jeugdhulp. Inzicht is nodig om vervolgens beleidskeuzes te kunnen maken.	De pilots hebben geresulteerd in beleidsinhoudelijke én praktische veranderingen. Transformatie gedwongen kader Heeft inzichten opgeleverd in de toegangsfunctie Gecertificeerde Instellingen en de afstemming hierbinnen met het vrijwillig kader. Expertteam en Intake- en Outtaketeam Beide teams zijn eind 2020 geëvalueerd. Op basis hiervan vindt doorontwikkeling plaats op het vlak van: - het signaleren van missend alternatief aanbod en formuleren maatwerk op casusniveau; - betere afstemming binnen bestaand aanbod - mogelijkheden om de duur van plaatsing te verkorten en plaatsing te voorkomen (thuis indien mogelijk). In het algemeen geldt dat het uitvoeren van pilots helpt in de doorontwikkeling van het jeugdhulpstelsel en de uitdaging met nijpende tekorten kwaliteit te kunnen (blijven) borgen. Door op vaak kleinere schaal te experimenteren met nieuwe initiatieven, kunnen we redelijk snel in kaart brengen of het zinvol is ze breder uit te rollen. Deze vorm van nieuwe beleidsontwikkeling, samen met relevante partners, verdient de aandacht en past bij het opgavegericht werken.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
J ***Tarief gecertificeerde instellingen*** Het komen tot een duurzame tariefstelling voor de gecertificeerde instellingen.	J ***Tarief gecertificeerde instellingen*** Een duurzaam aanbod van de in de jeugdwet verplichte maatregelen, in het gedwongen kader, tegen een realistisch tarief.	Eind 2019 zijn naar aanleiding van een tarievenonderzoek, nieuwe reële tarieven vastgesteld voor de Gecertificeerde instellingen. Deze tarieven zijn in 2020 ingegaan.
K ***JeugdzorgPlus*** Roermond is centrumgemeente voor de inkoop Jeugdzorg Plus voor het landsdeel Zuid-Oost. In 2020 starten we een aanbestedingsprocedure op voor een nieuwe inkoop waarbij transformatie, kortere verblijfsduur en een sterkere ketensamenwerking centraal staan	K ***JeugdzorgPlus*** Profilering van 1.250 werkzoekenden (regiobreed) in het project ‘Door inzicht aan de slag’. Deze aanpak verbreden we in de toekomst naar een grotere doelgroep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt met als doel ze duurzaam aan het werk te krijgen. In Midden-Limburg is de totale ambitie van 1.250 inmiddels ruimschoots behaald.	In 2020 is een inkoopprocedure doorlopen om te komen tot nieuwe contracten voor het jaar 2021 en verder voor de JeugdzorgPlus voor het Landsdeel Zuidoost. Onderdeel van de overeenkomsten is het verder vormgeven van de transformatie om plaatsingen in de JeugdzorgPlus te voorkomen, verkorten en/of te verbeteren en daarmee de kosten te laten dalen. In 2020 zijn de kosten overigens nog gestegen omdat er meer jeugdigen in JeugzorgPlus zaten dan in 2019.
L ***Transformatiefonds Jeugd*** Uitvoering geven aan het plan ‘Transformeren is samen ‘Uitproberen’’ en onderliggende pilots en projecten opzetten.	L ***Transformatiefonds Jeugd*** Verdergaande transformatie van de jeugdhulp aan de hand van diverse deelprojecten die nu nog in ontwikkeling zijn.	Transformatiebudget is ingezet voor beoogde doelen. Er is geconstateerd dat deelprojecten nog steeds lopen en ook nog met deze middelen kunnen worden gerealiseerd. Denk aan pilots als JIM (structureel opgenomen), buurtgezinnen, pilot toegang binnen gedwongen kader, bekostiging opstart Intake- en Outtaketeam, etc. Al deze pilots hebben als doel om betere hulp voor kinderen (met minder) in te kunnen zetten. In alle gevallen hebben de pilots als resultaat om in een lerend stelsel door te ontwikkelen. Pilots zijn daarmee een belangrijk instrument in deze doorontwikkeling.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 6. Sociaal domein

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019	Realisatie 2020	Nederland
21	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15–64 jaar	LISA	925,00	946,90	963,40	Cijfers 2020 nog niet bekend bij opstellen jaar-verantwoording	792,10
22	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1,00	1,00		Cijfers 2020 nog niet bekend bij opstellen jaar-verantwoording	1,00
23	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	9,00	9,00		Cijfers 2020 nog niet bekend bij opstellen jaar-verantwoording	7,00
24	Nette arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroeps-bevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	63,70	65,00	66,50	66,50 (cijfer 2019: geen actuelere cijfers beschikbaar)	68,80 (cijfer 2019: geen actuelere cijfers beschikbaar)
25	Vervallen							
26	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	3,00	3,00		Cijfers 2020 nog niet bekend bij opstellen jaar-verantwoording	2,00
27	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners (18j e.o.)	CBS	51,57	48,82	48,06	55,52 (cijfer over geheel 2020)	46,00
28	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15–65 jaar	CBS	58,26	53,86	7,84	9,35 (cijfer over geheel 2020)	20,7 (cijfer over geheel 2020)
29	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	15,50	15,00	15,10	12,4 (cijfer over 1e half jaar 2020)	9,7 (cijfer over 1e half jaar 2020)
30	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,90	1,60	1,60	1,6 (cijfer 2019: geen actuelere cijfers beschikbaar)	1,20 (cijfer 2019: geen actuelere cijfers beschikbaar)
31	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,50	0,60	0,50	0,3 (cijfer over 1e half jaar 2020)	0,3 (cijfer over 1e half jaar 2020)
32	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners	GMSD	73,00	75,00	79,00	74 (cijfer over 1e half jaar 2020)	64 (cijfer over 1e half jaar 2020)

Veel input voor de BBV-indicatoren is afkomstig van externe bronnen (met name CBS). Meer actuele gegevens zijn ten tijde van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording.

Wat heeft het gekost?

Zorgzame gemeente				
(Bedragen x € 1,-)	**Prim. begroting 2020**	**Begroting 2020**	**Realisatie 2020**	**Afwijking 2020**
Lasten	92.284.829	104.405.077	100.784.529	3.620.549
Baten	-28.639.784	-35.912.307	-36.872.453	960.146
Mutatie reserves	-2.071.758	-3.402.048	757.345	-4.159.393
Saldo	**61.573.287**	**65.090.723**	**64.669.421**	**421.302**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0110. Informatie, advies en toeleiding				
Meerkostenregeling chronisch zieken Tot 2020 was de regeling meerkosten chronisch zieken inkomensonafhankelijk. Vanaf 2020 is er een inkomensgrens ingevoerd. Dit heeft tot een (ingecalculeerde) daling van het aantal aanvragen en toekenningen geleid. In het budget zijn ook uitvoeringskosten opgenomen. In 2020 hoefde er echter geen tijdelijk personeel te worden ingehuurd om de regeling uit te voeren. De aanvragen zijn afgehandeld door interne medewerkers.	153		-153	I
CJG ambulante hulp en toegang Vanaf 2020 zijn de MEE-middelen - onderdeel jeugd - toegevoegd aan CJG. Deze ondersteuning vindt daar voor dit onderdeel plaats. In begroting 2020 was dit nog niet zo verwerkt.	133		-133	I
Sociale wijkteams Het aantal spreekuurlocaties en het aantal spreekuren is afgenomen. Tevens is sprake van een afname van inhuur medewerkers zorgpartners ten behoeve van het Zorgteam c.q. de sociale wijkteams. Een aantal medewerkers zijn in dienst gekomen van de gemeente Roermond.	102		-102	I
Overig	34	7	-110	I
Totaal product 0110.	**422**	**7**	**-498**	
Product 0120. Maatschappelijke ondersteuning				
Maatwerk dienstverlening 18+ Gemeenten hebben extra budget ontvangen ter compensatie van de invoering van het abonnementstarief. Deze compensatie is budgettair gezien volledig geboekt aan de lastenkant en zou eigenlijk ook deels bij de baten geboekt moeten worden. Daardoor hebben we te maken met een + aan de lastenkant en een – aan de batenkant. E.e.a. wordt bij het volgende P&C-product in 2021 hersteld.	152	-275	123	I
WMO overige Het betreft hier middelen die de gemeenten bij de overgang van de AWBZ naar de Wmo structureel hebben ontvangen. Op deze middelen ligt slechts gedeeltelijk een claim. Derhalve vindt er momenteel een analyse plaats naar welke deel van deze middelen afgeraamd kan worden. Het resultaat van deze analyse komt ten gunste van het raadskader sociaal domein.	73		-73	I
Overig	85	100	-225	I
Totaal product 0120.	**310**	**-175**	**-175**	

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0130. Jeugdzorg				
Jeugdzorg maatwerkdienstverlening Maatwerkdienstverlening is opgebouwd uit de diverse maatwerkproducten die na toewijzing door diverse toegangen (gemeentelijk, GI en derden (waaronder medisch circuit) worden ingezet. Na toewijzing dient ondersteuning te worden bekostigd. (Daardoor kan deze vooraf niet op output worden begroot.) Extra noot: er staan hier ook kosten gemaakt voor Expertisecentrum. Hier tegenover staan ook baten, welke in dit overzicht nog niet staan geboekt.	-545	25	520	I
Jeugdzorg geëscaleerd Een deel is te verklaren op basis van de afrekening van de subsidie Jeugdbescherming en jeugdreclassering over 2019. De vaststelling (daadwerkelijk ingezette maatregelen) was lager dan begroot. De teveel bevoorschotte subsidie is teruggevorderd van de instellingen. Een overschot van €173.000,- wordt veroorzaakt door een eenmalige financiële compensatie van het Rijk voor de afgelopen jaren vanwege het continue uitbreiden van taken bij Veilig Thuis en de daarmee gepaard gaande oplopende kosten voor de gemeenten.	495	149	-894	I
Overig	135	69	-8	
Totaal product 0130.	**85**	**243**	**-382**	
Product 0140. Arbeidsmarkt en participatie				
Westrom Westrom heeft extra coronamiddelen ontvangen vanuit het Rijk. Deze middelen zijn niet geheel nodig geweest en een gedeelte zal worden terugbetaald aan de gemeente als verlaging van de gemeentelijke bijdrage. Dit levert een voordeel op van ongeveer € 275.000,-. *Re-integratie* Het voordeel in de lasten is te verklaren doordat er minder individuele maatwerktrajecten en minder trajecten beschut werk zijn ingezet. Het aantal trajecten beschut werk is afhankelijk van de indicaties en adviezen van het UWV. Daarnaast zijn er extra middelen ontvangen vanuit het Rijk bij septembercirculaire. Van het afgelopen ESF-project over de periode 1-4-2017 – 1-10-2020 heeft de arbeidsmarktregio een ESF subsidie een over realisatie plaatsgevonden. Deze over realisatie is in 2020 uitgekeerd en levert een voordeel op in de baten.	973	648	-1.621	I
Perspectief op Werk In 2020 is de Doe-agenda Perspectief op werk uitgevoerd. Een deel van de begrote middelen is niet uit gegeven omdat een aantal activiteiten uit de Doe-agenda door zijn geschoven naar 2021. De resterende middelen worden ingezet voor activiteiten Doe-agenda POW in 2021 volgens budgetplan. Voor dit budget resultaatbestemming aangevraagd. *Wet inburgering* Het inburgeringsbudget is in 2020 door het Rijk beschikbaar gesteld om nieuwkomers, met name statushouders op te vangen en te ondersteunen (integratie) en te begeleiden (participatie en werk) voor de periode 1 januari 2020 tot 1 juli 2021. Op 1 juli 2021 zou de nieuwe wet inburgering ingaan en daar zou dan een nieuwe financiering aan gekoppeld worden. De ingang van de nieuwe wet is uitgesteld tot 1 januari 2022. Het huidige budget is in ieder geval nodig om de nieuwkomers tot 1 juli ‘21 op te vangen, te ondersteunen en te begeleiden. Voor dit budget is resultaatbestemming aangevraagd. *Project UP* Het project UP is als een van de landelijke pilots inburgering aangemerkt door het Rijk. De financiering door het Rijk van het project UP is geoormerkt. Het budget mag alleen aan het project en aanverwante activiteiten worden uitgegeven. Door de coronacrisis in 2020 met als gevolg een beperking van activiteiten, is de projectduur verlengd tot eind 2021. Hiervoor moeten de nog beschikbare middelen voor deze pilot worden ingezet. Dit succesvolle project zetten we door in 2021. Voor dit budget is resultaatbestemming aangevraagd.	372			I
Overig	39	139	-201	
Totaal product 0140.	**1.384**	**787**	**-1.822**	

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0150. Inkomensregelingen & schuldhulpverlening				
Inkomensregelingen & schuldhulpverlening Vanuit het Rijk zijn middelen verstrekt voor de uitvoering van de Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers. Het restant van de uitvoeringsmiddelen hevelen we over naar 2021 in verband met uitvoeringskosten in 2021..	92	700	0	I
Bijzondere bijstand Bijzondere bijstand is een open einde regeling. Kosten en baten fluctueren. In 2020 zijn er € 256.000,- minder uitgaven geweest, daarnaast zijn er € 129.000,- minder terug ontvangsten (debiteuren e.d.) minder ontvangen.	254	-129	-541	I
Armoedebeleid Vanwege het uitbreken van de coronapandemie hebben we extra uitgaven gedaan omtrent communicatie. Daarnaast we in samenwerking met de provincie Limburg de deelnemers van de Voedselbank gesteund met een extra pakket. We hebben ook extra uitgaven gehad vanwege het voortijdig staken van omdat het Nationaal Jeugdontbijt. Om de doelgroep, die al heel kwetsbaar is, niet te duperen hebben we als gemeente de activiteiten 'tijdelijk' overgenomen.	-99	0	99	
WWB en BBZ-uitkeringen Er is per saldo een voordeel op de WWB en BBZ uitkeringen.	728	-556	-171	
Overig	2	0	-8	I
Totaal product 0150.	**977**	**15**	**-621**	
Product 0160. Preventie & gezondheid				
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst De lasten aan de veiligheidsregio worden verdeeld over gezondheid en veiligheid. Dit levert een administratief verschil op en in dit programma een voordeel in de lasten.	115		-115	I
Preventie arrangementen jeugd Op basis van foutief aangemaakte verplichtingen is er een bedrag bijgeraamd bij de tussentijdse financiële rapportage. *DU Gezond in de Stad* Niet alle projecten hebben, vanwege Corona, in 2020, in volle omvang, doorgang kunnen vinden. *Kansrijke Start* De middelen zijn bedoeld voor inzet kwartiermaker Kansrijke Start regio Noord- en Midden-Limburg. De overeenkomst is getekend op 17 februari 2020 en kent een looptijd tot en met 31 december 2021. Voor dit budget is resultaatbestemming aangevraagd.	328	83	-546	I
Overig	0	0	0	
Totaal product 0160.	**443**	**83**	**-661**	
Totaal Programma	**3.621**	**960**	**-4.159**	

Resultaatbestemming programma 1

Toelichting resultaatbestemming (bedrag x € 1,-)	Bedrag	I/S
Perspectief op werk Het betreft middelen van de arbeidsmarktregio en worden ingezet voor activiteiten Doe-agenda POW in 2021 volgens budgetplan.	114.291	I
Kwartiermaker Kansrijke Start Noord- en Midden-Limburg + uitvoeringsbudget Deze regionale middelen zijn bedoeld voor inzet kwartiermaker Kansrijke Start regio Noord- en Midden-Limburg en het gelijknamige uitvoeringsplan. De overeenkomst voor de kwartiermaker is getekend op 17 februari 2020 en kent een looptijd tot en met 31 december 2021.	172.471	I
Wet inburgering De nieuwe wet inburgering is een aantal keer uitgesteld, deze gaat nu vanaf 1 januari 2022 in. Deze gelden worden in 2021 gebruikt om de nieuwe manier van werken in de uitvoering te implementeren. Hiervoor wordt o.a. een projectleider ingehuurd.	143.881	I
DU Schulden en armoede Per collegebesluit van 23 oktober 2018 is besloten om deze gelden in te zetten voor personele inzet budgetbeheer over de periode 2019, 2020 en 2021.	13.388	I
Project UP *De middelen voor het project UP zijn bedoeld om alvast de nieuwe manier van werken (zoals die door de* nieuwe inburgeringswet voorgeschreven wordt) uit te proberen. Deze middelen blijven ingezet worden voor de integrale aanpak m.b.t. statushouders totdat ze op zijn.	103.429	I
Corona Tozo regeling Door de coronacrisis is de gemeente belast met de uitvoering van een aantal tijdelijke regelingen. In 2020 zijn TOZO 1, 2 en 3 geweest. TOZO 3 loopt van 1 oktober 2020 tot 1 april 2021. Vanuit het Rijk is een vergoeding verstrekt voor de uitvoering van deze regeling. Het restant hiervan hevelen we over naar 2021 in verband met uitvoeringskosten in 2021. Daarnaast worden de middelen gebruikt om de controles van TOZO 1, 2 en 3 uit te voeren.	792.370	I
Totaal resultaatbestemming programma 1	**€ 1.339.830**	

Beter met minder

Programmadoelstelling

Op 13 december 2018 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het plan 'Beter met minder'. De in dit plan voorgestelde maatregelen hebben als doel de kwaliteit van de zorg voor onze Roermondse burgers te verbeteren en tegelijkertijd leiden deze plannen tot kostenreductie.
De oplossingsrichtingen zoals die in het plan 'Beter met minder' zijn geschetst, worden ook in 2020 verder uitgewerkt om uiteindelijk te komen tot een begroting die structureel en reëel in evenwicht is.
Passende oplossingen bieden voor en met inwoners die ondersteuning nodig hebben, vraagt om het verder verbinden van de verschillende domeinen. Deze verbinding is noodzakelijk voor de gezamenlijke aanpak, om de inwoner op alle leefdomeinen te kunnen ondersteunen. Deze aanpak is in 2019 voortvarend opgepakt en wordt in 2020 verder geïmplementeerd.

Inmiddels is duidelijk dat de noodzakelijke transformatie binnen het sociaal domein verder reikt dan alleen het programma 'Beter met minder' en dat het feitelijk het totale sociaal domein raakt.
Dit betekent dat (beleidsinhoudelijke/ financiële) keuzes die in het verleden in het sociaal domein zijn gemaakt, continu worden bezien binnen de huidige context. Waar nodig kan dit tot andere (beleidsinhoudelijke/ financiële) keuzes leiden. Een integrale afweging tussen de verschillende beleidsterreinen is daarbij noodzakelijk.

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	 *Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
A ***Doorontwikkeling integrale benadering ondersteuningsvragen*** In 2019 is de integrale afweging van ondersteuningsvragen in het sociaal domein binnen de afdeling Sociale Zaken geïmplementeerd. De integrale afweging van ondersteuningsvragen op de gebieden werk, inkomen, schuldhulpverlening, Wet maatschappelijke ondersteuning, leerplicht en Regionaal Meld- en coördinatiepunt is daarbij ingericht. De verbinding met de Jeugdwet (uitgevoerd door het Centrum voor Jeugd en Gezin) is daarbij verder tot stand gebracht. 2020 staat in het teken van de verdere doorontwikkeling van de integrale benadering van ondersteuningsvragen en het verlagen van de kosten per ondersteuningsvraag.	**A** ***Doorontwikkeling integrale benadering ondersteuningsvragen*** Het sociaal domein kent de komende jaren nog een aantal forse uitdagingen. De eerder geschetste demografische ontwikkelingen, het fluctuerende Rijksbeleid en de sterk aan verandering onderhevige omstandigheden, maken dat op langere termijn de financiële positie zorgwekkend is en het onduidelijk is of de rijksmiddelen toereikend zijn om te kunnen anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. Het programma 'Beter met minder' probeert hier tijdig op te anticiperen en ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de zorg voor onze Roermondse burgers verbetert. Tegelijkertijd leiden deze plannen tot kostenreductie. De oplossingsrichtingen zoals die in het programma 'Beter met minder' zijn geschetst, worden ook in 2020 verder uitgewerkt om uiteindelijk te komen tot een begroting die structureel en reëel in evenwicht is.	De afdeling sociale zaken werkt vanuit de overtuiging dat werken in de wijk en dicht bij de burger van doorslaggevend belang is voor integraliteit en transformatiegericht werken en het realiseren van de financiële opgave. De implementatie van het integraal afwegen van ondersteuningsvragen binnen de uitvoeringsgebieden van de afdeling Sociale zaken is geïmplementeerd en vindt plaats in de 6 gebiedsteams. Samen met het Jongerenteam gaan deze teams gebiedsgericht aan de slag om ondersteuningsvragen integraal op te pakken en daar waar nodig en mogelijk samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) vragen van inwoners integraal af te wegen. Naast een kwaliteitsslag is deze aanpak ook gericht op het verlagen van de kosten per ondersteuningsvraag.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
B ***Huidige samenwerking met aanbieders verder vorm geven*** In 2020 gaan we samen met onze aanbieders op zoek naar hoe we de huidige samenwerking verder vorm kunnen geven. Het uitgangspunt is daarbij nog steeds een gedeelde verantwoordelijkheid voor inhoud en financiën. Wij verbinden ons aan strategische partners, aanbieders maar ook anderen zoals zorgverzekeraars en zorgkantoren, het ministerie en de provincie. Gezamenlijk investeren maar ook gezamenlijk de revenuen delen, de zogenaamde 'Shared Savings', zijn daarbij belangrijke doelstellingen.	**B** ***Huidige samenwerking met aanbieders verder vorm geven***	In een convenant zijn de afspraken vastgelegd hoe het gezamenlijke doel te realiseren, namelijk het bieden van kwalitatief goede zorg en ondersteuning binnen de budgettaire kaders die de lokale gemeenteraden beschikbaar hebben gesteld. In 2020 lag de focus vanuit jeugdzorg meer op het terugdringen van het financiële tekort en die van de WMO op de betaalbaarheid en uitvoerbaarheid van de toekomstige zorg. Zie hiervoor ook het programma "de zorgzame gemeente ".
C ***Onderzoek naar alternatieve vormen van contracteren*** De huidige manier van contracteren staat onder druk. Niet alleen vanwege de administratieve lasten die deze manier met zich meebrengt, maar ook omdat deze manier vaak geen recht doet aan de beoogde onderlinge relatie tussen de gemeente en de aanbieders. Daarbij streven we meer en meer naar een collectieve verantwoordelijkheid van aanbieders voor het beoogde gezamenlijke resultaat. In 2020 gaan we op zoek naar mogelijke alternatieve vormen van contracteren die meer tegemoetkomen aan dit streven.	**C** ***Onderzoek naar alternatieve vormen van contracteren***	In 2020 zijn we gestart met de aanbesteding van de "toekomstbestendige zorg en ondersteuning". Dit betekent dat we Wmo-begeleiding integreren met een deel van de sociale basis en dit als een gecombineerde opdracht contracteren. Uitgangspunt daarbij is dat we de zorgprofessionals vertrouwen en ruimte geven om te doen wat nodig is. De opdracht wordt niet verdeeld in percelen omdat de gemeente Roermond met deze aanbesteding een integrale aanpak van de te contracteren dienstverlening voor ogen heeft. De overeenkomst wordt aangegaan voor en periode van 5 jaar. De verwachte ingangsdatum is 1 januari 2022.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
D ***Inzicht verbeteren; gegevens verzamelen, bouwen aan een datawarehouse, om beter te kunnen sturen, anticiperen en voorspellen*** Onze aandacht richt zich onder andere op het verzamelen van data die het ons mogelijk maken om meer inzicht te krijgen in het heden (bijvoorbeeld door middel van het data warehouse), maar ook in toekomstige ontwikkelingen. Dit inzicht leidt ertoe dat we meer en meer in staat zijn om, mede in samenwerking met aanbieders, keuzes te maken over het 'wat' en over het 'hoe'. Onder het motto 'regeren is vooruitzien'" gaan we met de beschikbare data meer en meer aan de voorkant bepalen welke interventies nodig zijn om preventief te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. Onder het motto 'je moet eerst investeren voordat het uiteindelijk gaat renderen' gaan we de methodiek van de Social Impact Bond implementeren en verder uitwerken.	**D** ***Inzicht verbeteren; gegevens verzamelen, bouwen aan een datawarehouse, om beter te kunnen sturen, anticiperen en voorspellen***	Het datagedreven werken is verder doorontwikkeld. De randvoorwaarden (waaronder ICT en privacy) om het datagedreven werken mogelijk te maken zijn ingevuld en het dataWarehouse Wmo en Jeugd is gereed. Door gebruik te maken van het datawarehouse kunnen de rapportages Jeugd en Wmo op een zeer efficiënte wijze worden opgesteld. Eind 2020 is een start gemaakt met het dashboard Jeugd en Wmo. Het dashboard Jeugd en Wmo kan een realtime inzicht geven in de stand van zaken op inhoud.
E ***Verbeteren re-integratie inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en herijken uitvoering Participatiewet*** In het programma 'Beter met minder' is het strevengeformuleerd om de tekorten op de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (wsw) terug te dringen met als mogelijk bijeffect dat het beschikbare beleidsbudget zoveel mogelijk ingezet kan worden op re-integratie van inwoners (met name inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt). Tegelijkertijd zijn er sinds de invoering van de Participatiewet diverse ontwikkelingen die het noodzakelijk maken om de strategie voor het uitvoeren van de Participatiewet te herijken. Beide trajecten zijn in 2019 gestart. In 2020 wordt duidelijk welke toegevoegde waarde de Westrom kan leveren in het nieuwe beleid en de nieuwe strategie voor het werkdeel van de Participatiewet.	**E** ***Verbeteren re-integratie inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en herijken uitvoering Participatiewet***	Het doel was enerzijds het terugdringen van de tekorten op de uitvoering van de Wsw. Aan de hand van een uitgebreide analyse is er in dit kader een rapport opgesteld met daarin de feitelijke bevindingen, een duidelijke prognose van de ontwikkeling van het subsidieresultaat, een analyse van de bedrijfsvoering (doorlichting) en een set aan concrete verbetermaatregelen; de 'knoppen' waaraan gedraaid kan worden om het exploitatieresultaat van het bedrijf te verbeteren. Dit laatste is feitelijk vertaald in een meerjarenbegroting. Parallel aan de herbezinning op de uitvoering van de sociale werkvoorziening is gekeken naar de doorontwikkeling van de participatiewet. Er zijn 2 Businesscases opgeleverd: een BC programma, het vertalen van de ambitie in een financieringsmodel, en een BC uitvoeringsorganisatie. Deze vormen gezamenlijk de basis voor het beoordelen van de (financiële) haalbaarheid. Besluitvorming door het college wordt verwacht in 2021.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
F ***Consequenties demografische ontwikkelingen integraal wegen en integraal keuzes maken*** De demografische ontwikkelingen van Roermond in de komende jaren laten een beeld zien waarbij sprake is van een forse toename van het aantal ouderen, een stabilisatie van het aantal jeugdigen en een afname van de beroepsbevolking. Deze ontwikkelingen raken niet alleen het sociaal domein, maar ook het economisch en fysiek domein. We kunnen deze ontwikkelingen alleen het hoofd te bieden als we erin slagen integrale keuzes te maken, waarbij we de afzonderlijke doelstellingen van de verschillende domeinen tegen elkaar afwegen. We gaan daar in 2020 mee aan de slag.	**F** ***Consequenties demografische ontwikkelingen integraal wegen en integraal keuzes maken***	We zien de toekomstige demografische ontwikkelingen van onze stad als een belangrijke gezamenlijke opgave. In 2020 zijn we gestart met opgavegericht werken. Deze keuze betekent o.a. dat we met onze partners het gesprek zijn aangegaan om samen inzichtelijk te maken welke interventies er op korte termijn nodig zijn en welke opgaves er de komende jaren op ons afkomen. Op basis daarvan definiëren we gezamenlijk onze aanpak en onze rol. Deze gesprekken zijn dus bedoeld om inzichtelijk te maken wat ons verbindt, waar wederzijds commitment bestaat, waar focus kan worden aangebracht en hoe we de samenwerking kunnen bevorderen. De demografische ontwikkeling is één van de thema's waarover we het gesprek aangaan met onze partners. Mede door de coronacrisis hebben de gesprekken niet in die intensiteit kunnen plaatsvinden zoals eerder gepland. Hierdoor wordt het beoogde resultaat in de loop van 2021 bereikt.

BBV indicatoren

Wij monitoren deze ontwikkelingen en rapporteren deze , afgezet tegen de resultaten van het programma 'beter met minder' aan de gemeenteraad.

Wat heeft het gekost?

De kosten die gepaard gaan met de uitvoering van het programma zijn destijds geraamd op € 895.000 voor drie jaar (2019-2020-2021).
Deze middelen worden aangewend voor de inzet van extra expertise dan wel capaciteit. De verantwoording van deze middelen zal plaatsvinden na afloop van het programma.

Programma 2

Inclusieve samenleving

Producten:
Onder het programma "Inclusieve samenleving" brengen wij de volgende producten samen:

a) Samenkracht en burgerparticipatie

b) Wijkontwikkeling en wijkbeheer

c) Diversiteit

Beleidskaders:

- Meedoen naar vermogen, op weg naar een participatiesamenleving: welzijnsvisie gemeente Roermond (2012).
- Beleidskader en beleidsplan Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 Regio Midden-Limburg Oost (2014).
- Visienota Jeugdhulp Midden-Limburg West en Oost (2013).
- Beleidsplan Jeugdhulp 2017-2019 (2016).
- Beleidsplan Armoedebeleid 'Roermond, samen actief tegen armoede' (2016).
- Uitvoeringsnota Preventief Armoedebeleid 'Roermond, samen actief tegen armoede' (2017).
- Kadernota regionaal arbeidsmarktbeleid Midden-Limburg (2012).
- Visienota werken naar vermogen in Midden-Limburg (2012).
- Beleidsplan schuldhulpverlening (2017 2020) 'Weg uit de schulden'.
- Roermond Gezond, Preventie- en gezondheidsbeleid 2017-2021 (2017).
- Wijkontwikkelingsplan Donderberg 2012 – 2024 (2012).
- Uitvoeringsprogramma Fase 2 Wijkontwikkelingsplan Donderberg 2017-2020 (2016).
- VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (2016).
- Notitie Regenbooggemeenten Roermond en Weert 2019-2022.

Strategisch doel programma

Roermond kent een grote diversiteit aan inwoners, er is geen ‘standaard Roermondenaar’. We streven naar een inclusieve samenleving: een stad waar iedereen meedoet en zichzelf mag zijn. De gemeente investeert, samen met maatschappelijke partners, in een sterke sociale basis die bijdraagt aan zelfstandig leven. We bevorderen, beschermen en waarborgen de rechten van mensen met een beperking, zodat ook zij optimaal mee kunnen doen.

De programma’s ‘Zorgzame Gemeente’ en ‘Inclusieve Samenleving’ streven in hoge mate hetzelfde doel na. Kort gezegd: iedereen doet zoveel als mogelijk mee. De beleidskaders van beide programma’s zijn daarom grotendeels overeenkomstig. Om overlap te voorkomen worden zij niet in beide programma’s vertaald naar inzet. Het onderscheid zit, analoog aan het coalitieprogramma, in de rol van de gemeente. Bij het programma ‘Inclusieve Samenleving’ biedt de gemeente algemene - en basisvoorzieningen en stimuleert en ondersteunt ontwikkelingen bij en met maatschappelijke partners. Bij het programma ‘Zorgzame Gemeente’ zoomen we voornamelijk in op de gemeente die (deels) overneemt als de inwoner zelf, met zijn/haar omgeving, niet meer eigenstandig kan participeren zoals hij/zij wil.

Gezien de verbondenheid met het Sociaal Domein, wordt ook in het programma ‘Inclusieve Samenleving’ gekeken hoe we maatschappelijke impact kunnen creëren tegen lagere kosten. De doelstellingen van het programma zijn hierbij leidend. Vervolgens kijken we wat nodig is, vanuit de verschillende betrokken partijen, om deze doelen te bereiken.

Wat willen we bereiken

Een sterke sociale basis die bijdraagt aan zelfstandig wonen en leven; dat willen we bereiken. We werken aan bewustwording en eigen kracht en bieden algemene voorzieningen die gericht zijn op zelfredzaamheid en participatie.

De verschillende Roermondse wijken en buurten hebben allemaal hun eigen karakter en in sommige gevallen verschillen ze beduidend van elkaar. We benutten de mogelijkheden om gerichter te werk te gaan, door accenten te leggen en ons beleid toe te spitsen op specifieke gebieden. Daarmee komt de gemeente optimaal tegemoet aan de behoeftes en wensen van de inwoners van Roermond.
De gemeentelijke organisatie werkt zo veel mogelijk van buiten naar binnen en zoekt het contact met inwoners. Komend jaar werken we aan een meer uniforme werkwijze voor alle wijkteams, met daarbinnen voldoende ruimte voor maatwerk. De wijkteams zijn herkenbaar aanwezig in de wijken en helpen niet alleen bij de verbinding tussen de gemeente en de buitenwereld, maar ook bij de verbinding binnen de gemeentelijke organisatie.
In Swalmen en in de Donderberg wordt al langere tijd geëxperimenteerd met verschillende vormen van wijkontwikkeling om de leefbaarheid te verbeteren. De ervaringen worden gebruikt om de komende jaren tot een optimale werkwijze voor alle Roermondse wijken en buurten te komen.

Ook in 2020 hechten we veel waarde aan onze huidige wijkaccommodaties. Zo behouden we een optimaal en sluitend net aan wijkaccommodaties binnen de Roermondse wijken, met name gericht op multifunctionaliteit, de gemeenschap en de functie ‘ontmoeten en contact’. Veranderingen in de maatschappij, technologie, economie, decentralisaties, et cetera, hebben ervoor gezorgd dat de vraag naar accommodaties dynamisch is. De hoofdfunctie ‘ontmoeten en contact’ blijft bestaan maar de behoefte (aard en omvang van activiteiten) is veranderd. Om aan deze behoefte een juiste toekomstbestendige invulling te geven, is maatwerk essentieel. Het accommodatiebeleid geeft invulling aan dit maatwerk.
Specifiek voor onze jeugd willen we onze visie (her-)formuleren: een visie op de basisvoorzieningen voor de Roermondse jeugd.

Een inclusieve samenleving geldt ook voor nieuwe Roermondenaren, waaronder vluchtelingen en statushouders. We bevorderen hun integratie, inburgering en meedoen in de samenleving.
Met betrokken partijen willen we de bewustwording van inwoners vergroten met betrekking tot het samen leven in de stad met mensen met verschillende culturele achtergronden.
Roermond bouwt tevens verder aan de Regenbooggemeente en ondersteunt activiteiten die bijdragen aan de sociale acceptatie, veiligheid en emancipatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender- en intersekse personen (LHBTI’ers).

Uiteindelijk zien we een Roermondse samenleving, waarin iedereen zich thuis voelt en meedoet.

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
A ***Dorpsplan Swalmen*** In 2020 worden de uitvoering van het dorpsplan Swalmen en de pilot burgerbegroting geëvalueerd.	**A** ***Dorpsplan Swalmen*** Verbetering van de leefbaarheid van Swalmen en handreikingen voor de toekomst van wijkontwikkeling voor heel Roermond	De verdere uitwerking en uitvoering van projecten uit het Dorpsplan Swalmen hebben ook in 2020 plaatsgevonden. De Dorpsraad verantwoordt zich met een jaarverslag 2020 dat Q1 2021 wordt aangeboden aan raad en college.
B ***Wijkontwikkelingsplan (WOP) Donderberg*** Voor de Donderberg geven we, overeenkomstig het Wijkontwikkelingsplan (WOP) Donderberg samen met onze partners: Wonen Zuid, Wonen Limburg en de Provincie Limburg uitvoering aan de projecten uit dit wijkontwikkelingsplan (WOP) Donderberg. Daarnaast treffen we in 2020 de voorbereidingen voor het uitvoeringsprogramma voor de derde en laatste fase van het wijkontwikkelingsplan.	**B** ***Wijkontwikkelingsplan (WOP) Donderberg*** Verbetering van de leefbaarheid op de Donderberg.	In 2020 is het uitvoeringsprogramma door de coronacrisis voor een belangrijk deel niet in uitvoering gebracht. In het uitvoeringsprogramma WOP Donderberg ligt namelijk een grote nadruk op het werken met inwoners van de Donderberg. De vertraging betreft met name de sociaal economische projecten, zoals de start van de D'Onderneming waar groepen bewoners gecoacht worden en gestimuleerd om zinvol te participeren. De 2e fase is met een jaar verlengd. In 2021 ronden we dit uitvoeringsprogramma fase 2 af en bereiden we het uitvoeringsprogramma fase 3 voor.
C ***Inburgering*** In 2020 wordt de veranderopgave Nieuwe Inburgering uitgewerkt, waarin een integrale aanpak met oog voor alle leefdomeinen centraal staat. Dit gebeurt in de aanloop naar de nieuwe inburgeringswet die vanaf 2021 van kracht wordt. Deze uitwerking wordt zowel lokaal als regionaal (de denktank Veranderopgave Inburgering van de 7 midden-Limburgse gemeenten) vormgegeven. Onderdeel hiervan is de pilot Kwetsbare groepen in duale trajecten. In deze pilot wordt een integrale aanpak voor Eritrese jongeren op het gebied van taal, opleiding en wonen uitgevoerd.	**C** ***Inburgering*** Basis om nieuw inburgeringsbeleid (op het gebied van zelfredzaamheid, taal, werk, wonen en participatie) te implementeren vanaf 2021 voor statushouders en alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers), vertaald in meer uitstroom uit de uitkering en behalen van het inburgeringsexamen.	De start van de aangepaste inburgeringswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. De uitwerking van de integrale aanpak heeft een half jaar lang minder aandacht gehad. Dit is m.i.v. 1 januari 2021 weer opgepakt. Het streven blijft om de inburgering zo integraal mogelijk aan te pakken. De goede ervaringen uit de pilot integrale aanpak Eritrese jongeren dient hierbij als leidraad. De inkoop van de inburgeringstrajecten is regionaal opgepakt en wordt in juli 2021 afgerond. Hierdoor kunnen nieuwe inburgeringsplichtigen vanaf 1 januari 2022 op een passend inburgeringstraject gezet worden. Het Rijk heeft in 2020 extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten om de inburgeringsplichtigen die onder de huidige inburgeringswet vallen extra te begeleiden. En er zijn middelen beschikbaar gesteld voor de implementatie van de aangepaste wet inburgering. Het voorstel is om deze middelen over te hevelen naar 2021 om de extra begeleiding in 2021 te kunnen verzorgen en de implementatie van de nieuwe wet verder uit te kunnen werken.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
D ***Diversiteit*** We stellen een actieplan inclusieve samenleving op, op basis van gesprekken met diverse partners en de bij hen lopende en nieuwe initiatieven die een inclusieve samenleving bevorderen.	D ***Diversiteit*** Met maatschappelijke partners stellen we een agenda op met initiatieven die bijdragen aan een meer divers Roermond. Er is meer bewustwording over diversiteit en er zijn concrete kansen opgepakt die de diversiteit positief beïnvloeden.	Dit is in 2020 niet opgepakt door een gebrek aan capaciteit binnen het cluster Ontwerp Maatschappij.
E ***LHBTI*** In 2020 gaat het door de samenleving en partners gedragen activiteitenplan van de Regenbooggemeenten Roermond en Weert van start voor de jaren 2020-2022.	E ***LHBTI*** Bijdragen aan de sociale acceptatie, veiligheid en emancipatie van LHBTI'ers.	Het activiteitenplan is in afgeslankte vorm in 2020 van start gegaan. Vanwege de coronacrisis heeft een groot deel van de geplande activiteiten helaas niet door kunnen gaan. Toch hebben er rondom de themadagen, binnen de mogelijkheden, activiteiten plaatsgevonden om de zichtbaarheid en acceptatie te vergroten. De verwachting is dat in 2021 meer activiteiten vanuit de gemeente en de lokale partners zullen plaatsvinden en de vraag naar middelen toeneemt (zie onderstaande resultaatbestemming). Het gaat dan met name om het vergroten van zichtbaarheid en acceptatie met lokale acties die verbinding en het goede gesprek stimuleren (fototentoonstelling, lunch, ontmoeting met een drankje, activiteiten op middelbare scholen, theater). Dit alles blijft wel mede afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de coronacrisis.
F ***Subsidies*** We moderniseren het subsidieproces. Voorgesteld wordt om stapsgewijs te komen tot een modernisering waarbij maatschappelijke partners en bestuurders worden betrokken. Dit geldt voor de subsidies met een sociaal maatschappelijke grondslag.	F ***Subsidies*** Een wijze van subsidieverstrekking die meer flexibel is, maatschappelijke effecten vergroot en de administratieve lasten vermindert. Er is meer ruimte voor initiatieven van inwoners, actief burgerschap wordt gestimuleerd en we werken met een objectief, transparant afwegings- en toetsingskader.	Als gevolg van de coronacrisisis besloten de verdere uitwerking van het project modernisering subsidies vooralsnog te pauzeren tot in ieder geval na de crisis.

BBV indicatoren

Er zijn geen verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Wat heeft het gekost?

Inclusieve samenleving				
(Bedragen x € 1,-)	Prim. begroting 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking 2020
Lasten	7.031.677	7.291.317	6.383.874	907.443
Baten	-946.072	-1.065.550	-566.506	-499.044
Mutatie reserves	-823.296	-824.478	-289.875	-534.603
Saldo	**5.262.309**	**5.401.289**	**5.527.493**	**-126.204**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0210 Samenkracht en burgerparticipatie				
Coördinatie thuiszorg mantelzorg Door corona zijn de uitgaven van enkele activiteiten lager dan begroot (o.a. de kosten voor de Dag van de Mantelzorg). Ook zijn de uitvoeringskosten van 'Wij Mantelzorgers Roermond' lager dan in 2019 door uitvoering van activiteiten door een andere aanbieder. Vanaf 2021 zijn de middelen reeds afgeraamd.	49		-49	I
Zorg voor specifieke doelgroepen. Als gevolg van corona hebben er minder (fysieke) bijeenkomsten plaatsgevonden. Daarnaast zijn er minder subsidies aangevraagd voor weerbaarheidstrainingen op scholen. Hierdoor zijn er totaliteit minder kosten zijn gemaakt.	177	0	-302	I
Overig	64	16	-237	I
Totaal product 0210.	**290**	**16**	**-588**	
Product 0220 Wijkontwikkeling en wijkbeheer				
WOP Donderberg Projecten in het kader van WOP Donderberg. Dekking ten laste van reserve WOP Donderberg fase 2.	319	-511	189	
Knelpunten Swalmen Aanpak knelpunten centrumplan Swalmen. Oorzaak van het niet inzetten van de gereserveerde middelen, is het feit dat het langer duurt voordat voorstellen in uitvoering kunnen worden gebracht.	84		-93	
Overig	41	-5	6	
Totaal product 0220.	**444**	**-516**	**102**	
Product 0230 Diversiteit				
Diversiteit. Dit onderdeel van het diversiteitsbeleid is niet opgepakt vanwege gebrek aan capaciteit binnen cluster OM. Daarnaast heeft corona de alternatieve manier van uitvoeren vertraagd.	125		-104	I
Overig	48	0	56	I
Totaal product 0230.	**173**	**1**	**-49**	
Totaal Programma	**907**	**-499**	**-535**	

Resultaatbestemming programma 2

Toelichting resultaatbestemming	Bedrag	I/S
Roermond Regenboogstad: uitvoering programma Regenboogsteden 2019-2022 De verwachting was dat in 2020 de partners meer in actie zouden komen en de vraag naar middelen zou toenemen. Vanwege de corona pandemie is deze verwachting niet uitgekomen. De actie neemt wel langzaam toe en de vraag naar middelen ook. Het resterende budget 2020 is samen met het budget van 2021 noodzakelijk om de geplande activiteiten in het kader van het programma 'Regenboogsteden' in 2021 te kunnen uitvoeren, maar ook om het toekomstbestendig te maken. Daarnaast is er sprake van een morele verplichting om de middelen voor dit specifieke doel in te zetten.	20.697	I
Totaal resultaatbestemming programma 2	**20.697**	

Programma 3

Goed onderwijs

Producten:
Onder het programma "Goed onderwijs" brengen wij de volgende producten samen:

a) Onderwijsbeleid en leerlingzaken

b) Onderwijshuisvesting

Beleidskaders:
- Voor- en vroegschoolse educatie gemeente Roermond 2017-2021 (2017).
- Regionaal programma volwasseneneducatie 2018-2020.

Strategisch doel programma

Onderwijs is de basis voor een goede maatschappelijke participatie. Het vergroot de weerbaarheid van jeugdigen en helpt ze bij het ontdekken van hun passie. Persoonlijke (talent) ontwikkeling van onze inwoners wordt bevorderd met onze jeugd als primaire doelgroep, maar met 'een leven lang leren' als uitgangspunt. Roermondenaren kunnen kennis opdoen en een goede opleiding volgen en zijn daardoor beter in staat om mee te doen in de maatschappij.

Wat willen we bereiken

Inwoners van Roermond ontwikkelen zich, mede door goed onderwijs, tot zelfbewuste en zelfredzame burgers. Zoveel mogelijk jongeren verlaten school met een diploma. Achterstanden of stagnaties in de ontwikkeling, onderkennen we zo vroeg mogelijk en bestrijden we maximaal. In onze integrale kindcentra (IKC's) past het stimuleren van een passend onderwijsaanbod voor alle leerlingen, dus ook voor zorgleerlingen.

We kennen in Roermond kwalitatief goede en toekomstbestendige onderwijshuisvesting met een meerjarig financieel perspectief op nieuwbouw, onderhoud en vervanging.

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
A ***Strategisch onderwijsbeleid*** We starten met de ontwikkeling van strategisch onderwijsbeleid. Veel onderwijspartijen opereren in regionale verbanden en hebben een regionaal voedingsgebied. Om met hen de dialoog te kunnen voeren over het onderwijs van Roermond is een stevige gesprekspartner nodig. We investeren hiermee in samenwerking en partnerschap om de onderwijsdoelen voor Roermond te behalen.	**A** ***Strategisch onderwijsbeleid*** Een stevige basis, partnerschap, voor verdere duurzame samenwerking met de onderwijspartijen. Dat is nodig om samen te kunnen werken aan de belangrijke onderwijsopgave voor Roermond: goed onderwijs dat leerlingen voorbereidt op de uitdagingen van de toekomst.	We hebben veel geïnvesteerd (en blijven investeren) in de samenwerking en partnerschap met onderwijspartijen om de onderwijsdoelen voor Roermond te behalen. We zijn een stevige gesprekspartner voor onderwijspartijen, weten elkaar te vinden en voeren frequent overleg over (complexe) onderwijsvraagstukken, ook in het kader van Corona. Een dergelijk overleg tussen gemeente en onderwijspartijen is gewaarborgd, onder andere in een georganiseerd OOGO en te organiseren LEA.
B ***Laaggeletterdheid*** Uitvoering geven aan de aanpak laaggeletterdheid, gericht op bewustwording en bereik, preventie en onderwijs. We continueren het Digitaalhuis dat signaleert, informeert, coördineert en verwijst. Ook bieden we in het kader van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) passend educatieaanbod aan ter bestrijding van laaggeletterdheid. Om uitvoering te geven aan het landelijk bestuursakkoord aanpak laaggeletterdheid, zullen we in 2020 de ambitie vastleggen in een nieuw regionaal plan.	**B** ***Laaggeletterdheid*** Minder mensen ervaren een drempel om maatschappelijk te participeren vanwege taal en geletterdheid.	In 2020 is een nieuw regionaal beleidsplan opgesteld voor volwasseneneducatie en laaggeletterdheid. Implementatie en uitvoering van dit plan vindt plaats van 2021 t/m 2024. In de nadere uitwerking die beschreven staat in het lokaal uitvoeringsplan 2021, is onder andere aandacht voor monitoring van de volwasseneneducatie en versterking van het taalnetwerk. Het aanbod volwasseneneducatie in het kader van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) is gericht op vermindering van laaggeletterdheid. Daarnaast wordt maatwerk geboden gericht op bewustwording en bereik van laaggeletterde inwoners NT1 en NT2 en het verbeteren van hun basisvaardigheden (taal, rekenen en computergebruik). Hierdoor zijn zij beter in staat mee te doen in de maatschappij.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
C ***Onderwijshuisvesting*** Vaststellen van een Integraal Huisvestingsplan, opgesteld in samenwerking met schoolbesturen en kinderopvang, met een doorkijk naar de komende 15 jaar.	C ***Onderwijshuisvesting*** Integraal Huisvestingsplan dat duurzaam van aard is en nastreeft dat de onderwijshuisvesting voldoet aan de maatschappelijke maatstaven van nu en de toekomst. Met een doorkijk, gelet op maatschappelijke ontwikkelingen, voor de komende 15 jaar.	In 2020 is het integraal huisvestingsplan (IHP) voor het onderwijs vastgesteld. Het IHP bepaalt op basis van visie, gerichte analyses, scenario-ontwikkeling en financiële vertaling de kaders waarbinnen de gemeente samen met onderwijspartners investeert in onderwijshuisvesting. Het IHP vormt het strategisch beleidskader voor het onderwijshuisvestingsbeleid voor de periode 2020-2040 en bestaat uit een uitvoeringsprogramma voor de komende 5 jaar en een doorkijk voor de daaropvolgende 15 jaar. Projecten starten met een haalbaarheidsonderzoek eindigend in een go / no-go. Het eerste haalbaarheidsonderzoek (revitalisatie locatie Jagerstraat 2 Roermond) is in 2020 afgerond en de werkzaamheden zijn in uitvoering. De drie volgende haalbaarheidsonderzoeken worden naar verwachting in 2021 afgerond.
AANVULLENDE (MAJEURE) ONTWIKKELINGEN 2020 (niet in begroting opgenomen)		
Corona	***Corona***	Corona heeft impact op het onderwijs en aanpalende beleidsterreinen als kinderopvang, voor- en vroegschoolse educatie, huisvesting, leerlingenvervoer, de aanpak laaggeletterdheid en voortijdig schoolverlaten. Een aantal zaken is anders verlopen en/of verloopt anders dan regulier, met een financieel effect tot gevolg.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 4 . Onderwijs

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019	Realisatie 2020	Nederland
17	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/ Ingrado	5,6	1,2	3,4	n.b.	2,4
18	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/ Ingrado	50	38	49	n.b.	26
19	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/ Ingrado	2,5	3,2	2,6	n.b.	2,0

Veel input voor de BBV-indicatoren is afkomstig van externe bronnen (met name CBS). Meer actuele gegevens zijn ten tijde van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording.

Wat heeft het gekost?

Goed Onderwijs				
(Bedragen x € 1,-)	Prim. begroting 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking 2020
Lasten	5.704.247	7.689.552	6.878.371	505.476
Baten	-1.326.141	-3.793.485	-3.274.473	-213.306
Mutatie reserves	-121.840	323.160	323.160	0
Saldo	**4.256.266**	**4.219.227**	**3.877.626**	**292.169**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0310 Onderwijsbeleid en leerlingzaken				
Doorbelasting salarissen Bij de verantwoording van personeelskosten op de diverse producten ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in paragraaf 5 *Bedrijfsvoering*.	81	0	0	I
VVE Peuterspeelzalen (eigen middelen) Vanaf 1 augustus 2020 moeten kinderen die een VVE-indicatie hebben 16 uur per week een VVE-programma volgen. Mede door Corona hebben minder kinderen gebruikgemaakt van de peuteropvang en niet alle kinderen hebben een volledig programma kunnen volgen, waardoor er minder kosten zijn gemaakt.	162	0	0	I
Inspecties kindercentra Ten tijde van Corona zijn er aanzienlijk minder inspecties uitgevoerd dan regulier en waarmee in de begroting rekening is gehouden. Dit leidt tot een incidenteel overschot op dit budget.	98	0	0	I
Leerlingenvervoer De Gemeente Roermond vervult een regiofunctie op het gebied van onderwijs(aanbod), wat maakt dat het aantal ritten en de afstand van de ritten wat gunstiger is geweest dan vooraf begroot. Hierdoor is in 2020 (evenals 2019) sprake van een overschot op het budget Leerlingenvervoer.	58	0	0	I
Basiseducatie Voor het boekjaar 2020 hebben er minder uitgaven voor basiseducatie plaatsgevonden dan begroot. Dit heeft te maken met o.a. een lagere subsidievaststelling en een verhoogde Rijksbijdrage.	90	-90	0	
Overig	12	-29	0	
Totaal product 0310.	**501**	**-119**	**0**	

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0320 Onderwijshuisvesting				
Onderwijshuisvesting (exploitatie) De ontwikkeling en vaststelling van het integraal huisvestingsplan (IHP) voor het onderwijs heeft geleid tot verwachtingsmanagement richting onderwijspartijen wanneer zij – wel of niet – in aanmerking komt voor renovatie, (ver)nieuwbouw of anderszins. Mede daardoor zijn in 2020 minder kosten gemaakt dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.	70	0	0	I
Onderwijshuisvesting (beleid IHP) De Raad heeft voor onderzoek, voorbereiding en procesbegeleiding in het uitvoeringsprogramma van het integraal huisvestingsplan (IHP) voor 2020 en 2021 middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen kunnen gespreid over 5 jaar worden uitgegeven. De tactische- en operationele vertaling van het IHP en de uitvoering van haalbaarheidsonderzoeken, starten in 2021 i.p.v. 2020, waardoor deze middelen nog niet zijn benut. Hiervoor is tevens resultaatbestemming aangevraagd.	47	0	0	I
KEC (resultaat afspraken overeenkomst) Conform besluitvorming, zijn genoemde bedragen de resultante van onderhandelingen met partijen in het KEC betreffende het deels kwijtschelden van huuropbrengsten en nabetaling van OZB uit voorgaande jaren.	-108	-100	0	I
Overig	-5	5	0	
Totaal product 0320.	**4**	**-95**	**0**	
Totaal Programma	**505**	**-214**	**0**	

Resultaatbestemming programma 3

Toelichting resultaatbestemming	Bedrag	I/S
Integraal huisvestingsplan De Raad heeft voor onderzoek, voorbereiding en procesbegeleiding in het uitvoeringsprogramma van het integraal huisvestingsplan (IHP) voor 2020 en 2021 middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen kunnen gespreid over 5 jaar worden uitgegeven. Er wordt voor €47.000,- resultaatbestemming aangevraagd, bestemd voor de tactische en operationele vertaling van het IHP en de uitvoering van haalbaarheidsonderzoeken, welke starten in 2021 in plaats van in 2020.	€47.000	I
Regionale aanpak laaggeletterdheid De decentralisatie-uitkering (WEB-middelen Educatie) voor de regionale aanpak van laaggeletterdheid in Midden-Limburg kon in 2020 deels niet worden besteed ten gevolge van de Corona. Er wordt voor €16.000,- resultaatbestemming aangevraagd, welke in 2021 wordt besteed aan monitoring van de volwasseneneducatie en versterking van het taalnetwerk.	€16.000	I
Totaal resultaatbestemming programma 3	**€ 63.000**	

Groene Stad

Over dit thema staat in het coalitieprogramma het volgende geschreven:

‘Roermond staat voor een groene, gezonde en aangename gemeente om te wonen, te werken en te leven. Wij zien kansen om onze stad nog mooier en aantrekkelijker te maken zodat we Roermond als een krachtige, prachtige en leefbare stad kunnen doorgeven aan de volgende generatie. Die kansen pakken we op. We maken ons sterk om de leefomgeving te verbeteren in het belang van de gezondheid en veiligheid van onze inwoners. Tegelijkertijd versterken we daarmee de economische potentie van Roermond. Lucht, water en bodem moeten van goede kwaliteit zijn. We grijpen de bestaande mogelijkheden en de nieuwe Omgevingswet aan om onze ambities te realiseren.’

Het thema “Groen Stad” bevat de volgende programma’s:

4 Kansen voor klimaat

5 Goede leefomgeving

Programma 4

Kansen voor klimaat

Producten:
Onder het programma 'Kansen voor klimaat' brengen wij de volgende producten samen:

a) Klimaatadaptie en energietransitie

b) Milieubeleid- en beheer

Beleidskaders:
- Natuurvisie Roermond Oost (2000), Roermond West en natuurbeleid heel Roermond (2004).
- Groenvisie (2016).
- Duurzaamheidsvisie (2017).
- Dassenbeleidsplan (2013).
- Nota Bodembeheer regio Maas & Roer (inclusief bodemkwaliteitskaart).

Verbonden partijen:
- RUD Limburg-Noord

Strategisch doel programma

Roermond is een stad waar zowel huidige als toekomstige generaties zich prettig en veilig voelen. De gemeente Roermond is in 2050 een klimaat neutrale gemeente en de gemeentelijke organisatie werkt al in 2030 klimaatneutraal. Als gemeente geven wij het goede voorbeeld op het gebied van duurzaamheid en energietransitie, maar de opgaven realiseren we samen met partners en burgers.
Daarbij hebben we oog voor de ruimtelijke impact van deze energietransitie.

Wat willen we bereiken

Roermond staat voor een groene gemeente. In de komende periode werken we aan kansen voor het klimaat. Klimaatverandering vraagt niet alleen om mitigerende maatregelen, maar ook om adaptieve die beide onderdeel uit maken van dit hoofdstuk. Daarnaast worden ook in andere hoofdstukken kansen voor klimaat benut en omschreven, twee voorbeelden zijn het grondstoffenplan en schoon vervoer die dat in het hoofdstuk Goede Leefomgeving zijn is omschreven.

Zowel de duurzaamheidsvisie als het coalitieakkoord zijn is duidelijk. De gemeentelijke organisatie is in 2030 klimaatneutraal en de volledige gemeente is dat in 2050. Om deze doelstellingen te halen werken we aan de energietransitie. Dat doen we samen met partners in de regio en we nemen ook onze eigen verantwoordelijkheid om snelheid en kwaliteit te borgen.

Steeds vaker zorgt extreem weer voor wateroverlast, droogte en hittestress. Maatregelen in de openbare ruimte en op particulier eigendom zijn nodig om goed met deze extremen om te gaan. Vergroening helpt om de gevolgen te dempen en draagt eveneens bij aan het klimaatneutraal maken van de gemeente.

De basis van een gezonde leefomgeving is een goede kwaliteit van lucht, water en bodem. Deze kwaliteit waarborgen we.

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
A *Energietransitie* Regionaal werken we aan de Regionale Energie Strategie (RES) en ook lokaal werken we met het opstellen van de Visie Energiepotentieel Roermond (VEPR) aan de energietransitie. In het kader van de RES worden in 2020 (of eerder indien haalbaar) opgeleverd: een uitgangspuntennotitie, een communicatieplan en een concept-RES als basis voor het bod naar het Rijk in relatie tot onze regionale transitieopgave. In 2020 wordt ook het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid opgeleverd en vastgesteld. Onderdeel hiervan is een visie Energiepotentieel Roermond. Deze visie geeft ons inzicht in opgaven en potenties om de transitie in gang te zetten. Potentiestudies richten zich op wet- en regelgeving en op meer zachte criteria, zoals ruimtelijke kwaliteit. We streven ernaar de verkregen inzichten integraal te verwerken, onder andere in het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. Tenslotte werken we met verschillende partners aan de realisatie van een Slim Energienet Roermond (SER) waarbij industriële restwarmte wordt benut en waarmee bij realisatie een bijdrage geleverd wordt aan de klimaatopgave.	**A *Energietransitie*** Een concept of vastgestelde Regionale Energie Strategie en een vastgestelde Visie Energiepotentieel Roermond. Beide documenten geven inzicht in de energiebesparingspotenties en de mogelijkheden voor grootschalige opwekking van duurzame energie. De Visie Energiepotentieel Roermond geeft daarbij inzicht in de bijdrage die Roermond kan leveren in regionaal verband. De verkregen inzichten proberen we integraal te verwerken, onder andere in het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. De RES is het regionale bod richting Rijk in relatie tot de transitieopgave. Een eventuele realisatie van het Slim Energienet Roermond levert een rechtstreekse bijdrage aan de CO2-reductiedoelstellingen.	De ontwerp Regionale Energie Strategie (RES) is op 23 februari 2021 in een digitale consultatiesessie met de raad besproken. Het streven is om voor 1 juli 2021 de definitieve RES vast te stellen. Deze bevat dan het (eerste) regionale bod richting Rijk in relatie tot de energietransitie opgave tot 2030. De Studie Energiepotentieel Roermond is in 2020 vastgesteld en op 4 februari 2021 het aanvullend afwegingskader eveneens. Beide kaders bieden de basis voor de beoordeling van duurzame energie-initiatieven. Het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid is in juli 2020 vastgesteld en vervolgens zijn de eerste stappen gezet in de uitvoering. Dit betreft in veel gevallen nog de voorbereidings- of opstartfase van projecten. Het project Slim Energienet Roermond is in 2020 doorontwikkeld van de fase schetsontwerp naar de fase voorontwerp. Bij realisatie levert dit project een rechtstreekse bijdrage aan de CO2-reductiedoelstellingen.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
B ***Klimaatadaptatie*** In het Waterpanel Noord werken we samen met regiogemeenten aan klimaatadaptatie (onder andere de 'water-klaar-regeling'). We geven een vervolg aan de 'stresstest light' en starten overleg met stakeholders over de uitkomsten hiervan. We onderzoeken waar maatregelen nodig zijn om zo goed mogelijk in te spelen op extreem weer. In (inter)provinciaal verband werken we aan hoogwaterveiligheid rondom de Maas en we komen met een gezamenlijk voorstel richting het Rijk.	B ***Klimaatadaptatie*** We verkrijgen inzicht in de eerste te ondernemen acties om Roermond meer klimaatadaptief te maken, om een toekomstbestendige openbare ruimte te realiseren. We hebben afspraken op (inter) provinciaal niveau omtrent de hoogwaterveiligheid van de Maas.	In samenwerking met WPN is gestart met het opstellen van een lokaal en regionaal uitvoeringsprogramma. In 2020 hebben de eerste risico en kansen dialogen plaatsgevonden. Het project wordt voortgezet in 2021. Met partners is gewerkt aan de hoogwaterveiligheid rondom het bedrijventerrein Willem-Alexander en aan het project Verlaging Dam Lateraal-kanaal. Via een CIB is de raad geïnformeerd over de financiële bijdrage van het Rijk aan het project Dam Lateraal-kanaal. We hebben geparticipeerd in het opstellen van de lange termijn visie voor de rivieren 'Beeld op de Rivieren' als onderdeel van het totale programma Integraal Riviermanagement (IRM).
C ***Vergroening*** We onderzoeken waar en op welke wijze vergroening in Roermond mogelijk is. Ook starten we met de actualisatie van de kap- en compensatieregeling. Hierbij leggen we een relatie met het onderzoek naar cultuurlandschappen dat in het programma 'Ruimte en Wonen' is benoemd. Op het gebied van natuur- en milieueducatie gaan we onder andere aan de slag met het realiseren van twee Tiny Forests.	C ***Vergroening*** We voeren het meerjaren-uitvoeringsprogramma Groen zoals vastgesteld uit. Belangrijkste onderdelen zijn hier benoemd. Het onderzoek naar vergroening maakt inzichtelijk waar welke wijze van vergroening mogelijk is en aan welke doelstellingen dit bijdraagt. Denk hierbij aan klimaatadaptatie, biodiversiteit en een verbeterde groene leefomgeving. Actualisatie van kap- en compensatiereling beschermd de meest waardevolle houtopstanden. Invulling hiervan wordt afgestemd met de gemeenteraad. Twee Tiny Forests worden gerealiseerd, samenwerking tussen basisschool, buurt en gemeente staat hierbij centraal.	Het meerjaren uitvoeringsprogramma Groen is geactualiseerd. Het onderzoek naar vergroening heeft niet plaatsgevonden. In plaats hiervan is een subsidieaanvraag gedaan bij de provincie voor deelname aan het 1 miljoen bomenplan. Hierdoor kunnen sneller concrete resultaten behaald worden. Actualisatie van de kap- en compensatieregeling is niet gestart vanwege inzet van personeel voor het bestrijden van de negatieve gevolgen van de coronapandemie. Via een RIB is uw raad geïnformeerd over een herprioritering binnen het meerjarig uitvoeringsprogramma groen en de afwegingen die aan deze herprioritering ten grondslag hebben gelegen . Daarbij hebben wij vooral ingezet op concrete, zichtbare en tastbare resultaten. Afgelopen jaar is één Tiny Forest gerealiseerd op de Kemp. Het laatste Tiny Forest is voorzien in Boukoul.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
D ***Bodem, geluid, luchtkwaliteit*** Plannen en initiatieven worden getoetst op diverse milieuaspecten zoals bodem, lucht en geluid. Leefbaarheid en levendigheid kunnen soms conflicteren, denk aan evenementen. Een goede afweging is dan noodzakelijk. Voor het aspect bodem is er in 2020 aandacht voor zeer zorgwekkende stoffen, in het bijzonder PFAS.	D ***Bodem, geluid, luchtkwaliteit*** Door middel van toetsing en advisering borgen we de benodigde kwaliteit, verbeteren we waar mogelijk en maken we plannen haalbaar. Hierdoor zorgen we voor duurzaam hergebruik van de bodem. We hebben meer inzicht en zijn voorbereid op nieuwe ontwikkelingen rondom verdachte stoffen in de bodem en hun effecten (PFAS).	Alle binnenkomende plannen zijn getoetst op de aspecten bodem, geluid en luchtkwaliteit. Daar waar een bodemverontreiniging in de weg stond voor een ontwikkeling zijn saneringsmaatregelen genomen of is vastgelegd dat dit nog moet gebeuren. De gemeenteraad heeft in 2020 de Bodemkwaliteitskaart Limburg Noord en de bijbehorende Nota bodembeheer vastgesteld. Daarnaast is in 2020 de regionale bodemkwaliteitskaart PFAS vastgesteld. Hiermee is het bodembeleid volledig geactualiseerd in 2020. Met betrekking tot de aspecten verkeerslawaai en gezoneerde industrieterreinen worden de geluidsbronnen regelmatig gemonitord en waar nodig bijgesteld. Daar waar noodzakelijk nemen we maatregelen. Grote evenementen worden op het aspect geluid getoetst en geëvalueerd.
E ***Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving*** We werken samen met onze partners in de regio aan een veilige en gezonde leefomgeving, waarbij we de kwaliteit bevorderen en samenwerken bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. De regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord (RUD Limburg-Noord) ondersteunt ons bij het behalen van deze doelstellingen.	E ***Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving*** We verbeteren de kwaliteit van dienstverlening, toezicht en handhaving bij de uitvoering van het milieudeel van de Wet algemene bepalen omgevingsrecht (Wabo). We geven op een kostenefficiënte wijze uitvoering aan wettelijke taken in samenwerking met de RUD Limburg-Noord.	Samen met de RUD Limburg-Noord en de Veiligheidsregio Limburg-Noord hebben wij uitvoering gegeven aan de VTH-taken. Hierbij is gewerkt op basis van een jaarprogramma. De werkzaamheden zijn uitgevoerd conform de begroting 2020 van de RUD Limburg-Noord en het Jaarprogramma Wabo 2020 van de gemeente Roermond. Bij de uitvoering van de toezichtstaken is met behulp van alternatieve oplossingen zoals administratief toezicht of via de digitale weg het jaarprogramma toch gerealiseerd. Via het reguliere proces rondom samenwerkingsverbanden wordt verantwoording afgelegd vanuit de RUD. In diverse kennisgroepen (bodem, externe veiligheid, energie) is een bijdrage geleverd aan de kwalitatieve uitvoering van de taken en de doorontwikkeling van de RUD Limburg-Noord.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 7 . Volksgezondheid en Milieu

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019	Realisatie 2020	Nederland
34	Hernieuwbare elektriciteit	% Dit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa	RWS	1,9	2,8			18,5

Veel input voor de BBV-indicatoren is afkomstig van externe bronnen (met name CBS). Meer actuele gegevens zijn ten tijde van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording.

Wat heeft het gekost?

Kansen voor klimaat				
(Bedragen x € 1,-)	Prim. begroting 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking 2020
Lasten	1.060.707	1.329.049	1.068.672	260.377
Baten	-48.183	-48.183	-29.511	-18.673
Mutatie reserves	-289.359	-311.658	-270.000	-41.658
Saldo	**723.164**	**969.208**	**769.162**	**200.046**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0410 Klimaatadaptatie en energietransitie				
Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid In juli 2020 is het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2020 – 2024, later dan voorzien, vastgesteld. Daarom zijn een aantal projecten die daarin voor 2020 waren opgenomen, in de tweede helft van 2020 niet uitgevoerd of zitten nog in de voorbereidings-/startfase. Een voorbeeld daarvan is de Transitievisie Warmte, die iedere gemeente in 2021 vastgesteld moet hebben. In 2021 komen deze projecten tot uitvoering en worden daarmee ook de kosten gemaakt.	281			I
Overig				
Totaal product 0410.	**281**	**-**	**0**	I
Product 0420 Milieubeleid en -beheer				
Overig	-21	-19	-42	I
Totaal product 0420.	**-21**	**-19**	**-42**	
Totaal Programma	**260**	**-19**	**-42**	

Resultaatbestemming programma 4

Toelichting resultaatbestemming	Bedrag	I/S
Duurzaamheid Op 9 juli 2020 heeft de gemeenteraad het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2020 - 2024 vastgesteld. Daarin is ook een overzicht van de budgetten tot en met 2023 opgenomen. Omdat het budget in 2020 aanzienlijk hoger is dan de jaren erna én omdat uitvoering van de in het uitvoeringsprogramma genoemde projecten grotendeels pas in 2021 en later plaats vindt, wordt voorgesteld via resultaatbestemming deze middelen alsnog over te hevelen naar 2021, 2022 en 2023 conform de verdeling in het uitvoeringsprogramma.	€ 198.000	I
Totaal resultaatbestemming programma 4	**€ 198.000**	

Programma 5

Goede leefomgeving

Producten:
Onder het programma 'Goede leefomgeving' brengen wij de volgende producten samen:

a) Mobiliteit

b) Beheer openbare ruimte

Beleidskaders:
- Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (2017).
- Evaluatie Fietsnota, Ontwikkeling Robuuste Structuren voor de fiets in Roermond (2011).
- Parkeernota Roermond 2013 – 2020, Parkeerbeleid en –organisatie (2013).
- Beheerplannen: Kadernota Beheer 2017 – 2026.
- Waterketenplan Limburgse Peelen 2017 - 2021 (2017).
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2017 - 2021 (2017).
- Groenvisie 2016.
- Notitie groenadoptie (2012).
- Bomenplan gemeente Roermond beleid en beheer 2012 - 2024 (2012).
- Speelruimteplan Gemeente Roermond; Beleid in de periode 2013 – 2017 (2013).
- Duurzaamheidsvisie Roermond (2017).
- Grondstoffenplan 2014-2017

Verbonden partijen:
- Enexis Holding N.V.
- Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)
- Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
- Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)

Strategisch doel programma

Ten aanzien van mobiliteit is onze leidraad de visie en doelstellingen uit het GVVP. We zetten hierbij met name de komende jaren in op uitvoering van de lopende infraprojecten en het stimuleren van duurzame en actieve mobiliteit. CO2-reductie en het stimuleren van lopen en fietsen zijn daarbij speerpunten.

Daarnaast houdt Roermond zijn fysieke leefomgeving in de openbare ruimte duurzaam in stand. De openbare ruimte in onze gemeente nodigt uit tot wandelen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. Bij nieuwe ontwikkelingen sturen we op een passende openbare ruimte en waar mogelijk faciliteiten voor ongeorganiseerd sporten. Wij beschermen de volksgezondheid, het milieu en de ont- en afwatering van het stedelijk gebied met een goed functionerend rioleringsstelsel.
De gemeente heeft bovendien als doel afval te voorkómen en om afval dat ontstaat, te scheiden voor een zo hoogwaardig mogelijke verwerking. Daarmee wordt een bijdrage beoogd aan een schone-, veilige- en gezonde leefomgeving.

Wat willen we bereiken

Roermond staat voor een groene-, gezonde- en aangename gemeente om te wonen, te werken en te leven. Daarbij werken we aan een leefomgeving en openbare ruimte die uitnodigt tot wandelen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. Dat betekent dat de openbare ruimte van een dusdanige kwaliteit moet zijn dat deze activiteiten worden gestimuleerd en dat het buiten op straat ‘goed toeven’ is. Dit vraagt om kwaliteit bij realisatie en beheer. De openbare ruimte wordt beheerd en onderhouden op het vastgestelde niveau basiskwaliteit. Dit is vastgelegd in de kadernota beheer 2017 – 2026, inclusief de vigerende beheerplannen. Door op basiskwaliteit te beheren en onderhouden wordt de leefomgeving op een verantwoorde wijze beheerd.

In de duurzaamheidsvisie is opgenomen dat we toewerken naar een grondstoffenmaatschappij, waarbij afval een economische waarde vertegenwoordigt. In 2025 bedraagt de hoeveelheid huishoudelijk restafval in Roermond 100 kg per persoon per jaar. In 2025 wordt ruim 75% van het huishoudelijk afval gescheiden ingezameld en hergebruikt.

In het coalitieakkoord hebben we duurzaamheid breed omarmd. In het kader van een goede leefomgeving streven we naar meer duurzame mobiliteit om daarmee een bijdrage te leveren aan het behalen van de luchtkwaliteitsnormen en om de leefbaarheid in brede zin te verbeteren. Meer gebruik van de fiets en het openbaar vervoer en minder gebruik van de auto door zowel inwoners als bezoekers, moet bijdragen aan minder CO2-uitstoot en dus aan een leefbare, verkeersveilige en toch bereikbare stad. Daarvoor is het noodzakelijk anders te kijken naar de mobiliteitsopgave en om na te denken over andere mobiliteitsconcepten.

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
A *Mobiliteit* • In ons mobiliteitsbeleid dragen we uit dat we een sociale, gastvrije en ondernemende stad willen zijn voor inwoners en bezoekers. We stimuleren actief vervoerswijzen zoals de fiets en openbaar vervoer. Dit doen we enerzijds door binnen projecten zoals 'Resolve' en 'Roermond Bereikbaar' te werken aan gedragsverandering, bewustwording en nieuwe vervoersconcepten zoals deelmobiliteit. Anderzijds dragen we hieraan bij met fysieke maatregelen zoals snelfietsroutes, fietsparkeren in de binnenstad en meer aandacht voor lopen en fietsen bij diverse herinrichtingsprojecten en gebiedsontwikkelingen. Ook werken we aan een nieuwe stationsomgeving die recht doet aan het mobiliteitsknooppunt dat het station in de stad en de regio is.	**A *Mobiliteit*** • meer bezoekers in Roermond; • minder CO2-uitstoot door een lager aandeel van de auto in het totaal aantal verplaatsingen; • meer fietsers en voetgangers op straat; • grotere stallingscapaciteit voor fietsen in de binnenstad; • minder verkeersslachtoffers (objectief) en minder gevoel van verkeersonveiligheid (subjectief); • reëel en begrijpelijk parkeren voor iedereen.	We werken aan een aantrekkelijke stad die goed bereikbaar en verkeersveilig is voor inwoners en bezoekers. Daarvoor zijn in 2020 de volgende zaken gerealiseerd: • Een Provinciale cofinanciering voor een langzame verkeerverbinding via de IJzeren Rijn en de langzame verkeerverbinding naar Leudal (Leeuwen – Buggenum). • Een Pilot City Steps vanuit Resolve i.c.m. Park&Bike, als voorbode voor structurele inzet in 2021, voorbereid door Roermond Bereikbaar. • Diverse fietsstimuleringsacties vanuit Roermond Bereikbaar zoals de 'Fietszomer'en 'Probeer een e-bike'. • Voorgesorteerd op laden/lossen via City Hub bij de gemeente, effectuering in 2021 als resultaat van het Resolve programma. • SHAREuregio is sinds juli 2020 operationeel: de gemeente maakt gebruik van 4 elektrische deelauto's en fietsen tbv verduurzaming zakelijke kilometers en op termijn het breder delen onder doelgroepen buiten de gemeente. • Diverse Google Maps optimalisaties tbv betere benutting van het wegennet en parkeervoorzieningen vanuit het Mobiliteitsfonds. • Spoordeelacties vanuit het Mobiliteitsfonds. • Actualiseren van de Interconnect borden in de binnenstad vanuit het Mobiliteitsfonds. • Nieuwe fietsstructuur in de Slachthuisstraat.
• We leveren in 2020 het verkeersveiligheidsplan op met daarin concrete aanbevelingen op het gebied van gedrag en infrastructuur en we starten met de herijking van het parkeerbeleid, mede op basis van de in 2019 uitgevoerde evaluatie.		Het verkeersveiligheidsplan begin 2020 vastgesteld. En de gemeente heeft een subsidie gekregen vanuit het Ministerie in het kader van de Investeringsimpuls verkeersveiligheid De herijking van het parkeerbeleid is gestart met de parkeervisie die in december 2020 is vastgesteld. In 2021 wordt hier opvolging aan gegeven in de vorm van: • Parkeerbeleidsplan • Nota parkeernormen

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
• Onze ambitie is om in 2020 het busstation opnieuw in te richten en om voor het gehele stationsgebied een masterplan vast te stellen. Dit onder de voorwaarde dat overeenstemming wordt bereikt met onze partners over de uitwerking van de plannen en in 2020 nog de laatste onderzoeken plaatsvinden.		In 2020 is het nieuwe busstation van Roermond gerealiseerd. Overleg met partners van de stationsomgeving wordt in 2021 voortgezet.
• Het werken aan een efficiënt en verkeersveilig verkeerssysteem blijft speerpunt voor 2020. Naast regulier beheer en onderhoud aan verkeerskundige objecten geven we prioriteit aan het realiseren van een veilige fietsoversteek Koninginnelaan.		In 2020 is het regulier beheer en onderhoud gecontinueerd. De fietsoversteek wordt in 2021 uitgevoerd in het kader van de subsidie Investeringsimpuls verkeersveiligheid (2020).
• Daarnaast hebben we een nieuwe, grotere stallingsvoorziening voor fietsers en bromfietsers in de omgeving Neerstraat gerealiseerd en hebben we de toegang naar de fietsenstalling onder het Kloosterwandplein verbeterd.		In 2020 is de voorbereiding gestart voor de nieuwe, inpandige, bewaakte fietsenstalling in het Roercenter. De opening vindt plaats in 2021. Ook is de toegang tot de stalling Kloosterwandplein in februari 2020 verbeterd met twee rolbanden.
• De bestaande samenwerkingsverbanden zoals Resolve, Roermond Bereikbaar en het Mobiliteitsfonds worden gecontinueerd, waarbij in afstemming met alle partners wordt gewerkt aan het waarborgen van de bereikbaarheid en gastvrijheid van de stad. We werken toe naar alternatieve vervoerswijzen, zodat het autogebruik van bezoekers en inwoners van Roermond vermindert.		Het project Resolve is in december 2020 afgerond. Maatregelen uit het Regional Action Plan zijn opgestart (City Step met Park&Bike, City Hub). De samenwerking binnen Roermond bereikbaar is voortgezet met als resultaat afspraken over: • Werkgeversaanpak • Bezoekersaanpak • Hinderbeperking. 2021 is het laatste jaar van huidige samenwerkingsovereenkomst. Het Mobiliteitsfonds, een PPS-samenwerkingsverband, is in 2020 voortgezet. Partners zijn tevreden over de uitgevoerde acties in het kader van gastvrijheid en bereikbaarheid. De SHAREregio samenwerking is in 2020 voortgezet. Met als resultaat de uitrol van elektrische deelauto's en fietsen medio 2020.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
• Tenslotte vindt in 2023 grootschalig onderhoud plaats aan de Roer- en Swalmentunnel door Rijkswaterstaat. De verwachte impact op de verkeersafwikkeling tijdens de uitvoering is groot en de gevolgen voor de omgeving vergen goede afstemming tussen alle betrokken partijen. De komende jaren hebben we een actieve rol bij de voorbereiding en de uitvoering van de werkzaamheden.		De gemeente en Rijkswaterstaat werken samen om de bereikbaarheid van Roermond en de regio zo optimaal mogelijk te houden tijdens de voorziene werkzaamheden in 2023. Hierover zijn afspraken gemaakt en Rijkswaterstaat start in 2021 met de aanbesteding voor de werkzaamheden. De middelen uit 2020 worden ingezet als resultaatsbestemming om samen met Rijkswaterstaat onderzoek te doen naar trillings- en geluidshinder in de Roertunnel met als doel te komen tot maatregelen die de hinder verminderen. De resultaten van dit onderzoek kunnen gevolgen hebben voor de manier waarop het groot onderhoud in de tunnel wordt uitgevoerd.
B ***Beheer Openbare Ruimte*** Conform onze beheerplannen voeren we regulier beheer en onderhoud uit aan verhardingen, openbaar groen, bos, natuur en landschap, speelvoorzieningen, riolering, hemelwater, grondwater, afval, grondstoffen, straatmeubilair, verlichting en kunstwerken. Specifieke projecten voor 2020 zijn:	B ***Beheer Openbare Ruimte*** Een op basisniveau onderhouden openbare ruimte die bijdraagt aan een toekomstbestendige stad met daarbij de volgende aspecten: • een acceptabel beeldkwaliteitsniveau; • recreatief aantrekkelijk en ecologische verantwoord bos en natuur; • een actueel, uitdagend, functioneel, heel en veilig areaal aan speelvoorzieningen; • bescherming van de volksgezondheid; • bijdrage aan klimaatadaptatie; • halvering van de hoeveelheid huishoudelijk afval; • schone leefomgeving; • meer duurzame en zuinige verlichting; • verzorgd straatbeeld; • prettige beleving van de openbare ruimte en veilig gebruik van kunstwerken.	We streven naar accuraat beheer van de openbare ruimte. Daarvoor zijn in 2020 de volgende zaken gerealiseerd: **Verhardingen** • Renovaties in 2020 zijn uitgevoerd dan wel afgerond aan: Munsterplein, Slachthuisstraat, Koolstraat, Terbaansweg, Randweg / De Meer, Pastoor Adamsstraat en St.-Nicolaasstraat. • Aanbesteed in 2020 met uitvoering in 2021 zijn: Renovatie Burgemeester Geuljanslaan/Bisschop Lindanussingel, Wijkrenovatie Kastelenbuurt en Herinrichting Kapellerlaan. • In voorbereiding is reconstructie Oranjelaan (gedeelte Maria Theresialaan - Bredeweg) voor uitvoering in 2022. **Civiel technische kunstwerken** • Onderhoud is uitgevoerd aan de bruggen over de Roer aan de Andersonweg. De vervanging van de houten bruggen bij de Bonenberg en de Roodververij. Uitvoering hiervan wordt verwacht in 2021. De renovatie van twee betonnen bruggen in de Burgemeester Geuljanslaan en de Bisschop Lindanussingel. Dit wordt in 2021 in samenhang met de asfalt- en rioolwerken uitgevoerd. Voorbereiding renovatie viaduct Venloseweg, met uitvoering in 2021. Ook is de aanlegsteiger bij Arlo volledig vernieuwd.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
- de renovatie van park Hattem; - het actualiseren van het Speelruimteplan; - het vervangen van een deel van de prullenbakken in de binnenstad; - de continuering van de vervanging van verlichting door ledlampen; - de extra aanpak van zwerfafval bij evenementen door het faciliteren in prullenbakken, zwerfafvalprikkers, en dergelijken. Het doel is gedragsbeïnvloeding te realiseren bij bezoekers; - de bereikbaarheid van de stad waarborgen tijdens onderhoudswerkzaamheden aan de A73 door RWS, door goede afspraken te maken; - het vaststellen van nieuw grondstoffenbeleid: gezamenlijke inzameling van plastic, drankenkartons en blik. We reduceren de hoeveelheid vrijkomend afval door middel van meer en verbeterde scheiding. Dit gaan we doen door gebruik te maken van een vernieuwd inzamelsysteem, communicatie en bewustwording en het stimuleren van de circulaire economie.		**Riolering, hemelwaterafvoer en grondwater** • Opstellen van het waterketenplan is binnen de samenwerkingsregio Waterpanel Noord aanbesteed en opgestart. Vaststelling zal plaats vinden in 2021. • De stimuleringsregeling afkoppelen is ook in 2020 voortgezet en zal eind 2021 stoppen. • Groene Kruisbuurt en Stationsbuurt in Swalmen: Grootschalig afkoppelen in het kader van duurzaam omgaan met stedelijk water en de Slachthuisstraat. Dit is integraal uitgevoerd met andere werkzaamheden. De renovatie van de overkluizing Maasnielderbeek wordt afgerond in 2021. Aanbesteed 2020 zijn rioolwerken in de Kastelenbuurt, de Burgemeester Geuljanslaan \ Bisschop Lindanussingel, de Wernerstraat en de Kapellerlaan. Ze worden integraal uitgevoerd vanaf 2021. De integrale voorbereiding van de reconstructie Oranjelaan loopt door in 2021. Uitvoering is gepland in 2022. **Havens en waterpartijen** • Ondanks de PFAS problematiek is gestart met baggerwerkzaamheden aan de Roerhaven. Baggerwerkzaamheden worden in 2021 verder opgepakt. **Groen en bomen** • In park Hattem zijn diverse snoeiwerkzaamheden uitgevoerd en nieuwe bomen, heesters en vaste planten aangeplant als onderdeel van de gefaseerde renovatie van park Hattem. Ook is het gazon deels omgevormd naar bloemenweide. Daarnaast is straatmeubilair vervangen en op enkele plaatsen de verharding aangepast / vernieuwd of vervangen door groen. **Bos en natuurterreinen** • In 2020 is groot onderhoud aan de natuurpoelen gepleegd op basis van het poelenplan (opgesteld is in 2017 en herijkt in 2019). Daarnaast heeft er een grootschalige bomeninspectie (VTA ronde) plaatsgevonden aan de bosranden en zijn landschapselementen gesnoeid op basis van het eerder opgestelde uitvoeringsplan voor landschapselementen. **Openbare verlichting** • In de wijken Kapel ’t Zand, Roerzicht is gestart met de vervanging van de bestaande openbare verlichting voor ledverlichting. Ook in een gedeelte van de Oranjelaan wordt de openbare verlichting vervangen voor ledverlichting. Vanwege Corona en langere levertijden is nog niet alles uitgevoerd. Dit zal naar verwachting begin 2021 gereed zijn. Bij vervanging van openbare verlichting is ledverlichting de norm.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
		Wegmeubilair • In 2020 zijn 45 nieuwe prullenbakken geplaatst in de binnenstad in het gebied van Stationsplein tot aan de Markt in Roermond. **Verkeersvoorzieningen** • *Regulier onderhoud* In 2020 is onder andere het parkeerterrein Maashaven gerenoveerd, deelgenomen aan de aanbesteding voor uitbreiding laadinfrastructuur elektrisch vervoer en is het meerjarig beheer voor de verkeerregelinstallaties aanbesteed. De fietsenstalling Kloosterwandplein is gebruiksvriendelijker gemaakt. Renovatie van verkeersvoorzieningen is integraal meegenomen in de Herinrichting Slachthuisstraat, Herinrichting busstation en Revitalisering Randweg / De Meer. Het kruispunt Heinsbergerweg – Kitskensdal is verkeersveiliger ingericht. • *Aanbestedingen (2020, uitvoering 2021)* Renovatie Burgemeester Geuljanslaan / Bisschop Lindanussingel, de Wijkrenovatie Kastelenbuurt en Herinrichting Kapellerlaan. • *In voorbereiding voor uitvoering (2022)* Reconstructie Oranjelaan inclusie vervanging verkeersregelinstallatie Maria Theresialaan en verkeersveiligheidsmaatregelen rotonde Bredeweg. **Speelvoorzieningen** • In 2020 zijn achterstanden in vervangingen in de Sterrenberg verder opgepakt. Ook zijn de renovaties van de skatevoorzieningen afgerond. Verdere vervangingen hebben door de beperkte mogelijkheid tot participatie vanwege het coronavirus niet kunnen plaatsvinden. Actualisatie van het speelruimte plan heeft niet plaatsgevonden. **Afval en grondstoffen** • Het grondstoffenplan is in 2020 niet opgesteld. Er heeft een Europese aanbesteding plaatsgevonden voor de inzameling van het huishoudelijke afval van inwoners waarbij is ingezet op de verduurzaming, met als belangrijkste doelstelling om in 2025 100kg restafval te bereiken ten opzichte van de huidige 198kg. • De nieuwe afvalinzamelaar is op 1 januari 2021 gestart met de inzameling van het huishoudelijk afval. Omdat op dat moment de mono containers nog niet beschikbaar waren, wordt het huishoudelijk afval voorlopig nog ingezameld met duo containers. • Als gevolg van Corona zij de ingezamelde tonnages hoger dan verwacht op het milieupark. Het contract voor het milieupark is in 2020 verlengd met een periode van 2 jaar. • Omdat door Corona evenementen niet door zijn gegaan is de extra aanpak van zwerfafval bij evenementen ook niet uitgevoerd.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 6 . Sociaal Domein

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019	Realisatie 2020	Nederland
33	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.	CBS	189,0	197,0	194,0		163,0

Stand per 10-3-2021. Veel input voor de BBV-indicatoren is afkomstig van externe bronnen (met name CBS). Meer actuele gegevens zijn ten tijde van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording.

Wat heeft het gekost?

Goede leefomgeving				
(Bedragen x € 1,-)	Prim. begroting 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking 2020
Lasten	26.855.541	27.160.235	27.489.490	-329.255
Baten	-17.330.879	-19.074.253	-17.164.350	-1.909.903
Mutatie reserves	-602.409	-990.110	-1.017.030	26.920
Saldo	**8.922.253**	**7.095.872**	**9.308.111**	**-2.212.239**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0510 Mobiliteit				
Roermond bereikbaar: Er zijn in 2020 een groot aantal acties uitgevoerd, maar desondanks is in 2020 sprake van onder uitputting vanwege: • Een verleende korting van 50% op de werkgeversbenadering omdat er ten gevolge van Corona minder activiteiten zijn uitgevoerd. • Dat het aansluiten op de verkeerscentrale van RWS is doorgeschoven naar dit jaar (€ 75.000). • Dat ten gevolge van Corona een aantal programmaonderdelen (nog) niet zijn uitgevoerd, en worden doorgeschoven naar 2021. • En mede als gevolg hiervan het niet volledig benutten van de contractwaarde van inhuurcontracten mbt communicatie, logistiek en verkeersmanagement In 2021 worden met voorbehoud van de corona situatie de actie uitgevoerd.	283	-289		
Groot onderhoud tunnels A73: De middelen uit 2020 worden ingezet als resultaatsbestemming om in samenwerking met Rijkswaterstaat onderzoek te doen naar trillings- en geluidshinder in de Roertunnel met als doel te komen tot maatregelen die de hinder verminderen. De resultaten van dit onderzoek kunnen gevolgen hebben voor de wijze waarop het groot onderhoud in de tunnel wordt uitgevoerd.	205			
Opbrengst straatparkeren en parkeerabonnementen: Door corona is de opbrengst van het straatparkeren flink gedaald, daarnaast zijn het aantal parkeerterreinen de afgelopen jaren afgenomen en hebben abonnementhouders tijdelijk hun abonnement opgezegd.		-274		
Taakstelling parkeren en fiscaliseren blauwe zone: Op 29 oktober 2020 heeft de raad een besluit genomen over de parkeertarieven en het fiscaliseren van de blauwe zone. De taakstelling is hierdoor in 2020 niet gehaald. Verwacht wordt dat deze in 2021 gehaald zal worden.		-875		
Overig	124	-14		
Totaal product 0510.	**612**	**-1.452**	**0**	

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0520 Beheer openbare ruimte				
Doorberekende kosten aansluitingen/opbreken verhardingen: Het betreft opbrengsten die in rekening worden gebracht voor het herstel van asfalt en betonverhardingen die door Nuts- en Telecombedrijven worden opengebroken voor het aanleggen/wijzigen/verwijderen van hun leidingennet.		91		
Reiniging: In 2018 heeft er een aanbesteding plaatsgevonden voor onderhoudscontracten, waarbij een nadelige marktontwikkeling heeft plaatsgevonden. In 2020 is een aanbesteding gestart waar reinigen onderdeel van uitmaakt. In de begroting van 2021 zijn de kosten voor reiniging bijgesteld.	-96			
Baggeren havens, waterwegen en waterpartijen: In 2020 hebben minder werkzaamheden plaatsgevonden dan gepland door de PFAS problematiek. Desondanks is gestart met baggerwerkzaamheden in de Roerhaven. In 2021 worden de baggerwerkzaamheden hervat.	385			
Liggelden schepen: Als gevolg van corona zijn in 2020 minder havengelden opgelegd voor overslag van containers en passagiersschepen.		-124		
Taakstelling afstoten werkzaamheden beheer openbare ruimte Er heeft in 2020 een aanbesteding van de diverse onderhoudsbestekken plaatsgevonden, die in 2021 zal worden geeffectueerd hierdoor is de taakstelling in 2020 niet behaald.	-140			
Taakstelling onderhoudsniveau openbare ruimte omlaag Er heeft in 2020 een aanbesteding van de diverse onderhoudsbestekken plaatsgevonden, die in 2021 zal worden geeffectueerd hierdoor is de taakstelling in 2020 niet behaald.	-100			
Doorbelasting salarissen: Bij de verantwoording van personeelskosten op de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf 5 Bedrijfsvoering.	-153			
Riolering: De kosten van riolering vallen lager uit dan geraamd. Hierdoor wordt er per saldo een hoger bedrag in de voorziening gestort.	-215			
Afvalinzameling en -verwerking: In 2020 heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor de inzameling van het huishoudelijk afval, hierdoor zijn contracten met de dienstverlener verlengd die geresulteerd hebben in een prijsstijging. De aanbesteding heeft geresulteerd in een kostenbesparing op de inzamel- en verwerkingskosten van het huishoudelijk restafval vanaf 2021.Door corona is een hoger tonnage volume aan afval ingezameld op het milieupark die hebben geresulteerd in een kostenstijging. Ook zijn de inkomsten voor de verwerking van afvalstromen zoals papier, textiel en plastic de afgelopen jaren afgenomen.	-563	-424		
Overig:	-59	-1	27	
Totaal product 0520.	-941	-458	27	
Totaal Programma	**-329**	**-1.910**	**27**	

Resultaatbestemming programma 5

Toelichting resultaatbestemming	Bedrag	I/S
Onderhoud A73 tunnels In samenwerking met Rijkswaterstaat wordt onderzoek gedaan naar trillings- en geluidshinder door de Roertunnel met als doel te komen tot maatregelen die de hinder verminderen. De resultaten van dit onderzoek kunnen gevolgen hebben voor de wijze waarop het groot onderhoud in de tunnel wordt uitgevoerd.	€ 205.000	
Baggeren haven en waterpartijen Op basis van het raadsbesluit begroting 2021 wordt voorgesteld deze middelen voor baggeren te storten in de hiervoor ingestelde voorziening voor uitvoering van baggerwerkzaamheden.	€ 340.000	
Totaal resultaatbestemming programma 5	**€ 545.000**	

Dynamische Stad

Over dit thema staat in het coalitieprogramma het volgende geschreven:

‘Roermond is een aantrekkelijke gemeente waarin inwoners graag wonen, leven, werken en verblijven. Hiermee trekken we nieuwe inwoners en bezoekers aan. We leggen slimme verbindingen in ons economisch beleid en bouwen aan een sterke arbeidsmarkt. Met goede woningen, een levendige stad, mooie kernen en buurten, uitstekend onderwijs en veiligheid versterken we het aantrekkelijke en dynamische karakter van Roermond.’

Het thema “Dynamische Stad” bevat de volgende programma’s:

6 Toekomstbestendige Stad
- Vitale Stad (strategische opgave)

7 Ruimte en Wonen
- Omgevingswet (strategische opgave)

8 Levendige Stad

9 Veilige Stad

Programma 6

Toekomstbestendige Stad

Producten:
Onder het programma 'Toekomstbestendige Stad' brengen wij de volgende producten samen:

a) Vitale stad

b) Economie

Beleidskaders:
- Economische Visie Roermond (2017).
- Hotel- en Bed & Breakfastbeleid (2017).
- Plan Vitale Stad (2016).
- Evenementennota (oktober 2016).
- Ruimtelijk Detailhandelsbeleid gemeente Roermond 2015-2020 (2015).
- Intergemeentelijke structuurvisie Maasplassen 2030 (2014).
- Leisure visie, Regiovisie (2013).
- Nota integraal horecabeleid gemeente Roermond (2007).

Verbonden partijen:
- Grenspark Maas-Swalm-Nette
- Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.
- Stichting Keyport 2020
- Samenwerking Midden-Limburg (SML)

Strategisch doel programma

Roermond is een krachtige centrumstad die inzet op het versterken van de binnenstad en die tevens werk maakt van krachtige werklocaties, verblijfstoerisme en evenementen. Wij geven uitvoering aan de gemeentelijke economische visie en zetten daarbij in op het behouden en versterken van de vitale positie in het stedelijk netwerk van Zuidoost- Nederland. We besteden ook aandacht aan het bevorderen van de circulaire economie.

Wat willen we bereiken

Het programma economische ontwikkeling draagt bij aan het versterken van het aantrekkelijke en dynamische karakter van Roermond. Bij economische ontwikkeling is samenwerking evident, het is strategisch van belang een vitale positie te houden in het stedelijk netwerk van Zuidoost-Nederland. Met lokale partners zijn we samen verantwoordelijk voor welvaart en welzijn (ook wel ‘brede welvaart’) in onze gemeente. Met nadruk maakt de circulaire economie daar onderdeel van uit.

De economische visie is de leidraad voor de economische ontwikkeling van Roermond. Er wordt een verdieping en vertaling gemaakt van de vier geformuleerde actielijnen:

- versterken van de complete stad;
- investeren in menselijk kapitaal;
- ondersteunen van innovatie en ondernemerschap;
- samenwerken voor een vitale economie.

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
A *Detailhandel* Retail is een belangrijke pijler van de economie van de stad. In 2015 is het ruimtelijk detailhandelsbeleid 2015-2020 vastgesteld. In 2020 evalueren we dit beleid en bezien we of en hoe we het ruimtelijk detailhandelsbeleid dienen te actualiseren. Daarin nemen we ook de evaluatie van de Branche Adviescommissie (BAC) mee. We stellen een nieuwe uitvoeringsovereenkomst met Citymanagement en BIZ Binnenstad op. De huidige overeenkomst loopt in december 2020 af. In de uitvoeringsovereenkomst zullen voor de volgende vijf jaren nieuwe werkafspraken met Citymanagement en BIZ Binnenstad worden gemaakt.	**A *Detailhandel*** De evaluatie van het detailhandelsbeleid geeft inzichten in de wijze waarop het detailhandelsbeleid heeft bijgedragen aan een toekomstbestendige ontwikkeling van de retailsector en het geeft handvatten die we kunnen gebruiken bij het opstellen van nieuw beleid. De retailsector is in Roermond van groot belang, gezien het voorzieningenniveau voor de inwoners, de werkgelegenheid en de bestedingen. Met de evaluatie van de BAC kunnen we mede richting geven aan de betrokkenheid van het lokale, georganiseerde bedrijfsleven bij retail- en horeca-ontwikkelingen. De uitvoeringsovereenkomst met BIZ Binnenstad en Citymanagement bevestigt de samenwerking tussen de partijen in de binnenstad met heldere afspraken over een efficiënte en effectieve inzet van middelen voor het in stand houden van een aantrekkelijke binnenstad.	Vanwege de coronacrisis hebben wij de focus verlegd van een beleidsmatige analyse, naar een pragmatische aanpak om de retail (horeca en detailhandel) – binnen de gestelde maatregelen daar waar mogelijk te ondersteunen. De evaluatie van het detailhandelsbeleid en de BAC heeft niet plaatsgevonden. Gedurende het jaar zijn diverse gesprekken gevoerd over een nieuwe overeenkomst. Vanwege corona zijn partijen er niet in geslaagd tot een overeenkomst te komen. Voorlopig werken we onder de oude overeenkomst. Zo gauw de behoeften voor de komende jaren bekend zijn, pakken we de gesprekken weer op.
B *Horeca* In 2019 zijn we gestart met het proces om te komen tot nieuw horecabeleid. We werken het horecabeleid in 2020 verder uit. We nemen de evaluatie van de pilot ‘Blurring’ daarin mee. Het vigerende integraal horecabeleid dateert uit 2007.	**B *Horeca*** Met een vernieuwd horecabeleid kunnen we beter keuzes maken met betrekking tot ontwikkelingen in de sector zelf en de ontwikkeling van bijvoorbeeld de binnenstad en het toerisme. Voor de ontmoetingsfunctie van gebieden wordt horeca steeds belangrijker. NB: het hotelbeleid dateert uit 2017 en is nog actueel. Verblijven/ overnachten wordt derhalve niet meegenomen in dit horecabeleid.	Vanwege de coronacrisis hebben wij de focus verlegd van een beleidsmatige analyse, naar een pragmatische aanpak om de retail (horeca en detailhandel) – binnen de gestelde maatregelen daar waar mogelijk te ondersteunen. Denk hierbij aan de verruiming van terrassen, (gedeeltelijk) vrijstellen van precario, aanpassen van vergunningprocedures om tijdelijk overkappingen toe te staan. De herijking van het horecabeleid heeft hierdoor niet plaatsgevonden.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
C ***Toerisme/Stimuleren congressen*** Toerisme is één van onze groeisectoren. De prioriteiten voor Roermond in de regionale Toeristische en Recreatieve visie zijn in 2019 bepaald. In 2020 wordt een nieuw regionaal promotieplan voor de jaren 2021-2024 opgesteld door de VVV Midden-Limburg. Daarin zoeken we meerwaarde voor onze binnenstad, cultuur/ erfgoed en toeristisch-recreatief aanbod en de verbinding daartussen. In overleg met de VVV Midden-Limburg zoeken we naar nieuwe huisvesting voor de VVV-winkel in Roermond. In 2020 wordt ook een nieuw businessplan door Routebureau Noord- en Midden-Limburg voor de jaren 2021-2024 opgesteld. Ons uitgangspunt daarbij is handhaving van het huidige kwaliteitsniveau. We werken de aanpak voor het versterken van Roermond als vergader- en congresstad verder uit.	C ***Toerisme/Stimuleren congressen*** Met de regio is een regionale visie Toerisme en Recreatie opgesteld over de toeristisch-recreatieve ontwikkelingsrichting van de regio. Hierdoor kunnen wij, het bedrijfsleven en andere stakeholders goed inspelen op de kansen van deze groeisector. Het nieuwe promotieplan van VVV Midden-Limburg is 'de onderlegger' voor de regiopromotie, zodat de marketingactiviteiten en de informatievoorziening aansluiten op de toeristische ambities uit de regionale visie, en bezoekers de stad weten te vinden. Een uitgewerkt aanpak voor de vergader- en congresmarkt maakt inzichtelijk hoe Roermond (stad en partners) meer kan profiteren van dit segment. Een nieuw businessplan van het Routebureau Noord- en Midden-Limburg zorgt voor de continuïteit van de routestructuren en de aantrekkelijkheid van de regio voor de inwoners en bezoekers.	De VVV heeft een nieuw promotieplan gepresenteerd op basis van de regionale visie Recreatie en Toerisme, verschillende verhaallijnen als basis. In de verhaallijn "water, fun en winkelen" is het aanbod van Roermond geborgd. Wij subsidiëren de uitvoering van dit plan voor de komende vier jaren. Medio 2020 heeft het college van Burgemeester en Wethouders van Roermond besloten het Routebureau Noord- en Midden-Limburg voor de periode 2021-2024 opdracht te verlenen voor beheer en onderhoud van de fietsknooppuntennetwerken, het wandelknooppuntennetwerk, het ruiter- en men-knooppuntennetwerk en WaterWwanderWereld route Schwalmbruch. In 2020 is geen inzet gepleegd op het versterken van de functie als vergader- en congresstad. Corona heeft het zakelijk toerisme geminimaliseerd.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
D ***Evenementen*** Na de vaststelling van het integrale evenementenbeleid zal in 2020 het integrale uitvoeringsbeleid worden geïmplementeerd. Daarnaast zullen we in 2020 verder invulling geven aan een nieuwe subsidieregeling, de manier waarop evenementen worden gefaciliteerd, het eventueel verhogen van de leges wordt onderzocht en wordt er een expertiseonderzoek uitgevoerd naar duurzaamheid van evenementen.	D ***Evenementen*** Met het integrale evenementenbeleid willen we ruimte maken voor (nieuwe) evenementen die onze stad helpen te positioneren en nieuwe doelgroepen aantrekken. Met het integrale evenementenbeleid willen we de wijze waarop we invulling geven aan het stimuleren, reguleren en faciliteren van evenementen verder verduidelijken voor organisatoren, bezoekers, ondernemers en omwonenden. Dit om een goede balans te creëren tussen de grote waarde van evenementen, de inspanning die geleverd moet worden om ze te organiseren en het terugdringen van mogelijke hinderaspecten en het waarborgen van de openbare orde en veiligheid. Op deze manier kunnen evenementen helpen de doelen van de stad te bereiken, zoals het versterken van de economie en het profileren van de stad Roermond.	Het college van B&W heeft het Integrale Uitvoeringskader Evenementen in augustus 2020 vastgesteld. De nadere uitwerking (implementatie) vindt plaats middels beleidsregels, welke in februari 2021 zijn vastgesteld. De beperkte ambtelijke capaciteit en de noodzakelijke aandacht voor evenementen ten tijden van corona, heeft ertoe geleid dat de verdere invulling van de subsidiering en facilitering van evenementen en het nader onderzoek naar de hoogte van de leges voor evenementen en het expertiseonderzoek naar duurzaamheid voor evenementen, nog niet is afgerond. De processen zijn gestart en afronding vindt plaats in 2021.
E ***Werklocaties*** In 2020 worden nieuwe draagvlakmetingen voor de Bedrijven Investerings-Zones (BIZ) georganiseerd. Roermond kent verschillende BIZ-en. Met een BIZ halen ondernemers budget op voor gezamenlijke activiteiten. De gemeente is de wettelijke uitvoerder van de BIZ.	E ***Werklocaties*** Bij een positieve draagvlakmeting blijven de bedrijven in een BIZ gezamenlijk bijdragen aan de versterking van hun eigen werkgebied.	In 2020 zijn de draagvlakmetingen voor de volgende BIZzen gerealiseerd:Merum, Willem Alexander, Swalmen, Stadsrand Noord én Biz- Binnenstad.De draagvlakmeting Biz Swalmen centrum is vanwege de corona crisis door het bestuur verplaatst naar Q1 2021.De draagvlakmeting bedrijventerrein Roerstreek had een te lage respons, waardoor een noodzakelijke her- draagvlakmeting moet worden georganiseerd (vindt plaats in Q1 2021) De draagvlakmeting voor Retailpark Roermond hoeft pas plaats te vinden in 2021. Deze BIZ heeft een andere startdatum dan de andere BIZzen.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
F ***Innovatie en ondernemerschap*** De stichting Keyport 2020 is in 2013 gestart met het stimuleren van innovatie en ondernemerschap en het stimuleren van de arbeidsmarkt. Voor de jaren 2021-2026 stelt de stichting Keyport in 2020 een nieuw routeplan op. Het RIC is gestart in 2017 als het kennis- en expertisecentrum voor de retail in Limburg. De financiering is tot en met 2020 geborgd. In 2020 bepalen we hoe de doorontwikkeling van het RIC kan worden vormgegeven.	F ***Innovatie en ondernemerschap*** Vanaf 2021 gaat Keyport een nieuwe periode in met (her) nieuw(d)e speerpunten, zodat de regionale economie zich verder toekomstbestendig kan ontwikkelen en waarbij het bedrijfsleven, overheid en onderwijs samenwerken. Bij een doorontwikkeling van het RIC is het van belang dat het RIC als kennis- en expertisecentrum een wezenlijke bijdrage kan blijven leveren aan het toekomstbestendig maken van de retailsector in Roermond en Limburg, door in te blijven spelen op het veranderende gedrag van de consument. Dit punt heeft een relatie met punt A) detailhandelsbeleid.	Keyport richt zich op de economische versterking van de regio. Met name door middel van het aanjagen van de arbeidsmarkt, innovatie en ondernemerschap. Het algemeen bestuur van Keyport heeft hiervoor in december 2020 een Routeplan vastgesteld, nadat het concept in juni 2020 aan de commissie Ruimte ter consultatie is voorgelegd. College en raad zullen 2x per jaar worden geïnformeerd over de vorderingen van Keyport. In 2020 zijn naast de reguliere activiteiten in de 4 pijlers (makelen en schakelen, onderwijs en arbeidsmarkt, innovatiewerkplaats en prikkelen & inspireren) gesprekken met de partners gevoerd (onderwijs en MKB) over de doorontwikkeling. Resultaat van deze gesprekken is dat er een nieuwe consortiumovereenkomst is gemaakt voor 2021 met de bestaande partners. De 4 programmalijnen zijn losgelaten en het RIC gaat in 2021 met innovatielabs aan de slag. In 2020 is tevens besloten de financiering voor 1 jaar te verlengen (€150.000). In 2021 moet besluitvorming plaatsvinden over de structurele invulling van het RIC (programma en financiering).
G ***Arbeidsmarkt*** Het menselijk kapitaal wordt voor de stad steeds belangrijker. Investeren in goed opgeleid personeel daarmee ook. Er is bovendien sprake van een krapte op de arbeidsmarkt voor sectoren die voor de Roermondse economie van groot belang zijn, zoals de maakindustrie, de zorg en retail. Veel werkgevers zitten te springen om goede op MBO-niveau opgeleide arbeidskrachten. Roermond kent twee sterke MBO-instellingen. De aansluiting van het (MBO)-onderwijs met het bedrijfsleven krijgt in 2020 verder vorm.	G ***Arbeidsmarkt*** Een duidelijke positionering van Roermond als MBO+ stad, levert een bijdrage aan het binden van jongeren aan de stad. Daarnaast dat de afgestudeerde MBO'er de carrièrekansen in Roermond kan invullen en laat het bedrijfsleven zien dat Roermond een aantrekkelijk vestigingsklimaat heeft.	Ter ondersteuning van de aansluiting van het onderwijs met het bedrijfsleven zijn diverse activiteiten opgepakt. Meet the youngsters: het binden, boeien en benutten van jongeren aan het regionale bedrijfsleven, middels de inzet van gastlessen en het beschikbar stellen van stageplekken. Op het bedrijventerrein Willem-Alexander is met de ondernemers en onderwijsinstanties een start gemaakt om jongeren aan het bedrijventerrein te matchen. Er is actief contact met 'Regio in je rugzak' over de doorontwikkeling van VMBO on stage om VMBO, havo en vwo leerlingen actief te koppelen aan de regionale bedrijven. Er is een inventarisatie gedaan naar de behoefte om een service grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling te starten in regio Midden-Limburg. Er zijn gesprekken gevoerd met individuele bedrijven en de koepels (LWV, MKB-Limburg, Parkmanagement, Keyport) over de behoeften en trends m.b.t. menselijk kapitaal.Deze informatie nemen we in 2021 mee in het koersdocument.

AANVULLENDE (MAJEURE) ONTWIKKELINGEN 2020 (niet in begroting opgenomen)

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
Regionale Taskforce Postcorona heeft in 2020 het plan van aanpak Post- corona Midden – Limburg 'Met veerkracht uit de crisis! opgesteld en vastgesteld.	Een pakket maatregelen voor de komende drie jaren om onze veerkracht te versterken zodat op de korte termijn zoveel mogelijk faillissementen en baanverlies wordt beperkt en op de lange termijn innovatie, economie en arbeidsmarkt verdergaand worden versterkt. Het programma bestaat uit zes speerpunten: 1. Circulaire economie 2. Leven Lang Ontwikkelen 3. Mobiele arbeidsmarkt 4. Aantrekken en behoud van jong talent 5. Voorkomen en bestrijden van jeugdwerkloosheid 6. Steun voor ondernemers	De Regionale Taskforce Postcorona (bestaande uit de Arbeidsmarktregio Midden Limburg, het Regionaal Werkbedrijf, Samenwerking Midden-Limburg, Ondernemend Limburg, MBO-instellingen en Keyport) werkt vanuit een gecoördineerde aanpak aan een herstelprogramma voor het versterken van een krachtige arbei. Zij focussed zich daarbij zowel op economisch herstel als op het realiseren van sociale doelstellingen.
Corona inzet		Gemeente heeft daar waar mogelijk de ondernemers ondersteund ten tijde van crisis. Vanuit het programma toekomstbestendige stad is gewerkt aan zaken als verruiming van terrassen, vrijstellen van precario, gedoogbeschikkingen, realiseren testlocatie, maar ook gesprekken met evenementenorganisatoren, aanpassingen aan de promotiestrategie en deelname aan het expertteam corona. Pragmatische (tijdelijke) oplossingen bieden. De Bedrijvencontactfunctionaris heeft in de periode 2020 vrijwel volledig zijn tijd besteed dergelijke ondersteuning aan ondernemers in de binnenstad. Hierdoor zijn andere aspecten (relatiebeheer bedrijventerreinen, wijkwinkelcentra) niet uitgevoerd.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 6 . Sociaal Domein

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019	Realisatie 2020	Nederland
14	Functiemenging	%	LISA	56,0	56,3	56,9		53,2
15	Indicator is vervallen							
16	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 65 jaar	LISA	134,4	140,0	144,9		151,6

Veel input voor de BBV-indicatoren is afkomstig van externe bronnen (met name CBS). Meer actuele gegevens zijn ten tijde van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording.

Wat heeft het gekost?

Toekomstbestendige stad				
(Bedragen x € 1,-)	Prim. begroting 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking 2020
Lasten	3.559.436	4.830.225	3.991.832	838.393
Baten	-1.509.015	-2.004.395	-1.782.575	-221.820
Mutatie reserves	-467.530	-1.162.633	-947.295	-215.338
Saldo	**1.582.891**	**1.663.197**	**1.261.962**	**401.235**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0610 Vitale stad				
Programma vitale stad: De uitgaven voor de projecten vitale stad zijn geraamd op de projecten Vitale stad. De lasten en onttrekkingen naar deze projecten verlopen via de reserve Vitale stad.	-176		-32	I
Overig	2	0	-2	
Totaal product 0610.	**-174**	**0**	**-34**	
Product 0620 Economie				
Programma vitale stad De uitgaven voor de projecten vitale stad zijn geraamd op de projecten Vitale stad. De lasten en onttrekkingen naar deze projecten verlopen via de reserve Vitale stad.			180	I
Economische ontwikkeling Betreft een voordeel op personeelskosten	94			I
The Passion In verband met het uitstellen van The Passion van 2020 naar 2021, zijn de daaraan gekoppelde middelen reeds overgeheveld naar 2021.	816	-460	-356	I
Toeristenbelasting Er is uiteindelijk meer toeristenbelasting ontvangen dan voorzien in 2020.		208		I
Evenementen Als gevolg van covid-19 hebben er weinig tot geen evenementen plaatsgevonden in 2020, waardoor er een voordeel is ontstaan op de uitvoeringskosten.	67			I
Overig	36	30	-6	
Totaal product 0620.	**1.013**	-222	-182	
Totaal Programma	**838**	**-222**	**-215**	

Resultaatbestemming programma 6

Niet van toepassing

Vitale Stad

Programmadoelen

In Roermond zijn alle ingrediënten aanwezig om een rol als krachtige centrumstad te vervullen. Met de historische binnenstad in combinatie met de unieke ligging aan de Maasplassen en het Designer Outlet Roermond (DOR) op loopafstand, heeft Roermond veel aantrekkingskracht om te wonen en te bezoeken. De binnenstad is een belangrijke motor en het hart van de stad. Maar ze staat door snel veranderend bezoekersgedrag ook voor een uitdaging. Om in de toekomst een krachtige centrumstad te kunnen blijven, geven we sinds eind 2017 invulling aan het plan Vitale Stad.
Op basis van dit plan heeft eind 2017 de provincie subsidiemiddelen beschikbaar gesteld, mits de gemeente minimaal eenzelfde bijdrage levert en de resultaten - zoals deze door de provincie zijn benoemd – zijn behaald. In mei 2019 hebben wij van de provincie een aangepaste subsidiebeschikking ontvangen. Hierin zijn enkele resultaatsverplichtingen aangepast, het subsidiebedrag is verhoogd tot 5,05 miljoen en de einddatum is sindsdien 31 december 2020.
De projecten die vallen onder Vitale Stad sluiten aan bij de Toekomstvisie Roermond 2030, waarin de historische binnenstad een van de vijf thema's is. Ze sluiten aan (en houden rekening met) bestaande majeure projecten in de directe omgeving, zoals de ontwikkeling van Roerdelta.
Een groot gedeelte van de projecten van Vitale Stad zijn al gereed of worden in 2019 opgeleverd. De projecten die in 2020 in uitvoering zijn, zijn hieronder opgenomen.

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
A ***Aanpak winkel- en horecaleegstand*** Samen met eigenaren, makelaars, Citymanagement en BIZ Binnenstad zetten we in op acquisitie en business-to-business marketing. Voor de stimuleringsregelingen voor transformatie van commerciële panden buiten het kernwinkelgebied en duurzame investeringen in commerciële panden en gevelsubsidie zijn in 2020 geen middelen meer beschikbaar.	A ***Aanpak winkel- en horecaleegstand*** Vermindering van de leegstand in de binnenstad. Hierbij is de in Vitale Stad gestelde doelstelling al gehaald (7.000 m2). Het streven is om eind 2020 de leegstand met 10.000 m2 te hebben verminderd.	Stichting Streetwise is ingeschakeld voor de periode van 1 augustus 2020 t/m 31 juli 2022. In de overeenkomst met Stichting Streetwise is een inspannings-annex resultaatverplichting opgenomen. Afhankelijk van de samenwerking, resultaten en beschikbaar budget behoort verlenging in 2022 tot de mogelijkheden. Streetwise heeft in de korte periode dat ze actief is al veel potentiële ondernemers en vestigingen in beeld gebracht en de eerste succesvolle transactie van de opening van een Kids conceptstore in de Bergstraat heeft in januari 2021 plaatsgevonden. Risico: De coronacrisis bemoeilijkt de uitvoering van dit project omdat ondernemers in bepaalde sectoren het moeilijk hebben om omzet te realiseren.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
B ***Versterken van het historisch stadsbeeld door poortmotieven*** In 2020 wordt nog uitvoering gegeven aan één onderdeel dat bijdraagt aan het versterken van het historisch stadsbeeld. In 2016 is een motie aangenomen om te onderzoeken of delen van de noordelijke vestingwerken, stadsmuren en poorten verbeeld kunnen worden. In 2019 is hiervoor een plan uitgewerkt dat in 2020 wordt uitgevoerd.	**B** ***Versterken van het historisch stadsbeeld door poortmotieven*** Door het verbeelden van de vroegere poorten wordt voor het publiek het verleden meer zichtbaar.	Het historisch stadsbeeld is in 2020 verder versterkt. • De aanstraalverlichting onder de bogen van de Abdijhof is gerealiseerd. • De verlichting van de Steenen brug is in de tweede week van december 2020 opgeleverd en kan bij bijzondere gelegenheden in verschillende kleuren worden ingesteld. Het project blijft in de basis binnen het geraamde budget. • Het project Gotisch Huis heeft enige vertraging opgelopen in verband met het maken van keuzes, levering van juiste spots en corona. Oplevering van dit project kan plaatsvinden zodra versoepeling van de coronamaatregelen dit toelaat. • Het project poortmotieven is niet in uitvoering. Besluitvorming hierover gaat in 2021 plaatsvinden.
C ***Verbindingen cultuur en binnenstad*** Verbinding met cultuur is binnen Vitale Stad een belangrijke pijler die met name in 2020 tot uitvoering komt. Zo worden de vaste exposities van het Cuypershuis en Historiehuis vervangen. In de gehele maand juni vindt voor het eerst een kunst biënnale plaats en ook de projecten ‘Verbinding binnenstad & cultuur’ en de wandelverbinding vanuit de ECI naar de binnenstad worden opgeleverd.	**C** ***Verbindingen cultuur en binnenstad*** In 2020 zetten we volop in op cultuur. We zetten nadrukkelijk in op het aantrekken van nieuwe doelgroepen alsook het verbreden van functies en bezoekmotieven in de binnenstad.	Het project is opgeleverd in juni 2020 en is binnen het beschikbare budget gerealiseerd. De app is op 1 oktober 2020 opgeleverd en er zijn afspraken gemaakt over het beheren en doorontwikkelen van de app.
D ***Herinrichting van het Munsterplein*** In 2019 is gestart met de uitvoering (van fase 1 tot en met 4) van het Munsterplein; een van de belangrijkste schakels in de binnenstad. De herinrichting wordt in 2020 afgerond.	**D** ***Herinrichting van het Munsterplein*** Het Munsterplein is opnieuw ingericht. Met de nieuwe inrichting zijn de zichtlijnen en looproutes verbeterd, er zijn rustplekken op het plein en is er meer groen.	Het werk is conform planning gerealiseerd en begin 2020 opgeleverd. Het inrichtingswerk is in hoofdzaak voltooid in december 2019. Begin 2020 is de afwerking en het aanplanten van de groenvoorzieningen afgerond. Op vrijdag 13 maart 2020 zijn als publiekevenement(je) twee speelse objecten in de Abdijtuin geplaatst. Eindoplevering is op korte termijn voorzien.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
E ***Verbeteren verbinding DOR met de binnenstad*** In 2020 geven we verder uitvoering aan enkele fysieke maatregelen in de route tussen het DOR en de binnenstad. Het gaat hier vooralsnog om uniforme terrasafscheidingen, het plaatsen van boombakken, het aanleggen van een loper in het straatwerk en de herinrichting van de tunnel.	**E** ***Verbeteren verbinding DOR met de binnenstad*** Door het verbeteren van de verbinding wordt het voor bezoekers aantrekkelijker om een combinatiebezoek te brengen aan het DOR en de binnenstad.	Het project is in de 2e helft van november 2020 opgeleverd. Afspraken worden nog gemaakt met beheer en onderhoud en Citymanagement om de attractiewaarde in de toekomst op peil te houden.
F ***Extra fietsmaatregelen*** Op basis van in 2019 uitgevoerd onderzoek, worden enkele verkeerskundige aanpassingen gedaan voor de fietser die een bezoek brengt aan de binnenstad. Ook wordt het fietsparkeren bij de twee gratis bewaakte stallingen verbeterd. Er wordt een loopband aangelegd in de fietsenstalling aan het Kloosterwandplein om de toegankelijkheid van deze stalling en daarmee het gebruik te verbeteren. Daarnaast bereiden we de verhuizing voor van de huidige locatie aan de Neerstraat naar een grotere, nabijgelegen locatie.	**F** ***Extra fietsmaatregelen*** De binnenstad is beter toegankelijk voor de bezoeker op de fiets. Een groot gedeelte van de bezoekers van de binnenstad komt uit de directe regio (binnen 10 km afstand). Door in te zetten op de fietsbereikbaarheid stimuleren we bezoekers op de fiets te komen.	Enkele kleinschalige infrastructurele maatregelen op fietsroutes zijn inmiddels afgerond. Sommige maatregelen stuiten echter op enkele praktische bezwaren of zijn inmiddels ‘ingehaald’ door andere maatregelen, waardoor niet alle genoemde maatregelen worden uitgevoerd. De volgende maatregelen zijn inmiddels uitgevoerd: Oversteek Buitenop verbeteren en kantmarkering Looskade en verwijderen van de fietsoversteek op de Godsweerdersingel t.h.v. Knevelgraafstraat. De werkzaamheden om de stalling Kloosterwandplein beter toegankelijk te zijn muv het schilderwerk afgerond. Fietsenstalling Roersingelpassage wordt naar verwachting 1 april 2021 opgeleverd.
G ***Stationsomgeving (westzijde)*** In 2020 is het busstation opnieuw ingericht en is voor het gehele stationsgebied een masterplan vastgesteld. Dit onder de voorwaarde dat overeenstemming wordt bereikt met onze partners over de uitwerking van de plannen en in 2020 nog de laatste onderzoeken plaatsvinden.	**G** ***Stationsomgeving (westzijde)*** Door het realiseren van het busstation is de eerste stap gezet in een toekomstbestendig openbaar vervoerknooppunt en een fraaiere inrichting van de binnenstad	Op 30 augustus 2020 is het nieuwe busstation in gebruik genomen. Tot en met begin december 2020 zijn nog diverse restpunten gerealiseerd (realisatie hiervan kon plaatsvinden tijdens een geopend busstation). Met de oplevering van het busstation is het eerste deelproject van de in 2017 vastgestelde Visie Stationsomgeving binnen budget uitgevoerd. In kwartaal 1 van 2021 wordt de eindafrekening opgesteld.

BBV indicatoren

Er zijn geen Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Programma 7

Ruimte en Wonen

Producten:
Onder het programma 'Ruimte en wonen' brengen wij de volgende producten samen:

a) Ruimtelijke ordening

b) Wonen en Bouwen

c) Grondexploitatie

d) Vastgoed

Beleidskaders:
- Structuurvisie 2001.
- Structuurvisie Wonen Midden-Limburg (2018 – 2021).
- Structuurvisie Kwaliteitsbijdrage (2012).
- Nota vastgoed (2013)
- Nota beeldkwaliteit (2015).
- Nota Grondbeleid gemeente Roermond 2016.
- Nota Bovenwijkse Voorzieningen gemeente Roermond 2011.
- Intergemeentelijke Structuurvisie Maas en Maasplassen (2014).
- Groenvisie (2017).
- Economische visie (2017).
- Duurzaamheidsvisie (2017).
- Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) (2017).

Verbonden partijen:
- RUD Limburg-Noord
- Expertise Centrum Geo (ECGeo)

Strategisch doel programma

Roermond is en blijft een prachtige stad met aantrekkelijke woon-, verblijfs- en werkmilieus voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Wij hebben de juiste mix aan woningen beschikbaar.

Wat willen we bereiken

A. Het opstellen van een visie op de ontwikkeling van omgeving (Omgevingsvisie)
B. Opstellen van deelbeleid
C. Grote projecten en grondbeleid
D. Bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen
E. Woonbeleid
F. Vastgoed

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
A ***Het opstellen van een visie op de ontwikkeling van omgeving (Omgevingsvisie)*** Opstelling van een Omgevingsvisie die anticipeert op de Omgevingswet en die het integraal kader biedt voor de fysieke leefomgeving. De bevindingen hierbij worden ingebracht in de in 2020 op te stellen Provinciale omgevingsvisie.	**A** ***Het opstellen van een visie op de ontwikkeling van omgeving (Omgevingsvisie)*** In samenspraak en samenwerking met initiatiefnemers, bewoners en stakeholders wordt een aantrekkelijker woon- en leefklimaat gerealiseerd	De omgevingsvisie is nog niet vastgesteld. Het proces van ter inzagelegging van het ontwerp moet nog worden gestart. Reden voor de vertraging is COVID-19 en de beperkte mogelijkheden van inspraak en informatiesessies. In het kader van de opstelling van de Provinciale omgevingsvisie is de regio uitgenodigd de opgaven per regio vorm te geven. Dat heeft voor Midden-Limburg geresulteerd in een regionale paragraaf (“Midden-Limburg. Het verbindend hart van Limburg”). In deze regionale paragraaf is de concept gemeentelijke omgevinsgvisie ingebracht.
B ***Opstellen van deelbeleid*** In 2020 worden aanvullende kaders voor de doelstellingen in de Omgevingsvisie opgesteld. Op een concreter niveau geven ze richting aan fysieke ontwikkelingen. We starten met het opstellen van kaders op het gebied van de energietransitie en waardevolle cultuurlandschappen (waarin de waarden van het landschap worden geïnventariseerd en wordt aangegeven welke waarden het behouden en/of het versterken waard zijn).	**B** ***Opstellen van deelbeleid*** Dit draagt bij aan het behouden en versterken van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving en het vestigingsklimaat in Roermond. Daarnaast biedt het meer duidelijkheid aan initiatiefnemers over de kaders waarbinnen ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.	Kaders op het gebied van de energietransitie zijn vastgesteld, het gaat hier om fysieke kaders (potentiegebieden) en de meer zachte kaders (participatie). Het opstellen van kaders van het waardevol cultuurlandschap is in samenwerking met SML-gemeenten opgepakt. De projectopdracht is vastgesteld. Het project loopt door in 2021. Omdat de omgevingsvisie nog niet is vastgesteld zijn de aanvullende kaders nog niet opgesteld (zie A). Voor de energietransitie is in regionaal verband gewerkt aan de Regionale Energiestrategie (RES). Het eerste concept is begin 2021 afgerond

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
C ***Grote projecten en grondbeleid*** Met realisatie van grote in voorbereiding en uitvoering zijnde projecten (zoals Roerdelta fase II, Stationsomgeving en Jazz City) en kleinere projecten (zoals Parkwijk 't Ham en Lief Vrouweveld 1) worden de geformuleerde doelstellingen op verschillende locaties ingevuld. We sturen daarbij actief, zoals we dat doen bij Roerdelta fase 2, waarvoor de gemeenteraad een besluit zal nemen over stedenbouwkundige kaders. De gemeente voert een faciliterend grondbeleid en laat de realisatie van projecten hoofdzakelijk over aan marktpartijen. Dit op basis van (en binnen) de randvoorwaarden die volgen uit het gemeentelijk beleid.	C ***Grote projecten en grondbeleid*** Bij de start van projecten worden kaders opgesteld waarin doelstellingen, die zijn gebaseerd op beleidsmatige uitgangspunten en ambities en aspecten als geld, organisatie, tijd, informatie en kwaliteit, worden vastgelegd. Bij de uitvoering van projecten wordt erop gestuurd dat deze doelstellingen worden gerealiseerd.	In 2020 heeft de gemeenteraad het Leidend Kader voor Roerdelta Fasen 2 en 3 vastgesteld. Met het vaststellen van dit document is het ontwerpproces voor Roerdelta fase 2 en 3 verder ter hand genomen. Het busstation is in 2020 gerealiseerd. In de paragraaf grondbeleid wordt ingegaan op de uitvoering van het gemeentelijk grondbeleid in 2020.
D ***Bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen*** In voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet wordt een pilot gestart voor de opstelling van een omgevingsplan. In de aanloop naar de Omgevingswet vindt geen actualisatie van bestemmingsplannen meer plaats, tenzij daarvoor een inhoudelijke noodzaak bestaat. Indien aanvragen voor een omgevingsvergunning strijdig zijn met het vigerende bestemmingsplan, wordt op basis van bestaand beleid een afweging gemaakt over al dan niet verlenen van de vergunning. Hierbij treden we in een vroegtijdig stadium in overleg met initiatiefnemers en stakeholders	D ***Bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen*** Door te oefenen met een omgevingsplan krijgen we input voor de wijze waarop binnen de Omgevingswet een omgevingsplan vormgegeven kan worden en welke aandachtspunten hierbij van belang zijn. In dialoog met initiatiefnemers werken we initiatieven uit van idee naar concreet plan.	In 2020 is gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor de pilot voor het omgevingsplan. In 2021 krijgt dit verder vorm. De lijn die ten aanzien van aanpassing van huidige bestemmingsplannen en aanvragen omgevingsvergunningen is beschreven, is gevolgd.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
E ***Woonbeleid*** De in 2019 vastgestelde Structuurvisie wonen 2018-2021bevat afspraken over de planvoorraad voor woningbouw. Dit vormt een toetsingskader voor nieuwe plannen. Met corporaties en huurdersorganisaties worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt over de bijdragen van corporaties aan de volkshuisvestingsopgave.	E ***Woonbeleid*** Er ontstaat evenwicht tussen vraag en aanbod op de woningmarkt naar typologie en binnen de verhouding huur versus koop. Dit gebeurt zowel kwantitatief als kwalitatief en voor de verschillende doelgroepen. Ook leveren we een bijdrage aan een duurzamere woningvoorraad.	In 2020 zijn op basis van de Structuurvisie wonen Midden-Limburg 2018-2021 nieuwe plannen getoetst en is de raad geïnformeerd over de planvoorraad woningbouw per 1 januari 2020 en de woningbouwrealisaties in 2019. In 2020 zijn prestatieafspraken gemaakt voor het jaar 2021 en heeft een evaluatie plaatsgevonden van de afspraken gemaakt voor 2019.
F ***Vastgoed*** Het uitgangspunt in het vigerende vastgoedbeleid is, dat het gemeentelijk vastgoedbezit dient te zijn afgestemd op de diverse gemeentelijke beleidsdoelstellingen (vastgoed als middel) alsmede de huisvestingsbehoefte van de ambtelijke organisatie (bedrijfsmiddel).	F ***Vastgoed*** We willen het gemeentelijk vastgoed op een slagvaardige- en professionele wijze beheren. Daartoe wordt onderhoud uitgevoerd conform het meerjarig technisch onderhoudsplan, gebaseerd op een gemiddeld onderhoudsniveau ‘redelijke conditie’ (niveau 3). Vastgoed dat niet meer past binnen de gemeente beleidsdoelstellingen wordt zo snel mogelijk verkocht dan wel een andere bestemming gegeven.	In 2020 is gestart met de herijking van het meerjarig onderhoudsplan. In 2021 wordt een voorstel aan de raad voorgelegd over de herijking van de onderhoudsvoorziening gericht op instandhoudingsniveau 3 (gemiddeld). Na raadsbehandeling geldt het onderhoudsplan voor een periode van 4 jaar en wordt jaarlijks bijgestuurd op actuele ontwikkelingen. Het nieuwe onderhoudsplan vergt een extra financiële storting in het fonds, deze is toegelicht in de verschillenanalyse. Met betrekking tot afstoot van vastgoed zijn er in 2020 drie trajecten gestart, die nog niet zijn afgerond.

AANVULLENDE (MAJEURE) ONTWIKKELINGEN 2020 (niet in begroting opgenomen)

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
Lokale woonvisie		De opstelling van de lokale woonvisie is niet opgenomen in de begroting voor 2020. Het proces om te komen tot een lokale woonvisie is al wel gestart in 2020. De opstelling is echter vertraagd door met name de opstelling van de Samenwerkingsagenda Kwaliteit Limburgse Centra.
Samenwerkingsagenda Kwaliteit Limburgse Centra		In 2020 is met de provincie de Samenwerkingsagenda Kwaliteit Limburgse Centra aangegaan.
Herontwikkeling voormalige Philipsterrein (Yageo) aan de Bredeweg.		Eind 2020 is het proces gestart voor de herontwikkeling van het voormalige Philipsterrein. Met de ontwikkelaar is hiertoe een intentieovereenkomst gesloten. Hierover is de raad geïnformeerd bij brief van 17 november 2020. In november 2020 is een start gemaakt met het participatieproces om te komen tot een gebiedsvisie voor Vrijveld Noord, waarvan het Philipsterrein een onderdeel vormt.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (Vhrosv)

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019	Realisatie 2020	Nederland
35	Gemiddelde WOZ waarde	in € 1.000	CBS	178	185	198	212	248
36	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	ABF - systeem woning-voorraad	4,7	6,1	5,6		9,2
37	Demografische druk	%	CBS	67,3	68,3	68,8		70
38	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	in €	COELO	634	647	667	700	700
39	Gemeentelijke woonlasten meer-persoonshuishouden	in €	COELO	634	647	667	773	773

OVERIGE KENGETALLEN		Realisatie 2020	Begroting 2020
A	Toevoeging van de woningvoorraad (langjarig gemiddelde)	400	175
B	Nieuw te bouwen grondgebonden koopwoningen (langjarig gemiddelde)	96	80
C	Toename van het aantal sociale huurwoningen (langjarig gemiddelde)	113	25
D	Toename aantal nultredewoningen (langjarig gemiddelde)	180	60

Veel input voor de BBV-indicatoren is afkomstig van externe bronnen (met name CBS). Meer actuele gegevens zijn ten tijde van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording.

Wat heeft het gekost?

Ruimte en wonen				
(Bedragen x € 1,-)	Prim. begroting 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking 2020
Lasten	6.980.325	9.457.631	10.863.163	-1.405.532
Baten	-4.005.459	-7.196.044	-7.792.997	596.953
Mutatie reserves	-753.825	20.186	-665.872	686.058
Saldo	**2.221.041**	**2.281.773**	**2.404.294**	**-122.521**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0710 Ruimtelijke ordening				
Godsweerdersingel 10 De gemeente heeft een correctie op de boekwaarde doorgevoerd van afgerond € 1,2 mio op het pand met adres Godsweerdersingel 10. Daarmee sluit de waarde van het pand aan met de directe opbrengstwaarde conform de notitie MVA van de cie BBV. Hier tegenover staat een onttrekking uit de bestemmingsreserve voor ditzelfde bedrag, waardoor de boeking budgetneutraal verloopt.	-1.200		1.200	I
Doorbelasting salarissen Bij de verantwoording van personeelskosten op de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in paragraaf 5 *Bedrijfsvoering*.	193	14		I/S
Expertise Centrum Geo In het uitvoeringsprogramma zijn de afspraken over de te leveren diensten en producten vastgelegd. Over 2020 is meer afgenomen dan geraamd. Daar staat tegenover dat de inkomsten uit gedetacheerd personeel hoger uitvallen.	-90	53		I
Grondverkopen De opbrengsten van grondverkopen zijn € 89.471,- hoger dan geraamd. Dit betreffen de grondopbrengsten van gemeentegrond Maasnielderbeek en Oosttangent die zijn gerealiseerd in het vierde kwartaal. Tot en met het derde kwartaalzijn de grondopbrengsten geraamd via de kwartaalrapportages. Conform het vastgestelde grondbeleid worden deze opbrengsten gestort in de algemene reserve.		89	-89	I
Overig	1	17	-25	
Totaal product 0710.	**-1.096**	**173**	**1.086**	
Product 0720 Wonen en bouwen				
Regionale uitvoeringsdienst (RUD) De kosten zijn lager dan begroot als gevolg van diverse vacatures bij de Uitvoeringseenheid Roermond (RUD Limburg-Noord). Er is geen sprake van een tekort, een deel van de verrekening van de kosten vindt sinds 2020 rechtstreeks via de RUD LN plaats. Deze systematiek was niet opgenomen in de begroting.	267	-204		
Doeluitkering VTH Voor de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) ontvangt de gemeente een doeluitkering van het rijk. Deze middelen zijn niet volledig ingezet in 2020. De hiermee gemoeide onttrekking uit de reserve heeft daarom niet plaatsgevonden.	185		-185	I
Overig	86	77	-33	
Totaal product 0720	**86**	**-127**	**-218**	
Product 0730 Grondexploitatie				
Overig	5	-7		
Totaal product 0730.	**5**	**-7**	**0**	

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0740 Vastgoed				
Extra storting Onderhoudsfonds Gebouwen Op basis van het raadsvoorstel 'Actualisatie Onderhoudsfonds Gebouwen, dient er met terugwerkende kracht een extra storting in het fonds plaats te vinden. Deze storting is noodzakelijk omdat het BBV een lineaire storting voorschrijft i.p.v. het eerdere ingroeimodel.	-479			
Waterschapskantoor Halverwege 2019 is er op een raadsvoorstel 'Vergroening en verduurzaming Waterschapskantoor en omliggend gebied' positief beslist door de raad met een begrotingswijziging 2019 ten gevolge. Omdat de levering van deze transactie pas in 2020 heeft plaatsgevonden, valt de uiteindelijke positieve resultante niet in 2019 maar in 2020. Hierdoor ontstaat nu een overbesteding op lasten en baten	-444	622	-181	
Huur- en pachtinkomsten De kosten die jaarlijks worden gemaakt voor 'gemeentelijke eigendommen niet voor openbare dienst' kunnen jaarlijks fluctueren. In 2020 vindt hierop een onderbesteding plaats. Daarnaast vindt op de verhuuropbrengsten voor 'gemeentelijke eigendommen niet voor openbare dienst' ook een onderbesteding plaats	116	-63		
Overig	-45	-1	-2	
Totaal product 0740.	**-852**	**558**	**-183**	
Totaal Programma	**-1.406**	**597**	**686**	

Resultaatbestemming programma 7

Niet van toepassing

Invoering Omgevingswet

Op 12 maart 2019 heeft het college de programma-opdracht ‘Invoering Omgevingswet Roermond’ vastgesteld. Deze programma-opdracht is een verdere uitwerking van een in 2017 vastgesteld plan van aanpak, gericht op implementatie van de Omgevingswet. Vanuit de gemeenteraad is een begeleidingsgroep ingesteld. De invoeringsdatum van de Omgevingswet is nu voorzien op 1 januari 2022.

Programmadoelen

1. *Op 1 januari 2022 voldoen aan de wettelijke verplichtingen ingevolge de Omgevingswet.*
2. *Werken en handelen conform de uitgangspunten en het gedachtengoed van de Omgevingswet. De Omgevingswet vraagt een manier van werken die voor de gemeente, ambtelijk en bestuurlijk, anders is: integraal, in samenhang en afstemming. Het vraagt flexibiliteit met oog voor wat kan en mag. Het is de bedoeling dat de gemeente plannen en beleid maakt, uitvoert en evalueert in samenwerking met de samenleving.*
3. *De processen en de organisatiestructuur ondersteunen het werken conform de Omgevingswet.*

*Om de doelen te bereiken zijn er **5 programmalijnen** noodzakelijk die onderling een samenhangende en versterkende functie hebben.*

***Programmalijn 1 De Instrumenten.** Deze programmalijn richt zich met name op het tijdig te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen van de Omgevingswet en het aanpassen van de gemeentelijke regelgeving.*

***Programmalijn 2 ’Change’.** Deze programmalijn is met name gericht op de houding en werkwijze van de gemeente ten aanzien van initiatieven en de omgeving.*

***Programmalijn 3 Processen.** Deze programmalijn is vooral ondersteunend. Vanwege het belang van duidelijke processen en standaardisatie in het licht van de digitalisering, is het van belang deze lijn specifiek te benoemen. Bij deze programmalijn verdienen twee onderdelen bijzondere aandacht; het proces van het inrichten van toezicht en handhaving (in relatie tot de aandacht voor integrale handhaving) en het participatieproces (in relatie tot burgerparticipatie, breed in de organisatie).*

***Programmalijn 4 Digitalisering en ICT.** Deze programmalijn is weliswaar ondersteunend maar belangrijk vanuit een breder perspectief van de organisatie. Met name zaakgericht werken, dienstverlening, I-strategie en gegevensbeheer maken het noodzakelijk extra aandacht te besteden aan dit onderdeel.*

***Programmalijn 5 Organisatie.** Last but not least, moet de nieuwe werkwijze worden verankerd in de organisatie. en de samenwerking met ketenpartners zijn daarbij belangrijke onderdelen. Ook de gevolgen voor de gemeentelijke organisatie moeten we in beeld brengen. En dat allemaal vanuit de centrale visie op het doorontwikkelen van de organisatie.*

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
A ***Afronding besluitvormingsproces Omgevingsvisie*** In 2019 ronden we het proces om te komen tot een concept omgevingsvisie af. In 2020 starten we met het proces om te komen van een ontwerp tot een, door de raad vast te stellen, omgevingsvisie. Deze visie biedt het beleidsmatig kader voor de uitwerking van een omgevingsplan.	**A** ***Afronding besluitvormingsproces Omgevingsvisie*** De resultaten van 'wat we gaan doen' (output) zijn extern zichtbaar, deels in de bovenstaand beschreven acties (omgevingsvisie, pilot Maasniel enz). maar vooral doordat: 1. inwoners, ondernemers en instellingen zich vanaf 2021 gemakkelijk kunnen informeren over de fysieke leefomgeving en geldende regels (via het DSO); 2. inwoners, ondernemers en instellingen vroeger worden betrokken bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving; 3. de gemeente zorgvuldig belangen kan afwegen op basis van de beschikbare informatie en adviezen en hierbij rekening houdt met de lokale situatie; 4. het voor alle betrokkenen helder is wat de visie van de gemeente op de fysieke leefomgeving is.	Het in werking treden van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. Covid-19 is aangeduid als een van de oorzaken van dit uitstel door het rijk, maar vooral de problemen met het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) zijn een belangrijke reden voor uitstel. Lokaal hebben wij ook op onderdelen vertraging opgelopen. Werkgroepen konden bijvoorbeeld niet starten, de concept-Omgevingsvisie kon niet ter inzage worden gelegd en door herprioritering als gevolg van Covid-19 hebben projectleiders en werkgroepleden minder capaciteit beschikbaar gehad voor het project.
B ***Gebruik makende van het overgangsrecht, aanpassing regelgeving gericht op invoering Omgevingswet*** De gemeentelijke regelgeving, dient 'omgevingswet-proof' te zijn om juridische risico's zoveel mogelijk te vermijden. In 2019 volgt een inventarisatie van gemeentelijke regelgeving en besluiten die aangepast moeten worden. In 2020 volgt besluitvorming.		In 2020 zijn de mogelijkheden in de software voor toepasbare regels onderzocht. Er zijn nog geen modellen vanuit de VNG of de regio beschikbaar, die worden verwacht in 2021. De inventarisatie en aanpassing wordt in 2021 uitgevoerd. Daar waar mogelijk wordt dit regionaal opgepakt.
C ***Start Pilot Maasniel*** Het bestemmingsplan Maasniel wordt geactualiseerd, waarbij we zoveel als mogelijk in de lijn van de Omgevingswet werken. Kortom, het nieuwe bestemmingsplan wordt verruimd naar een omgevingsplan voor Maasniel. Met deze pilot willen we ervaring opdoen met toepasbare en toegankelijke regelgeving. Deze ervaring gebruiken we voor het ontwikkelen van het omgevingsplan voor het totale grondgebied van de gemeente.		Door covid-19 waren er geen mogelijkheden om deze pilots met alle betrokkenen te starten. Dit wordt in 2021 opgepakt. Indien covid-19 in 2021 tot dezelfde beperkende maatregelen leidt zoeken we naar creatieve manieren om inwoners te betrekken bij deze pilot.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
D ***Afronding pilot vooroverleg en participatie*** In het programma Invoering Omgevingswet vindt een tweede pilot plaats: 'vooroverleg'. Deze pilot is in 2019 gestart met het doel het proces van vooroverleg in te richten. Immers, binnen acht weken na aanvraag dient er besluitvorming te hebben plaatsgevonden. Dat betekent dat er veel druk komt te liggen op het vooroverleg en het betrekken van de ketenpartners en de omgeving. In de pilot onderzoeken we hoe dit proces kan worden ingericht. Daarnaast wordt het participatieproces binnen de instrumenten van de Omgevingswet verder vormgegeven.		Door covid-19 waren er geen mogelijkheden om deze pilots met alle betrokkenen te starten. Dit wordt in 2021 opgepakt. Indien covid-19 in 2021 tot dezelfde beperkende maatregelen leidt zoeken we naar creatieve manieren om inwoners te betrekken bij deze pilot.
E ***Opleiden en structuur/formatie*** Stond 2019 in het teken van bewustwording van verandering, in 2020 investeren we in de ontwikkeling van de medewerkers gericht op de nieuwe werkwijze van de Omgevingswet. Daarnaast wordt onderzocht of de huidige structuur en formatie aanpassing behoeven. De Omgevingswet vraagt immers competenties van medewerkers die wellicht leiden tot een aanpassing van functies, hetgeen financiële consequenties kan hebben.		In 2020 was de volgende fase van het opleidingsprogramma gepland, dat zich zou richten op meer inhoudelijke opleidingen en de ontwikkeling van de noodzakelijke competenties. In 2020 was er door Covid maar een beperkt aanbod van opleidingen en regionale bijeenkomsten in het kader van de Omgevingswet. In 2021 wordt de volgende fase van het opleidingsprogramma opgepakt.
F ***Processen actualiseren*** Veranderende uitgangspunten en regelgeving betekent ook dat we bestaande werkprocessen toetsen en aanpassen.		In de tweede helft van 2020 is met name intern gewerkt aan het vormgeven van de nieuwe werkprocessen waarbij rekening is gehouden met de nieuwe organisatie. Door Covid-19 hebben overleggen met externe partijen en regionale partners slechts beperkt plaatsgevonden. In 2021 worden de nieuwe processen verder vorm gegeven en wordt geoefend met de nieuwe processen. Ketenpartners en externe partijen worden hier ook bij betrokken.
G ***ICT-aanpassingen en implementeren*** Belangrijk is het om tijdig gereed te zijn voor de ontwikkeling en de koppeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) dat de uitvoering van de Omgevingswet vanaf 2021 moet ondersteunen. Gemeenten in Limburg, de provincie Limburg en de Regionale Uitvoeringsdiensten (23 deelnemers) zijn in 2018 gestart met het project 'Allen voor Eén' met als doel; het verkrijgen van een gemeenschappelijke informatievoorziening waarmee zij hun taken op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving en Advisering (VTHA) efficiënt en effectief kunnen uitvoeren. Ook is het systeem koppelbaar aan het zaaksysteem van de gemeente (e-Suite). In 2020 wordt het systeem operationeel, zodat de noodzakelijke koppeling aan het landelijke systeem mogelijk is.		De invoering van de Omgevingswet is vooralsnog uitgesteld tot 2022. Op 1-1-2022 moet het hiermee samenhangende DSO klaar zijn. De realisatie vindt plaats in 2021 deels door de verschuiving van de inwerkingstredingdatum als mede de hiermee samenhangende vertraging bij de software-leverancier. Dit heeft ertoe geleid dat de resterende middelen van 2020 overgeheveld zijn naar 2021. De gemeente Roermond is momenteel druk bezig met de implementatie van de gemeenschappelijke informatievoorziening. Daarnaast wordt de plan en regelsoftware momenteel geïmplementeerd en klaar gemaakt.

Wat heeft het gekost?

In het programma zijn (eenmalig) middelen voorzien voor 2019 en 2020 om te komen tot de implementatie van de Omgevingswet. In 2021 maken we nog gebruik van deze bestaande middelen.

Resultaatbestemming 2020

Niet van toepassing

Programma 8

Levendige Stad

Producten:
Onder het programma 'Levendige stad' brengen wij de volgende producten samen:

a) Sportbeleid en activering

b) Sportaccommodaties

c) Kunst- en cultuurbeleid

d) Culturele organisaties en instellingen

e) Cultuurbehoud

Beleidskaders:

- Nota 'Sport- en beweegbeleid 2017-2022 Roermond beweegt' (2017).
- Sportaccommodatiebeleid Evaluatie visie 2020 en Update 2017 (2017).
- Startnotitie Sport- en Beweegbeleid 2017-2022 (2016).
- Welzijnsvisie (2012).
- Uitvoeringsnota sportaccommodaties 2010 (2010) en 2015 (2015).
- Museumnota, "Naar een ander museum in Roermond" (2009).
- Kadernota Lokale media instelling (2009).
- Visiedocument sportaccommodaties 2020 (2009).
- ECI-Herstart (2015).
- Cultuur op de Kaart: speerpunten voor cultuur 2017-2018 (2017).

Strategisch doel programma

De gemeente stimuleert dat iedereen kan deelnemen aan maatschappelijke activiteiten, bijvoorbeeld op het gebied van sport en cultuur. Sport en bewegen is immers voor velen een zinvolle vrijetijdsbesteding. Het draagt onder andere bij aan de leefbaarheid in de wijk en het is van groot belang voor een gezond leven. Hiervoor is een afgestemd aanbod aan sportvoorzieningen nodig. Onze verenigingen en vrijwilligers zijn belangrijke partners voor het realiseren van onze ambities.
Ook cultuur brengt mensen dichter bij elkaar, het stimuleert participatie in de maatschappij en leert mensen zich beter tot elkaar te verhouden. Cultuur geeft uiting aan onze gezamenlijke geschiedenis, aan de ontwikkeling van onze waarden en perspectief op de samenleving. Cultuur is nodig om het heden te begrijpen en de toekomst vorm te kunnen geven. Cultuur draagt bij aan het verbeeldings- en inlevingsvermogen van mensen. Roermond kiest in het cultuurbeleid voor het verbinden van nieuwe doelgroepen. Cultuur worden meer verbonden met andere domeinen zoals onderwijs, welzijn, economie of zorg. Binnen het cultuurbeleid krijgen musea, archief en monumenten een duidelijke positie. Het cultuurbeleid is aanvullend: cultuur draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen, het welzijn van ouderen en aan de aantrekkelijkheid en levendigheid van de stad. Roermond brengt cultuur naar de mensen toe.

Wat willen we bereiken

Roermond beschikt over voldoende basisinfrastructuur om inwoners te laten sporten. Bij de inrichting van de openbare ruimte worden zo mogelijk faciliteiten voor on-georganiseerd sporten gerealiseerd. De koppeling tussen sport en het sociaal domein wordt geïntensiveerd. De gemeente wil in de periode 2017 tot en met 2022 een verhoging van 2% realiseren van het aantal burgers in Roermond dat sport en beweegt.

In Roermond heerst een bruisend cultureel klimaat waarbij de intrinsieke-, maatschappelijke- en economische waarden van cultuur centraal staan. Daarom stimuleren, ondersteunen en faciliteren we een brede, actieve en passieve cultuurbeleving van inwoners en bezoekers. We faciliteren dit met een breed scala aan culturele instellingen, verenigingen, evenementen en initiatieven met een divers aanbod. Hierbij streven we naar een balans tussen meer centrale voorzieningen en cultuur in de wijken.
Het historische en monumentale karakter, de rijks- en gemeentelijke monumenten en de beschermde stads- en dorpsgezichten van Roermond worden versterkt en meer zichtbaar gemaakt voor publiek.
Zo dragen sport en cultuur bij aan de ontwikkeling van kinderen, het welzijn van ouderen en aan een aantrekkelijke en levendige stad.

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
A *Sportakkoord* Samen met sportaanbieders en overige partners wordt een lokaal/regionaal sportakkoord opgesteld en uitgevoerd. Hierdoor ontstaat een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de uitvoering van het lokaal sportbeleid, mede zoals is opgenomen in de sport- en beweegnota.	**A *Sportakkoord*** Met een vastgesteld sportakkoord nemen lokale verenigingen en overige partners medeverantwoordelijkheid voor de uitvoering van het lokaal sportbeleid, zoals is opgenomen in de sport- en beweegnota. Hierdoor is de uitvoering van lokaal sportbeleid duurzamer verankerd in Roermond.	In 2020 is, in samenwerking met vele partners, het lokaal sportakkoord Roermond opgesteld en ondertekend. Het lokaal sportakkoord kent vier pijlers die momenteel worden uitgewerkt. Hiertoe wordt ook het ontvangen Rijksbudget ingezet. Met de daadwerkelijke uitwerking is in 2021 gestart. Dit komt door de beperkende mogelijkheden vanwege de Coronapandemie.
B *Sportaccommodaties* Herijken van het sportaccommodatiebeleid, waarbij we onderzoeken hoe we het sportaccommodatiebeleid anno nu willen voeren en welke rol daarin is weggelegd voor de gemeente.	**B *Sportaccommodaties*** Met hernieuwde kaders voor sportaccommodaties kunnen we blijven bijdragen aan de hoofddoelstelling van het sport- en beweegbeleid op een wijze die past binnen de huidige tijdsgeest.	Het concept sportaccommodatiebeleid is in 2020 opgesteld en in januari 2021 aan de Commissie BS voorgelegd. Het college komt later terug met een voorstel over het vervolg.
C *Vitale Stad- Cultuur* We geven uitvoering aan de culturele projecten uit het programma Vitale Stad. Specifiek voor 2020 betekent dit: 1 Het verbeteren van de verbinding tussen binnenstad, het Cuypershuis, Historiehuis en de ECI; 2 Financiële ondersteuning van de voorbereiding en de organisatie van de Maand van de Mystique (in juni 2020); 3 Financiële ondersteuning van het ontwikkelen van een muziek-, urban en dance scene; 4 Vervangen van de vaste presentatie van het Cuypershuis.	**C *Vitale Stad- Cultuur*** 1 Ons cultureel aanbod is meer zichtbaar in de stad, bezoekers worden verleid het culturele aanbod te bezoeken; 2 Maand van de Mystique Roermond; 3 Een verbeterde muziek-, urban en dance scene. 4 Een prettig en toegankelijk Cuypershuis.	1 In juni 2020 is het project Verbinding Cultuur en Binnenstad opgeleverd. Door middel van verhalen, ondersteund door Roermond-banken en QR-borden, worden culturele voorzieningen, evenementen en monumenten zichtbaar en tastbaar gemaakt. 2 De Maand van de Mystique stond gepland voor juni 2020, maar is geannuleerd. Dit evenement kon vanwege de maatregelen als gevolg van de coronacrisis niet worden georganiseerd. 3 Vanwege de maatregelen als gevolg van de coronacrisis heeft de uitvoering van dit project vertraging opgelopen. Een aantal activiteiten is online in plaats van fysiek uitgevoerd. De uitvoeringstermijn van dit project is verlengd tot 1 april 2021. 4 Het Cuypershuis heeft een nieuwe vaste presentatie gerealiseerd. Die is in oktober officieel geopend. Het Cuypershuis is vanwege de herinrichting en coronacrisis het grootste gedeelte van het jaar gesloten geweest.
D *Crossovers* We stimuleren de verbinding tussen cultuur en het sociaal domein en onderwijs door middel van participatie- en educatieprojecten zoals DOEN, School's out, en Nooit te Oud?!.	**D *Crossovers*** Bevordering van cultuurparticipatie door diverse doelgroepen (zoals het onderwijs en ouderen).	Vele projecten op het gebied van educatie en participatie hebben vanwege de maatregelen als gevolg van de coronacrisis voor het merendeel stilgelegen. Scholen en culturele instellingen zijn een groot gedeelte van het jaar gesloten geweest. Evenementen en activiteiten waren niet toegestaan. Het verenigingsleven lag stil. Enkele activiteiten hebben online plaatsgevonden, maar de beoogde bevordering van cultuurparticipatie door diverse doelgroepen is uitgebleven.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
E ***Regionale samenwerking*** We zetten in 2020 specifiek in op het verbeteren van de regionale samenwerking op het gebied van cultuur.	**E** ***Regionale samenwerking*** Een sterkere positie op cultureel vlak van Midden-Limburg in de provincie Limburg.	De samenwerking in de Cultuurregio Noord-Limburg is in 2020 uitgebreid met 3 gemeenten uit Midden-Limburg. De subsidieregeling Cultuurregio Noord-Limburg is gelanceerd waaruit inmiddels diverse initiatieven zijn ondersteund en in uitvoering zijn. Omdat fysieke bijeenkomsten niet mogelijk waren, zijn online acties uitgezet. De nieuwe website is online gegaan. Ook is de samenwerking tussen Cultuurregio en de provincie Limburg versterkt.
F ***Oranjerie*** We verkennen mogelijkheden voor het theaterprogramma en de maatschappelijke opdracht met De Oranjerie.	**F** ***Oranjerie*** Een theaterprogramma voor inwoners en bezoekers en faciliteiten voor amateurverenigingen.	Op 4 juni 2020 heeft de gemeenteraad de nodige besluiten genomen rond de financiering van de revitalisatie en het cultureel programma van Theater De Oranjerie. Wij hebben overleg gevoerd met provincie Limburg over aanvullende financiering voor de revitalisatie. Dat heeft geleid tot de ondertekening van de Samenwerkingsagenda in het kader van de provinciale regeling Kwaliteit Limburgse Centra (KLC).
G ***Lokale omroep*** De aanwijzing van RTV Roermond als lokale omroep door het Commissariaat van de Media eindigt in oktober 2020. In 2020 wordt de raad door het Commissariaat om advies gevraagd over een nieuwe toewijzingsperiode van een lokale/regionale omroep voor vijf jaar.	**G** ***Lokale omroep*** Een nieuwe toewijzing van zendtijd aan een lokale/regionale omroep door het Commissariaat van de Media.	De gemeenteraad heeft een positief advies uitgebracht om RTV Roermond voor een nieuwe periode van 5 jaar aan te wijzen als publieke lokale omroep voor Roermond. Het Commissariaat voor de Media heeft het advies overgenomen. RTV Roermond is voor de periode oktober 2020 – oktober 2025 aangewezen als publieke lokale omroep voor Roermond.
H ***Cultuurlandschappen*** We ontwikkelen beleid op het gebied van cultuurlandschappen.	**H** ***Cultuurlandschappen*** Een vastgesteld beleid over de omgang met cultuurlandschappen waarmee we een kader bieden voor afwegingen bij grootschalige ingrepen in het buitengebied, compensatiemaatregelen en verbetervoorstellen voor opwaardering van het bestaande landschap.	Het opstellen van kaders van het waardevol cultuurlandschap is in samenwerking met SML-gemeenten opgepakt. De projectopdracht is vastgesteld. Het project loopt door in 2021.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
Kerkenvisie Vanuit het perspectief van erfgoed en monumentenzorg, ontwikkelen we een integrale visie op de toekomst van de monumentale gebouwen voor de eredienst.	***Kerkenvisie*** Gemeente, kerkeigenaren, erfgoedorganisaties en betrokken inwoners ontwikkelen gezamenlijk een strategische visie op de toekomst voor het bestand van monumentale gebouwen voor de eredienst in Roermond. De kerkenvisie stelt eigenaren, de gemeente en andere betrokkenen in staat te anticiperen op de komende veranderingen ten aanzien van functie, gebruik en eigendom van de kerkgebouwen.	In 2020 zijn de gesprekken met partners in het veld gestart. Door de corona-omstandigheden zijn deze echter voor een groot deel uitgesteld. Onderzocht is of deze gesprekken digitaal op afstand zouden kunnen worden gevoerd. Dat bleek niet het geval te zijn.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen
Taakveld 6 . Sociaal Domein

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019	Realisatie 2020	Nederland
20	Niet-sporters	% Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.	Gezondheids-enquête (CBS,RIVM)				Onderzoek in najaar 2020 via gezondheids-monitor. Cijfers nog niet bekend (2016: 55%).	48,7

Veel input voor de BBV-indicatoren is afkomstig van externe bronnen (met name CBS). Meer actuele gegevens zijn ten tijde van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording.

Wat heeft het gekost?

Levendige stad				
(Bedragen x € 1,-)	Prim. begroting 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking 2020
Lasten	11.439.853	12.557.278	11.573.900	983.378
Baten	-1.674.210	-1.953.041	-2.079.485	126.444
Mutatie reserves	-332.009	-732.511	-656.102	-76.409
Saldo	**9.433.635**	**9.871.726**	**8.836.204**	**1.033.413**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0810 Sportbeleid en activering				
Seniorensport belaste activiteiten: Door Corona is er minder gebruik gemaakt van de cursussen, waardoor er enerzijds minder inkomsten zijn gegenereerd en anderzijds minder cursusleiders betaald hoefden te worden. Daarnaast is in 2020 door het college een besluit genomen om de aangeboden cursussen kostendekkend te laten zijn. Dit is vanaf 2021 doorgevoerd maar was nog niet zo in 2020.	121			
Sportstimulering / Impuls brede scholen: Binnen de regeling is in 2020 nog 1 fte niet ingevuld, deze is vanaf 2021 wel weer ingevuld.	123			
Onderwijs: Vanwege Corona hebben scholen minder uren inzet nodig gehad voor vakleerkrachten gymles. Dit heeft ertoe geleid dat er minder in rekening is gebracht als ook zo minimaal mogelijk is ingehuurd.		-101		
Overig	45	-26		
Totaal product 0810.	**289**	**-127**	**0**	
Product 0820 Sportaccommodaties				
Sportaccommodaties: Groot onderhoud heeft gewoon door kunnen lopen, en zelfs naar voren gehaald. Maar door sluiting van de zwembaden en sporthallen, is er flink bespaard op onder andere klein onderhoud, gebruiksartikelen en gas/water/licht.	180			
Zwembaden: Voordeel op de entreegelden van zwembad De Roerdomp.		85		
Sportparken en zwembaden: Voordeel in verband met ontvangst SPUK 2020		182		
Overig	-28	-1	-44	
Totaal product 0820.	**152**	**266**	**-44**	
Product 0830 Kunst- en cultuurbeleid				
Ondersteuning van de culturele infrastructuur Met de juni- en september circulaire heeft gemeente Roermond middelen van het Rijk ontvangen bedoeld voor de ondersteuning van de culturele infrastructuur als gevolg van corona. Het grootste deel van de middelen is nog niet uitgegeven in het 2020. Hiervoor wordt resultaatbestemming aangevraagd.	434			
Overig	27	4	-30	
Totaal product 0830.	**461**	**4**	**-30**	

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0840 Culturele organisaties en instellingen				
Overig	19	-30		
Totaal product 0840.	**19**	**-30**	**0**	
Product 0850 Cultuurbehoud				
Overig	63	13	-3	
Totaal product 0850.	**63**	**13**	**-3**	
Totaal Programma	**983**	**126**	**-76**	

Resultaatbestemming programma 8

Toelichting resultaatbestemming	Bedrag	I/S
Rijksmiddelen versterking Culturele infrastructuur Met de juni- en september circulaire heeft gemeente Roermond middelen van het Rijk ontvangen voor de ondersteuning van de culturele infrastructuur als gevolg van corona. Daarvan is nog maar een klein deel uitgegeven. Het grootste deel is nog niet uitgegeven en zal in 2021 besteed gaan worden.	€ 433.839	I
Totaal resultaatbestemming programma 8	**€ 433.839**	

Programma 9

Veilige Stad

Producten:
**Onder het programma 'Veilige Stad'
brengen wij de volgende producten samen:**

a) Sociale veiligheid

b) Fysieke veiligheid

Beleidskaders:
- Integraal veiligheidsbeleid 2020-2023 (nog vast te stellen door gemeenteraad in de vergadering van 19 september 2019).
- Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2020 (nog vast te stellen door college van burgemeester en wethouders na raadpleging commissie Bestuur en Middelen).
- Regionaal beleidsplan 2016-2019 Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- Brandweerbeleidsplan 2020-2023 (nog vast te stellen door AB VRLN eind 2019).

Verbonden partijen:
- Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)
- Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg)

Strategisch doel programma

Roermond is een veilige stad waar iedereen zich thuis en welkom voelt. Samen met onze inwoners, ketenpartners, ondernemers en bezoekers werken wij aan het versterken van het huidige veiligheidsniveau.

Wat willen we bereiken

Wij streven naar het verder terugdringen van overlast en criminaliteit. Veiligheid is immers de constante randvoorwaarde voor het waarborgen van ons welzijn en onze welvaart. Het gemeentelijk veiligheidsbeleid draagt daarmee bij aan de doelstellingen uit het coalitieakkoord. Wij gaan ervoor zorgen dat veiligheid beleidsmatig wordt verankerd in alle domeinen van de gemeente. Met het nieuwe integrale veiligheidsbeleid willen we de bestaande basis verbreden, en daardoor een beter netwerk inrichten voor het voorkomen van, en anticiperen op ongewenste ontwikkelingen. Daarnaast verzamelen en ontsluiten we informatie optimaal en versterken we de verbinding met onze inwoners in de verschillende wijken en buurten. Op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding treedt de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) op als verlengd lokaal bestuur en samenwerkende partij van de 15 gemeenten in deze regio. De VRLN draagt zorg voor een vermindering in het aantal incidenten en beperking van de mogelijke impact daarvan. Daarnaast is de VRLN verantwoordelijk voor het leveren van geoefende-, parate- en professionele hulpverlening (brandweerzorg en crisisbeheersing), die op deze wijze adequaat en effectief optreedt bij ongevallen en rampen van uiteenlopende aard.

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
A ***Integraal veiligheidsbeleid 2020–2023*** Het vaststellen van ons integraal veiligheidsbeleid voor de periode 2020 – 2023 en het opstellen van uitvoeringsplannen, mede op basis van gerichte (wijk) analyses en het gestructureerd verzamelen van informatie. In 2020 werken wij voor de uitvoering van ons beleid verder aan de aanpak van High Impact Crimes (HIC), ondermijning, polarisatie & radicalisering en extremisme & terrorisme, evenementenveiligheid, mobiel banditisme en digitale weerbaarheid.	**A** ***Integraal veiligheidsbeleid 2020–2023*** Een integraal beeld van de problematieken in Roermond en daarmee een effectievere en efficiëntere inzet van capaciteit en middelen. Daarmee versterken we (het gevoel van) veiligheid. Een integrale inbedding van veiligheid in beleidskeuzes, afwegingen, besluiten en koersen is noodzakelijk. Daarnaast geeft het ons de mogelijkheid om de verantwoordelijkheden neer te leggen waar ze thuishoren (ketenpartners, burgers en bedrijven). Het uitvoeringsplan veiligheid voor 2020 wordt in het najaar van 2019 opgesteld. De beoogde resultaten moeten in ieder geval bijdragen aan de thema's die hierboven zijn genoemd. Het zijn de aanpak van High Impact Crimes (HIC), ondermijning, polarisatie & radicalisering en extremisme & terrorisme, evenementenveiligheid, mobiel banditisme en digitale weerbaarheid.	Het Integraal Veiligheids Plan voor de periode 2020 – 2023 is op 19 september 2019 door de gemeenteraad vastgesteld. Ook is in 2019 het uitvoeringsplan integrale veiligheid 2020 (UPV 2020) vastgesteld. Het college heeft op 24 november 2020 het uitvoeringsplan integrale veiligheid 2021 (UVP 2021) vastgesteld en ter kennis aan de commissie BM voorgelegd. In 2020 is gewerkt aan de diverse thema's. De Corona-pandemie heeft impact op de veiligheidscijfers. De aantallen vermogens- en geweldsdelicten zijn over het algemeen lager, maar 2020 is een uitzonderlijk jaar.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
B ***Integrale handhaving*** Het ontwikkelen van integrale handhaving, gestoeld op dezelfde uitgangspunten als het integraal veiligheidsbeleid. Hierbij leggen wij de focus op voorkomen in plaats van repressie.	**B** ***Integrale handhaving*** Een integraal handhavingsbeleid waarin we naar de voorkant van problematiek willen en het voorkomen daarvan. Het inzetten op gedragsverandering, het preventief handhaven is een belangrijker doel dan repressie. Maar daar waar we regels opleggen, handhaven we ze ook.	Het concept-beleid Integrale Toezicht en Handhaving is in 2020 geformuleerd en zal ter bespreking worden voorgelegd aan de Raad(scommissie). Daarna wordt dit beleid definitief geformuleerd ter finale besluitvorming.
C ***Betaalbaarheid en paraatheid van de brandweer*** Onze vertegenwoordiging in het bestuur van de VRLN zullen we onze invloed uitoefenen en de zienswijze van de gemeenteraad overbrengen. Een grote uitdaging voor de VRLN, ook in 2020, blijft de betaalbaarheid en paraatheid van de brandweer. We volgen de VRLN in financieel opzicht kritisch, waarbij begrotingsdiscipline, soberheid en doelmatigheid de uitgangspunten zijn.	**C** ***Betaalbaarheid en paraatheid van de brandweer*** Op het gebied van brandweerzorg en crisisbeheersing: adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties (brandweerzorg) alsmede een snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers die zijn belast met GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio)- en multidisciplinaire processen (crisisbeheersing).	De dienstverlening van Veiligheidsregio Limburg-Noord draaide dit jaar om de bestrijding van het coronavirus. Gelukkig ging een groot deel van de andere dienstverlening ook door. Zoals bijvoorbeeld de bestrijding van de Meinwegbrand, de opening van de “Riskfactory” en de vaccinatie tegen meningokokken. De gewijzigde rechtspositie van brandweer leidt tot verschuiving van kosten in tijd, maar niet tot extra meerkosten. Daarnaast wordt momenteel in breder perspectief bezien wat dit betekent voor de kerntaken van de VRLN in het algemeen en de brandweer in het bijzonder. Nog nadrukkelijker dan tevoren is het uitgangspunt gericht op enkel nieuw beleid voor oud.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 6 . Sociaal Domein

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019	Realisatie 2020	Nederland
6	Verwijzingen Halt	Absoluut aantal in Roermond	Bureau Halt	59	49	39	24	13421
7	Vervallen	Absoluut aantal in Roermond	Politie	9	6	5	6	-
8	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	6,7	7,3	6,7	5,7	2,0
9	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	6,2	6,0	5,9	5,3	4,6
10	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,1	3,4	2,9	1,7	1,8
11	Vernielingen beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	6,5	7,2	8,0	7,4	6,2

Stand per 15-03-2021. Veel input voor de BBV-indicatoren is afkomstig van externe bronnen (met name CBS). Meer actuele gegevens zijn ten tijde van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording.

Wat heeft het gekost?

Veilige stad				
(Bedragen x € 1,-)	Prim. begroting 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking 2020
Lasten	8.534.103	9.043.791	8.701.607	342.185
Baten	-734.175	-943.980	-1.067.082	123.102
Mutatie reserves	-54.463	-127.892	-87.677	-40.215
Saldo	**7.745.465**	**7.971.919**	**7.546.848**	**425.071**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 0910 Sociale veiligheid				
Stadstoezicht restant coronamiddelen Vanuit het rijk zijn er middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van het handhaven van de openbare orde en veiligheid. Niet alle middelen hebben besteed hoeven te worden, waardoor er een voordeel ontstaat op het product sociale veiligheid.	57			I
Subsidie Provincie Limburg in verband met straatcoaches Vanuit de provincie Limburg is een bijdrage ontvangen ten behoeven van straatcoaches, welke niet voorzien waren in de begroting 2020.		146		I
Overig	93	-24	-38	I
Totaal product 0910.	**150**	**122**	**-38**	
Product 0920 Fysieke veiligheid				
Veiligheidsregio: De loonindexering is meegenomen in de begroting VRLN maar gelet op de bestuurlijke vergader- en besluitvormingsagenda's is dit in een dusdanig vroeg stadium dat deze nog niet waren vastgesteld. Voorts bleek dat de indexatie lager uitviel dan verwacht. De afspraak met de VRLN is dat de deelnemende partners de voordelen op loonindexering retour ontvangen.	148			I
Overig	44	1	-2	I
Totaal product 0920.	**192**	**1**	**-2**	
Totaal Programma	**342**	**123**	**-40**	

Resultaatbestemming programma 9

Toelichting resultaatbestemming	Bedrag	I/S
Veiligheidsregio Restant budget 2020 inzetten ten behoeve van toekomstige meerkosten FLO.	€ 148.000	I
Totaal resultaatbestemming programma 9	**€ 148.000**	

Moderne Gemeente

Over dit thema staat in het coalitieprogramma het volgende geschreven:

‘Roermond staat voor een moderne gemeente die weet wat er van haar gevraagd wordt en die zich aanpast aan de veranderingen in de samenleving. Daarbij wordt ruimte gegeven aan initiatieven uit de samenleving en wordt onze gemeentelijke organisatie hierop aangepast. De gemeentelijke organisatie verandert mee en bouwt aan toekomstbestendigheid. Inwoners weten wat ze van de gemeente kunnen verwachten. De gemeente communiceert respectvol en op een duidelijke, begrijpelijke manier.’

Het thema “Moderne Gemeente” bevat het volgende programma:

1 Moderne Gemeente

Programma 10

Moderne gemeente

Producten:
Onder het programma ''Moderne gemeente' brengen wij de volgende producten samen:

a) Dienstverlening aan burgers

b) Bestuur en organisatie

Beleidskaders:
- Toekomstvisie Roermond 2030 (2016).
- Euregiovisie 2014-2020+ (2013).
- Bestuursovereenkomst Samenwerking Midden-Limburg (2014).
- Agenda van Midden Limburg (2016).
- Communicatievisie gemeente Roermond (2015).
- Nota actief burgerschap (2015).

Verbonden partijen:
- Euregio Rijn-Maas-Noord

Strategisch doel programma

Roermond staat voor een moderne gemeente die weet wat van haar wordt gevraagd en die zich aanpast aan de veranderingen in de samenleving. Daarbij geven we ruimte aan initiatieven uit de samenleving. De gemeentelijke organisatie verandert mee en bouwt aan toekomstbestendigheid. Inwoners weten wat ze van de gemeente kunnen verwachten.

Wat willen we bereiken

Roermond maken we samen en niet alleen vanuit het stadhuis. In onze stad is veel kennis en expertise die we willen benutten. Waar inwoners verantwoordelijkheid willen nemen en de inrichting van hun leefomgeving mee willen bepalen of taken van ons willen overnemen, werken we (waar mogelijk) mee (overheidsparticipatie). Daarnaast betrekken we onze inwoners verdergaand bij beleidsvorming en –uitvoering (burgerparticipatie). Wij innoveren onze beleidsprocessen overigens niet alleen door meer burgerparticipatie, maar ook door de inzet van data die een feitelijke onderbouwing van beleid en besluiten mogelijk maken.

Participatie en communicatie gaan hand in hand. Zonder duidelijke, open en transparante communicatie is succesvolle participatie niet mogelijk. Voor het realiseren van ambities op het gebied van meer dialoog en samenwerking en actief burgerschap is een communicatieve organisatie een noodzakelijke randvoorwaarde en daarmee voor ons een belangrijke doelstelling. We zijn transparant en communiceren op een moderne wijze.

Een aantal opgaven, die op ons bord liggen, zijn te omvattend om als lokale overheid zelfstandig op te kunnen pakken. Soms zijn er ook andere omstandigheden die om samenwerking vragen (slagkracht in lobby, grensoverschrijdende projecten of bovenlokale subsidiemogelijkheden bijvoorbeeld). Wij zetten daarom in op de kansen die (EU)regionale samenwerking ons biedt en hebben daarbij een voortrekkersrol.

De basis van onze dienstverlening is op orde. Roermond beschikt over een wendbare organisatie die faciliteert, ruimte geeft en het vizier voortdurend op innovatie heeft gericht. Inwoners en ondernemers hebben toegang tot voor hen relevante informatie en deze is online beschikbaar. Voor de inwoners is duidelijk waar ze bij de gemeente Roermond terecht kunnen en de digitale toegankelijkheid is optimaal. Daarvoor gaan we klanten centraal en integraal bedienen vanuit de gemeentelijke Front Office.

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
A ***Burgerparticipatie*** We professionaliseren burgerparticipatie binnen onze organisatie verder, zodat wij beter in staat zijn om inwoners goed te betrekken bij oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Dit betekent dat we voor elke beleidsontwikkeling en –uitvoering zorgvuldig onderzoeken welke betrokkenen we in welke mate kunnen en moeten betrekken. Daarnaast leren we als organisatie om initiatieven vanuit de samenleving meer te stimuleren en te faciliteren.	**A** ***Burgerparticipatie*** Inwoners zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van beleid en plannen. Dit draagt bij aan een betere kwaliteit en meer draagvlak. De gemeente Roermond sluit aan bij initiatieven van inwoners. Door goede begeleiding, verwachtingsmanagement en heldere communicatie zorgen we ervoor dat we burgerinitiatieven optimaal faciliteren en daarmee ook stimuleren. De kans op succesvolle initiatieven neemt hiermee toe en inwoners krijgen meer invloed en zeggenschap over hun eigen leefomgeving.	De Coronapandemie heeft nieuwe uitdagingen met zich meegebracht ten aanzien van burgerparticipatie. Desondanks hebben we de lijn van de afgelopen jaren zoveel als mogelijk verder voortgezet om de inwoners meer en beter te betrekken bij beleid.
B ***Communicatie*** Op basis van een bijgestelde communicatievisie (waar nodig) maken we keuzes voor de verdere implementatie langs de eerder gekozen actielijnen (factor C - communicatie in het hart van het beleid, verbeteren schrijfvaardigheden (Klare Taal), moderniseren van de communicatiehulpmiddelen en de buitenwereld naar binnen halen). Uitgangspunt blijft een open communicatie met inwoners van Roermond. Daarbij gaan onze gemeentelijke communicatiemiddelen beter aansluiten op de ontvanger. We kiezen een (nieuwe) mix van kanalen die de samenleving het meest gebruikt en maken gebruik van de middelen c.q. de manier die de ontvanger het meeste aanspreekt op het meest relevante moment.	**B** ***Communicatie*** Een communicatief krachtige en participerende organisatie en een effectievere gemeentelijke communicatie die nog meer aansluit bij de wensen van onze inwoners.	We hebben in het 1e kwartaal 2020 een onderzoek gedaan naar het gebruik van gemeentelijke communicatiemiddelen. Met de resultaten van het onderzoek scherpen we onze content- en kanaalstrategie verder aan, zodat onze communicatie nog beter aansluit bij de wensen van onze inwoners. Vanwege de corona pandemie hebben we in 2020 veel capaciteit moeten inzetten op de crisiscommunicatie en gemeentelijke voorlichting. Voor wat betreft het investeren in een communicatieve organisatie sluiten we aan op de ontwikkeling van de Roermond Academie waarin competentieontwikkeling van de medewerkers centraal staat. Deze is momenteel nog in ontwikkeling. Tot slot hebben we vanaf maart 2020 de campagne Come Together gevoerd. Een campagne die is ontwikkeld om optimaal gebruik te maken van de kansen die het evenementenjaar 2020 ons zou bieden. Doel van de campagne is in essentie: mensen nader tot elkaar brengen, letterlijk en figuurlijk. De coronapandemie veranderde de situatie, maar leidde – op een onverwachte wijze - tot saamhorigheid en solidariteit in de samenleving. Hier is met de campagne direct op aangesloten door saamhorigheid te stimuleren en breed zichtbaar te maken, zonder de campagnedoelstellingen los te laten.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
C ***Regionale samenwerking*** Op basis van de conclusies en aanbevelingen van de evaluatie van de samenwerking Midden-Limburg die in 2019 is opgeleverd, wordt het meest passende model voor regionale samenwerking verder uitgewerkt. De Euregio Rijn-Maas-Noord actualiseert haar visie waarbij wij het Roermondse belang behartigen.	**C** ***Regionale samenwerking*** Een meer resultaatgerichte regionale samenwerking waarbij de maatschappelijke opgaven centraal staat op de schaal waar het probleem of de behoefte zich het meest manifesteert. Daarnaast een geactualiseerde Euregio-visie.	De evaluatie van de samenwerking Midden-Limburg en het proces dat daarop volgde, hebben geleid tot vernieuwde samenwerkingsafspraken. Deze zijn vastgelegd in het Koersdocument Samenwerking Midden-Limburg 2021-2024. U bent hierover geïnformeerd per raadsinformatiebrief, verzonden 21-01-2021 (zaaknummer 142065-2020).De euregiovisie is in 2020 geactualiseerd en heeft geleid tot de ‘Euregiovisie 2030 Thuis in Europa’.
D ***Data-gedreven organisatie*** De organisatie van de toekomst werkt data-gedreven. Daarom ontwikkelen we een roadmap die geleidelijke stappen beschrijft richting deze data-gedreven organisatie. De roadmap geeft richting aan hoe we data-gedreven werken organiseren, op welke vakgebieden we dit oppakken en hoe we gaan groeien en leren met betrekking tot de randvoorwaarden (zoals privacy, ethiek, datakwaliteit, data-architectuur, visualisatie, databeheer en security). In 2020 gaan we aan de slag met de eerste stappen uit de Roermondse roadmap.	**D** ***Data-gedreven organisatie*** Een organisatie die in toenemende mate is toegerust om data-gedreven te werken en zich ontwikkelingen op dit gebied eigen maakt. Daarnaast werken we efficiënter en/of leveren een betere kwaliteit van dienstverlening.	Eind 2019 is, in samenwerking met BMC, op hoofdlijnen een routekaart/groeipad gemaakt op basis van een beproefd model.. Door de reorganisatie heeft dit onderwerp echter niet de gewenste aandacht gekregen. Vanaf 2021 pakt het cluster informatievoorziening dit weer met hernieuwde focus op.
E ***Klantcontacten*** Een organisatie van de toekomst weet wat haar klanten willen en belangrijk vinden. Vanuit Dienstverlening gaan we klanttevredenheidsonderzoeken uitvoeren. Hoe ervaren klanten onze dienverlening, wat gaat goed, wat heeft aandacht nodig of wat ontbreekt in onze communicatie. Kortom, we gaan peilen waar de behoeftes van onze inwoners en ondernemers liggen. Aan de hand van deze onderzoeken kunnen we toetsen of de kwaliteit van de (online) dienstverlening voldoet, toegankelijk is, of uitgebreid moet worden.	**E** ***Klantcontacten*** Inzicht in verbeterpunten en verbeteracties op maat, met als resultaat dat we voldoen aan de gestelde Servicenormen van onze organisatie. Vanuit de verbeteracties verwachten we dat onze inwoners en ondernemers steeds meer digitaal gaan aanvragen. Hierdoor zal een verplaatsing ontstaan van overbodige naar efficiëntere klantcontacten. Daarmee een juiste afstemming tussen mensen en middelen vanuit een integrale rol vanuit de gemeentelijke Front Office.	We zien in 2020 een trend dat burgers steeds meer producten digitaal aanvraagen. In 2020 zijn de mogelijkheden uitgebreid met het digitaal aanvragen van het huwelijk. In 2021 blijven we zoeken naar mogelijkheden om nog meer burgers de weg te wijzen in de nieuwe digitale mogelijkheden. Corona en de organisatie ontwikkeling hebben er toe geleid dat er dit jaar geen klanttevredenheidsonderzoek is uitgevoerd.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 6 . Sociaal Domein

#	Naam indicator	Eenheid
A	Burgerparticipatie	We bouwen stapsgewijs een monitor die ons inzicht verschaft in actief burgerschap. De monitor geeft ons in ieder geval inzicht in het aantal participatietrajecten en inwoners-initiatieven, de onderwerpen (vakgebieden) en de uitkomsten/resultaten.
C	Regionale samenwerking	Via de jaarverantwoording en tussentijdse rapportages vanuit de Samenwerking Midden-Limburg monitoren we of de gewenste resultaten worden bereikt. Via de college vertegenwoordiging in het netwerkberaad van de Samenwerking Midden-Limburg oefenen we onze invloed uit en brengen we onze standpunten over.

Veel input voor de BBV-indicatoren is afkomstig van externe bronnen (met name CBS). Meer actuele gegevens zijn ten tijde van het opstellen van de jaarrekening niet beschikbaar. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording.

Wat heeft het gekost?

Moderne gemeente				
(Bedragen x € 1,-)	Prim. begroting 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking 2020
Lasten	4.018.222	3.790.766	4.338.282	-547.516
Baten	-693.798	-551.023	-1.069.624	518.601
Mutatie reserves	-3.786	-3.786	0	-3.786
Saldo	**3.320.639**	**3.235.958**	**3.268.658**	**-32.701**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 1010 Dienstverlening aan burgers				
Leges paspoorten, rijbewijzen en burgerlijke stand In de eindejaarrapportage 2020 heeft een budgetaanpassing plaatsgevonden o.b.v. de toen bekende gegevens. De verkoopgegevens gemeentelijke producten over een heel jaar bezien, laten een herstel zien van de opbrengsten leges/retributies t.o.v. het beeld in eindejaarrapportage, waardoor er nu sprake is van extra lasten, die volledig gecompenseerd worden door de hogere extra baten.	-117	281		
Taakstelling salarissen Publiekszaken Middels de begroting 2020 is er besloten tot een structurele taakstelling dienstverlening Publiekszaken. Voor het jaar 2020 is deze taakstelling niet haalbaar gebleken, wat leidt tot deze overschrijding op lasten.	-370			
Personeel Bij de verantwoording van personeelskosten op de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf 5 *Bedrijfsvoering*.	-300			
Verkiezingen Middels de Septembercirculaire 2020 zijn ci. 120.000 euro ontvangen ter compensatie voor de extra kosten bij de Tweede Kamerverkiezing 2021 als gevolg van de corona-maatregelen. Daar de extra kosten pas in 2021 gemaakt worden, leidt dit tot een onderschrijding op dit budget.	149			
Overig	2	-9		
Totaal product 1010.	**-620**	**272**	**0**	

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Product 1020 Bestuur en organisatie				
Aanvullende storting APPA pensioen De hoogte van de voorziening wethouderpensioenen (APPA) wordt jaarlijks berekend o.b.v. de actuariële waarde van de pensioenaanspraken van actieve wethouders. Oorzaak van de aanvullende storting is met name de aanhoudende lage marktrente, waarmee gerekend dient te worden.	-105			
Aanvullende vrijval voorziening wachtgelden De voorziening Wachtgelden is in 2020 lager vastgesteld dan in 2019. Dit is het gevolg van de aanpassing van de AOW-gerechtigde leeftijd van twee wethouders naar beneden, waardoor het wachtgeldrecht eerder eindigt. Daarnaast zijn twee wethouders met wachtgeldrechten bij de gemeente Roermond elders benoemd, hetgeen leidt tot een korting op het wachtgeld dat de gemeente Roermond betaalt (m.i.v. 2021).		255		
VNG Congressen Het budget VNG/VLG is i.v.m. de organisatie van een VNG congres incidenteel met 25.000 opgehoogd. I.v.m. corona is het congres van de VNG uitgesteld, waardoor het betreffende budget in 2020 over is, maar naar verwachting wel in benut gaat worden in 2021. Derhalve wordt voor dit bedrag resultaatbestemming aangevraagd.	25			
Bestuur en organisatie Binnen een aantal budgetten worden minder lasten gemaakt dan begroot. Dit betreft met name budgetten voor de rekenkamercommissie, raadsuitzendingen, bestuursopdrachten en implementatie toekomstvisie.	93			
75 jaar vrijheid Vanwege COVID-19 hebben aantal evenementen in het kader van 75 jaar vrijheid niet kunnen doorgaan.	25			
Overig:	31	-9	-4	
Totaal product 1020.	**73**	**247**	**-4**	
Totaal Programma	**-548**	**519**	**-4**	

Resultaatbestemming programma 10

Toelichting resultaatbestemming	Bedrag	I/S
VNG congressen De gemeente Roermond zou op 25 november 2020 gastgemeente zijn voor de bestuurdersdag voor de Vereniging Limburgse Gemeenten VLG). Hiervoor werd in de begroting 2020 een bedrag ad. € 25.000,- opgenomen (zie pagina 13 Programmabegroting). Vanwege de maatregelen als gevolg van het coronavirus is in overleg met het bestuur van de VLG besloten de Limburgse bestuurdersdag te verplaatsen naar 2021. De bestuurdersdag in Roermond zal nu plaatsvinden op woensdag 17 november 2021. Derhalve wordt voor dit bedrag resultaatbestemming aangevraagd.	€ 25.000	I
Verkiezingen Middels de Septembercirculaire 2020 zijn middelen voor het jaar 2020 ontvangen ter compensatie voor de extra kosten bij de Tweede Kamerverkiezing 2021 als gevolg van de corona-maatregelen. Daar de extra kosten in 2021 worden gemaakt, wordt voor het ontvangen bedrag resultaatbestemming aangevraagd.	€ 120.227	I
Totaal resultaatbestemming	**€ 145.227**	

Overig / Overzichten

Overig / Overzichten

Overzichten:
Onder het programma ''Overig'
brengen wij de volgende overzichten samen:

a) Algemene dekkingsmiddelen

b) Overhead

c) Heffing Vennootschapsbelasting

d) Onvoorzien

Verbonden partijen

- Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)
- Enexis Holding N.V.
- Vordering op Enexis B.V.
- CBL Vennootschap B.V.
- Verkoop Vennootschap B.V.
- CSV Amsterdam B.V.
- Publiek Belang Electriciteitsproductie B.V.
- ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML)
- Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging
- Coöperatieve vereniging Dimpact

Overzicht 1: Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel kennen. De belangrijkste daarvan zijn de uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengst onroerendezaakbelastingen (OZB). Daarnaast zijn er nog een aantal kleinere opbrengsten zonder specifiek bestedingsdoel waarvan de belangrijkste in onderstaand overzicht zijn opgenomen.

Wat heeft het gekost?

Algemene Dekkingsmiddelen				
(bedragen x € 1,-)	**Prim. begroting 2020**	**Begroting 2020**	**Realisatie 2020**	**Afwijking 2020**
Lasten	640.420	104.449	420.295	-315.846
Baten	-127.057.258	-133.166.542	-133.216.067	49.525
Mutatie reserves	628.510	607.612	522.254	85.358
Saldo	**-125.788.328**	**-132.454.481**	**-132.273.518**	**-180.963**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Overzicht 1 Algemene dekkingsmiddelen				
D-1110 Algemene belastingopbrengsten				
Heffing en inning belastingen (BsGw) Betreft kosten BsGw inzake inning van Gemeentelijke belastingen en extra dotatie voorziening dubieuze debiteuren BsGw. Daarnaast wordt nog rekening gehouden met een negatief resultaat BsGw 2020, waarvoor extra uit de reserve wordt gehaald.	-131		70	I
Overig	-7	15	0	
Totaal product D-1110	**-127**	**15**	**70**	
D-1120 Treasury				
Overig	-13	22		
Totaal product D-1120	**-13**	**22**	**0**	
D-1130 Algemene en ov uitkering gemeentefonds				
Overig	-11	12	0	
Totaal product D-1130	**-11**	**12**	**0**	
D-1140 Overige algemene baten en lasten				
Doorbelasting salarissen Bij de verantwoording van personeelskosten op de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf 5 *Bedrijfsvoering*.	-164			I
Overig	-1	1	15	
Totaal product D1140	**-165**	**1**	**15**	
Totaal Programma D11 Algemene Dekkingsmiddelen	**-316**	**50**	**85**	

Overzicht 2: Kosten van overhead

Definitie overhead
Overhead betreft alle kosten die samenhangen met sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Uitvloeisel hiervan is, dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, op de betreffende taakvelden moeten worden verantwoord. De overhead wordt centraal begroot en verantwoord op het overzicht overhead via taakveld 0.4 Overhead[1].

Kostprijsberekening
Waar een integrale kostprijs berekend dient te worden, zal overhead extracomptabel verdeeld worden op basis van Fte inzet per taakveld.

[1] Overhead mag nog wel worden toegerekend aan grondexploitatie, investeringen en andere (subsidie) projecten en lokale heffingen.

Wat heeft het gekost?

Kosten van overhead				
(Bedragen x € 1,-)	Prim. begroting 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking 2020
Lasten	25.121.143	26.632.905	24.736.377	1.876.528
Baten	-272.470	-272.470	-1.320.529	1.048.060
Mutatie reserves	-1.549.060	-1.452.631	-1.394.594	-58.037
Saldo	23.299.613	**24.907.805**	**22.021.253**	**2.866.551**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Overzicht 2 Overhead				
Vrijval voorziening reorganisatie In 2019 is er een voorziening reorganisatie gevormd voor mogelijke toekomstige verplichtingen voor een aantal boventalligen. Op basis actualisatie van de inzichten in mogelijke toekomstige verplichtingen kan er per saldo ci. € 0,6 mln. vrijvallen.	-152	767		I
Doorbelasting salarissen Bij de verantwoording van personeelskosten op de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf 5 Bedrijfsvoering.	1.641	135		I
Gebouw stadhuis en stadskantoor De onderschrijding van dit budget wordt veroorzaakt doordat in z'n algemeenheid minder kosten voor beide gebouwen zijn gemaakt. Middels de begroting 2021 is besloten om een groot deel van dit bedrag in zetten voor de Uitvoering verplichte (erkende) energiemaatregelen EED.	268	105		I
ICT en informatiebeleid Er heeft in totaliteit een onderschrijding plaatsgevonden op ICT budgetten, door o.a. minder aanschaf van hardware dan gepland als ook minderkosten voor gegevensbescherming (AVG). Daarnaast zijn er ook extra opbrengsten gegenereerd zoals o.a. voor de verhuur serverruimte ICT NML, waar ook lasten tegen overstaan.	85	47		
Reserves Het verschil in reserveonttrekkingen is vertekend, vanwege het feit dat sommige begrote onttrekkingen in eerste instantie op 'Overhead' zijn verantwoord en, nadat de specifieke invulling bekend was, begrotingstechnisch niet meer zijn overgeboekt naar de programma's waar de daadwerkelijke kosten en reserve–onttrekking in realisatie zijn verantwoord.			-53	
Overig	34	-6	-5	
Totaal Programma D-12 Kosten van overhead	**1.876**	**1.048**	**-58**	

Overzicht 3: Heffing Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet Modernisering Vennootschapsplicht Overheids-ondernemingen in werking getreden. Daarmee is onze gemeente per die datum ook belastingplichtig op grond van de Wet Vennootschapsbelasting (Vpb). In dit overzicht wordt het verwachte bedrag van de verschuldigde heffing over het betreffende begrotingsjaar tot uitdrukking gebracht.

Op basis van onze inventarisatie van activiteiten is helder welke activiteiten c.q. clusters onder de belastingplicht zouden kunnen vallen. Voor een beperkt aantal activiteiten c.q. clusters is de belastingplicht echter niet eenduidig te bepalen, daartoe dient de Belastingdienst nog uitspraken te doen. Rondom het cluster industriële havens heeft de gemeente haar zienswijze en standpunten gedeeld en heeft de Belastingdienst bevestigd dat op de activiteit “industriële havens” de overheidstakenvrijstelling van toepassing is. Over het fiscale resultaat van deze activiteit is geen vennootschapsbelasting verschuldigd. De gemeente is voornemens om voor de activiteit “het zich ontdoen van huishoudelijk afval tegen een positieve opbrengst” een vaststellingsovereenkomst met de Belastingdienst te ondertekenen. Op deze wijze wordt de fiscale winst voor deze activiteit bepaald op 1% van de behaalde omzet voor huishoudelijke afvalactiviteiten en verkrijgt de gemeente zekerheid over (de hoogte van) de belastingplicht.

Wat heeft het gekost?

Heffing vennootsch. belast.				
(Bedragen x € 1,-)	**Prim. begroting 2020**	**Begroting 2020**	**Realisatie 2020**	**Afwijking 2020**
Lasten	50.750	139.750	65.519	74.231
Baten	0	0	-490	490
Resultaat voor bestemming	**50.750**	**139.750**	**65.029**	**74.721**
Saldo	**50.750**	**139.750**	**65.029**	**74.721**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	**Lasten**	**Baten**	**Reserve**	**I/S**
Overzicht 3 Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting Minder lasten vennootschapsbelasting dan geraamd, met name veroorzaakt doordat de parkeeropbrengsten door de Coronapandemie aanzienlijk lager uit zijn gevallen dan in voorgaande jaren.	74			I
Overig	0			
Totaal Programma D-13 Heffing vennootschapsbelasting	**74**	**0**	**0**	

Overzicht 4: Onvoorziene uitgaven

Conform artikel 8 BBV is de gemeente verplicht om een bedrag voor onvoorzien te ramen in haar begroting. In de (meerjaren)begroting heeft Roermond ervoor gekozen om dit bedrag niet per programma, doch voor de begroting als geheel te ramen.

De geraamde post voor de gemeentelijke begroting is erg laag (€ 1.000), omdat gekozen is om de onvoorziene uitgaven integraal te verantwoorden en toe te lichten onder de programma's waar deze onvoorziene uitgaven betrekking op hebben. Dit bevordert de transparantie en leesbaarheid in de jaarverantwoording.

Wat heeft het gekost?

Algemene Dekkingsmiddelen				
(Bedragen x € 1,-)	**Prim. begroting 2020**	**Begroting 2020**	**Realisatie 2020**	**Afwijking 2020**
Lasten	1.016	1.016	0	1.016
Saldo	**1.016**	**1.016**	**0**	**1.016**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2020 en de begroting (na wijziging) 2020:

Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	I/S
Overzicht 4 Onvoorziene uitgaven				
Overig	1			
Totaal Programma D-14 Onvoorziene uitgaven	**1**	**0**	**0**	

Paragrafen

Inleiding

In het BBV is voorgeschreven dat in de begroting en het jaarverslag een aantal paragrafen opgenomen moet worden.

Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting. Het gaat met name om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen kunnen hebben en/of van belang zijn voor het realiseren van de programma's. Deze informatie komt in de begroting veelal versnipperd voor en is daardoor minder inzichtelijk voor de gemeenteraad. Het is de bedoeling van de paragrafen dat de raad de juiste en integrale informatie krijgt om zijn kaderstellende en controlerende rol ook op de beheersmatige aspecten waar te maken.

Volgens het BBV dient de begroting tenminste de volgende paragrafen te bevatten:
- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

Naast de verplichte paragrafen is in de jaarrekening een speciale corona-paragraaf opgenomen. Hierin is opgenomen welke gevolgen Covid-19 op de begroting heeft gehad en welke maatregelen er zijn genomen.

1 Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf zijn de opbrengsten en het beleid ten aanzien van de drie belangrijkste gemeentelijke belastingen in 2020 opgenomen. Aan de orde komen de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Daarbij wordt ook een overzicht gegeven van de lokale lastendruk. Vervolgens wordt ingegaan op het kwijtscheldingsbeleid en de overige belastingen en heffingen.

De heffing en inning van de belastingen en leges wordt uitgevoerd door Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). BsGW is een samenwerkingsverband voor uitvoering van belastingheffing en - inning van gemeentelijke belastingen en waterschaps-belastingen en uitvoering van de wet Waardering onroerende zaken. Op drie gemeenten na zijn alle Limburgse gemeenten hierbij aangesloten.

Woonlastenontwikkeling

Onroerende zaakbelasting

Onroerende zaakbelasting (OZB) wordt op grond van de verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelasting 2020 geheven van gebruikers van niet-woningen en van eigenaren van woningen en niet-woningen binnen de gemeente Roermond. Belastingplichtig is de eigenaar / gebruiker op 1 januari van enig jaar. Grondslag voor de heffing 2020 is de waarde van de onroerende zaak naar de prijspeildatum van 1 januari 2019. Deze waarde is vastgesteld met een WOZ beschikking.

In 2020 bedroeg de gemiddelde WOZ-waarde van een woning € 214.573,-. (bron: belastingoverzicht 2020 provincie Limburg). In Roermond was dit € 214.051,-. De gemiddelde OZB-aanslag in Limburg bedroeg in 2020 € 322,07. In Roermond betaalde een eigenaar gemiddeld € 280,62. aan onroerendezaakbelasting voor zijn woning, daarmee € 41,45 minder dan het provinciaal gemiddelde.

Hieronder treft u in tabelvorm de gemiddelde WOZ waarde 2020 en 2019 aan, waarbij Roermond wordt vergeleken met Limburgse gemeenten in de inwonerklasse 50.000 - > en het gemiddeld van alle Limburgse gemeenten.

OZB-aanslag eigenaar woningen per inwonerklasse en gemiddeld 2019-2020*

Bedragen x € 1,-	2019		2020	
	WOZ-waarde	OZB-aanslag	WOZ-waarde	OZB-aanslag
Gemeente met inwonerklasse 50.000 - >	€ 184.161	€ 315,-	€ 204.469	€ 322,-
Limburgs gemiddelde	€ 199.225	€ 311,39	€ 214.573	€ 322,07
Roermond	€ 197.855	€ 278,18	€ 214.051	€ 280,62

**Bron: belastingoverzicht provincie Limburg 2019 en 2020.*

Met de heffing van OZB worden algemene inkomsten verkregen. De opbrengsten OZB zijn in 2020 per saldo € 121.000,- lager dan begroot: bij een begrote opbrengst van € 14.854.000- is in 2020 in totaal € 14.733.000,- gerealiseerd. Deze lagere opbrengst is te wijten aan lagere opbrengsten bij de belastingheffing OZB voor niet-woningen. Deze 'minder' opbrengst is met name ontstaan door een minimaal verschil in de geprognosticeerde waardeontwikkeling van de woningen.

Bedragen x € 1,-	Totaal begroting	Realisatie	Verschil
Belastingopbrengsten OZB-woningen	€ 7.948.000	€ 7.955.000	€ 7.000
Belastingopbrengsten OZB niet-woningen	€ 6.906.000	€ 6.778.000	- € 128.000
Totaal	**€ 14.854.000**	**€ 14.733.000**	**- € 121.000**

Rioolheffing

Op grond van de verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2020 wordt de rioolheffing geheven van de eigenaar van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Voor de rioolheffing geldt dat deze maximaal kostendekkend mag zijn. Jaarlijks bij het opstellen van de begroting wordt een calculatie gemaakt, waarbij het tarief voor de rioolheffing wordt bepaald; hierbij wordt een tarief vastgesteld, waarbij maximaal alle begrote lasten worden doorbelast aan alle belastingplichtigen.

In onderstaande tabel wordt de gemiddelde rioolheffing in Limburg en de rioolheffing in de inwonerklasse 50.000 - > afgezet tegen de rioolheffing in Roermond.

Rioolheffing per inwonerklasse en gemiddeld 2019-2020*

Bedragen x € 1,-	2019	2020
Gemeente met inwonerklasse 50.000 - >	€ 179,-	€ 180,-
Gemiddelde rioolheffing	€ 212,15	€ 213,13
Rioolheffing gemeente Roermond	€ 169,32	€ 180,49

**Bron: belastingoverzicht provincie Limburg 2019 en 2020.*

In 2020 bedraagt de gemiddelde rioolheffing € 213,13. Met een bedrag van € 180,49 zat de rioolheffing in Roermond € 32,64 onder het gemiddelde.

De rioolheffing wordt geheven van eigenaren van percelen die bij aanvang van het belastingjaar direct of indirect zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering.

Begroting 2020 versus rekening 2020 rioolheffing

Bedragen x € 1,-	Totaal begroting	Realisatie	Verschil
Rioolheffing	€ 5.432.000	€ 5.481.000	€ 49.000

Op basis van het BBV moet de gemeente inzichtelijk maken dat de totaal geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten en in welke mate de tarieven kostendekkend zijn. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de mate van kostendekkendheid van de begroting 2020 versus de realisatie 2020.

Overzicht kostendekkendheid rioolheffing (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Realisatie 2020
Kosten taakveld riolering (incl. omslagrente)	€ 4.302	€ 3.782
Inkomsten taakveld riolering (excl. rioolheffing)	€ 170	€ 85
Netto kosten taakveld	€ 4.132	€ 3.697
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€ 768	€ 720
BTW	€ 478	€ 457
Totale kosten	€ 5.378	€ 4.874
Opbrengst heffingen	€ 5.432	€ 5.482
Dekkingspercentage	101%*	112%

** Met het oog op de toekomstige investeringen is bij het vaststellen van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP), afgesproken om jaarlijks een extra stijging van 1% (exclusief inflatiecorrectie) door te voeren. Dit bedrag wordt gebruikt om toekomstige tariefschommelingen op te vangen.*

Ten opzichte van de begroting valt het dekkingspercentage hoger uit. Belangrijkste oorzaken hiervan zijn de doorberekening van uren aan investeringsprojecten, lager bedrag aan kwijtschelding en lagere doorberekende overheadkosten. Daarnaast zijn meer objecten in de rioolheffing waardoor er een hogere opbrengst rioolheffing is gerealiseerd.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven op grond van de verordening op de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing 2020. De afvalstoffenheffing is een heffing ter bestrijding van kosten van beheer van huishoudelijke afvalstoffen.

In onderstaande tabel wordt de gemiddelde afvalstoffenheffing in Limburg en de afvalstoffenheffing in de inwonerklasse 50.000 - > afgezet tegen de afvalstoffenheffing in Roermond.

Afvalstoffenheffing per inwonerklasse en gemiddeld 2019-2020*

Bedragen x € 1,-	2019	2020
Gemeente met inwonerklasse 50.000 - >	€ 249,-	€ 276,-
Gemiddelde afvalstoffenheffing	€ 225,-	€ 251,11
Afvalstoffenheffing gemeente Roermond	€ 221,-	€ 235,-

**Bron: belastingoverzicht provincie Limburg 2019 en 2020.*

In 2020 bedraagt de gemiddelde afvalstoffenheffing € 251,11. Met een bedrag van € 235,- bleef de afvalstoffenheffing in Roermond € 16,11 onder het gemiddelde.

De heffing komt ten laste van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft.

Begroting 2020 versus rekening 2020 afvalstoffenheffing

Bedragen x € 1,-	Totaal begroting	Realisatie	Verschil
Afvalstoffenheffing	€ 6.383.000	€ 6.413.000	€ 30.000

Op basis van het BBV moet de gemeente inzichtelijk maken dat de totaal geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten en in welke mate de tarieven kostendekkend zijn. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de mate van kostendekkendheid van de begroting 2020 versus de realisatie 2020.

Overzicht kostendekkendheid afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Realisatie 2020
Kosten taakveld afval (incl. omslagrente)	€ 6.538	€ 7.465
Inkomsten taakveld afval (excl. afvalstoffenheffing)	€ 1.320	€ 832
Netto kosten taakveld	€ 5.218	€ 6.633
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€ 308	€ 288
BTW	€ 1.121	€ 1.375
Totale kosten	€ 6.647	€ 8.296
Opbrengst heffingen	€ 6.383	€ 6.413
Dekkingspercentage	96,03%	77,3%

In 2020 is het gerealiseerde dekkingspercentage van de afvalstoffenheffing fors lager dan begroot. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de hogere kosten voor inzameling van huishoudelijk afval en de gestegen kosten van het milieupark.

Lokale lastendruk

In het coalitieakkoord is ten aanzien van de lokale lastendruk als algemeen uitgangspunt opgenomen, dat de lastendruk voor de burgers zo laag mogelijk wordt gehouden. Met de gehanteerde tarieven stegen de woonlasten in 2020 met 4,13% ten opzichte van 2019.

Uit het belastingoverzicht 2020 van de provincie Limburg blijkt dat Roermond in 2020 de gemeente is met de op een na de laagste woonlasten. De gemiddelde lastendruk voor een huishouden in Limburg steeg in 2020 naar een bedrag van € 786,31 (2019: € 750,82). In Roermond bedroegen de woonlasten in 2020 € 696,11 (2019 € 668,50) voor een gemiddelde woning.

Bedragen x € 1,-	Roermond	Gemeente met inwonerklasse 50.000 - >	Limburgs gemiddelde
OZB eigenaar woningen	€ 280,62	€ 322,-	€ 322,07
Rioolheffing	€ 180,49	€ 180,-	€ 213,13
Afvalstoffenheffing	€ 235,-	€ 276,-	€ 251,11
Lastendruk	€ 696,11	€ 778,-	€ 786,31

**Bron: belastingoverzicht provincie Limburg 2019 en 2020.*

Kwijtscheldingsbeleid

De uitvoering van het kwijtscheldingbeleid is opgedragen aan Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). BsGW schakelt hiervoor het Inlichtingenbureau (IB) in. Dit is een door de overheid opgericht bureau dat gemeenten helpt op het gebied van de uitvoering van onder andere het bijstands- en kwijtscheldingsbeleid. Het IB toetst de gegevens die nodig zijn voor eventuele kwijtschelding aan de voorwaarden om voor kwijtschelding in aanmerking te komen.

Huishoudens met een inkomen en vermogen onder een bepaalde norm hebben recht op kwijtschelding. Vaak komen deze huishoudens meerdere jaren achter elkaar hiervoor in aanmerking.

Kwijtschelding is onder voorwaarden mogelijk voor:

- onroerende zaakbelastingen
- rioolheffing
- afvalstoffenheffing

Veruit de belangrijkste heffing waarvoor kwijtschelding wordt verleend is de afvalstoffenheffing, aangezien het een gebruikersbelasting betreft. Het is veelal lastiger om in aanmerking te komen voor kwijtschelding van een eigenarenbelasting (zoals de onroerende zaakbelasting of rioolheffing), aangezien hier vaak vermogen in het eigendom aanwezig is. In onderstaande tabel is het verloop van kwijtschelding over de afgelopen 4 jaar weergegeven:

Bedragen x € 1,-	2017	2018	2019	2020
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	€ 501.744	€ 489.505	€ 524.587	€ 500.757
Kwijtschelding overige	€ 7.561	€ 4.923	€ 1.480	€ 1.456
Totaal	**€ 509.305**	**€ 494.428**	**€ 526.067**	**€ 502.213**

**Bron: URAP 4e kwartaal 2020 BsGW.*

In 2020 zijn er 4.441 aanvragen tot kwijtschelding ingediend (2019: 3.067). Hiervan is 30,6% afgewezen. Van het totaal aantal ingediende kwijtscheldingen is op 31 december 2020 99,7 % afgehandeld.

Overige belastingen en heffingen

Bedrijven Investeringszones (BIZ)

Een BIZ is een afgebakend gebied zoals een winkelstraat of een bedrijventerrein, waarbinnen de ondernemers en/of de eigenaren samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving.
Alle ondernemers betalen mee aan een gemeentelijke heffing om activiteiten te financieren.
De activiteiten kunnen bijvoorbeeld gericht zijn op; veiligheid (toezicht, verlichting, hekwerken of camerabewaking), bereikbaarheid (bewegwijzering en verkeersvoorzieningen), aantrekkelijkheid (schoonmaak, promotie, onderhoud, groenvoorziening en evenementen) et cetera. De BIZ-heffing wordt gebruikt om deze plannen te kunnen uitvoeren. Dit middel van belastingheffing maakt het mogelijk dat alle ondernemers in het betreffende gebied ook daadwerkelijk meebetalen. Er bestaan in Roermond negen BI-zones, alle met een eigen exploitatie:

Omschrijving (Bedragen x € 1,-)	Prognose	Netto opbrengst
BI-zone binnenstad Roermond zone A	€ 426.291	€ 362.428
BI-zone binnenstad Roermond zone B	€ 52.388	€ 47.964
BI-zone bedrijventerrein Merum	€ 16.680	€ 18.584
BI-zone bedrijventerrein Roerstreek	€ 46.700	€ 44.521
BI-zone bedrijventerrein Swalmen	€ 20.300	€ 20.296
BI-zone bedrijventerrein Willem Alexander	€ 16.600	€ 18.421
BI-zone Retailpark	€ 181.000	€ 182.735
BI-zone centrum Swalmen	€ 15.120	€ 15.480
BI-zone bedrijventerrein Stadsrand-Noord	€ 22.600	€ 24.291

Via de BI-zones is circa 80% van ondernemend Roermond verenigd in een collectief.

Afwijkingen in bovenstaande tabel vloeien voort uit verrekeningen van voorgaande jaren.

Overige belastingen, leges en heffingen

Bij de begroting van 2020 werden de tarieven voor de 'overige' belastingen (niet zijnde onroerendezaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing en de BIZ-belasting) in beginsel verhoogd met de inflatiecorrectie; voor 2020 werd gerekend met 1,9 %.

In onderstaande tabel is de realisatie van de baten van de verschillende belastingsoorten ten opzichte van begroting weergegeven.

Belastingsoort (bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2020	Rekening 2020
OZB eigenaar woningen	€ 7.948	€ 7.955
OZB eigenaar niet-woningen	€ 3.923	€ 3.895
OZB gebruiker niet-woningen	€ 2.983	€ 2.883
Afvalstoffenheffing	€ 6.383	€ 6.413
Rioolheffing	€ 5.432	€ 5.481
Hondenbelasting	€ 385	€ 375
BIZ-belasting	€ 798	€ 735
(Water-)toeristenbelasting	€ 496	€ 703
Lijkbezorgingsrechten	€ 251	€ 258
Leges WABO	€ 1.281	€ 1.364
Havengelden	€ 454	€ 331
Marktgelden	€ 110	€ 65
Precario	€ 253	€ 419
Leges inclusief bezoekerskaarten	€ 496	€ 735
Parkeren (incl. parkeerheffingen)	€ 2.469	€ 2.244

Covid-19 heeft ook zijn impact op de realisatie van belastingopbrengsten, leges en heffingen. Deze impact is zichtbaar in de hierboven genoemde havengelden, marktgelden.

Voor een nadere toelichting op de 'meer' opbrengst bij leges inclusief bezoekerskaarten wordt verwezen naar het onderdeel dienstverlening en burgers in programma 10 Moderne Gemeente. Een toelichting op de 'minder' opbrengst parkeren (incl. parkeerheffingen) in te vinden bij de toelichting mobiliteit wat onderdeel is van programma 5 Goede Leefomgeving.

2 Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op het gemeentelijk weerstandsvermogen waarbij wordt gekeken naar de betekenis van risico's en de beheersing hiervan gezien vanuit het perspectief van de jaarrekening 2020.

In het coalitieakkoord zijn de financiële kaders opgenomen voor de periode 2018-2022. Daarin staat opgenomen, dat we kiezen voor realistisch begroten. Uitgangspunt daarbij is een meerjarenbegroting die structureel en reëel in evenwicht is. Ook moet de gemeente voldoende weerstandscapaciteit hebben om risico's op te vangen. Een financieel degelijk en evenwichtig beleid is de randvoorwaarde voor de uitvoering van dit coalitieakkoord.

De term weerstandsvermogen heeft betrekking op de weerstandscapaciteit van de gemeente in relatie tot het totaal aan (financiële) risico's die de gemeente loopt. Voor een evenwichtig financieel beleid is het nodig om inzicht te hebben in de mate waarin de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen, zonder dat dit onmiddellijk leidt tot structurele ombuigingen of een aantasting van de gemeentelijke reservepositie. Het begrip risico wordt omschreven als een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg dat een positief of negatief effect (= schade) kan veroorzaken. De kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de mate waarin het gevolg zich voordoet, zijn onzeker.

Coronacrisis

Omdat de effecten van de Coronacrisis vele beleidsterreinen raken, dwars door de begroting heen, hebben wij ervoor gekozen in dit jaarverslag een aparte paragraaf Corona op te stellen. In deze paragraaf worden de effecten van de corona pandemie zowel beleidsmatig als financieel geduid.
De gemeenteraad heeft in de vergadering van 2 juni 2020 besloten een Coronafonds in te stellen van € 5 miljoen. Het fonds is bedoeld voor het verlichten van "acute nood" en stimulering en maatregelen in het kader van de controlefase van het virus.
Het fonds wordt ingezet om de volgende doelen te bereiken:

1. Om maatregelen te nemen voor het realiseren van de 1,5 meter samenleving in de openbare ruimte of innovaties in het kader van de controlefase van het virus en de periode na COVID19.
2. Ondersteuning van organisaties (rechtspersonen) die door de coronacrisis nadelige effecten ondervinden (noodfonds), waarvoor de organisaties geen beroep kunnen doen op andere steunmaatregelen (Verordening Coronafonds).
3. De gederfde inkomsten en extra kosten voor de begroting 2020 van de gemeente Roermond op te vangen die rechtstreeks verband houden met de coronacrisis. Ook voordelen door niet gemaakte kosten of compensatie door het Rijk worden in dit deel meegenomen.

Voor een inhoudelijke verantwoording wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Opbouw paragraaf

De paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- het gemeentelijke beleid inzake de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- een toelichting op relevante risico's;
- financiële kengetallen.

Gemeentelijk beleid inzake weerstandstandcapaciteit en risico's

De basis voor de paragraaf weerstandsvermogen ligt opgesloten in de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen (uit 2012). Bij het stellen van de kaders heeft de raad uitgesproken dat onze gemeente geen risicomijdende gemeente mag zijn; het risico moet aanvaardbaar zijn voor het doel waarvoor het wordt gelopen.
De gemeente Roermond streeft naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1,0. Dit betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit minstens even groot moet zijn als de benodigde weerstandscapaciteit.

Risicomanagement is structureel verankerd in het bestuurlijk besluitvormingsproces. In het format van college- en raadsvoorstellen is de risicoparagraaf een verplicht onderdeel. Jaarlijks wordt als onderdeel van de planning- en control cyclus in de programmabegroting, de bestuursrapportage en de jaarverantwoording aandacht besteed aan de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit.

In deze paragraaf wordt ook aandacht geschonken aan het weerstandsvermogen van de grootste verbonden partijen. Uitgangspunt is dat verbonden partijen zelf voor deze risico's en de beheersing ervan verantwoordelijk zijn, zodat zij geen (aanvullend) financieel beroep hoeven te doen op de gemeente.

Periodiek worden de beleidskaders in de financiële verordeningen herijkt. De laatste aanpassing van de verordeningen dateert van 2017 (raad 28 september 2017). Onderdeel daarvan was de nota Reserves en voorzieningen. In hoofdstuk 4 van deze nota wordt een relatie gelegd met het weerstandsvermogen en meer specifiek met de minimale omvang van de algemene reserve als onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit. Hierbij heeft de gemeenteraad de beleidslijn vastgesteld, dat de omvang van de algemene reserve wordt bepaald door twee componenten:
1. een buffer ter dekking van algemene risico's;
2. een buffer ter dekking van de risico's grondexploitaties.
De minimale positie van de algemene reserve werd daarbij bepaald op € 10 miljoen. Bij vaststelling van de Kadernota 2020 (raadsbesluit 4 juli 2019) is besloten de minimale omvang bij te stellen naar € 9 miljoen.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die kunnen worden ingezet om financiële tegenvallers op te vangen. Naast de reserves, waaronder de algemene reserve, zijn dit onder andere de onbenutte belastingcapaciteit en de vrije begrotingsruimte. Bij de berekening van de weerstandscapaciteit kan onderscheid gemaakt worden in een incidentele en structurele component.

Met incidentele weerstandscapaciteit wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van de uitvoering van gemeentelijke taken en gemeentelijk beleid.
Bij de begroting 2020 werd er nog van uitgegaan dat tot de incidentele weerstandscapaciteit konden worden gerekend:
1. Algemene reserve
2. De bestemmingsreserves waar nog geen 'harde' verplichtingen aan ten grondslag liggen
3. Stille reserves
4. Incidentele begrotingsruimte

In het (nieuwe) Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) 2020, dat de colleges van Gedeputeerde Staten gebruiken voor het financieel toezicht op de gemeenten vanaf het begrotingsjaar 2020, is opgenomen dat bestemmingsreserves niet worden gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. Een belangrijk deel van de bestemmingsreserves van onze gemeente bestaat uit de reserves Sociaal Domein. Deze reserves worden in de jaren 2019 tot en met 2021 ingezet voor dekking van de (incidentele) tekorten voor een periode van 3 jaar. Op basis van het GTK 2020 mogen deze reserves niet meegenomen worden bij de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit. Daarmee laat deze in de vergelijking met de begroting 2020 een aanzienlijke daling zien.

De betekenis die stille reserves (nota stille reserves 2015) hebben voor de gemeentelijke weerstandscapaciteit blijkt in de praktijk beperkt en zijn daarom, overeenkomstig de gedragslijn van afgelopen jaren, 'PM' opgenomen in onderstaand overzicht. Staand beleid is dat onroerend goed, zodra dit niet meer noodzakelijk is voor de gemeentelijke bedrijfsvoering of uitvoering van gemeentelijke taken, wordt afgestoten.

Structurele weerstandscapaciteit heeft betrekking op middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te kunnen vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Om de robuustheid van de begroting te toetsen is vooral het laatste van belang. Daartoe kunnen gerekend worden:
1. Onbenutte belastingcapaciteit
2. Onvoorzien structureel
3. Structurele begrotingsruimte

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente binnen het zogenaamde belastingpakket (ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing) heeft om voor de norm voor toelating van een zogenoemde artikel 12 aanvraag bij het gemeentefonds in aanmerking te kunnen komen. Dit laatste betekent (in 2020) concreet dat afvalstoffenheffing en rioolheffing kostendekkend moeten zijn en dat het gewogen gemiddelde ozb-tarief ten minste 0,1853 procent van de WOZ-waarde moet bedragen. Niet-kostendekkende tarieven voor riool en reiniging zijn alleen toegestaan voor zover deze door een hoger ozb-tarief worden gecompenseerd.

Ten aanzien van de post onvoorzien hanteert onze gemeente het standpunt dat er slechts een marginaal bedrag wordt opgenomen (omdat dit een verplichte uitgaaf is op grond van het BBV). (Onvoorziene) tegenvallers moeten in beginsel binnen het totaal van de budgetten worden opgevangen.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit weergegeven voor de jaren 2018 tot en met 2020:

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2018	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Incidentele weerstandscapaciteit:				
Algemene reserve	11.575	13.449*	10.145	15.601
Resultaat	1.680	3.704	0	2.666
Beschikbare middelen o.b.v. analyse heroverweegbare reserves, (waarvan Sociaal Domein)	23.653 (20.400)	15.688 (15.688)	14.838 (11.656)	-
Stille reserves	PM	PM	PM	PM
Ruimte in begroting (incidenteel)	-	-	- 335	-
Totale incidentele weerstandscapaciteit	**36.908**	**32.841**	**24.648**	**18.267**
Structurele weerstandscapaciteit:				
Ruimte in begroting (structureel)	0	0	-1.743	-
Ongebruikte belastingcapaciteit	2.017	3.268	2.969	2.937
Post onvoorziene uitgaven	1	1	1	0
Totale structurele weerstandscapaciteit	**2.018**	**3.269**	**1.227**	**2.937**

** cijfer vorig jaar gecorrigeerd op basis van definitieve balans 2019.*

Weerstandscapaciteit incidenteel
De totale incidentele weerstandscapaciteit is ten opzichte van de inschatting bij de begroting 2020 met circa € 6,4 miljoen gedaald. Bij de begroting werd nog een bedrag van € 14,8 miljoen aan heroverweegbare reserves opgenomen als incidentele weerstandscapaciteit. Zoals hierboven aangegeven is dit in op grond van het financieel toezichtkader niet meer toegestaan. Daar staat tegenover, dat de algemene reserve met ca. € 5,5 miljoen is toegenomen, voornamelijk vanwege de overheveling van twee bestemmingsreserves (reserve ECI en reserve ontwikkeling Stationsomgeving) naar de algemene reserve. Daarnaast leidt het jaarrekeningresultaat ad € 2,7 miljoen tot een toename van de incidentele weerstandscapaciteit.

Ter vergelijk:
Zouden we het algemene deel van de reserve sociaal domein hebben mogen meetellen voor het incidentele weerstandsvermogen, zoals dit bij de begroting 2020 is gedaan, dan zou dit € 33,2 miljoen hebben bedragen. Ten opzichte van de realisatie 2019 is dit € 0,4 miljoen hoger. In vergelijking met de begroting 2020 is dit substantieel hoger (8,6 miljoen), voornamelijk vanwege de overheveling van twee bestemmingsreserves naar de algemene reserve en het rekeningresultaat 2020.

Weerstandscapaciteit structureel
De structurele weerstandscapaciteit is met € 1,7 miljoen toegenomen ten opzichte van de begroting. Het geraamde tekort bij de begroting ter hoogte van dit bedrag is op basis van realisatiecijfers omgezet naar een positief resultaat van € 2,7 miljoen (zie incidentele weerstandscapaciteit). De ongebruikte belastingcapaciteit is nagenoeg gelijk gebleven.

Inventarisatie van risico's

Tegenover de weerstandscapaciteit staat een aantal risico's, die niet (geheel) gedekt zijn en van substantieel belang (kunnen) zijn voor de beoordeling van de financiële positie (op langere termijn). In onderstaand overzicht worden de belangrijkste risico's naar categorie samengevat. Verderop in deze paragraaf worden deze risico's toegelicht.

Een aantal algemene risico's, zoals de gevolgen van de zogenaamde open einde regelingen, worden in de risicoparagraaf niet nader uitgewerkt.

Bij de bepaling van de omvang van het risico is rekening gehouden met de frequentie dat het risico zich voordoet (jaarlijks, 5 of 10 jaarlijs). Naar mate een risico vaker optreedt, weegt het risico zwaarder. Hierdoor kan de omvang van het risico in onderstaande tabel afwijken van de bedragen genoemd in de toelichting.

Reguliere risico's, waarvoor verzekeringen zijn afgesloten of voorzieningen zijn gevormd, maken doorgaans geen onderdeel uit van de risico-inventarisatie. Een meer uitgebreid overzicht van de belangrijkste risico's ligt ter inzage.

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Incidenteel		Structureel	
	begroting	rekening	begroting	rekening
Grondexploitatie	2.000	1.214		390
Gemeentelijk vastgoed	560	0	69	450
Sociaal Domein			1.980	550
Taakstellingen en organisatie				1.500
Prijsstijgingen			225	0
Overige risico's	50	50	25	25
Totaal	**2.685**	**1.339**	**2.299**	**2.915**

De incidentele risico's zijn ten opzichte van de begroting 2020 met € 1,3 miljoen afgenomen. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn de afname van de risico's binnen de grondexploitaties en de risico's binnen het gemeentelijk vastgoed.

De structurele risico's zijn daarentegen gestegen met € 0,6 miljoen. Belangrijkste oorzaak daarvan is het risico vanwege het niet realiseren van taakstellingen die in de begroting zijn opgenomen. De risico's binnen het sociaal domein worden beduidend lager ingeschat dan bij de begroting werd aangenomen.

In het vervolg van deze paragraaf is een toelichting opgenomen van de ontwikkelingen van de belangrijkste risico's per programma ten opzichte van de begroting 2020.

Conclusie ratio weerstandsvermogen

Zoals eerder aangegeven, gaat het bij het weerstandsvermogen om de robuustheid van de financiële positie. Om hier goed inzicht in te krijgen, is hierboven de samenstelling van de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit (onderverdeeld in incidentele en structurele componenten) opgenomen. Incidentele risico's zijn risico's die een incidentele last tot gevolg kunnen hebben. Ter dekking hiervan kan een beroep worden gedaan op de algemene reserves. Structurele risico's kunnen leiden tot meerjarige lasten en raken daarmee het begrotingsevenwicht. De verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit geeft inzicht in het gemeentelijk weerstandsvermogen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Incidenteel		Structureel	
	begroting	rekening	begroting	rekening
Beschikbare weerstandscapaciteit	29,6	18,3	3,1	2,9
Benodigde weerstandscapaciteit op basis van risicoprofiel	2,7	1,3	2,3	2,9
Ratio weerstandsvermogen	**11**	**14,1**	**1,3**	**1,0**

De ratio incidenteel weerstandsvermogen is ten opzichte van de begroting gestegen, dit ondanks een forse daling van de beschikbare weerstandscapaciteit vanwege het niet meer opnemen van de heroverweegbare reserves.

Dit komt door een daling van de benodigde incidentele weerstandscapaciteit, voornamelijk als gevolg van een lager risicoprofiel voor grondexploitatie.
Als gevolg van de stijging van de structurele risico's is de ratio structureel weerstandsvermogen gedaald tot de door de raad vastgestelde minimumniveau van 1,0.

Toelichting op de risico's

Programma 1 Zorgzame gemeente

Sociaal domein

Per 1 januari 2015 zijn door decentralisaties van de WMO, Jeugdzorg en Participatie nieuwe taken bij de gemeente belegd. Na de transitie in 2015 is het transformatieproces gestart. Dit proces loopt nog steeds door.

De gemeenteraad heeft als uitgangspunt meegegeven, dat de uitvoering van de 3D's moet plaatsvinden binnen de beschikbaar gestelde rijksmiddelen. Bij de vaststelling van de Kadernota 2019 heeft uw raad besloten om het raadskader sociaal domein te verruimen met overige budgetten binnen het sociale domein. Deze budgetten hebben betrekking op de BUIG-gelden, de WMO 2007, bijzondere bijstand en armoedebeleid. Ondanks de verruiming van het raadskader werden op dat moment nog aanzienlijke structurele tekorten voorzien.

In de raadsvergadering van 13 december 2018 heeft u ingestemd met het plan van aanpak "Beter met Minder" voor het terugdringen van de tekorten binnen het sociaal domein. Het plan van aanpak is er op gericht om de (netto) lasten van het sociaal domein vanaf het jaar 2022 weer structureel passend te laten zijn binnen het raadskader. Gedurende een periode van 3 jaren (2019 tot en met 2021) worden de tekorten (destijds geraamd op ca. € 9 mln.) gedekt uit de reserves sociaal domein.

Periodiek wordt de gemeenteraad op de hoogte gehouden van de voortgang van het plan van aanpak. In de commissie Burgers en Samenleving van 23 juni 2020 is een midterm review van Beter met Minder behandeld. De commissie heeft kennis genomen van de voortgang van het plan en van een inschatting van de effecten op langere termijn.

De prognoses uit de midterm review en de kwartaalrapportage van het 4e kwartaal 2020 laten zien dat, bij ongewijzigde omstandigheden, het vanaf 2022 mogelijk is binnen het raadskader te blijven.

Er zijn echter ook nog behoorlijke onzekerheden (risico's) die het eindresultaat kunnen beïnvloeden.
Bij de prognose wordt ervan uitgegaan dat de incidentele extra gelden voor de jeugdzorg, die voor de jaren 2019 tot en met 2021 aan het gemeentefonds zijn toegevoegd, een structureel karakter zullen krijgen. Dit is de lijn die Gedeputeerde Staten ook hanteren bij de uitoefening van het begrotingstoezicht. Daarnaast kunnen de gevolgen van de Corona crisis aanmerkelijke impact hebben op de uitgaven binnen het sociaal domein.

Bij de kwantificering van de risico's zijn we uitgegaan van een risico van 50% van de incidentele extra gelden voor de jeugdzorg (ca. € 1,1 miljoen).

Programma 3 Goed onderwijs

Onderwijshuisvesting

In de vergadering van 4 juni 2020 heeft de gemeenteraad het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs vastgesteld. Het IHP vormt het strategisch beleidskader voor het onderwijshuisvestingsbeleid voor de periode 2020-2040 en bestaat uit een uitvoeringsagenda voor de komende 5 jaar en een doorkijk tot 20 jaar. Het IHP wordt elke 4 á 5 jaar herijkt, zodat het beleidskader blijft aansluiten bij de vragen en behoeften van dat moment.

In de begroting 2020-2023 zijn middelen opgenomen voor de uitvoering van het IHP. Het uitvoeringsplan leidt tot een additionele budgetbehoefte aan kapitaallasten vanaf het begrotingsjaar 2022.

Daarnaast heeft er een haalbaarheidsonderzoek plaatsgevonden naar de revitalisatie van de locatie Jagerstraat 2. Over de uitkomsten daarvan hebben wij de commissie Burgers en Samenleving geïnformeerd bij commissiebrief van 26 oktober 2020. Voor de uitvoering van dit project is in de meerjarenbegroting 2021-2024 dekking opgenomen.

De projecten uit het uitvoeringsprogramma worden op basis van haalbaarheidsstudies nader geconcretiseerd. Daaruit moet blijken in hoeverre deze passen binnen het investeringskader. Uitgangspunt daarbij is dat eventuele afwaarderingen van de huidige gebouwen daar onderdeel van uit maken. Vanuit dit perspectief is het maximale risico van € 1,1 miljoen op afwaarderingen, zoals eerder in de begroting 2020 werd opgenomen, afgedekt.

Programma 4 Kansen voor klimaat

Programma Aanpak Stikstof

Het PAS (Programma Aanpak Stikstof) vormt de basis voor het verlenen van natuurvergunningen voor activiteiten die stikstof uitstoten en daarmee schadelijk kunnen zijn voor natuurgebieden. Het PAS biedt ruimte om de extra stikstofuitstoot vooraf te compenseren met reducerende maatregelen. Door de recente uitspraak van de Raad van State mag het PAS niet langer worden gebruikt als basis voor het verlenen van vergunningen voor activiteiten die belastend kunnen zijn voor natuurgebieden. Binnen de gemeente onderzoekt een taskforce de impact en de gevolgen voor de gemeentelijke projecten. Ook de impact en gevolgen voor projecten in uitvoering binnen de openbare ruimte (wegen, riolering, parken, bruggen etc.) worden hierbij nadrukkelijk betrokken. Dit omdat ook de stikstof uitstoot tijdens de uitvoering van deze projecten in beeld moet worden gebracht op mogelijke gevolgen voor omliggende natuurgebieden. Momenteel worden voor verschillende projecten deze stikstof uitstoot berekeningen uitgevoerd of ingepland. Voor meerdere projecten in uitvoering alsmede projecten in voorbereiding heeft dit invloed op tijd, capaciteit en op onderzoekskosten. Op dit moment zijn de risico's nog niet kwantificeerbaar.

Programma 5 Goede leefomgeving

Invoering Omgevingswet

Op 12 maart 2019 heeft het college de programma-opdracht 'Invoering Omgevingswet Roermond' vastgesteld. Deze programma-opdracht is een verdere uitwerking van een in 2017 vastgesteld plan van aanpak, gericht op implementatie van de Omgevingswet. Vanuit de gemeenteraad is een begeleidingsgroep ingesteld. De invoeringsdatum van de Omgevingswet is nu voorzien op 1 januari 2022. Het implementatietraject verloopt volgens 5 programmalijnen: 1. De instrumenten; 2. 'Change' 3. Processen; 4. Digitalisering en ICT en 5. Organisatie. In het programma zijn (eenmalig) middelen voorzien voor 2019 en 2020 om te komen tot de implementatie van de Omgevingswet.
Er zijn echter nog twee risico's die mogelijk structureel kunnen doorwerken.

a. Legesinkomsten
   Naar verwachting kunnen meer bouwwerken vergunningsvrij of middels algemene regels gerealiseerd worden. Dit heeft dan gevolgen voor de legesinkomsten van de gemeente. Dit wordt in het kader van de uitwerking van het programma verder onderzocht, zodat bij de begroting 2022 een prognose kan worden gemaakt voor de structurele doorwerking.
b. Personele kosten
   De Omgevingswet vraagt competenties van medewerkers die wellicht kunnen leiden tot een aanpassing van functies, hetgeen financiële consequenties kan hebben. Dit dient in relatie gebracht te worden met het verminderen van het aantal aanvragen voor een vergunning.

Beheerplannen

Op 14 juli 2017 heeft de gemeenteraad de Kadernota Beheer en de onderliggende beheerplannen (op enkele na) vastgesteld en de daarvoor benodigde middelen structureel in de begroting opgenomen. Vervolgens zijn de begroting 2019 de middelen opgenomen voor de ontbrekende beheerplannen Havens en waterpartijen, Verkeersvoorzieningen en Civieltechnische kunstwerken. Daarmee is voorzien in de structurele dekking van alle beheerplannen.

De aanbesteding van de meerjarige onderhoudscontracten heeft plaatsgevonden in een periode van economische recessie. Sommige van deze onderhoudscontracten liepen eind 2020 af.
Omdat de verwachting was dat de nieuwe onderhoudscontracten een hoger budget zullen vergen dan de huidige is in de begroting 2021 rekening gehouden met een (structureel) bedrag van € 1 miljoen aan autonome ontwikkeling. Inmiddels is gebleken, dat dit bedrag toereikend is om de nieuwe contracten te bekostigen. Het in de begroting 2020 opgenomen risicobedrag kan daarmee vervallen.

Programma 7 Ruimte en Wonen

Grondexploitaties

Grondexploitaties kenmerken zich door het feit dat in een vroeg stadium investeringen worden gedaan, waarbij inkomsten en dus de dekking van de exploitatie -soms- veel later kunnen worden ingeboekt. Grondexploitaties zijn per definitie meerjarig en zijn daarmee risicovol.

De gemeenteraad heeft op 8 april 2021 de nota Grondbeleid 2021 vastgesteld. Conform deze nota voert de gemeente over het algemeen een faciliterend grondbeleid. Dit betekent dat de realisering van projecten wordt overgelaten aan marktpartijen die ook de financiële risico's dragen.

Daar waar de gemeente gronden heeft zonder concreet plan, is de boekwaarde lager dan of gelijk aan de marktwaarde conform de huidige bestemming, waardoor het risico op noodzakelijke afwaardering zeer beperkt is. Een risico ontstaat pas op het moment dat door marktomstandigheden de waarde van de gronden conform de huidige bestemmingen daalt tot onder de boekwaarde of de gemeente besluit de bestemming te wijzigen in een bestemming die een lagere marktwaarde heeft.

Voor het kwantificeren van de onvoorzienbare risico's wordt conform de Nota Grondbeleid 2021 gebruik gemaakt van de IFLO-methode (IFLO staat voor: Inspectie Financiën Lagere Overheden).
Het risicobedrag, dat wordt bepaald middels deze methode, wordt gezien als de (onder)grens van het benodigde weerstandvermogen voor grondexploitaties.

In paragraaf 7 Grondbeleid wordt uitgebreid ingegaan op de financiële risico's binnen de grondexploitaties (7.6) en het benodigde weerstandsvermogen (7.7). Het structurele risico wordt ingeschat op € 390.000.

Bij de grondexploitatie Roerdelta Fase 2 is sprake van een project specifiek risico. In de vergadering van 19 september 2019 heeft de gemeenteraad besloten een grondexploitatie te openen voor dit project. In de vergaderingen van 19 december 2019 en 4 juni 2020 heeft de gemeenteraad herzieningen van deze grondexploitatie vastgesteld. Zoals in het raadsvoorstel voor de op 4 juni 2020 vastgestelde herziening is vermeld, resteert binnen dit project dan nog een risico van beperkte omvang met betrekking tot de mogelijke kosten voorfinanciering ophogen waterkeringen. Dit risico kan naar verwachting binnen de grondexploitatie worden opgevangen op basis van het verwachte positieve saldo.

Overige gronden

In 2010 is een perceel gemeentegrond nabij de parkeergarage Stationspark geleverd aan een ontwikkelaar voor de realisatie van een kantoorcomplex. Dit perceel is geleverd op basis van een zogenaamde Groningerakte: levering met uitgestelde betaling. De koopsom bedroeg € 1.214.000. Tot het moment van betaling van de koopsom is de ontwikkelaar jaarlijks een rentevergoeding verschuldigd. De opbrengsten zijn oorspronkelijk gestort in de reserve Bereikbaarheid NS Station Oost. Wij hebben deze gelden overgeheveld naar de algemene reserve. Het mogelijke risico van het niet ontvangen van de koopsom (onder gelijktijdige teruglevering van de grond) beschouwen we als een risico waarvoor de algemene reserve kan worden aangesproken.

Vastgoed

In 2017 heeft de gemeenteraad een geactualiseerd beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen vastgesteld, geldend tot en met het jaar 2020. Op basis van dit beheerplan werd de jaarlijkse storting in de voorziening bepaald op basis van een ingroeivariant. In de notitie Materiële vaste activa van de commissie BBV is aangegeven, dat de jaarlijkse storting in een onderhoudsvoorziening gelijkmatig over de looptijd van het plan moet worden verdeeld.

Op 8 april 2021 heeft de gemeenteraad een geactualiseerd beheerplan gemeentelijk bebouwd vastgoed vastgesteld, inclusief het beheer van de parkeergarages dat daar voorheen geen deel van uitmaakte. Aan de hand van dit geactualiseerde plan is ook de jaarlijkse storting in de voorziening vanaf het jaar 2020 bepaald. De daaruit voorvloeiende additionele lasten ad € 450.000 zijn in 2020 ten laste van het resultaat gebracht. De dekking van de hogere lasten voor 2021 en verdere jaren maakt onderdeel uit van de financiële opgave voor de komende jaren.

Met het oog op de herinrichting van het busstation is medio 2017 het pand Godsweerdersingel 10 aangekocht. Omdat destijds uitgegaan werd van sloop van het pand werd bij het aankoopbesluit een voorziening getroffen ter hoogte van het aankoopbedrag van € 2,1 miljoen voor de afwaardering van de boekwaarde. In het kader van de jaarrekening 2017 is deze voorziening omgezet in een egalisatiereserve voor de dekking van de uit deze investering voortvloeiende kapitaallasten.
Conform de waarderingsvoorschriften van het Besluit Begroting een Verantwoording heeft in april 2021 een herwaardering van het pand plaatsgevonden op basis van de huidige bestemming (realisatie van een fietsenstalling op de begane grond en kantoren op de bovenliggende verdiepingen). Op basis van deze taxatie is een voorziening gevormd van € 1,2 miljoen voor mogelijke afwaardering van de boekwaarde. De vorming van deze voorziening is ten laste van eerder genoemde reserve gebracht. Wanneer in de toekomst de opbrengstwaarde, als gevolg van een herbestemming of ontwikkelingen in de markt, hoger blijkt te zijn, kan (een deel van) deze voorziening vrijvallen.

Overzichten

Algemene dekkingsmiddelen

Ontwikkeling uitkering gemeentefonds

Voor het gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente, geldt het principe van ‘gelijk trap op, gelijk trap af’ (normeringssystematiek). Dit betekent dat het fonds groeit of krimpt met de rijksuitgaven. Geeft het Rijk meer uit, dan groeit het gemeentefonds met hetzelfde percentage. De uiteindelijke uitkering is daardoor niet op voorhand vast te stellen, maar afhankelijk van de gerealiseerde rijksuitgaven. Bovendien leidt de ontwikkeling van de maatstaven (bijvoorbeeld het aantal uitkeringsgerechtigden), waarop de verdeling van het gemeentefonds over alle gemeenten is gebaseerd, tot verdeeleffecten die niet altijd kunnen worden voorzien.

Het Rijk bereidt een algemene herijking van de verdeelsystematiek binnen het gemeentefonds voor. De eerste uitkomsten van een nieuwe verdeling leiden tot aanmerkelijke herverdeeleffecten. De minister van BZK heeft geconcludeerd dat aanvullend onderzoek gewenst is en daarom was de invoering uitgesteld tot 1 januari 2022. Dit uitstel is wederom met 1 jaar verlengd tot 1 januari 2023. Als reden voor het opnieuw uitstellen, noemt de minister BZK de huidige financiële positie van gemeenten, waaronder de tekorten bij de jeugdzorg. Daarover moet eerst duidelijkheid komen en die komt pas bij de kabinetsformatie. Derhalve wordt de invoering van het nieuwe verdeelstelsel overgelaten aan het nieuwe kabinet. Wel zijn de voorlopige herverdeeleffecten bekend gemaakt in het 1e kwartaal 2021. Zoals de landelijke modellen er nu uitzien komt Roermond uit op een nadeel van in totaal -/- 2 EURO per inwoner.

Als onderdeel van de compensatiemaatregelen, die het rijk vanwege de coronapandemie heeft genomen, is het accres 2020 en 2021 bevroren op de stand Voorjaarsnota 2020, zodat de gemeenten voor 2020 en 2021 meer zekerheid hebben over de hoogte van de uitkering.

Organisatie

In het voorjaar 2019 heeft ons college besloten een organisatieontwikkelingstraject in gang te zetten en drie jaar uit te trekken om de organisatie toekomstbestendig te maken. Het doel van deze organisatieverandering is een duurzame en toekomstbestendige organisatie te vormen die soepel inspeelt op ontwikkelingen. Dit vraagt meer flexibiliteit van de organisatie en medewerkers. We moeten beter en sneller schakelen tussen een faciliterende, participerende en innovatieve rol. De organisatieverandering verhoogt de kwaliteit én leidt tot een besparing.
Als onderdeel van dit ontwikkelingstraject hebben wij op 9 november 2019 een voorgenomen besluit genomen om de organisatiestructuur aan te passen. Definitieve besluitvorming daarover heeft door ons plaatsgevonden op 18 februari 2020. Op 1 juli 2020 is de omslag naar de nieuwe organisatiestructuur gerealiseerd.

Vanuit het spoor organisatie en bedrijfsvoering is in de meerjarenbegroting 2020-2023 oorspronkelijk een taakstelling opgevoerd van, op termijn, structureel € 2,4 miljoen. Aan de andere kant hebben we ook te maken met transitiekosten. Over de jaren 2020 en 2021 zijn deze geschat op totaal € 2 miljoen incidenteel. In de begrotingen voor 2020 en 2021 zijn de daarvoor benodigde middelen vrijgemaakt.

Taakstellingen

Bovenstaande taakstelling op de organisatie is onderdeel van een groter pakket aan maatregelen die we in het kader van de begroting 2020 hebben voorgesteld (Begroting in Transitie). Deze maatregelen zijn in de meerjarenbegroting als taakstellingen opgenomen oplopend tot een totaalbedrag van € 8 miljoen in 2023.
De realisatie van deze taakstellingen wordt gemonitord en hierover rapporteren wij periodiek aan uw raad. Uit de monitor van het vierde kwartaal blijkt, dat van de taakstellingen in het jaar 2020 een bedrag van € 1,5 miljoen niet is gerealiseerd. Naar de toekomst toe geldt,

dat nog een bedrag van € 5,3 miljoen aan taakstellingen verder moet worden ingevuld dan wel nog in uitvoering genomen moet worden. Voor de bepaling van de risicopositie hebben wij het bedrag meegenomen dat in 2020 niet is gerealiseerd.

Inmiddels is vast komen te staan dat enkele van de voorgestelde taakstellingen niet realiseerbaar zijn. Wij hebben daarom uw raad voorstellen gedaan voor alternatieve oplossingsrichtingen om tot een structureel sluitende meerjarenbegroting te komen. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening was de besluitvorming daarover nog niet afgerond.

Informatieveiligheid en privacywetgeving

Door de toenemende digitalisering is het zorgvuldig omgaan met de informatie en gegevens van burgers, bedrijven en ketenpartners voor gemeenten van groot belang. Uitval van computers of telecommunicatiesystemen, het in ongerede raken van gegevensbestanden of het door onbevoegden kennisnemen dan wel manipuleren van bepaalde gegevens, kan ernstige gevolgen hebben voor de continuïteit van de bedrijfsvoering en het primaire proces. Een betrouwbare, beschikbare en correcte informatiehuishouding is essentieel voor de dienstverlening van gemeenten. In de paragraaf bedrijfsvoering is uitgebreider ingegaan op de activiteiten die wij op dit gebied in 2020 hebben ondernomen. Daarin is ook de collegeverklaring ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) opgenomen.

Fiscale risico's

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 is de Vennootschaps-belastingplicht voor overheidsondernemingen in werking getreden. De gemeente Roermond heeft de gevolgen hiervan in kaart gebracht en verwerkt in de jaarrekening c.q. aangifte Vennootschapsbelasting. Zowel door de gemeente zelf als ook op landelijk niveau vindt er nog nadere afstemming plaats met de Belastingdienst over een aantal vraagstukken en ingenomen standpunten en over de uitleg van de nieuwe wetgeving. Op een aantal onderdelen lijkt de Belastingdienst vooralsnog andere standpunten in te nemen dan dat gemeenten dit doen. Zo onderzoekt de Belastingdienst bijvoorbeeld de belastbaarheid van de privaatrechtelijke reclame-activiteiten bij de gemeenten, waarvan de gemeente het standpunt heeft ingenomen dat deze niet belast zijn voor de Vennootschapsbelasting. Het is vooralsnog niet duidelijk wanneer deze nadere afstemming definitief wordt afgerond.

Btw sport

De bestaande btw-sportvrijstelling is per 2019 uitgebreid als gevolg van Europese jurisprudentie. De dienstverlening van gemeenten die bestaat uit het geven van gelegenheid tot sportbeoefening wordt daarmee vrijgesteld van de heffing van btw. Middels een Specifieke Uitkering stimulering sport is voorzien in een compensatie voor het wegvallen van het recht op btw aftrek. Met de Belastingdienst is overeengekomen dat de activiteiten die betrekking hebben op recreatief zwemmen als btw-ondernemer worden uitgevoerd, waardoor dit btw-risico is gemitigeerd. Desondanks blijven er risico`s bestaan. De Specifieke Uitkering kent op macro niveau een uitkeringsplafond. Landelijk bezien overstijgt jaarlijks het aantal aanvragen dit plafond met als risico een (voor iedereen) lagere uitkering. Overigens is uit de afrekening over het boekjaar 2019 gebleken dat gemeenten, waaronder Roermond, te veel hadden aangevraagd en het uitkeringsplafond uiteindelijk voldoende is gebleken.

Btw straatparkeren

Er zijn een aantal rechtszaken aanhangig (geweest) over de vraag of het aanbieden van straatparkeren door gemeenten moet worden onderworpen aan de heffing van btw. De gevolgen hiervan voor gemeenten zijn omvangrijk, zowel voor de omzetbelasting als de vennootschapsbelasting. Begin 2018 zijn twee van die zaken door de Hoge Raad afgehandeld op formele gronden, doch zonder beantwoording van het fiscale vraagstuk. De Advocaat-Generaal van de Hoge Raad was in die zaken overigens eerder tot de conclusie gekomen dat gemeenten voor deze activiteit inderdaad als btw-ondernemer moeten worden aangemerkt. Er loopt momenteel nog een andere procedure waarin de Hoge Raad naar verwachting wel een inhoudelijk oordeel zal moeten geven.

Btw afval

Het Ministerie heeft, met terugwerkende kracht tot 2015, een standpunt ingenomen rondom de afvalinzameling. Dit betekent dat de gemeenten tegen vergoeding een op een derde rustende taak (het scheiden, monitoren en rapporteren van het reguliere afval) uitvoert en dus een dienst in de zin van de btw verricht. Over de ontvangen vergoedingen van o.a. Stichting Afvalfonds (Nedvang) en Stichting Open (WeCycle) is btw verschuldigd. De aan deze activiteiten toe te rekenen btw kan in aftrek genomen worden.
In het verleden is deze btw door de gemeenten, waaronder Roermond, gecompenseerd bij het Bcf, waardoor vanaf boekjaar 2015 een correctie van Bcf naar Btw plaats dient te vinden en door de Belastingdienst rente in rekening wordt gebracht over de aanslagen. Over 2015 zijn inmiddels aanslagen opgelegd. Na analyse blijkt dat deze te hoog zijn geweest. Een analyse over de jaren 2016 t/m 2020 dient nog plaats te vinden. De uitkomst en financiële impact van deze analyse is op dit moment nog niet bekend.
Met de Belastingdienst is afgelopen jaar overeengekomen dat de btw op de kosten die betrekking hebben op het beheer en onderhoud van de monumentale begraafplaats “Nabij Kapel in ’t Zand” wel voor compensatie in aanmerking komt. Dit zal in 2021 nog leiden tot een aanvullende compensatie van circa € 50.000 over de afgelopen 5 jaar.

Verbonden partijen

De gemeente hanteert ten aanzien van het eigen vermogen bij de verbonden partijen als uitgangspunt dat de verbonden partij als organisatie zelf verantwoordelijk is voor een inventarisatie van de bedrijfsrisico’s van de onderneming, en de vertaalslag ervan naar de omvang van het eigen vermogen. De weerstandscapaciteit van de verbonden partij dient voldoende te zijn om de risico’s af te dekken. De jaarrekeningen van de belangrijkste verbonden partijen (Veiligheidsregio, Westrom, BsGW, Omnibuzz ICT-NML en OML) worden afzonderlijk ter kennis van uw raad gebracht. De Veiligheidsregio en ICT-NML voldoen eind 2020 niet aan de norm dat het weerstandsvermogen voldoende dient te zijn voor de afdekking van de risico’s. Wel zijn er afspraken gemaakt om het weerstandsvermogen weer op korte termijn op peil te brengen.

Financiële kengetallen

Jaarverantwoording 2019 Kengetallen:	Verloop van de kengetallen			
	Jaarverslag 2018	Jaarverslag 2019	Begroting 2020	Jaarverslag 2020
netto schuldquote	51%	60%	72%	55%
netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	48%	58%	72%	53%
solvabiliteitsratio	28,9%	26,1%	20,7%	23,6%
structurele exploitatieruimte	-2,5%	0%	0,73%	0%
grondexploitatie	0,0%	0,6%	1,1%	1,5%
belastingcapaciteit*	94,8%	90,3%	108,6%	89,7%

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De schuldquote geeft een beeld van de relatie tussen de gemeentelijke schuldenpositie en de totale baten zoals opgenomen in de begroting. Opgenomen geldleningen brengen rentekosten en aflossingsverplichtingen met zich mee. Omdat op begrotingsniveau wordt uitgegaan van een volledige uitvoering van de investeringsplanning ligt deze ratio hoger dan op het niveau van de jaarrekening.
Uit cijfers van de VNG blijkt dat Roermond een lagere netto schuldquote heeft dan vergelijkbare gemeenten van dezelfde omvang. (50.000-100.000 inwoners). Volgens het model houdbare gemeentefinanciën is een schuldquote tot 100% normaal en ontstaat vanaf een schuldquote van meer dan 130% gevaar.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen van de gemeente uit als percentage van het totale vermogen. Zoals verwacht daalt de solvabiliteitsratio. Een score lager dan 20% wordt als risicovol gezien.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan hoe groot de structurele ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Hierbij worden de structurele baten gerelateerd aan de structurele lasten. Dit saldo wordt weergegeven in een percentage van de totale baten.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten of provincies leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.
De gemeente Roermond kent een zeer beperkt aantal grondposities, als gevolg hiervan is het kengetal zeer gering.

Belastingcapaciteit

Deze ratio geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente Roermond zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. In de voorgaande jaren werd de lastendruk van Roermond afgezet tegen het landelijk gemiddelde van het voorgaande jaar. Vanaf 2019 mag vergeleken worden met het laatst bekende landelijk gemiddelde (Coelo 2020). Als gevolg hiervan daalt het percentage, waardoor de belastingruimte tot aan het landelijk gemiddelde toeneemt. Bij de begroting 2020 werd de belastingdruk nog vergeleken met het landelijk gemiddelde van 2018.

Betekenis van de kengetallen

De bovenstaande kengetallen moeten in samenhang worden bezien om daar duiding aan te geven.
In het gemeenschappelijk toezichtkader 2020 gemeenten worden onderstaande waarderingen gebruikt voor de diverse kengetallen.

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	<90 %	90-130 %	>130 %
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90 %	90-130 %	>130 %
Solvabiliteitsratio	>50 %	20-50 %	<20 %
Grondexploitatie	<20 %	20-35 %	>35 %
Structurele exploitatieruimte (begroting)1	>0 %	0%	<0 %
Belastingcapaciteit	<95 %	95-105%	>105 %

De meeste kengetallen van de gemeente Roermond vallen in de waarderingsklasse “minst risicovol”.
Aandacht behoeven de solvabiliteit (de verhouding van het eigen vermogen in relatie tot het totale vermogen) en de structurele begrotingspositie. Voor dit laatste is vooral van belang dat de taakstellingen, zoals in de meerjarenbegroting 2021-2024 zijn opgenomen, ook daadwerkelijk worden gerealiseerd of dat daarvoor alternatieven voor in de plaats komen.
Zoals eerder aangegeven, hebben wij voorstellen gedaan voor alternatieve oplossingsrichtingen voor het structureel in evenwicht brengen van onze begroting.

3 Onderhoud kapitaalgoederen

Beheer en onderhoud van de openbare ruimte

De gemeente bezit een groot vermogen aan kapitaalgoederen zoals wegen, openbare verlichting, riolering, groen en gebouwen. Het is cruciaal deze kapitaalgoederen in goede staat te houden voor het functioneren van onze samenleving op het terrein van vervoer, recreatie, welzijn en economie. Het totale bezit waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, duiden we aan met de term ‘areaal’. Het onderhoud baseren we op de keuzes van de raad over het onderhouds- en kwaliteitsniveau.

In het beheer is aandacht voor duurzame oplossingen en de mogelijkheden voor wijkgericht en projectmatig onderhoud. Door jaarlijkse prioritering en herijking van vervangingsinvesteringen en onderhoudsmaatregelen, sluit het beheer en onderhoud aan op de begroting. Kaders hierbij zijn de actuele besluiten over budgetten, het beheersmatig kwaliteitsniveau en overig beleid betrekking hebbend op regulier en projectmatig beheer van de openbare ruimte.

In deze paragraaf worden de volgende onderdelen besproken:

1. Algemeen
2. Verhardingen
3. Civieltechnische kunstwerken
4. Riolering, hemelwater en grondwater
5. Havens en waterpartijen
6. Groen en bomen
7. Bossen en natuurterreinen
8. Reiniging
9. Openbare verlichting
10. Wegmeubilair
11. Verkeersvoorzieningen
12. Speelvoorzieningen
13. Begraafplaatsen
14. Sportlocaties
15. Kunstobjecten
16. Onderhoud gebouwen

Algemeen

Het algemeen beleidskader voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is de in 2017 vastgestelde kadernota beheer 2017– 2026, inclusief de vigerende beheerplannen. Vanwege de bezuinigingen wordt vanaf de begroting 2020 de openbare ruimte beheerd op basis van basiskwaliteit:
Een sober en verantwoord beheer, gericht op het boven de ondergrenzen van normen blijven waardoor mede risico’s en klachten worden beperkt. De raad heeft een besluit genomen om in 2021 te starten met het beheren van de openbare ruimte op nul-kwaliteit.

De borging van het beheersmatig kwaliteitsniveau vindt plaats door middel van regulier (dagelijks) onderhoud en de projectmatige realisatie van vervangingsinvesteringen, zo mogelijk in samenhang met beleidsmatige investeringen in de openbare ruimte. Het regulier onderhoud wordt in hoofdzaak uitgevoerd via meerjarige onderhoudscontracten. In 2020 is een belangrijk deel van de onderhoudscontracten opnieuw aanbesteed, met als ingangsdatum 1 januari 2021. Gezien de marktontwikkelingen is voor 2021 rekening gehouden met een kostenstijging in het regulier onderhoud.

Verhardingen

Beleidskader

Het specifieke beleidskader is het beheerplan ‘Wegen 2017-2027’ samen met het begrotingskader. De onderhoudsplanning voor verhardingen is geïntegreerd met andere beheergroepen opgepakt.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit: Een sober en verantwoord beheer, gericht op het boven de ondergrenzen van normen blijven waardoor mede risico’s en klachten worden beperkt.

Actuele staat van onderhoud

In 2019 zijn kwaliteitsinspecties van de verhardingen uitgevoerd. Uit deze inspectie blijkt dat de verhardingen nog voldoen aan de normen en richtlijnen voor het kwaliteitsniveau. De onderhoudsmaatregelen zijn weliswaar toegenomen, maar vallen nog binnen de hiervoor gestelde normen. De aandacht voor het uitvoeren van onderhoud aan verhardingen komt echter steeds meer te liggen op veilig gebruik van de openbare ruimte (wortelopdruk, verzakkingen, gaten enz.) en minder op het voorkomen van constructieve schade.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor het blijven voldoen aan de beheerkwaliteit is het belangrijk dat vervangingsinvesteringen tijdig worden uitgevoerd. Op dit moment is er nog een redelijke balans tussen beschikbare reguliere middelen en investeringen. De kadernota Beheer van 2017 geeft al aan dat als investeringen niet tijdig worden uitgevoerd, dit negatieve consequenties heeft voor de reguliere onderhoudsmiddelen. Waar vervangingsinvesteringen naar achter zijn verschoven nemen de risico's toe ten aanzien van achteruitgang in kwaliteit van verhardingen en stijgende beheerkosten. Reguliere onderhoudskosten nemen toe bij het ouder worden van verhardingen, daarnaast stijgen de investeringskosten om dit weer op een aanvaardbaar niveau te krijgen. Bij verlies van balans worden de beschikbare middelen voor onderhoud aan verhardingen steeds minder efficiënt ingezet.

Voor het onderhoud aan de verhardingen waren in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier onderhoud verhardingen	€ 1.494	€ 1.512	-€ 18
Vervangingsinvestering verhardingen	€ 679	Resterende ruimte: € 198	

Uitgevoerd programma 2020

In de Groene Kruisbuurt en Stationsbuurt in Swalmen wordt met een doorlooptijd tot 2023 de openbare ruimte integraal weer op niveau gebracht. In 2020 zijn renovaties uitgevoerd dan wel afgerond aan het Munsterplein, de Slachthuisstraat, Koolstraat, Terbaansweg, Randweg / De Meer, Pastoor Adamsstraat en St.-Nicolaasstraat. Aanbesteed in 2020 met uitvoering in 2021 zijn Renovatie Burgemeester Geuljanslaan/Bisschop Lindanussingel, Wijkrenovatie Kastelenbuurt en Herinrichting Kapellerlaan.
In voorbereiding is Reconstructie Oranjelaan (gedeelte Maria Theresialaan - Bredeweg) voor uitvoering in 2022. Op basis van de weginspecties van 2019 is op veel plaatsen klein onderhoud uitgevoerd aan de verhardingen. Zoals eerder vermeld in het algemene deel, zijn de onderhoudscontracten aanbesteed. Verharding maakt hier ook onderdeel van uit. Uitbreiding van areaal is er onder andere geweest met de aanleg van Area M.

Civieltechnische kunstwerken

Beleidskader

Het specifieke beleidskader is het beheerplan 'Kunstwerken 2017-2026'. In 2020 heeft een actualisatie plaatsgevonden waarvan de financiële consequenties zijn doorgerekend en verwerkt in de begroting 2021. Het areaal van de kunstwerken is opgedeeld in risicovolle en algemene kunstwerken. Bij de risicovolle kunstwerken is maatschappelijk en/of financieel een groot risico aanwezig. De algemene kunstwerken kennen een kleiner risico bij falen. Dit betreft veelal kleine bruggen, trappen en kleinere duikers.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit: Een sober en verantwoord beheer, gericht op het boven de ondergrenzen van normen blijven waardoor mede risico's en klachten worden beperkt.

Actuele staat van onderhoud

In 2020 is de inventarisatie en algemene inspectie van de ruim 1.300 civieltechnische kunstwerken afgerond. Deze inventarisatie is de basis voor de actualisatie van het beheerplan civieltechnische kunstwerken. De algemene technische en visuele kwaliteit van de kunstwerken is redelijk. In 2019 en2020 zijn/ de risicovolle kunstwerken gedetailleerd geïnspecteerd.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor het onderhoud van kunstwerken waren in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier onderhoud civieltechnische kunstwerken	€ 148	€ 157	-€ 9
Vervangingsinvestering civieltechnische kunstwerken	€ 300	Resterende ruimte: € 100	

Uitgevoerd programma 2020

In 2019 en 2020 zijn een aantal risicovolle kunstwerken gedetailleerd geïnspecteerd om restlevensduur en noodzakelijke ingrepen te bepalen. Deze opdracht loopt door tot in 2021. Projectmatig zijn opgepakt:

- Onderhoud is uitgevoerd aan de bruggen over de Roer aan de Andersonweg.
- De vervanging van de houten bruggen bij de Bonenberg en de Roodververij. Uitvoering hiervan wordt verwacht in 2021.
- De renovatie van twee betonnen bruggen in de Burgemeester Geuljanslaan en de Bisschop Lindanussingel. Dit wordt in 2021 in samenhang met de asfalt- en rioolwerken uitgevoerd.
- Voorbereiding renovatie viaduct Venloseweg, met uitvoering in 2021.

Verder is in 2020 is een aanlegsteiger bij de Arlo geheel vernieuwd. Deze was door een brand totaal beschadigd en niet meer veilig. Daarnaast is lekkende dakbedekking boven de Passage Kazerneplein vernieuwd en is klein onderhoud uitgevoerd aan diverse kleinere bruggen.

Riolering, hemelwaterafvoer en grondwater

Beleidskader

Het specifieke beleidskader betreft het Waterketenplan Limburgse Peelen, Het Gemeentelijk Rioleringsplan en Beheerplan riolering 2017-2027, alle in 2017 vastgesteld. Afkoppelen van hemelwater, het voorkomen en aanpakken van wateroverlastknelpunten en het voorkomen van verontreiniging van oppervlaktewater en grondwater zijn uitgangspunten in het rioolbeleid.

De gemeente Roermond werkt met andere gemeenten samen in het samenwerkingsverband ‘Waterpanel Noord’. Dit samenwerkingsverband is voortgekomen uit het Bestuursakkoord Water. De samenwerking heeft opgeleverd dat gezamenlijke contracten zijn gemaakt voor bijvoorbeeld het reinigen en inspecteren van riolen en kolken. Daardoor wordt efficiënter en goedkoper gewerkt. Het hierboven genoemde Waterketenplan is in dit samenwerkingsverband gemaakt.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Voor de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast is goede riolering noodzakelijk. De hiervoor aanwezige infrastructurele ondergrondse openbare ruimte - in hoofdzaak bestaande uit riolering, gemalen, bergbezinkbassins, retentie- en infiltratievoorzieningen - worden onderhouden conform vastgesteld beleid. Hiermee worden de ondergrondse voorzieningen in de openbare ruimte op een verantwoorde wijze beheerd, gericht op het voldoen aan de wettelijke zorgplicht.

Actuele staat van onderhoud

Jaarlijks wordt ongeveer 10% van het rioolstelsel gereinigd en geïnspecteerd. Na beoordeling worden de noodzakelijke maatregelen in beeld gebracht en vertaald in de gemeentelijke begroting. De toestand van de riolering is, zoals dat op grond van de leeftijd mag worden verwacht, in redelijk goede staat. Een apart risico vormen de gemetselde riolen uit de negentiende en begin twintigste eeuw in een klein gedeelte van de binnenstad en in de Minderbroederssingel waaraan extra aandacht gegeven moet worden door aanvullende inspecties. In 2020 is vandaaruit ook een noodreparatie uitgevoerd aan het gemetselde riool in de Minderbroederssingel.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor het onderhoud aan de rioleringen waren in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier onderhoud riolering	€ 1.123	€ 1.120	-€ 13
Vervangingsinvestering riolering	€ 791	Resterende ruimte: € 390	

Uitgevoerd programma 2020

Algemene onderhoudswerken zijn uitgevoerd. Dit betrof het reinigen en inspecteren van de riolering en het verhelpen van kleinschalige klachten. We zijn binnen de samenwerkingsregio Waterpanel Noord gestart met het opstellen van een nieuw waterketenplan. We hebben verdere uitvoering gegeven aan de stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater.

Geïntegreerd met andere werkzaamheden is aan het riool gewerkt in de Groene Kruisbuurt en Stationsbuurt in Swalmen inclusief grootschalig afkoppelen in het kader van duurzaam omgaan met stedelijk water en de Slachthuisstraat. Het renovatie van de overkluizing Maasnielderbeek wordt afgerond in 2021. In 2020 aanbesteed met integrale uitvoering vanaf 2021 zijn rioolwerken in de Kastelenbuurt, de Burgemeester Geuljanslaan \ Bisschop Lindanussingel, de Wernerstraat en de Kapellerlaan. De integrale voorbereiding van de reconstructie Oranjelaan loopt door in 2021 met uitvoering gepland in 2022.

Havens en waterpartijen

Beleidskader

Het specifieke beleidskader is het beheerplan ‘Havens & waterpartijen 2017-2026’ op basis waarvan onderhoudsfondsen zijn gevormd voor het meerjarig baggeronderhoud van havens en waterpartijen. Doelen zijn het in stand houden van de bereikbaarheid via het water van de industrie- en recreatiehavens en de waterpartijen voor recreatiemogelijkheden en doorstroming.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit: Een sober en verantwoord beheer, gericht op het boven de ondergrenzen van normen blijven waardoor mede risico’s en klachten worden beperkt.

Actuele staat van onderhoud

Onderhoudsbaggerwerk is financieel structureel opgenomen in de begroting via voorzieningen. Organisatorisch is baggeronderhoud projectmatig weggezet. De acute situatie in de Roerhaven is in 2020 aangepakt. Voor de overige havens en waterpartijen zijn baggerwerkzaamheden nog noodzakelijk om voldoende diepgang te behouden, naast overige onderhoudswerkzaamheden aan beschoeiingen en dergelijke. De volgorde van baggerwerken volgt daarbij de noodzakelijkheid.

Binnen de oeververdedigingen is onderscheid te maken in natuurlijke oevers en harde oevers. Op de oevers loopt een onderhoudsprogramma waarbij harde oevers deels worden omgevormd naar natuurvriendelijke oevers. Het onderhoud aan de natuurvriendelijke oevers is weggezet in de Perceelbestekken Wijkonderhoud.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor het onderhoud van de havens en waterpartijen waren in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Onderhoud havens, waterwegen en waterpartijen (incl. baggeren) en water	€ 764	€ 367	€ 397

Op basis van structurele inspecties en voortgang van werkzaamheden wordt de omvang van de voorzieningen jaarlijks geëvalueerd.

Uitgevoerd programma 2020

De planning van de baggerwerkzaamheden werd in 2019 - 2020 ernstig gehinderd door onzekerheden in de PFAS problematiek. Desondanks is het gelukt begin 2020 de Roerhaven te baggeren en heeft eind 2020 de eerste aanbesteding voor het onderhoudsbaggerwerk van de vijverpartijen in de periode 2021 - 2024 plaatsgevonden. In verband met prioritering is in 2020 geen aanvang gemaakt met het voorbereiden van het baggeren van de Mijnheerkenshaven, voorzien in 2022.

Groen en bomen

Beleidskader

Het specifieke beleidskader is het beheerplan Groen & Bomen samen met de Groenvisie. Het openbaar groen is een belangrijk onderdeel van het stedelijk woon- en leefklimaat. Om zowel de visuele, ruimtelijke, gebruiks- als ook de ecologische functie te kunnen waarborgen, wordt het groen zo goed en efficiënt mogelijk onderhouden, ook rekening houdend de Groenvisie. Doorlopend stellen we burgers in gelegenheid om openbaar groen te adopteren, zelf in te richten en te onderhouden.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit: Een sober en verantwoord beheer, gericht op het boven de ondergrenzen van normen blijven waardoor mede risico's en klachten worden beperkt.

Actuele staat van onderhoud

In het groenonderhoud is geen achterstand met als blijvend aandachtspunt dat het niveau aan vervangingen een sterk bepalende factor is. Dit vanuit het feit ons groen bestaat uit levend materiaal met bijbehorende snelle onderhoudscycli waarin reguliere en projectmatige vervanging logisch en integraal moet samengaan met overige onderhoud en areaal uitbreidingen.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Op basis van het beheerplan Groen en Bomen zijn groeninvesteringen integraal binnen de projecten meegenomen in de meerjarige onderhouds- en investeringsplanning. Ook het bomenprogramma, de jaarlijkse vervanging van niet-vitale bomen, is integraal onderdeel van de groeninvesteringen. Zoals vermeld in het algemene deel zijn onderhoudscontracten, ook voor het groen, in 2020 aanbesteed en is in de begroting 2021 rekening gehouden met een kostenstijging.

Voor het onderhoud van de groenvoorzieningen waren in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier onderhoud groen	€ 2.295	€ 2.342	-€ 47
Vervangingsinvesteringen groen	€ 100	Resterende ruimte: € 76	

Uitgevoerd programma 2020

Het openbaar groen, het zwerf- en veegvuil en onkruid op verhardingen zijn beheerd op het vastgestelde kwaliteitsniveau. Ook in 2020 zijn diverse groenvoorzieningen die niet meer voldeden aan de normkwaliteit vervangen c.q. aangepast, waaronder de gefaseerde renovatie van beplanting in park Hattem met vervangen van niet vitale bomen en nieuw aanplant van bomen. Op basis van reguliere inspecties geven we invulling aan het snoeiprogramma, andere onderhoudswerkzaamheden en mogelijke vervolgonderzoeken. Grootschalige projecten waarin groen integraal is meegenomen zijn de Stationsbuurt in Swalmen en de Slachthuisstraat. Daarnaast blijft vanuit de exploitatie, jaarlijkse vervanging en renovatie van groen noodzakelijk voor een vitaal areaal.

Bossen en natuurterreinen

Beleidskader

De raad heeft in 2017 het beheerplan Bossen en natuurterreinen vastgesteld. In het beheerplan is als belangrijkste beheervisie opgenomen:
'Het beheer van de bos- en natuurterreinen is gericht op het versterken van de recreatieve aantrekkingskracht, door de huidige natuurwaarden te versterken en te ontwikkelen, biodiversiteit te verhogen en cultuurhistorische waarden beleefbaar te maken. Houtproductie is geen doel op zichzelf, maar staat ten dienste van economisch en ecologisch duurzaam beheer van de terreinen.'

Vastgesteld kwaliteitsniveau

De Gemeente Roermond voert haar beheer uit conform de principes voor duurzaam bosbeheer van het FSC. Hiertoe heeft zij haar bossen ondergebracht in het FSC-groepscertificaat van de Unie van Bosgroepen waarmee een langjarige beheerovereenkomst bestaat. De Nul-kwaliteit voor het bosbeheer past binnen de principes voor duurzaam bosbeheer.

Actuele staat van onderhoud

Uit het beheerplan blijkt dat voor de beheergroep Bos en Natuur geen grote afwijkingen worden geconstateerd.

Uit de leeftijdsklasseverdeling, boomsoortensamenstelling en recente inventarisaties komt naar voren dat de huidige beheerstrategie een structuurrijker bos oplevert. Om invulling te geven aan de visie en doelstellingen van de gemeente Roermond is het de komende beheerperiode zaak om bosverjonging als beheermaatregel uit te voeren. De storm in 2018 en de gevolgen van de droogteaantastingen op het bomenbestand (waardoor m.n. extra fijnsparren zijn gerooid) heeft deels op een natuurlijke wijze voor bosverjonging gezorgd. Hierdoor worden mogelijke geplande bosverjongingen de komende jaren anders ingestoken of komen delen te vervallen.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor het onderhoud van bossen en natuurterreinen waren in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier onderhoud bossen en natuurterreinen	€ 68	€ 109	-€ 41

Uitgevoerd programma 2020

Conform het beheerplan wordt bij het beheer van de bos- en natuurgebieden ingezet op de doorontwikkeling van de natuurwaarden. Gewerkt wordt met natuurdoeltypen, het beheer verschilt per vegetatietype. Bij de lage vegetaties is ingezet op beheer door runder- en/of schapenbegrazing. Monitoring op deze gebieden heeft in 2020 plaats gevonden en zich vertaalt in nieuwe begrazingscontracten met herijkte doelstellingen. Deze contracten zijn in 2020 opnieuw aanbesteed. In 2020 heeft groot onderhoud aan de natuurpoelen plaatsgevonden op basis van het poelenplan dat opgesteld is in 2017 en herijkt is in 2019. Daarnaast heeft er een grootschalige bomeninspectie (VTA ronde) plaatsgevonden aan de bosranden en zijn landschapselementen gesnoeid op basis van het eerder opgestelde uitvoeringsplan voor landschapselementen. Hiervan is nu ongeveer 75% uitgevoerd. Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd door de boomploeg van de eigen dienst.

Reiniging

Beleidskader
Het specifieke beleidskader is het beheerplan Reiniging 2017 - 2026, waarin het geactualiseerde beleidskader, kwaliteitsniveaus en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Basiskwaliteit: Een sober en verantwoord beheer, gericht op het boven de ondergrenzen van normen blijven waardoor mede risico's en klachten worden beperkt.

Actuele staat van onderhoud
Het areaal van reiniging betreft dat deel van de openbare ruimte waarvoor specifiek middelen beschikbaar zijn gesteld voor het reinigen van areaalonderdelen en het verwijderen van onkruid. Het gaat dan om delen van de aanwezige groenvoorzieningen, kunstwerken (civieltechnisch) en verhardingen. De huidige visuele kwaliteit van de openbare ruimte is over het algemeen redelijk tot goed.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening
Voor de beheergroep Reiniging speelt dat het onderhoud via beeldkwaliteitscontracten op de markt is gezet. Voor reiniging waren in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier reiniging	€ 681	€ 781	-€ 100

Uitgevoerd programma 2020
Momenteel wordt in gemeente Roermond veelal de bestrating gebrand. In de huidige onderhoudscontracten zijn kaders opgenomen die de aannemers daarbinnen de vrijheid geven om duurzame methoden in te zetten bij de bestrijding van onkruiden op verharding. Zoals eerder vermeld in het algemene deel zijn de onderhoudscontracten aanbesteed in 2020. Reiniging maakt hier integraal onderdeel van uit. Vanwege de marktontwikkelingen wordt een kostenstijging verwacht.

Openbare verlichting

Beleidskader
Het specifieke beleidskader is het beheerplan Openbare Verlichting 2017 - 2026 vastgesteld, waarin het geactualiseerde beleidskader, kwaliteitsniveaus en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen. Het belangrijkste beleidsuitgangspunt is; De openbare verlichting draagt bij aan een sociaal veilige, verkeersveilige en een leefbare openbare ruimte. Het beheer van de openbare verlichting is verder in lijn met het Energieakkoord.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Voorzieningen zoals masten, kabels, technische installaties en armaturen worden beheerd op het vastgestelde algemeen kwaliteitsniveau en conform de lopende beheersovereenkomst.

Actuele staat van onderhoud
Bij openbare verlichting is geen achterstallig onderhoud aanwezig. De verlichting voldoet minimaal aan de eisen van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV), zoals vastgesteld in het actuele beheerplan Openbare Verlichting.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening
De ombouw naar LED-verlichting zorgt voor minder storingen, remplacering en onderhoudskosten. De besparing die dit oplevert, wordt ingezet voor extra vervangingen om budgetneutraal de komende 10 jaar het OVL-areaal te moderniseren. Dit resulteert in een structurele verlaging van de energie- en onderhoudskosten. Daarnaast heeft dit een gunstige invloed op het voldoen aan het Energieakkoord. Voor het onderhoud van de openbare verlichting waren in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.
Voor het onderhoud van de openbare verlichting zijn in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier onderhoud en energie verlichting	€ 1.046	€ 1.079	-€ 33
Vervangingsinvesteringen verlichting	€ 200	Resterende ruimte: € 5	

Uitgevoerd programma 2020

Ook in 2020 is een gedeelte van de openbare verlichting regulier vervangen. Op de planning stonden vervangingen in Roerzicht, Kapel in 't Zand (gedeeltelijk) en Oranjelaan. Ten gevolge van Corona en hierdoor ook langere levertijden is nog niet alles uitgevoerd. Dit zal naar verwachting begin 2021 gereed zijn. Bij vervanging van openbare verlichting is LED-verlichting de norm.

Wegmeubilair

Beleidskader

Het specifieke beleidskader is het beheerplan wegmeubilair 2017 - 2026, waarin het geactualiseerde beleidskader, kwaliteitsniveaus en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen. Al het meubilair in de openbare ruimte dat niet primair verkeersdoeleinden dient is samengebracht in de beheergroep Wegmeubilair.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

De objecten in de openbare ruimte vallend onder de beheergroep Wegmeubilair worden beheerd op het vastgestelde algemeen kwaliteitsniveau. Beheer is gericht op de visuele en technische kwaliteit. Bij wegmeubilair betreft de visuele kwaliteit voornamelijk het schoonhouden. Vanuit technisch oogpunt betreft het de begrippen heel en veilig.

Actuele staat van onderhoud

De staat van onderhoud van het wegmeubilair wordt gezien als voldoende. Wel is hierin geen algemeen beeld beschikbaar op basis van een volledige areaalinspectie. Het beheer en onderhoud vindt plaats op basis van meldingen en waarnemingen.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Ook voor de beheergroep Wegmeubilair zijn de onderhoudskosten berekend.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Onderhoud wegmeubilair	€ 223	€ 108	€ 115

Uitgevoerd programma 2020

Het onderhouden en plaatsen van wegmeubilair wordt, waar mogelijk, afgestemd met overig onderhoud binnen de gemeente. In 2020 is een (deel van de) prullenbakken in de binnenstad vervangen. Grootschalige vervanging van wegmeubilair vindt integraal plaats binnen projecten.

Verkeersvoorzieningen

Beleidskader
Het nieuwe beheerplan verkeersvoorzieningen wordt nog vastgesteld.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Het beheer vindt plaats op het vastgestelde algemeen kwaliteitsniveau. Het voorkomen van juridische aansprakelijkheid en verkeersonveilige situaties staat hierin voorop, echter wel binnen de besteedbare middelen die ter beschikking zijn gesteld.

Actuele staat van onderhoud
De afgelopen jaren is eraan gewerkt om de basis op orde te krijgen van het verkeersareaal. In 2020 is blijvende aandacht voor het voorkomen van achterstallig onderhoud, aan wegmarkeringen en bebording wegen en de aanpak van verkeersonveilige situaties.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening
Voor het onderhoud van de verkeersvoorzieningen zijn in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier onderhoud verkeersvoorzieningen	€ 638	€ 589	€ 49
Vervangingsinvesteringen verkeersvoorzieningen	€ 1.044	Resterende ruimte: € 50	

Uitgevoerd programma 2020
Uitgevoerd programma 2020
Binnen het reguliere onderhoud is onder andere in 2020 het parkeerterrein Maashaven gerenoveerd, is deelgenomen aan de aanbesteding voor uitbreiding laadinfrastructuur elektrisch vervoer en is het meerjarig beheer voor de verkeerregelinstallaties aanbesteed. De fietsenstalling Kloosterwandplein is gebruiksvriendelijker gemaakt. Renovatie van verkeersvoorzieningen is integraal meegenomen in de Herinrichting Slachthuisstraat, Herinrichting busstation en Revitalisering Randweg / De Meer. Het kruispunt Heinsbergerweg – Kitskensdal is verkeersveiliger ingericht. Aanbesteed in 2020 met uitvoering in 2021 zijn Renovatie Burgemeester Geuljanslaan / Bisschop Lindanussingel, de Wijkrenovatie Kastelenbuurt en Herinrichting Kapellerlaan. In voorbereiding voor uitvoering in 2022 is Reconstructie Oranjelaan inclusie vervanging verkeersregelinstallatie Maria Theresialaan en verkeersveiligheidsmaatregelen rotonde Bredeweg.

Speelvoorzieningen

Beleidskader

Het specifieke beleidskader voor de vervangingen in het speelareaal is het Speelruimteplan 2013. Vertaling hiervan heeft plaatsgevonden in het beheerplan Spelen 2017 – 2026. Het speelruimteplan behoeft vernieuwing van beleid.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

In de gemeente Roermond wordt gestreefd naar een functioneel, vitaal, veilig en aantrekkelijk speelareaal met speeltoestellen en speelaanleidingen in een aantrekkelijke speelomgeving. Het beheer van speel- en sportvoorzieningen gebeurt op basis van het algemeen kwaliteitsniveau beheer.

De speelvoorzieningen dienen wettelijk te voldoen aan de Europese Normen met betrekking tot veiligheid en functionaliteit: NEN-EN 1176 voor speeltoestellen en NEN-EN 1177 voor valdempende ondergronden. Met jaarlijkse inspecties en de hieruit volgende maatregelen wordt voldaan aan de Warenwet attractiebesluit speelvoorzieningen.

Daarnaast wordt een afschrijvingstermijn van 15 jaar gehanteerd. Een toestel komt in aanmerking voor vervanging als het de afschrijvingstermijn heeft bereikt of wanneer een toestel onveilig wordt en/of niet voldoet aan de in het WAS gestelde normen en kleinschalige reparaties niet meer rendabel zijn. Bij voorkeur worden renovaties per gehele speellocatie of op wijkniveau opgepakt.

Actuele staat van onderhoud

Bij de gemeentelijke speelvoorzieningen is geen sprake van achterstallig onderhoud op het gebied van onderhoud en inspectie. Wel hebben bepaalde voorzieningen de afschrijvingstermijn bereikt. Doordat door de coronapandemie, en de beperkte mogelijkheid tot participatie, bepaalde wijkprojecten niet zijn opgepakt zijn de investeringsbudgetten maar beperkt ingezet voor vervangingen. Speeltoestellen zullen echter te allen tijden schoon, heel en veilig gehouden worden conform de gestelde normen.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor speelvoorzieningen zijn in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier onderhoud speelvoorzieningen	€ 161	€ 130	€ 31
Vervangingsinvesteringen speelvoorzieningen	€ 400	Resterende ruimte: € 200	

Uitgevoerd programma 2020

De speelvoorzieningen zijn conform beheerplan geïnspecteerd op functionaliteit en veiligheid waarbij gebreken worden verholpen. Daarnaast zijn zandvalondergronden aangevuld en zijn ondergronden hersteld. Er is een nieuw raamcontract voor inspectie en onderhoud opgesteld en middels een aanbesteding is een nieuwe aannemer gevonden voor de werkzaamheden vanaf 2021.

In 2020 zijn achterstanden in vervangingen in de Sterrenberg verder opgepakt. Ook zijn de renovaties van de skatevoorzieningen afgerond. Verdere vervangingen hebben door de beperkte mogelijkheid tot participatie vanwege het coronavirus niet kunnen plaatsvinden. Er heeft geen uitwerking plaatsgevonden van het speelruimteplan. Beheer en onderhoud én vervangingen worden uitgevoerd op basis van het huidige speelruimteplan 2013 waarbij ruimte is voor participatie en maatwerk binnen de grofmazige kaders.

Begraafplaatsen

Beleidskader

Het specifieke beleidskader is het beheerplan 'begraafplaatsen 2017-2026' vastgesteld, waarin kwaliteitsniveaus en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit: Een sober en verantwoord beheer, gericht op het boven de ondergrenzen van normen blijven waardoor mede risico's en klachten worden beperkt. Vanuit hun aard en functie worden de begraafplaatsen op een hogere beeldkwaliteit onderhouden, vergelijkbaar met dat van de openbare ruimte van de binnenstad. De (visuele) kwaliteit van begraafplaatsen heeft voornamelijk betrekking op de thema's schoon en heel. Deze thema's bepalen voornamelijk hoe het onderhoudsniveau door burgers wordt ervaren (belevingswaarde). Op begraafplaatsen wordt deze visuele kwaliteit voornamelijk bepaald door de aanwezige groenvoorzieningen en paden.

Actuele staat van onderhoud

Er is momenteel niet of nauwelijks sprake van achterstallig onderhoud met betrekking tot de inrichting. Voor de meeste onderdelen is de huidige kwaliteit goed. Wel moeten er enkele renovaties plaatsvinden van beplantingen die sterk te lijden hebben gehad onder de weersomstandigheden. Ook is er enige achterstand in het onderhoud van de halfverharde paden en het aanwezige asfalt.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor begraafplaatsen zijn in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier onderhoud begraafplaatsen	€ 404	€ 486	- € 82

Uitgevoerd programma 2020

In 2020 vond het beheer en onderhoud plaats volgens het vigerende beheerplan.

De voorbereiding voor de uitbreiding van de islamitische begraafplaats en sanitaire ruimtes heeft in 2020 niet plaatsgevonden, wel zijn er enkele grafvelden aangelegd om te voorkomen dat er plaatsgebrek ontstaat.

Sportlocaties

Beleidskader

Het specifieke beleidskader is het beheerplan Sportlocaties 2017-2026 waarin kwaliteitsniveaus en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit: Een sober en verantwoord beheer, gericht op het boven de ondergrenzen van normen blijven waardoor mede risico's en klachten worden beperkt.

Actuele staat van onderhoud

Er is geen achterstallig onderhoud op de sportlocaties.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor sportlocaties waren in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier onderhoud sportlocaties	€ 256	€ 258	-€ 2
Vervangingsinvesteringen sportlocaties	€ 63	Resterende ruimte: € 75	

Uitgevoerd programma 2020
In 2020 vond het beheer en onderhoud plaats volgens het vingerende beheerplan.

Kunstobjecten

Beleidskader
Het specifieke beleidskader is het beheerplan Kunstobjecten 2017-2026 vastgesteld, waarin kwaliteitsniveaus) en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Basiskwaliteit: Een sober en verantwoord beheer, gericht op het boven de ondergrenzen van normen blijven waardoor mede risico's en klachten worden beperkt. Vervanging van kunstobjecten valt niet onder het beheer ervan vanwege hun uniciteit.

Actuele staat van onderhoud
Er is geen achterstallig onderhoud bij de kunstobjecten in de openbare ruimte. Kunstobjecten in de openbare ruimte die niet in eigendom en/of beheer van de Gemeente Roermond zijn, worden in de inspectierondes meegenomen en zo nodig wordt contact opgenomen met de beheerder/eigenaar.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening
Voor kunstobjecten zijn in 2020 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Regulier onderhoud kunstobjecten	€ 62	€ 76	-€ 14

Uitgevoerd programma 2020
Het beheer en onderhoud vindt plaats conform beheerplan Kunstobjecten 2017-2026. In 2020 is het meerjarig beheer en onderhoud van de Roermondse kunstobjecten in de openbare ruimte aanbesteed en gegund. Op basis van dit contract is nog in 2020 het achterstallig onderhoud weggewerkt.

Onderhoud gebouwen

In het raadsbesluit, raadsvoorstel 2006/61/1, is de nota Meerjarig onderhoudsplan (MJOP) gemeentelijke gebouwd vastgoed vastgesteld. Deze nota is het kader waarbinnen het vastgoed op een slagvaardige en professionele wijze wordt beheerd. In 2016 heeft de periodieke actualisatie van het MJOP plaatsgevonden en deze is op 13 juli 2017 vastgesteld door de raad. Dit plan loopt van 2017 t/m 2020. In 2020 hebben de voorbereidingen plaatsgevonden van wederom de periodieke actualisatie en deze is op 8 april 2021 vastgesteld door de raad. Dit plan loopt van 2021 t/m 2024. Voor het boekjaar 2020 geldt onderstaande overgangssituatie :

1. Het oude plan is voor de uitvoering leidend geweest. Reden: het nieuwe plan was pas begin 2021 definitief.
2. Het nieuwe plan gaat in per 1-1-2020 en daarop is de dotatie 2020 aangepast en leidend geweest.

De gemeentelijke eigendomsportefeuille omvat ca. 120 vastgoedobjecten, exclusief onderwijs-objecten. Binnen de vastgestelde onderhoudsvoorziening gebouwen wordt - vanuit de verantwoordelijkheid als eigenaar - het gebouw gebonden planmatig onderhoud verzorgd gedurende de gebruiksperiode van een gebouw. Voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille is dit onderhouds-niveau vastgesteld op een gemiddeld onderhoudsniveau 3: redelijk (geen nieuwbouw, beperkte onderhoudsschade of onderhoudsbehoefte).

De gemeentelijke vastgoedportefeuille is ingedeeld in 5 categorieën:

- **Categorie A**
  Vastgoed ten behoeve van eigen huisvesting (Concernondersteuning)

- **Categorie B**
  Maatschappelijk/strategisch vastgoed: wijkvoorzieningen, maatschappelijke gebouwen of objecten, verhuurde panden (Concernadvies-Eigendommen)

- **Categorie C**
  Openbare ruimte: gemeentelijke begraafplaatsen, rijwielstalling Kloosterwandplein en het milieupark (Beheer Openbare Ruimte-Stadstoezicht)

- **Categorie D**
  Binnen- en buitensportaccommodaties: sporthallen, kleedvoorzieningen sportvelden en zwembad(-en) (Sport & Bewegen)

- **Categorie E**
  Overig vastgoed: vastgoed niet behorend tot voorgaande groepen zoals het Cuypershuis en gemeentearchief..

De stand van de onderhoudsvoorziening gebouwen bedraagt eind 2020 circa € 7,45 miljoen. Afgelopen jaar is er € 1.305.000 gedoteerd aan de voorziening. Dit is aanzienlijk meer dan in 2019. Oorzaak is het nieuwe MJOP 2021, waarop de dotatie van 2020 al is gebaseerd. Om te kunnen voldoen aan de nieuwste BBV richtlijnen (lineaire dotatie i.p.v. ingroeimodel) is er € 479.000 extra gedoteerd.

Op basis van het huidige (oude) meerjaren onderhoudsplan (20-jarenplanning) is de onderhoudsvoorziening toereikend voor het uitvoeren van de onderhoudsverplichting op de vastgoedportefeuille voor het eigenaarsdeel om te voldoen aan het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau 3 (voldoende).
Het eigenaarsonderhoud van de vastgoedportefeuille wordt vanuit deze voorziening uitgevoerd en verantwoord. Het gebruikersonderhoud ligt ter verantwoording bij de gebruiker van het vastgoed en indien van leegstand bij de eigenaar van het betreffende object. In 2018 is een eerste aanzet voor een plan van aanpak gemaakt om het eigenaars- en gebruikers onderhoud organisatie breed te centraliseren. De uitvoering van dit plan is in de organisatie ontwikkeling geïntegreerd.

Op basis van de huidige inschattingen (20-jarenplanning) zijn de onderhoudsvoorzieningen toereikend voor het onderhouden van het eigenaarsgedeelte. De stand van de onderhoudsvoorziening gebouwen bedraagt eind 2019 circa € 6,51 miljoen. Jaarlijks wordt structureel circa € 607.000,- gedoteerd aan de voorziening. Vanaf 2015 wordt conform raadsbesluit (raadsvoorstel 2013/100/1) een extra jaarlijkse dotatie in de onderhoudsvoorziening gebouwen gestort van € 32.000,- en vanaf 2017 wordt conform raadsbesluit (raadsvoorstel 2017/045/1) een extra jaarlijkse dotatie in de onderhoudsvoorziening gebouwen gestort van € 14.500,-. Beide bedragen stijgen cumulatief. Tot slot is in 2020 conform raadsbesluit (raadsvoorstel 14233-2021) o.b.v. nieuw plan nog een extra dotatie in de onderhoudsvoorziening gebouwen gestort van € 479.000,-.

Tabel 1. Planmatig onderhoud

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking
Categorie A	€ 193	€ 21	€ 172
Categorie B	€ 264	€ 223	€ 40
Categorie C	€ 15	€ 23	€ 8
Categorie D	€ 66	€ 329	€ 263
Categorie E	€ 12	€ 34	€ 22

Voor 2020 is totaal aan onderhoud begroot € 549.000,- en in rekening gebracht € 630.000,-. Het volume van de afwijking op de begroting 2020 bedraagt € 81.000,-.

Onderstaand wordt per categorie een opsomming gegeven van de in 2020 geplande en uitgevoerde onderhoudsactiviteiten en welke onderhoudswerkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2021.

Categorie A: Vastgoed ten behoeve van eigen huisvesting

Het onderhoudsbudget in de onderhoudsvoorziening voor deze objecten was voor 2020 € 192.790,-. Het in 2020 geplande onderhoudsvolume is gedeeltelijk uitgevoerd en bestond in hoofdzaak uit instandhoudingsonderhoud en herstelwerkzaamheden. Het nog uit te voeren onderhoud van 2020, met een volume van € 171.811,- wordt meegenomen in de onderhoudsscope voor de jaarschijf 2021.
Het betreft hoofdzakelijk werkzaamheden als;

- vervangen natuurstenen dakbedekking stadhuis,
- vervangen noodstroomaggregaat stadhuis,
- schilderwerk (inclusief steigerwerk),
- deelvervanging automatische schuifdeuren.

Categorie B: Maatschappelijk/strategisch vastgoed

Het onderhoudsbudget in de onderhoudsvoorziening voor deze objecten voor 2020 was € 263.873,-. Het voor 2020 geplande onderhoudsvolume is nagenoeg geheel uitgevoerd en bestond in hoofdzaak uit uitvoering van wettelijke keuringen en verplichtingen, instandhoudingsonderhoud en herstelwerkzaamheden. Het nog uit te voeren onderhoud van 2020, met een volume van € 40.417,- wordt meegenomen in de onderhoudsscope voor de jaarschijf 2021.
Het betreft hoofdzakelijk werkzaamheden als;

- terreinafwerking groenloods (straat 8),
- schilderwerk notedopje
- vervangen ketel de vlonder

Categorie C: Openbare Ruimte

Het onderhoudsbudget in de onderhoudsvoorziening voor deze objecten voor 2020 was €14.767,-. Het voor 2020 geplande onderhoudsvolume is uitgevoerd en bestond in hoofdzaak uit uitvoering van wettelijke keuringen en verplichtingen, instandhoudingsonderhoud en herstelwerkzaamheden.
De overschrijding in 2020 met een volume van € 8.108,- wordt veroorzaakt door onvoorziene onderhoudswerkzaamheden als gevolg schade herstelwerkzaamheden zoals de vervanging van de dakplaten op de zoutloods bij de werf.

Categorie D: Binnen- en buitensportaccommodaties

Het onderhoudsbudget in de onderhoudsvoorziening voor deze categorie voor het jaar 2020 was € 65.781,-. De overschrijding in 2020, met een volume van € 263.354,- wordt veroorzaakt door;

- het naar voorhalen van de renovatie kleedruimte in de roerdomp. Deze stonden gepland voor 2021 maar zijn als investeringsimpuls in werkgelegenheid in de coronacrisis naar voor gehaald.
- vervanging van de waterleiding (grondleiding) bij het buitenbad van de Roerdomp als gevolg van regelgeving.

Categorie E: Overig vastgoed

Deze categorie omvat het overige vastgoed in eigendom, niet behorend tot voorgaande groepen, zoals het Cuypershuis, Gemeentearchief, wegkappelletjes etc.. Het onderhoudsbudget in de onderhoudsvoorziening voor deze categorie voor 2020 was € 11.825,-. Het in 2020 geplande onderhoudsvolume is uitgevoerd. De afwijking op het begrote onderhoud voor 2020, met een volume van € 21.712,- wordt veroorzaakt door een onderzoek naar verzakking en scheurvorming bij het Cuypershuis en de vervanging van de naverwarmer bij de luchtbehandeling in het Archief.

De doorgeschoven of naar voor gehaalde onderhoudswerkzaamheden binnen de categorieën A tot en met E hebben geen invloed op het vastgestelde gemiddelde onderhoudsniveau 3 wat met deze werkzaamheden geborgd is.

Verduurzaming

Binnen het meerjarig onderhoudsplan (MJOP 2017-2020) is aandacht voor de gevolgen van de klimaattop in Parijs en de door gemeente Roermond ondertekende Klimaatverklaring. Om bij te dragen aan de beoogde doelstellingen en om te komen tot energie neutrale gebouwen in 2030, was het in het MJOP opgenomen budget voor 2020 € 23.452,-. Werkzaamheden welke hiermee zijn uitgevoerd betreffen hoofdzakelijk isolerende voorziening gekoppeld aan natuurlijke vervangingsmomenten.

Ver- of nieuwbouwprojecten

Er zijn geen lopende ver-/ nieuwbouw projecten.

4 Paragraaf Financiering (treasury)

Deze paragraaf gaat in op de wijze waarop onze gemeente zo adequaat mogelijk omgaat met de financieringsbehoefte. Hiervoor gelden niet alleen wettelijke kaders en regels, zoals vastgelegd in onder andere de wet FiDo (Financiering Decentrale Overheden) en RUDDO (Regeling Uitzettingen Derivaten Decentrale Overheden), maar ook interne richtlijnen. Deze interne richtlijnen zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Het statuut geeft de kaders aan waarbinnen de gemeente het financieringsbeleid uitvoert, alsmede de wijze waarop de gemeente met voorkomende financieringsrisico's omgaat.

Naast de financieringsfunctie is ook het optimaliseren van het betalingsverkeer één van de speerpunten van het te voeren treasurybeleid.

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op:
- externe en interne ontwikkelingen;
- de rentevisie;
- financiering, waarbij onder meer aandacht wordt besteed aan het risicobeheer, waaronder de kasgeldlimiet en de renterisiconorm alsmede de verhouding waarin vaste activa gefinancierd zijn met vreemd en eigen vermogen.

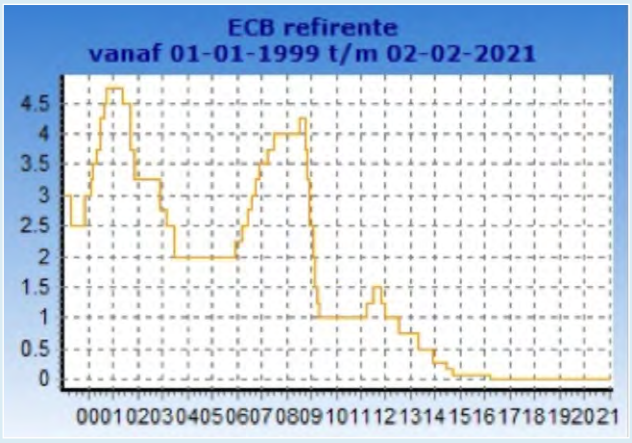
Externe en interne ontwikkelingen

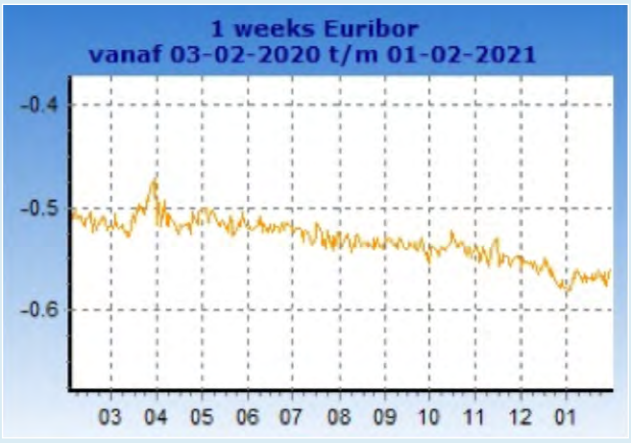
Externe ontwikkelingen

Het jaar 2020 is gekenmerkt door Covid-19 welke diepe sporen heeft getrokken in de wereldeconomie. De uitbraak van de wereldwijde pandemie heeft geleid tot een economische crisis.
Lockdown-maatregelen en het op slot gaan van sectoren met contactmomenten, had een daling van de consumptie, werkgelegenheid en de handel tot gevolg. Dit had grote impact op het vertrouwen van consumenten en ondernemers. De uitbraak van Covid-19 zorgde voor een grotere afzwakking van de Nederlandse economie dan de geprognotiseerde 1,2% t.o.v. 2019. Na een krimp in de het eerste en tweede kwartaal wist de economie zich in het derde kwartaal beter te herstellen dan verwacht. Helaas was dit prille herstel van korte duur omdat nieuwe lockdown-maatregelen nodig waren om de tweede golf in het vierde kwartaal te beteugelen. Daarnaast werd er medio december in het Verenigd Koninkrijk een nieuwe mutatie van het coronavirus opgemerkt, die nog besmettelijker zou blijken.

De ‘korte’ rente

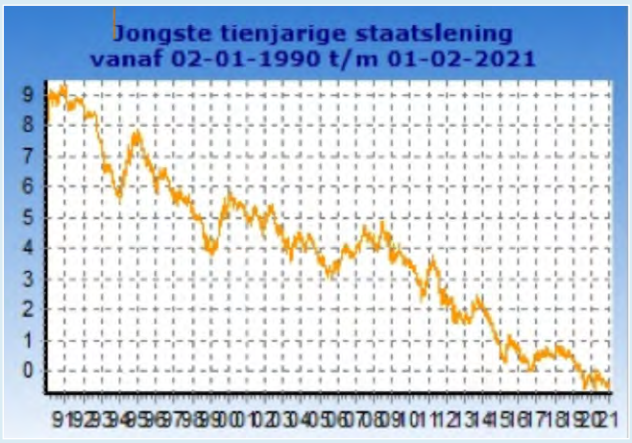
1. de herfinancieringsrente (of Refi-rente) van de ECB staat al sinds 2016 op 0,00 %: De refi-rente is de rente die banken moeten betalen aan de ECB, al zij geld bij de ECB opnemen en deze wordt daarom ook wel gezien als de basis voor de kortlopende bancaire rentetarieven
2. de kortlopende euribor is de rente waartegen banken elkaar geld uitlenen en die als basis geldt voor de rente op de geldmarkt; de euribor volgt de herfinancieringsrente en is in heel 2020 zelfs negatief geweest.

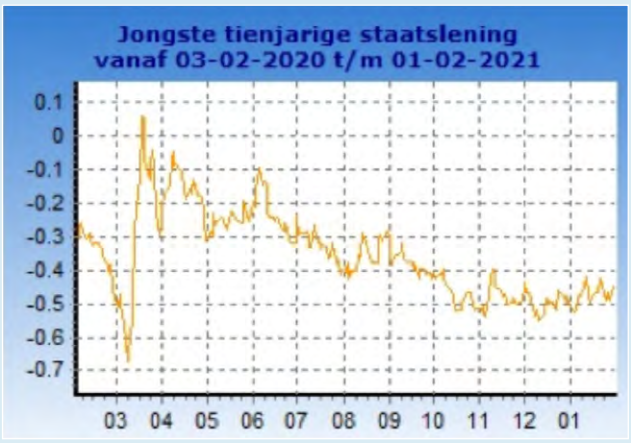

De ‘lange’ rente

De lange rente daalde gestaag vanaf 1990. Gezien het lage debiteurenrisico bij een Nederlandse staatslening, geldt dit tarief vaak als een soort basistarief en maatstaf voor de tarieven op de kapitaalmarktrente. Andere leningen kennen een renteopslag die varieert met het (hogere) debiteurenrisico.

Schatkistbankieren

Sinds 15 december 2013 zijn gemeenten verplicht deel te nemen aan Schatkistbankieren. Dit houdt in dat overtollige tegoeden aangehouden dienen te worden in de Nederlandse schatkist: ‘overtollig’ verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Aan de verplichting tot het aanhouden van overtollige liquide middelen in de schatkist is een ondergrens verbonden, namelijk 0,75 % van het begrotingstotaal. Voor onze gemeente betekent dat, dat (bij een begrotingstotaal van € 195 mln. voor 2020) overschotten slechts in de schatkist aangehouden dienen te worden zodra deze meer dan € 1.462.000,- (gemiddeld tegoed gedurende een heel kalenderkwartaal) bedragen. In 2020 hebben wij dit gemiddelde drie kalenderkwartalen overschreden. Oorzaak is het beheren van de geldstromen voor RMO- M-L en het fungeren als Centrale Gemeente voor de taken van JeugdzorgPlus Zuidoost-Nederland. (Voor een specificatie verwijzen wij graag naar de toelichting op de balans van ‘Deel 2 Jaarrekening’.

Interne ontwikkelingen en renteresultaat

De rentekosten zijn de afgeleide van de totale rentedragende financieringsbehoefte. Deze laatste wordt bepaald door de exploitatie van de gemeente, maar hangt natuurlijk ook sterk af van het investeringsvolume, en de herfinancieringsbehoefte uit hoofde van aflossingen op bestaande leningen. Een en ander leidt tot een portefeuille van aangetrokken gelden en daarmee ook tot rentelasten. Door aanhoudende zeer lage rentetarieven en de inzet van kasgeldleningen, werd er met een negatieve rente, een positief (administratief) renteresultaat € 64.000,- behaald.

Leningenportefeuille

Vertrekpunt bij de analyse van onze liquiditeitspositie en de daaruit voortvloeiende financieringsbehoefte is de bestaande leningenportefeuille. Teneinde het risico van (een hoge rente net op het moment van) herfinanciering te beperken, wordt gestreefd naar een goede jaarlijkse spreiding van rente- en aflossingsverplichtingen.

Opgenomen leningen o/g

Op 1 januari 2020 had onze gemeente in totaal voor een bedrag ad € 100,7 mln. aan opgenomen langlopende leningen. In de loop van 2020 vonden geen extra aflossingen plaats en werd één nieuwe lening voor een totaalbedrag ad € 15 mln opgenomen. Het gemiddelde rentepercentage van alle opgenomen leningen per 1 januari 2020 lag op 1,93%. Aangezien de nieuwe lening tegen een lagere rente werd afgesloten, daalde de gemiddelde rente van de leningen tot 1,73 % per 31 december 2020. Voor een specificatie van de (opgenomen en verstrekte) leningenportefeuille, verwijzen wij u naar bijlagen van ‘Deel 2 jaarrekening’.

Opgenomen leningen o/g

In 2020 werd één nieuwe lening aangetrokken, er vonden geen extra aflossingen plaats, uitsluitend reguliere aflossingen:

Opgenomen leningen (o/g)	2020	Gem. Rente
Stand per 1 januari	100.735	1,93%
Reguliere aflossingen	-7.027	
Extra (vervroegde) aflossingen	0	
Nieuwe opgenomen leningen	15.000	
Stand per 31 december	**108.808**	**1,73%**

** Bedragen * € 1.000*

Verstrekte leningen u/g

In 2020 werden géén nieuwe leningen verstrekt; ook hier geldt dat er uitsluitend reguliere aflossingen plaatsvonden.

Verstrekte leningen (u/g)	2020	Gem. Rente
Stand per 1 januari	1.956	3,430%
Reguliere aflossingen	-138	
Extra (vervroegde) aflossingen		
Nieuwe opgenomen leningen		
Stand per 31 december	**1.818**	**3,530%**

** Bedragen * € 1.000*

Rentevisie

Rente

In de begroting meldden wij, dat wij voor 2020 rekenden met een korte rente en lange rente van 0,50%. Voor wat betreft de kortlopende financieringsbehoefte maakten wij zo optimaal mogelijk gebruik van de toelaatbare kasgeldlimiet en in de financieringsbehoefte werd dan ook in 2020 grotendeels door middel van kasgeldleningen voorzien. Een nieuwe lening ad € 15 mln. werd opgenomen met een looptijd van 16 jaar en een half jaar tegen een rente van 0,295 % per jaar.

Rentetoerekening

Aan alle geactiveerde kapitaaluitgaven wordt rente toegerekend. Dit zijn de lasten die voortvloeien uit de financiering van de investering. De combinatie van rente en afschrijving vormen de kapitaallasten, die zowel in de begroting als in de jaarrekening ten laste van de exploitatie worden gebracht. De wijze waarop de rente moet worden toegerekend, is opgenomen in de nota Rentebeleid.
Aan de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa in ontwikkeling, wordt rente berekend op basis van de door het BBV voorgeschreven methode. Deze zogenaamde ‘omslagrente’ werd voor 2020 vastgesteld op 1,25%, hetgeen leidde tot begrote toegerekende reële en bespaarde rente ter hoogte van € 2.161.000,-. De realisatie komt uit op € 2.298.000,- wat bij een daadwerkelijke rentelast van € 1.798.000,- leidt tot een (administratief) renteresultaat van € 500.000,-.

Schema rentetoerekening Realisatie: jaar	**2020**		
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 1.886.940		
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	€ 88.891		-/-
Saldo rentelasten en rentebaten		€ 1.798.048	
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ 0		
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 0		
De rente uit hoofde van projectfinanciering wordt ontvangen	€ 0		
		€ 0	-/-
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 1.798.048	
Rente over eigen vermogen / voorzieningen		n.v.t.	
Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 1.798.048	
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 2.298.350		-/-
Renteresultaat op het taakveld Treasury		€ 500.302	

Liquiditeitsprognose, Financieringspositie en Renteresultaat

Een periodieke liquiditeitsprognose ligt ten grondslag aan de renteprognose van het betreffende begrotingsjaar. Op basis van de verwachte geldstromen (zoals rente- en aflossingsverplichtingen, investeringen, salarissen, maar ook de gehele overige gemeentelijke exploitatie) wordt de financieringsbehoefte per begrotingsjaar geprognosticeerd. Vervolgens wordt een verwacht rentepercentage aan deze voorspelde financieringsbehoefte gekoppeld, waardoor de prognose voor de rentekosten voor de komende begrotingsjaren ontstaat. In de begroting van de liquiditeits- en renteprognose houden wij rekening met een zekere mate van onderuitputting, omdat de ervaring leert, dat onze (met name investerings-) plannen groter zijn dan hetgeen we realiseren. Zo namen wij 'slechts' twee derde van de investeringsplanning mee in de prognose.

Financiering

Kasgeldlimiet: de rentetypische looptijd van leningen als maatstaf

De Wet Financiering Decentrale Overheden (FiDo) bepaalt dat in de financieringsparagraaf informatie opgenomen dient te worden over de liquiditeitspositie van de gemeente in relatie tot de kasgeldlimiet.

De korte rente is momenteel lager dan de lange rente, waardoor gemeenten zouden kunnen neigen naar het zo veel mogelijk financieren door middel van kortlopende leningen. Hieraan kleeft echter het gevaar, dat wanneer de rente gaat stijgen, gemeenten geconfronteerd worden met hogere rentelasten. Om dit te voorkomen, stelt de wetgever maxima aan kort aangetrokken financieringsmiddelen, de zogenaamde kasgeldlimiet. Deze limiet is afgeleid van het begrotingstotaal en bedraagt 8,5% hiervan.

Het begrotingstotaal van onze gemeente bedroeg voor 2020 bijna € 198 mln., waarmee de kasgeldlimiet uitkwam op een bedrag ad € 16,8 mln. In de begroting gaven wij aan dat onze gemeente streeft naar een zo optimaal mogelijke benutting van de toegestane kasgeldlimiet, maar dat structurele overschrijdingen niet zijn toegestaan en zullen worden voorkomen.

Kasgeldlimiet Stappen (1 - 4) *(Bedragen x EUR 1.000)*	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende midddelen	(3) Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-/-) kasgeldlimiet
(1) - (2) = (3)				
1e kwartaal 2020	€ 12.785	€ 3.445	€ 9.340	€ 7.458
2e kwartaal 2020	€ 11.486	€ 4.143	€ 7.343	€ 9.455
3e kwartaal 2020	€ 4.959	€ 4.125	€ 834	€ 15.964
4e kwartaal 2020	€ 7.401	€ 1.404	€ 5.997	€ 10.801
Gemiddelde netto vlottende schuld			**€ 5.879**	
(5)	**Kasgeldlimiet**		**€ 16.798**	
Berekening kasgeldlimiet (5)				
(7)	Begrotingstotaal		€ 197.620	
(8)	Percentage regeling		8,50%	
(5) = (7) x (8)	**Kasgeldlimiet**		**€ 16.798**	

Renterisiconorm: de opbouw van de leningenportefeuille als maatstaf

In de wet FIDO wordt de renterisiconorm gehanteerd als norm voor de samenstelling van de 'lange leningen'-portefeuille. Jaarlijks mogen de renterisico's uit hoofde van renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel is op deze wijze afdoende spreiding aan te brengen in de rentetypische looptijden van de leningenportefeuille waardoor jaarlijks slechts een gedeelte van de leningenportefeuille aan renteherziening (tegen de op dat moment geldende rente) toe is.

Eerder in deze paragraaf schetsten wij al, dat onze leningenportefeuille een goede spreiding laat zien voor wat betreft rente- en aflossingsverplichtingen. Ook in de begroting gaven wij al aan, dat onze gemeente ruimschoots binnen de grenzen van de renterisiconorm blijft.

RENTERISICONORM EN RENTERISICO'S VAN DE VASTE SCHULD *(Bedragen x EUR 1.000)*	2020
Renterisico op vaste schuld	**Jaarrekening**
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	470
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	-472
1. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	-2
2a. Aflossingen op opgenomen leningen o/g	7.138
2b. Aflossingen op verstrekte leningen u/g	-881
2. Netto aflossingen (2a - 2b)	6.257
3. Renterisico op vaste schuld (1 + 2)	6.255
Renterisiconorm	
4a. Begrotingstotaal	184.056
4b. Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%
4. Renterisiconorm	36.811
Toets Renterisiconorm	
4. Renterisiconorm	36.811
3. Renterisico op vaste schuld	6.255
5. Ruimte(+) / Overschrijding(-) (4 - 3)	**30.556**

Verhouding vaste activa gefinancierd met vreemd vermogen en eigen vermogen

In de navolgende tabel is weergegeven in hoeverre de vaste activa van de gemeente gefinancierd zijn met eigen financieringsmiddelen dan wel met vreemd vermogen. Uitgangspunt is dat de gemeente in eerste instantie eigen financieringsmiddelen inzet om de vaste activa te financieren.
In de tabel is de realisatie over 2020 weergegeven ten opzichte van de begroting 2020.

stand per ultimo jaarschijf *Bedragen * € 1.000*		Begroting 2020	%	Realisatie 2020	%
Vaste activa	1	€ 194.304	100%	€ 184.523	100%
Eigen vermogen (incl. voorzieningen)	2	€ 75.824	39%	€ 85.414	46%
Benodigde financiering	3 = 1 - 2	€ 118.480		€ 99.109	
vreemd vermogen lang	4	€ 109.164		€ 108.709	
waarvan nodig ter financiering vaste activa	4	€ 109.164	56%	€ 108.709	59%
eigen vermogen (incl. vrz) + vreemd vermogen lang	5 = 2 + 4	€ 184.988		€ 194.123	
gefinancierd met vreemd vermogen kort	6 = 1 - 5	€ 9.316	5%	-€ 9.600	-5%

Uit bovenstaande tabel is af te leiden dat de omvang van de vaste activa is achtergebleven bij de begroting, terwijl het eigen vermogen hoger en het vreemd vermogen conform begroting is uitgekomen. Het gevolg hiervan is dat op balansdatum niet alleen de vaste activa, maar ook een deel van de vlottende activa gefinancierd is met eigen en vreemd vermogen. In het eerste kwartaal van 2020 trokken wij een additionele middellange lening ad € 15 mln. aan.

5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Doelstelling

De gemeentelijke context is veranderd

De samenwerking tussen de gemeente, de samenleving en haar regio zijn steeds belangrijker. Deze samenwerking verschuift steeds meer naar een netwerksamenleving, waarbinnen de rol van de gemeentelijke organisatie en het bestuur ook meeverandert. Door deze context en de maatschappelijke opgaves en bestuurlijke ambities, zien we binnen gemeenten een aantal knelpunten en uitdagingen die ook op onze organisatie van toepassing zijn. Denk hierbij aan onderwerpen als sturing en besturing, het vergroten van de wendbaarheid en het aanpassingsvermogen van de organisatie, de beschikbaarheid van de juiste mensen en andere middelen, de grip op financiën en de mogelijkheden om door te ontwikkelen naar een meer digitale gemeente. Deze ontwikkelingen zijn aanleiding om kritisch te reflecteren op de inrichting en aansturing van de organisatie en de werkprocessen.

Betekenis voor roermond

Bovenstaande bevindingen zien we terug in onze eigen gemeentelijke organisatie. Ze worden op onderdelen bevestigd door een aantal onderzoeken (zoals het RKC- en eigen 213 a onderzoeken en managementletters van de accountant).
Bovendien vraagt de realisatie van de thema's uit ons coalitieakkoord om een professionele, wendbare en weerbare ambtelijke organisatie, die binnen de aangegeven richting effectief functioneert in de netwerksamenleving. We moeten ruimte geven aan initiatieven en ontwikkelingen binnen de samenleving. Van buiten naar binnen (samen)werken vraagt om een steeds meer faciliterende, participerende en innovatieve rolinvulling.

Dit alles stelt andere eisen aan onze bedrijfsvoering en hoe we onze belangrijkste middelen (mensen, geld en informatie) optimaal in zetten. Hiermee verandert ook de planning & control-cyclus. Nieuw in te richten processen zijn er op gericht de raad en het bestuur in hun veranderende rol steeds beter te ondersteunen. Om dit alles te realiseren is kwalitatief hoogwaardig personeel nodig en moet de gemeentelijke organisatie als werkgever aantrekkelijk maar ook betaalbaar blijven.

Conclusie is dat onze organisatie onvoldoende is ingericht op de geschetste rolinvulling en dat vraagt om aanpassingen. Het streven is de organisatie zodanig te veranderen, dat ze in staat is om de nieuwe rol in te vullen.

Onderdelen paragraaf

Binnen de paragraaf bedrijfsvoering vallen de volgende bedrijfsvoeringsonderdelen:

- Organisatie
- Personeel
- Huisvesting en gebouwenbeheer
- Informatievoorziening en automatisering
- Financiën
- Communicatie
- Juridische zaken
- Facilitaire zaken

Beleidskaders

- Organisatievisie - met hart en lef voor Roermond
- Informatiebeleid en -strategie
- Financiële verordeningen:
  - Verordening artikel 212 Gemeentewet
  - Verordening artikel 213 Gemeentewet
  - Verordening 213a Gemeentewet
- Nota reserves en voorzieningen
- Nota vaste activa beleid
- Treasurystatuut
- Beleidsregels publieke taak leningen en garantiestellingen
- Nota rentebeleid

Verbonden partijen

De gemeente Roermond neemt deel aan onderstaande samenwerkingsverbanden die een bijdrage leveren aan het realiseren van de doelstellingen in deze paragraaf:

- Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML)
- Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging
- Coöperatieve vereniging Dimpact

Voor meer inhoudelijke informatie verwijzen we naar de paragraaf Verbonden partijen

Wat willen we bereiken[1]

De organisatie is kostenbewust, betrouwbaar, open en zorgt goed voor haar medewerkers. Belangrijke elementen daarin zijn: een strakke en transparante bedrijfsvoering, lage overhead, werkend volgens de regels van publieke integriteit, het kennismanagement is op orde, de organisatie werkt aan deskundigheidsbevordering, zij is transparant over de inrichting en resultaten en medewerkers ervaren het werkklimaat als prettig.

Wat gaan we daarvoor doen

A. ***Organisatieontwikkeling*** *(leiderschap – strategie en beleid – management van processen en middelen)*

B. ***Basis op orde***

C. ***Modernisering P&C cyclus***

D. ***Informatiestrategie, verbeteren informatievoorziening en informatiearchitectuur***

E. ***Digitaal en Zaakgericht werken***

F. ***Data gedreven werken & Business Intelligence***

[1] *Hierbij volgen wij de definitie t.b.v. De Verkiezing Overheidsorganisatie van het jaar.*

Wat hebben we gedaan in 2020

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
A ***Organisatieontwikkeling*** Om de organisatie een stap dichter bij de doelstelling te brengen, gaan we ons de komende jaren richten op de ontwikkeling van een aantal aspecten als leiderschap, de organisatiestructuur en een transparante bedrijfsvoering die vanuit een geïntegreerde strategie optimaal aansluit bij de organisatiedoelstellingen en informatiebehoefte. Deze aspecten blijven continue aandachtspunt van ontwikkeling binnen onze organisatie. Het vernieuwen van de basis zal een periode van 3 jaar in beslag nemen. In 2019 en 2020 worden echter belangrijke stappen gezet.	**A** ***Organisatieontwikkeling*** • Een nieuwe organisatiestructuur passend bij de organisatiefilosofie. • Verbeterde integraliteit en dus ontkokering. • Verbeterde sturing en regie op maatschappelijke doelen en effecten. • Organisatie gericht op ontwikkeling en verandering.	De kaders voor de vorming van een weerbare en wendbare organisatie zijn vastgesteld. De specifieke ontwikkeltrajecten zijn per cluster vertaald in de diverse clusterplannen. Werving en selectie nieuw management heeft plaatsgevonden en er is gestart met werk naar werk trajecten van boventalligen. Bij de Inrichting van de hoofdstructuur zijn de taken per cluster benoemd. Vanaf 1 juli 2020 heeft de organisatie een nieuwe clusterstructuur, een vernieuwd management en nieuwe rollen van kernprofessional en werkcoördinator (dit is de 1e stap in taakvolwassen medewerkers). De clusterplannen zijn opgesteld en onderling afgestemd voor 2021 en 2022. Een uitvoeringstoets en inrichting opgavegericht werken is gestart. Personeelsmobiliteit (in-, door, en uitstroom) is georganiseerd en zal in 2021 verder vorm krijgen. De Roermond Academie is ingericht met opleidingsaanbod voor personeelsontwikkeling en een verbeterd introductieprogramma.
B ***Basis op Orde*** Het zorgen voor een efficiënte en optimale (administratieve) inrichting van processen en systemen en afspraken die de rest van de organisatie faciliteert en ondersteunt in haar werkzaamheden. Doelstelling is dat processen, informatievoorziening, systemen en sturingsinformatie continu op orde zijn en verbeterd worden.	**B** ***Basis op Orde*** • Een actuele, betrouwbare en actuele administratie en administratieve inrichting die zorgt voor juiste en tijdige informatievoorziening en voor actuele sturingsinformatie. • Een pakket van eisen voor een moderne en flexibele administratieve inrichting.	In 2020 zijn de contouren voor de verbeteringen uitgezet. Deze geven we in 2021 verder vorm. Na de start van het nieuwe management in juli 2020 is gestart met het wegwerken van ontstane achterstanden. Dit loopt door in 2021. Verder zijn de randvoorwaarden ingevuld (kwalitatieve en kwantitatieve invulling van personele component) om vanaf 2021 te kunnen starten met de doorontwikkeling van een moderne inrichting van de administratieve organisatie.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
C ***Modernisering P&C-cyclus*** Voordat je kunt moderniseren moet allereerst je basis bedrijfsvoering op orde zijn. Hiervoor verwijzen wij naar onderdeel B. In het coalitieprogramma zijn een aantal belangrijke uitgangs-punten opgenomen: het streven naar een juiste balans in taken en ambities en de inzet van middelen, een structureel en reëel sluitende meerjarenbegroting, voldoende weerstandscapaci-teit om risico's op te vangen, de komende jaren werken aan een modernisering van de P&C instrumenten. In overleg met de raad zal, waar de modernisering de kaderstellende en contro-lerende rol raakt, invulling worden gegeven aan de modernisering. Gezien de inspanningen die nodig zijn voor de onderdelen B en C zijn wij voornemens in 2020 geen 213a-onderzoeken uit te voeren.	**C** ***Modernisering P&C-cyclus*** 1. Verbeterde en concretere sturingsinformatie door een andere en verbeterde opbouw van de programmabegroting. 2. Een efficiëntere en modern ingerichte P&C cyclus met een nieuwe jaarplanning. 3. Aangepaste financiële verordeningen op basis van de veranderingen in de P&C cyclus. 4. Komen tot een pakket van eisen voor nieuwe bedrijfsvoerings-applicatie (financiën en sturing).	We hebben de nodige verbeterslagen gemaakt en blijven dat ook de komende jaren doen. De begroting 2020 kent daardoor al een ander abstractieniveau dan voorgaande jaren. Bij de jaarrekening 2020 hebben we een nieuwe opzet ontwikkeld voor de planning en uitwerking van de P&C-cyclus. Dit zal ook voor de overige P&C producten doorgevoerd worden. De aanpassing van de financiële verordeningen zijn in voorbereiding, maar hebben vertraging opgelopen mede door de coronacrisis. Het invullen van de randvoorwaarden om voorbereidingen te treffen voor het opstellen van het pakket van eisen voor (nieuwe) applicaties zijn afgerond. De invulling om te kunnen starten zal in 2021 verder plaatsvinden.
D ***Informatiestrategie, verbeteren informatievoorziening en informatiearchitectuur*** Op basis van een actueel beeld van het applicatielandschap, een IV-scan en een herijkt informatiebeleid wordt een hernieuwde basis worden gelegd voor een optimale I-inrichting die een belangrijke basis zal zijn voor een correcte- en tijdige informatievoorziening en efficiënte informatie-uitwisseling. Daarmee is het een belangrijke basis voor een optimale ondersteuning van de organisatie en het bestuur.	**D** ***Informatiestrategie, verbeteren informatievoorziening en informatiearchitectuur*** 1. Verbeterde sturingsstrategie en regie op informatisering. 2. Verdere automatisering leidt tot efficiency en stelt medewerkers in staat hun tijd kwalitatief beter te besteden. 3. Betere en beleidsmatigere keuzes bij de doorontwikkeling van onze informatisering (Welke software hebben we waarvoor in huis en hoe zijn deze aan elkaar gekoppeld).	In 2020 zijn de eerste stappen gezet voor een hernieuwde I-inrichting. Een heldere informatie management-strategie heeft zijn beslag gekregen in het clusterplan Informatievoorziening (IV). Het samenvoegen van alle IV-disciplines binnen één cluster zorgt voor synergie, efficiëntie en een verbeterde ondersteuning aan de organisatie. De basis is gelegd en zal in 2021 zijn verdere beslag krijgen en ook zichtbaar en merkbaar worden voor de organisatie.
E ***Digitaal en Zaakgericht Werken*** Het digitaal en zaakgericht werken zal via het lopende programma verder worden geïntensiveerd. Zaakgericht werken vormt een belangrijke basis voor de digitale dienstverlening, informatieverstrekking (o.a. procesinformatie), digitale archivering en informatie-uitwisseling richting burgers, bedrijven en partners in Roermond.	**E** ***Digitaal en Zaakgericht Werken*** • Betere (digitale) dienstverlening met meer transparantie richting de klant. • Digitale en efficiëntere interne afhandelprocessen. • Betere digitale archivering en daarmee ontsluiting van (sturings)informatie. • Betere samenwerking tussen diverse disciplines van de gemeentelijke organisatie. • Betere monitoring van kwaliteit en doorlooptijden is mogelijk.	Verantwoording onder programma.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
F ***Datagedreven werken & Business Intelligence*** Om een stap te maken naar gegevensgericht sturen is het belangrijk dat de basis op orde is. In 2019 en 2020 gaan we dit realiseren. In 2020 ligt de focus op 'de basis op orde'. Daarnaast vindt verkenning plaats naar mogelijkheden van gegevens-gericht sturen. Hier kunnen we leren van andere organisaties, maar zeker ook van de stappen die binnen onze gemeente op het gebied van het sociaal domein al zijn gemaakt. **F** ***Informatiebeveiliging*** Door de toenemende digitalisering is het zorgvuldig omgaan met de informatie en gegevens van burgers, bedrijven en ketenpartners voor gemeenten van groot belang. Uitval van computers of tele-communicatiesystemen, het in ongerede raken van gegevensbestanden of het door onbevoegden kennisnemen dan wel manipuleren van bepaalde gegevens, kan ernstige gevolgen hebben voor de continuïteit van de bedrijfsvoering en het primaire proces. Een betrouwbare, beschikbare en correcte informatiehuishouding is essentieel voor de dienstverlening van gemeenten. Ons college heeft een informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld conform de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG). De BIG is een beveiligingsnormenkader dat de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van gemeentelijke informatie(systemen) bevordert. Voor iedere gemeente is het noodzakelijk om de BIG te implementeren.	**F** ***Datagedreven werken & Business Intelligence*** 1. Voor 2020 geeft de verkenning zicht op de toepasbaarheid van gegevensgericht sturen op de korte dan wel lange termijn. *Op langere termijn (meerjarig) geeft het betere, snellere en actuele inzichten en daardoor betere beleidskeuzes. Toename in preventief handelen door eerder inzicht en betere voorspellingen. Nieuwe inzichten die tot nieuwe innovaties kunnen leiden Sturing op basis van trends, verbeterde inzichten en toekomstvoorspellingen Sturing op basis van feiten en gegevens in plaats van ad hoc sturing*	Eind 2019 is, in samenwerking met BMC, op hoofdlijnen een routekaart/groeipad gemaakt op basis van een beproefd model. Door de reorganisatie heeft dit onderwerp niet de geplande aandacht gekregen. Vanaf 2021 pakt het cluster informatie voorziening dit met hernieuwde focus op. ***Informatiebeveiligingsbeleid, doelstellingen en afspraken*** Met ingang van 1 januari 2020 hanteert de gemeente Roermond de nieuwe normen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) om een veilige dienstverlening te kunnen garanderen. Om de juiste beveiligingsmaatregelen te nemen voor haar dienstverlening en verantwoording hierover maakt de gemeente Roermond, conform de BIO, gebruik van risicoanalyses. Om het thuiswerken als gevolg van Corona op grote schaal te kunnen faciliteren is de capaciteit van de technische infrastructuur versneld uitgebreid en zijn nieuwe functionaliteiten beschikbaar gesteld voor het werken met mobiele apparatuur. Omdat het bij informatiebeveiliging niet alleen om techniek gaat is in 2020 extra tijd besteed om de risico's bij het nieuwe (thuis)werken bij medewerkers onder de aandacht te brengen. Aanvullend is kennis en bewustwording vergroot door het laten volgen van de e-learning "Informatiebeveiliging en Privacy". Toetsing of de getroffen beveiligingsmaatregelen effectief zijn heeft onder andere plaatsgevonden via een pentest, social engineering en een phising-mail-campagne. Door de covid-19 pandemie is de digitale communicatie tussen burgers, bedrijven en gemeente ook toegenomen. Om deze communicatie zo veilig mogelijk te laten plaatsvinden heeft de gemeente Roermond op haar website de functionaliteit "Veilig mailen met de gemeente" beschikbaar gesteld. Hiermee kunnen burgers en bedrijven op een veilige manier een bericht of document(en) aanleveren bij de gemeente.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
F ***BIO in 2020, overgangsperiode in 2019*** Gemeenten hanteren vanaf 1 januari 2020 samen met de rijksoverheid, de waterschappen en de provincies één uniform normenkader voor informatiebeveiliging: de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Deze BIO is een 'update' van de BIG en net als de huidige baseline gebaseerd op de internationale ISO27001/2 standaard. De BIO betekent een verandering voor gemeenten. De maatregelen die al voor de BIG zijn getroffen, voldoen in principe ook voor de BIO. Ten opzichte van de BIG zijn bijna 200 maatregelen niet meer genoemd. Gemeenten krijgen namelijk met de BIO meer ruimte om vanuit risicomanagement de voor hen relevante maatregelen te treffen. De maatregelen die in de BIO nog wel zijn genoemd, zijn verplicht voor alle overheden. Door de informatiebeveiliging te baseren op de BIO en het juiste naleven hiervan worden mogelijke informatiebeveiligingsrisico's beheerst of gereduceerd. Via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) worden vervolgens de vastgestelde normen en kaders voor Informatiebeveiliging beoordeeld, geauditeerd en er wordt verantwoording over afgelegd. ENSIA is een initiatief van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de ministeries Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Infrastructuur en Waterstaat en Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Met ENSIA verantwoordt ons college zich sinds 2017, naast verticaal aan nationale toezichthouders, ook horizontaal aan de gemeenteraad.		***Collegeverklaring ENSIA inzake informatiebeveiliging DigiD en Suwinet*** Het college heeft een op de BIO gebaseerd informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld. De gemeente maakt voor haar verantwoording gebruik van de ENSIA-systematiek (Eenduidige Normatiek Single Information Audit. De ENSIA-verantwoording bestaat uit het jaarlijks uitvoeren van verplichte zelfevaluaties, het opstellen van een Collegeverklaring over DigiD en Suwinet en beoordeling via een onafhankelijke externe IT-auditor. Op grond van deze ENSIA-verantwoording 2020 heeft het college van burgemeester en wethouders verklaard dat de gemeente Roermond op 31 december 2020 voldoet aan de gestelde normen en eisen aan DigID en Suwinet. De uitkomsten van de door de externe IT-auditor uitgevoerde DigiD- en Suwinet-audit bevestigen deze conclusie. ***Meerjarenperspectief*** Door de BIO komt de verantwoordelijkheid van de risico-inschatting meer te liggen bij de proces-eigenaren. Door de invulling van het risicomanagement zal meer overeenstemming ontstaan in het vaststellen van informatiebeveiligingsmaatregelen en het hierover gezamenlijk verantwoorden. Dit zal de komende jaren door de gemeente Roermond verder worden vormgegeven en ingevuld. Monitoring en sturing vindt plaats vanuit het Managementsysteem voor Informatiebeveiliging (ISMS) en sluit hiermee aan op de gemeentelijke planning en control cyclus.

Begroting 2020 *Wat gaan we doen (plan)*	*Wat levert het op (plan)*	Realisatie 2020 *Toelichting realisatie*
F ***Privacybescherming*** Naast het informatiebeveiligingsbeleid heeft ons college een 'Privacy beleidskader' vastgesteld. Een functionaris voor de gegevensbescherming (FG) is per 1 januari 2018 aangesteld en ziet als interne toezichthouder toe op naleving en toepassing van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) die 4 mei 2016 in werking trad. Met ingang van 25 mei 2018 moet de gemeente aan de AVG voldoen. Deze verordening zorgt ervoor dat in de hele Europese Unie dezelfde privacywetgeving geldt. Ter ondersteuning van de toezichthoudende functie van de FG is al sinds 1 juni 2017 een Privacy Officer aangesteld die uitvoering geeft aan de AVG. In 2017 is een register van verwerkingen opgesteld dat jaarlijks wordt geactualiseerd. Het aantal verwerkingen neemt gestaag toe. De mogelijkheden en behoefte om data verder te verwerken (big data) neemt ook binnen de gemeentelijke overheid toe. Dat brengt uit oogpunt van privacybescherming extra risico's met zich mee. Voorlichtingscampagnes en bewustwordingssessies zijn ingezet om de ambtelijke organisatie meer privacy-bewust te maken. Privacy Impact Assessments (PIA's) worden uitgevoerd om data privacy risico's te identificeren en te analyseren, waarna verbeteracties worden uitgezet om deze risico's te beheersen of te reduceren. De uitkomsten van de PIA's, en de daaruit voortvloeiende beheersmaatregelen, garanderen de gemeente een meer betrouwbare en continue dienstverlening zoals gesteld door de wettelijk kaders van de AVG.		***Verwerking van persoonsgegevens*** Gemeente Roermond zet conform de AVG en de daaruit voortvloeiende wet- en regelgeving de benodigde operationele, technische en organisatorische stappen. Hierdoor kan het schenden van rechten van betrokkenen voorkomen worden. Adequate naleving van de AVG zorgt voor het voorkomen van fouten die leiden tot boetes die onder de AVG opgelegd kunnen worden. Naar aanleiding van het privacybeleid is uit de evaluatie daarvan gebleken op welke vlakken de gemeente het goed doet en waar nog ruimte is voor verbetering. Het verbeteringstraject is opgesteld en gestart. De resultaten daarvan worden eind 2021 zichtbaar en met de raad gedeeld. Op de webpagina www.roermond.nl/privacy valt te lezen hoe de Gemeente Roermond invulling geeft aan de verwerking van persoonsgegevens. Hiermee wordt tevens voorzien in transparantie naar burgers toe.

DIGITAAL ZAAKGERICHT WERKEN

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
A ***Verbeteren van het zaaksysteem*** Het bestaande zaaksysteem moet worden opgeschoond en verbeterd. In 2020 moet de inhaalslag worden afgerond en wordt het beheer en updates structureel gefaciliteerd. **B** ***Koppelingen met algemene (landelijke) voorzieningen*** Het zaaksysteem moet worden gekoppeld met de E-herkenning, zodat het voor bedrijven gemakkelijker wordt digitaal te communiceren met de gemeente. Ook de koppelingen met de andere algemene voorzieningen, zoals de Berichtenbox en BAG moeten in 2020 operationeel zijn. **C** ***Optimalisatie van 4 afdelingen DZGW*** In 2020 is voorzien dat voor een viertal van de huidige afdelingen (2019) een optimalisatieplan is uitgewerkt en uitgevoerd op het volledig digitaal en zaakgerichte werken kunnen werken. We geven prioriteit aan de afdelingen in het Fysieke Domein, gelet op de invoering van de Omgevingswet. In 2021 en 2022 volgen de andere afdelingen. **D** ***Meer e-diensten aanbieden*** “Alles wat we doen, doen we voor iemand, de inwoner van Roermond”. Daarom wordt ook in 2020 prioriteit gegeven aan het uitbreiden en verbeteren van onze e-dienstverlening.	Hoewel het programma voor een belangrijk gedeelte gericht is op de verbetering van de bedrijfsvoering is het externe effect (output) ook te beschrijven namelijk: **verbetering dienstverlening**. Dit wordt zichtbaar door: 1. verbetering voortgangsinformatie voor de klanten (via KCC of digitaal). 2. toename (ten opzichte van 2018) van het aantal producten dat via e-dienstverlening kan worden aangevraagd c.q. gemeld. 3. toename (ten opzichte van 2018) van het tijdig (binnen de servicetermijnen) afhandelen van zaken.	Het werken met een professioneel zaaksysteem (e-Suite), heeft de afgelopen jaren veel aandacht gekregen. De voorwaarden om digitaal en zaakgericht te kunnen werken zijn (voor het merendeel) ingevuld. Het programma is gestopt voor de zomer door de reorganisatie en verschuiving van prioriteiten in verband met corona. In 2020 is het aantal soorten aanvragen/verzoeken die de gemeente digitaal aanbiedt verder toegenomen naar 45. Ook is gestart met de integratie van het volgsysteem van sociale zaken, in het gemeentelijk zaaksysteem. De monitoring van kwaliteit en doorlooptijd is vanaf 2020 niet verder separaat gecontinueerd maar belegd in de afzonderlijke clusters. Oorzaak hiervan is de organisatiewijziging, Corona en het daardoor her prioriteren van de acties op het gebied van bedrijfsvoering. De doelstellingen van het programma DZGW maken vanaf 2021 doorlopend onderdeel uit van de reguliere bedrijfsvoering.

AANVULLENDE (MAJEURE) ONTWIKKELINGEN 2020 (niet in begroting opgenomen)

Begroting 2020 ***Wat gaan we doen (plan)***	***Wat levert het op (plan)***	Realisatie 2020 ***Toelichting realisatie***
Corona		Door de coronamaatregelen zijn ook de medewerkers die met bedrijfsvoering van de organisatie op concernniveau werkzaam zijn belast met extra taken. Denk hierbij aan de task-force corona en werkzaamheden in het kader van advisering bij aanvragen van het coronafonds het faciliteren van het thuis werken etc.

Beheer Basisregistraties BGT, BAG en BRO
De gemeente is binnen het stelsel van basisregistraties bronhouder voor de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Ondergrond (BRO). Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is eindverantwoordelijk voor toezicht en kwaliteitszorg voor de BGT, BAG en de BRO. Voor deze basisregistraties is voorzien in een jaarlijkse zelfevaluatie door de bronhouders waarbij kan worden bezien of de inwinnings- en verwerkingsprocessen zodanig zijn georganiseerd dat de duurzame kwaliteit van de basisregistraties voldoende is geborgd. Inhoudelijk vindt de zelfevaluatie plaats binnen de methodiek ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). De horizontale verantwoording naar de Raad en verticale verantwoording naar het ministerie is opgenomen in de regelgeving voor de BGT, BAG en de BRO.
De BGT is een gedetailleerde (in vaktaal: grootschalige) digitale kaart van heel Nederland. Daarin worden alle objecten als gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier vastgelegd. Voor de BGT wordt goed gescoord met betrekking tot de verschillende taken rond de BGT op sturings- of governance niveau. Alleen op het onderdeel Tijdigheid is een verbetering noodzakelijk die wordt opgepakt door het samenwerkingsverband ECGeo.
De BAG bevat informatie over: panden, verblijfsobjecten, standplaatsen, ligplaatsen, nummer-aanduidingen, openbare ruimtes en woonplaatsen. De attributen die hierbij horen zijn onder andere naam, huisnummer, status, oppervlakte, geometrie, bouwjaar en gebruiksdoel. De huidige staat van de BAG registratie in Roermond voldoet onvoldoende aan de kwaliteitseisen gesteld binnen het stelsel van basisregistraties. Met name op de onderdelen Borging proces, Tijdigheid en Juistheid is de score onvoldoende. Verbetering is ingezet door het beheer te centraliseren waardoor over de hele linie verbeteringen merkbaar zijn. Aanvullend wordt ingezet op mutatiesignaleringen vanaf luchtfoto's, wordt het proces verder gedigitaliseerd en het beheer ondergebracht bij het samenwerkingsverband ECGeo. Gezien de lange doorlooptijd van deze acties zal pas vanaf de verantwoording 2021 volledig voldaan kunnen worden aan de kwaliteitscriteria.
De BRO is van kracht vanaf 1 januari 2018. Roermond is aangesloten op de landelijke voorziening en kan voldoen aan de wettelijke verplichtingen. Het volume van registratieobjecten is nu nog erg laag aangezien pas 2 van de 4 invoeringstranches doorgevoerd zijn. De inzet vanuit Roermond is hierop afgestemd en daarom beperkt. Zodra het volume van registratieobjecten zal toenemen zal de inzet worden opgeschaald. De ruimte hiervoor is al beschikbaar binnen de bestaande formatie.

Salarissen en sociale lasten/ingeleend personeel
Het jaar 2020 stond in het teken van de start van de nieuwe organisatie. In de eerste helft van 2020 is de vaste formatie veelal tijdelijk ingevuld in aanloop naar de nieuwe structuur ingaande 1 juli. Vanaf 1 juli is daar een kentering in gekomen en is de inhuur afgenomen en invulling vaste formatie toegenomen.
Met name hierdoor heeft er in de Eindejaarrapportage 2020 een begrotingsbijstelling plaatsgevonden op de post "Salarissen en sociale lasten/ingeleend personeel" van ci. € 0,6 mln., waar voorgaande jaren dit bedrag aanzienlijk hoger heeft gelegen (ci. € 1,5 mln.). Per einde jaar 2020 kan geconcludeerd worden, dat de in de programma's per product verantwoorde afwijkingen tussen realisatie en begroting op personeelskosten elkaar in totaliteit opheffen en per saldo een nagenoeg nihil resultaat laten zien. Tenslotte is nog sprake van een disbalans tussen ambities en beschikbare middelen, wat ook zal blijken uit de uitvoeringstoets begroting 2021. Voor het onderdeel bedrijfsvoering wordt derhalve onderstaande resultaatbestemming van ci. € 0,6 mln. aangevraagd.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2017	2018	2019	Realisatie 2020	Nederland
1	Formatie*	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	9,3	9,2	9,4	9,8	9,6
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	9,0	9,0	9,4	9,7	9,1
3	Apparaatkosten	Kosten in € per inwoner	Eigen gegevens	808	817	879	895	883
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	14,1	16,0	16,4	14,1	5,1
5	Overhead	% totale lasten	Eigen gegevens	11,7	11,1	11,8	11,4	12,8

De begrote indicatoren zijn bepaald op basis van de primitieve begrotingscijfers. Momenteel zijn niet voor alle indicatoren gegevens beschikbaar.

* *Indicator 'Formatie' wordt berekend middels de formatiestand personeel per 1 januari van het betreffende jaar, gedeeld door aantal inwoners. De stijging 2020 wordt veroorzaakt besluitvorming kadernota-begroting 2020*

** *Indicator 'Bezetting' wordt berekend middels een gemiddelde bezettingstand personeel per 1 januari en 31 december van het betreffende jaar, gedeeld door aantal inwoners. De stijging wordt in grote mate veroorzaakt door de organisatiewijziging per 1 juli 2020 en de hiermee samenhangende boventallige leidinggevenden.*

Resultaatbestemming bedrijfsvoering

Toelichting resultaatbestemming (bedrag x € 1,-)	Bedrag	I/S
Personeel bedrijfsvoering Dat er geïnvesteerd moet worden in bedrijfsvoering is geen nieuwe boodschap, maar al bekend en onderbouwd sinds 2017. Om een solide organisatie te kunnen bouwen, moet er eerst een stevig fundament liggen. Beoogde toekomstige efficiency-slagen (automatisering, robotisering, digitalisering) zijn alleen maar mogelijk in een organisatie die haar bedrijfsvoering structureel in kaart en op orde heeft. Zowel kwantitatief, kwalitatief als procesmatig is het nodig om een impuls te geven om stappen te kunnen zetten. De kosten gaan hier voor de baten uit: om de organisatie brede taakstelling op personele inzet te realiseren, is het noodzakelijk om nu te investeren in bedrijfsvoering. Voorgesteld wordt de vrijval van de voorziening reorganisatie (€ 615.000) hiervoor in te zetten.	€ 615.000	I
Ophoging opleidingsbudget We zitten met € 500,- per medewerker ongeveer 52% onder het landelijk gemiddelde dat op € 1.040,- ligt. Tegelijkertijd willen we de komende jaren vanuit bestaande budgetten de kwaliteit van het personeel op peil brengen. Dit vraagt om een investering waarbij we het huidige opleidingsbudget in lijn brengen met het landelijk gemiddelde van € 1.040,- en om het opleidingsbudget te besteden waar het voor bedoeld is. Het realiseren van de collectieve ontwikkelstappen in 2021 en het in lijn brengen met het landelijk gemiddelde zou voor een gedeelte gefinancierd kunnen worden uit het overhevelen van (opleiding)budgetten die in 2020 zijn gebruikt om organisatie breed de kosten te drukken. Daarnaast houden we hiermee het bestedingsdoel zuiver door het te besteden waar het voor bedoeld is. De bijzondere omstandigheden m.b.t. de organisatieontwikkeling i.c.m. de corona periode hebben ervoor gezorgd dat er (te) weinig aandacht is geweest voor opleidingen. En dan was er ook nog de wisseling van het management die de nodige aandacht heeft gevraagd.	€ 194.678	I
Totaal resultaatbestemming	**€ 809.678**	

6 Paragraaf Verbonden partijen en participaties

In deze paragraaf worden, conform artikel 15 BBV, de relaties beschreven met rechtspersonen, waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft.

De gemeente heeft een bestuurlijk belang als ze een zetel heeft in het bestuur en/of stemrecht heeft. De gemeente heeft een financieel belang als zij middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van een faillissement en/of als financiële problemen bij de betreffende rechtspersoon verhaald kunnen worden op de gemeente.
De gemeente Roermond heeft bestuurlijke en financiële belangen in diverse verbonden partijen. Deze zijn uitgesplitst in gemeenschappelijke regelingen,
vennootschappen en coöperaties, stichtingen en verenigingen en overige verbonden partijen.

Lijst verbonden partijen

Hieronder treft u een totaaloverzicht aan van de in deze paragraaf opgenomen verbonden partijen. Deze worden vervolgens uitgewerkt.

Type	Naam
Gemeenschappelijke regelingen	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
	RUD Limburg-Noord
	Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)
	Omnibuzz
	Westrom
	Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord
	Grenspark Maas-Swalm-Nette
	ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML)
	Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg)
Vennootschappen en coöperaties	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
	N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)
	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.
	Enexis Holding N.V.
	Vordering op Enexis B.V.
	CBL Vennootschap B.V.
	Verkoop Vennootschap B.V.
	CSV Amsterdam B.V.
	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
	Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)
Stichtingen en verenigingen	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
	Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging
	Coöperatieve vereniging Dimpact
Overig	Stichting Keyport 2020
	Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)
	Expertise Centrum Geo (ECGeo)
	Samenwerking Midden-Limburg (SML)

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van alle deelnemende gemeenten.
Doel	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en het waterschap de zorg voor optimaal beheer en verwerking van (basis) gegevens en informatie, het heffen, innen en afdragen van de opbrengsten van lokale belastingen en het waarderen van belastingobjecten in het kader van de wet WOZ. BsGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van de dienstverlening. BsGW heeft actief samenwerkingsvormen met andere gemeenten binnen het gebied geïnitieerd.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd.
Financieel belang	Voor de dienstverlening betaalt de gemeente jaarlijks een vergoeding. In het jaar 2020 bedroeg deze vergoeding € 747.000,- (2019: € 914.000,- incl. eenmalige vergoeding ad € 229.000,-). Dit als bijdrage voor de deelname aan het project voor de transitie van de waardering van de WOZ-objecten van kubieke meters inhoud naar vierkante meters gebruiksoppervlakte. Het resultaat over 2020 bedraagt -/- € 2.084.000,- (2019: € 13.000,-).
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 606.000,- 31 december 2020 € 1.190.000,-
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 6.754.000,- 31 december 2020 € 5.551.000,-
Ontwikkelingen	De COVID-19 pandemie heeft ook invloed op de resultaten van de BsGW. De negatieve effecten hiervan bedroegen in 2020 € 1.779.000,-. Het merendeel wordt veroorzaakt door de extra werkzaamheden die een gevolg zijn van de extra verzoeken van deelnemers om tegemoet te komen aan de door COVD-19-maatregelen getroffen ondernemers en zzp-ers. Eveneens heeft het zoveel mogelijk thuiswerken tot extra uitgaven geleid. Naast de financiële effecten van Covid-19 is er, na een lichte daling in 2019, sprake van een forse stijging van het aantal ingediende en gehonoreerde (WOZ)-bezwaren. Oorzaken zijn met name de waardestijgingen ten opzichte van 2019 en de geïntensiveerde wervings- en reclamecampagnes door de NCNP-bureaus.
Programma begroting	Paragraaf 5. Bedrijfsvoering. Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende waterschappen en gemeenten de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen.
Risicobeheer	BsGW maakt deel uit van een sterk veranderende omgeving waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een belangrijke ontwikkeling is en impact zal krijgen op de bedrijfsvoering van BsGW. De interne processen en informatievoorziening door BsGW dienen op deze ontwikkelingen afgestemd te worden. In 2020 is een I-visie ontwikkeld welke de basis vormt voor de vormgeving van de informatievoorziening naar de toekomst. Enkele belangrijke pijlers van dit plan zijn het vervangen van zowel de ICT-infrastructuur als het huidige belastingpakket via een Europese aanbesteding. Zaken als samenhangende objectenregistratie, landelijke voorzieningen, gegevensuitwisseling en meer vraag om standaardisatie spelen hierin een rol. Gezien de toename van het aantal WOZ-bezwaren (ook landelijk) en met name het feit dat burgers en bedrijven in toenemende mate bezwaar maken via een WOZ-bureau, dient er rekening gehouden te worden met hogere proceskosten voor de komende jaren.

Naam	RUD Limburg-Noord
Vestigingsplaats	Venlo (statutair)/Roermond (gastheerorganisatie)
Betrokkenen	De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en de provincie Limburg
Doel	De RUD Limburg-Noord is opgericht om de kwaliteit van de dienstverlening en het toezicht en de handhaving bij de uitvoering van het milieudeel van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) te verbeteren. Dit minimaal voor zover het de taken uit het landelijk basistakenpakket betreft. De RUD is opgezet als een netwerkorganisatie die op innovatieve en kostenefficiënte wijze uitvoering geeft aan deze taken.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en de provincie Limburg vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en twee leden (aangewezen door het algemeen bestuur). Er is een adviesraad die bestaat uit de secretarissen van de deelnemers en de directeur van de RUD Limburg-Noord.
Financieel belang	De financiële bijdrage van de gemeente Roermond bedroeg voor 2020 € 2,46 per inwoner. Deze bijdrage is deels opgenomen in programma 4 Kansen voor klimaat en deels in programma 7 Ruimte en wonen van deze begroting.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 334.000,- 31 december 2020 € 334.000,-
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 1.658.000,- 31 december 2020 € 1.415.000,-
Ontwikkelingen	De RUD Limburg-Noord en de deelnemende partners nemen deel aan het project om te komen één gezamenlijke ICT-voorziening voor inrichting en uitvoering van vergunningverlening-, toezicht- en handhavingsprocessen en uitwisseling van informatie, zowel landelijk als lokaal. Daarnaast is er doorlopend aandacht voor kwaliteitsverbetering en onderlinge afstemming. In 2020 zijn de verbeterpunten en maatregelen uit het evaluatierapport van Lysias (2019) opgepakt.
Programma begroting	Programma 4. Kansen voor klimaat (Dynamische Stad). Programma 7. Ruimte en wonen (Groene Stad).
Bijdrage aan het programma	De RUD Limburg-Noord is opgericht om de kwaliteit van de dienst-verlening en het toezicht en handhaving bij de uitvoering van de Wabo te verbeteren. Dit draagt bij aan de algemene doelstelling om te komen tot een duurzaam en veilig gebruik van de ruimte. Daarnaast wordt ook de kwaliteit van dienstverlening aan burgers en bedrijven verbeterd.
Risicobeheer	De gemeenschappelijke regeling biedt voldoende mogelijkheden om het functioneren van de RUD-organisatie te optimaliseren en in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen zoals de Omgevingswet. De kosten van de GR zijn inzichtelijk waardoor de risico's beperkt en voldoende beheersbaar zijn.

Naam	Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)
Vestigingsplaats	Venlo
Betrokkenen	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan tussen alle gemeenten van Noord- en Midden-Limburg (15).
Doel	De VRLN is het samenwerkingsorgaan van en voor de gemeenten en heeft tot doel de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen te behartigen op het gebied van: • de brandweerzorg; • de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; • de rampenbestrijding en crisisbeheersing; • het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen; • het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio; • de publieke gezondheidzorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen bestuur van de VRLN wordt gevormd door de burgemeesters van de aangesloten gemeenten. Het bestuur van de VRLN bestaat uit het algemeen bestuur, de bestuurscommissie Gemeenschappelijk Gezondheidsdienst (GGD), de bestuurscommissie Veiligheid, het dagelijks bestuur en de voorzitter.
Financieel belang	De financiële bijdrage voor 2020 bedraagt € 6.606.000. Deze bijdrage is deels opgenomen in programma 1 Zorgzame gemeente en deels in programma 9 Veilige stad van deze begroting.
Eigen vermogen	1 januari 2019 € 2,8 miljoen 31 december 2019 € 3,0 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2019 € 50,7 miljoen 31 december 2019 € 53,6 miljoen
Ontwikkelingen	De dienstverlening van Veiligheidsregio Limburg-Noord draaide afgelopen jaar om de bestrijding van het coronavirus. Gelukkig ging een groot deel van de andere dienstverlening ook door. Denk bijvoorbeeld aan de bestrijding van de Meinwegbrand, de opening van de “Riskfactory” of de vaccinatie tegen meningokokken. De gewijzigde rechtspositie van brandweervrijwilligers leidt tot meerkosten, het is momenteel nog onduidelijk waar die meerkosten belegd worden. Daarnaast wordt momenteel in breder perspectief bezien wat dit betekent voor de kerntaken van de VRLN in het algemeen en de brandweer in het bijzonder. Nog nadrukkelijker dan tevoren is het uitgangspunt gericht op enkel nieuw beleid voor oud.
Programma begroting	Programma 1. Zorgzame gemeente (Roermond van iedereen). Programma 9. Veilige stad (Dynamische stad).
Bijdrage aan het programma	De zorg voor veiligheid en het regelen van de publieke gezondheidszorg zijn kerntaken van de gemeenten. De VRLN levert ons snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om risico’s (op het gebied van gezondheid en veiligheid) te beperken en te beheersen. De VRLN/ GGD voert een groot deel van de wettelijke taken uit (op grond van de Wpg) ten aanzien van het bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties (brandweerzorg). En snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio)- en multidisciplinaire processen (crisisbeheersing).
Risicobeheer	De VRLN heeft middels een standaard indexering de loonkostenontwikkeling meegenomen in de gemeenschappelijke bijdrage. De afspraak is dat deelnemende partners de voordelen op de loonindexering retour ontvangen. Naast de gestelde ontwikkelingen blijft de betaalbaarheid en paraatheid van de brandweer een grote uitdaging. Daarom wordt momenteel een kerntakendiscussie gevoerd waarvoor eind van dit jaar (2021) besluitvorming is voorzien. Vanuit onze vertegenwoordiging in het bestuur van de VRLN volgen we de VRLN kritisch in financieel opzicht waarbij begrotingsdiscipline, soberheid en doelmatigheid het uitgangspunt zijn.

Naam	Omnibuzz
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Betrokkenen	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan tussen alle Limburgse gemeenten met uitzondering van Mook en Middelaar
Doel	Omnibuzz heeft haar missie vertaald in enkele concrete doelstellingen: • Iedere doelgroep passend en tijdig vervoer bieden; • Continu werken aan kwaliteitsverbetering; • Aansluiten bij de al ingezette kanteling in het sociale domein, • Bevorderen van zelfredzaamheid van de burger, burenhulp en het zo veel mogelijk gebruik maken van algemeen (voor iedere burger) toegankelijke voorzieningen (zoals OV); • Vervoersuitgaven beheersbaar houden, ook met het oog op duurzaamheid; • Vervoer kunnen blijven garanderen binnen de gemeentelijke begrotingen; • Grip op de interne organisatie.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de wethouders van de gemeenten Venlo, Horst a/d Maas, Roermond, Maastricht, Heerlen, Beekdaelen en Sittard-Geleen. Het voorzitterschap is belegd bij de wethouder van de gemeente Roermond.
Financieel belang	De initiële bijdrage in het weerstandsvermogen bedroeg € 57.750. De financiële bijdrage is afhankelijk van de werkelijke vervoerskosten, de beheerskosten en de kosten voor regie en planning. Voor 2020 bedroeg de financiële bijdrage € 977.000. Het verwachte positieve resultaat voor Roermond is € 149.000. Daarnaast wordt een eigen bijdrage van klanten verwacht van € 61.500 incl. BTW. Het positieve resultaat is o.a. te wijten aan de Coronapandemie, waardoor er veel minder gebruik is gemaakt van vervoer. Inherent hieraan is de bijdrage van klanten daardoor lager uitgevallen.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 0,96 miljoen 31 december 2020 € 4,07 miljoen (Betreft concept cijfers)
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 2,48 miljoen 31 december 2020 € 4,52 miljoen (Betreft concept cijfers)
Ontwikkelingen	De door de deelnemende gemeenten vastgestelde visies en planaanpak doelgroepenvervoer, hebben als uitgangspunt dat gemeenten samenwerken op basis van het regiemodel met een mobiliteitscentrale waarbij rit-aanname en planning uiteindelijk worden losgekoppeld van de rit-uitvoering. Hierdoor krijgen gemeenten meer zeggenschap over het vervoer en kunnen zij het vervoer beter aansturen. Daardoor kan flexibel worden gereageerd op (tussentijdse) veranderingen in het vervoer en kan worden aangesloten op andere vervoersvormen zoals het openbaar vervoer en de transformatie in de zorg. Gestart is met collectief vraag-afhankelijk vervoer met de ambitie om Wmo-BG vervoer, Jeugdwetvervoer en leerlingenvervoer later te laten instromen. Op basis van de resultaten van diverse werkgroepen is gebleken dat instroom van deze vervoersstromen momenteel onder andere vanuit financieel oogpunt niet wenselijk is. Gemeenten kunnen er lokaal of vanuit een regio voor kiezen om hierover alsnog met Omnibuzz in overleg te gaan. Het bedrijfsplan is op deze koerswijziging aangepast.
Programma begroting	Programma 1. Zorgzame gemeente (Roermond van iedereen).

Naam	Omnibuzz
Bijdrage aan het programma	Het doelgroepenvervoer is een taak die het publiek belang dient, waarbij de binding met de gemeentelijke rol essentieel is. De gemeenten wensen een kwalitatief hoogstaande vervoersvoorziening te organiseren, waarmee ze zorgdragen voor ondersteuning van burgers met een vervoersprobleem.
Risicobeheer	Bij doelgroepenvervoer wordt onderscheid gemaakt tussen uitvoeringskosten van het vervoer en de regiekosten. De uitvoeringskosten van het vervoer (directe kosten) komen voor wat betreft het werkelijke gebruik voor rekening van de betreffende gemeente. De algemene reserve is gebaseerd op een risico-inschatting. De grootste risico's voor Omnibuzz zijn: • Onzekerheid omtrent vervoersvolumes/ beheersbaarheid van vervoer; • Personeel (ziekte, verloop); • Risico inkoop vervoer; • Kosten regie en planning. Risicomanagement is een essentieel onderdeel van de Planning en Control cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader wordt regelmatig getoetst of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz geconfronteerd wordt, af te dekken. *Corona* Het afgelopen jaar heeft veel in het teken gestaan van de Coronapandemie. Er is fors minder gebruik gemaakt van vervoer. Omnibuzz monitort de ontwikkeling van het vervoer intensief. Om vervoerders niet in financiële problemen te brengen en daarmee de continuïteit van vervoer te kunnen borgen, zijn vervoerders gecompenseerd tot 78% van de normale omzet en niet afgerekend obv de werkelijk verreden ritten. De compensatie past binnen de begrote cijfers. Daarnaast heeft Omnibuzz aanvullende kosten gemaakt als gevolg van de Coronapandemie en de hieruit volgende maatregelen. Na afloop van het boekjaar ontvangen gemeenten hiervan een overzicht (format VNG), waarmee de kosten gedeclareerd kunnen worden bij het Rijk.

Naam	Westrom
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De Gemeenschappelijke Regeling is aangegaan tussen de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond; ieder voor zover bevoegd.
Doel	Het doel van Westrom is om participatie te vergroten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. Uitgangspunt is dat de doelgroep zo regulier als mogelijk aan de slag gaat en dat mensen zich vanuit passend werk kunnen ontplooien en ontwikkelen. Daarnaast is Westrom onderdeel van het Werkgevers-servicepunt met als doel de werkgeversdienstverlening en het invullen van de personeelsvraag van werkgevers. Westrom is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw (Wet sociale werkvoorziening) en Beschut werk met de daaruit voortvloeiende en daarmee verband houdende voorschriften en regelingen, gericht op het realiseren van de doelstellingen van deze wet. Naast de Wsw en Beschut werk besteden de deelnemende gemeenten een deel van de re-integratiemiddelen uit aan Westrom. Hiertoe nemen de deelnemende gemeenten producten en diensten af die aansluiten bij het beoogde gemeentelijk beleid inzake de Participatiewet.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegen-woordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de wethouders van de aangesloten gemeenten. Het voorzitterschap is belegd bij de wethouder van Roermond.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage van Roermond voor 2020 bedraagt € 2.702.461. Met de gemeentelijke bijdrage wordt het tekort op exploitatie van de Westrom opgevangen. De afdekking van het exploitatietekort wordt naar rato van de totale loonsom van de Wsw-ers van het voorbije jaar (t-1) verdeeld in een bedrag dat per deelnemende gemeente bijgedragen moet worden. Deze bijdrage is opgenomen in programma Zorgzame gemeente van deze begroting. Naast de gemeentelijke bijdrage ontvangt Westrom het Rijksbudget Wsw voor de loonkosten Wsw, een bedrag van € 10.790.870,-. De Wsw subsidie is het grootste deel van de uitgaven uit het Participatiebudget. Daarnaast worden er vanuit het Participatiebudget re-integratietrajecten ingekocht bij Westrom, voor 2020 is het bedrag vastgesteld op basis van evaluatie 2019 en ramingen voor 2020 en verwerkt in de bestedingen re-integratie Participatiewet.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 2.842.851,- 31 december 2020 € 4.043.815,- Betreft concept cijfers
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 3.514.146,- 31 december 2020 € 4.138.107,- Betreft concept cijfers
Ontwikkelingen	*Terugdringen tekort sociale werkvoorziening.* Er is meerjarig een tekort in de begroting van de Westrom. Naar aanleiding van dit tekort heeft Westrom in 2019 een onderzoek uitgevoerd naar een beter (financieel) inzicht in de bedrijfsvoering van Westrom en de mogelijkheden tot verbetering. In september 2019 is het onderzoeksrapport opgeleverd. Er zijn afspraken gemaakt over de in te zetten verbetermaatregelen voor de periode 2020 – 2024. Op basis van het onderzoeksrapport is voor 2021 en verder een aangepaste begroting opgeleverd. Op basis van de doorvoering van de verbetermaatregelen bij Westrom wordt een halvering van de gemeentelijke bijdrage gerealiseerd in 2024. De effecten worden pas zichtbaar vanaf de begroting van 2021. *Doorontwikkeling Participatiewet.* In 2020 is er een inhoudelijk programma en financiële businesscase uitgewerkt voor het realiseren van extra banen met ondersteuning voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit wordt vormgegeven in een regionale samenwerking tussen Maasgouw, Echt-Susteren, Roerdalen, Leudal en Roermond. Als besluitvorming hierover is geweest kan in beeld worden kunnen gebracht wat de gevolgen zijn voor Westrom.
Programma begroting	Programma 1. Zorgzame gemeente (Roermond van iedereen).

Naam	Westrom
Bijdrage aan het programma	Westrom levert een belangrijke bijdrage aan de participatie en arbeidstoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. De doelstelling van Westrom is om arbeidsdeelname en doorstroom naar (passend) werk te vergroten. Uitgangspunt hierbij is om de doelgroep zo regulier als mogelijk aan de slag te krijgen. Dit doen zij door het bieden van begeleiden en verschillende vormen van ondersteuning gericht op participatie, arbeidsontwikkeling en toeleiding naar werk. Daarnaast levert Westrom een bijdrage aan het invullen van personeelsvraag van bedrijven en de werkgeversdienstverlening vanuit het werkgeversservicepunt.
Risicobeheer	Voor Wsw is geen nieuwe instroom meer mogelijk. Echter mensen met een Wsw-dienstverband houden dit dienstverband in principe tot hun pensionering. Westrom is als werkgever verantwoordelijk voor loonbetaling. Het subsidiebedrag dat het rijk voor de Wsw loonkosten verstrekt is niet toereikend voor de werkelijke loonkosten. De kosten voor begeleiding en overhead zullen in de toekomst naar verwachting afnemen als gevolg van een kleiner wordende doelgroep. In de praktijk is echter te zien dat de daling van het Wsw budget niet gelijk oploopt met de daling van de kosten voor de uitvoering Wsw. De rijkssubsidie voor mensen met een Wsw-indicatie is afgebouwd in de afgelopen jaren van € 24.400,- (in 2017) naar € 22.500,- (in 2020). Deze afbouw is zo groot dat het niet op te vangen is uit de bedrijfsvoering bij Westrom. Ook zijn de reserves ontoereikend om deze negatieve resultaten op te vangen. De tekorten die hiermee ontstaan, worden door de gemeenten gecompenseerd met een gemeentelijke bijdrage aan het Sw-bedrijf. In het afgelopen jaar heeft Westrom de situatie rondom de Corona-crisis opgenomen in hun risicobeheer. Op basis van de concept jaarrekening 2020 van Westrom blijkt dat de weerstandscapaciteit ca. € 3,2 mln. bedraagt. Het totaal van de gekwantificeerde risico's bedraagt € 1,1 mln. In de September-circulaire 2020 zijn coronamiddelen ter beschikking gesteld ter hoogte van c.a. 1,7 miljoen euro. In het bestuur is besloten om c.a. € 450.000,- hiervan te reserveren voor mogelijke Corona-tegenvallers in het boekjaar 2021. Aangezien het weerstandsvermogen voldoende is heeft het bestuur besloten om het restant van € 850.000,- in mindering te brengen op de gemeentelijke bijdrage. Voor Roermond betekent dit een verlaging van ongeveer € 425.000,-. Hierdoor komt de gemeentelijke bijdrage op een bedrag van € 2,3 miljoen.

Naam	Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord
Vestigingsplaats	Mönchengladbach
Betrokkenen	Van de Euregio Rijn-Maas-Noord maken 30 gemeenten en instellingen deel uit. In het Nederlandse deel van de Euregio zijn dat, de tot de regio Midden-Limburg behorende gemeenten; Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond en Nederweert en, de tot de regio Noord-Limburg behorende gemeenten; Beesel Bergen, Gennep, Peel en Maas, Horst aan de Maas, Venlo en Venray, en de Kamer van Koophandel Limburg. Aan Duitse zijde gaat het om de steden Düsseldorf, Mönchengladbach en Krefeld, het zuidelijk deel van de Kreis Kleve, de grensgemeenten Brüggen, Niederkrüchten, Straelen, Geldern, Wegberg, Nettetal, Selfkant en Wassenberg, de Kreis Viersen, de Rhein-Kreis Neuss, de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein Krefeld-Mönchengladbach-Neuss en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer in Duisburg.
Doel	De Euregio Rijn-Maas-Noord zet zich sinds 1978 in om de Europese integratie tastbaar te maken voor de burgers in dit gebied. De Euregio Rijn-Maas-Noord is een doelcorporatie ten behoeve van het stimuleren, ondersteunen en coördineren van de regionale grensoverschrijdende samenwerking tussen bovenstaande leden. Dit gebeurt in het bijzonder op de volgende gebieden: economische ontwikkeling, opleiding en onderwijs, menselijk potentieel, verkeer en vervoer, technologie en innovatie, ruimtelijke ordening, cultuur en sport, toerisme en recreatie, milieubescherming en afvalverwerking, natuurbehoud, rampenbestrijding, communicatie, openbare orde en veiligheid. De Euregio beheert tevens de verdeling van de subsidie-middelen Interreg vierde planperiode.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is zowel in het algemeen bestuur als in diverse commissies vertegenwoordigd via leden van het college.
Financieel belang	De bijdrage per zetel bedraagt € 3.440,-. De gemeente Roermond heeft vier zetels dus bedraagt de bijdrage voor 2020 € 13.760,-.
Eigen vermogen	1 januari 2019 € 372.797,- 31 december 2019 € 380.910,-
Vreemd vermogen	1 januari 2019 € 445.017,- 31 december 2019 € 570.090,-
Ontwikkelingen	De Euregiovisie ‘Euregio maakt het verschil’ voor de planperiode 2014-2020 staat in het teken van hoe de kansen op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking in het licht van de veranderende economische en maatschappelijke uitdagingen zo goed mogelijk kunnen worden benut. Dit met als doel de grensbarrière voor leven, werken, ondernemen en studeren in de euregio te verlagen. In 220 volgt een geactualiseerde Euregiovisie.
Programma begroting	Programma 10. Moderne gemeente..
Bijdrage aan het programma	Het lidmaatschap van de Euregio levert een bijdrage aan het stimuleren van de grensoverschrijdende samenwerking op onder meer het gebied van rampenbestrijding, economie, arbeidsmarkt, onderwijs, verkeer en vervoer. De vertegenwoordigers van overheden en Kamers van Koophandel besluiten in de Euregio over gezamenlijke Duits-Nederlandse projecten en stimuleren de uitvoering ervan. Het is belangrijk dat de gemeente Roermond bestuurlijk vertegenwoordigd is in het bestuur van de Euregio. Niet alleen omdat wij grensgemeente en buren zijn maar ook omdat samenwerking niet ophoudt bij de grens. Ook samenwerking buiten de landsgrenzen kan voordelen opleveren voor onze gemeente, onze inwoners en ondernemers.
Risicobeheer	De samenwerking vraagt om een actieve toenadering tot de andere (grens)gemeenten en daarmee een investering in tijd en in capaciteit. De spreek- en vaktaal (Duits/Nederlands) is soms een barrière.

Naam	Grenspark Maas-Swalm-Nette
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De gemeente Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Venlo en het Duitse Naturpark Schwalm-Nette.
Doel	Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette is in 2002 opgericht met als doel de grensoverschrijdende samenwerking te verbeteren. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een regionale grensoverschrijdende identiteit, die gebaseerd is op de verscheidenheid van de natuur- en cultuurlandschappen binnen het Grenspark en het karakter van de mensen die er leven.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur vertegenwoordigd via een lid van het college.
Financieel belang	De Roermondse bijdrage voor 2020 is € 4.338,- .
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 47.975,- 31 december 2020 € -3.000,-
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 211.423,- 31 december 2020 € 122.000,-
Ontwikkelingen	Het project bos- en natuurbrand-preventie wordt 31 januari 2021 afgerond. In samenwerking met o.a. routebureau Midden-Limburg wordt de mogelijkheid onderzocht naar de haalbaarheid van een grensoverschrijdende aansluiting van ruiterroutes. Ook wordt mede n.a.v. de Meinwegbrand in april 2020 een vervolgproject INTERREG VI-A project natuur- en bosbrandbeheersing voorbereid.
Programma begroting	Programma 6. Toekomstbestendige stad (Dynamische stad).
Bijdrage aan het programma	Het openbaar lichaam heeft de taak de grensoverschrijdende samenwerking van de deelnemers aan het openbaar lichaam te bevorderen, te ondersteunen en te coördineren op het gebied van: • behoud en ontwikkeling van bos, natuur en landschap; • benutten en ontwikkeling van de mogelijkheden van recreatief medegebruik van bos, natuur en landschap; • educatie en voorlichting over bos, natuur en landschap, inclusief de cultuurhistorie. Het openbaar lichaam voert binnen deze taak projecten uit en regelt/beheert daarvoor de financiële middelen (waaronder Europese en nationale subsidies) en de PR. Daarnaast adviseert het openbaar lichaam (deelnemende) overheden en instellingen bij grensoverschrijdende activiteiten en problemen.
Risicobeheer	Kenmerkend voor de organisatie structuur van het Grenspark Maas-Swalm-Nette is de beperkte reguliere bijdrage van de deelnemers. Per project worden deelnemers geselecteerd en de kosten per deelnemer middels een verdeelsleutel bepaald. Centraal hierbij staat de cofinanciering vanuit Nationale- en Europese subsidies. Door deze werkwijze is het financiële risico gering.

Naam	ICT Noord en Midden Limburg (ICT NML)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Venlo, Weert, Nederweert en Roermond; ieder voor zover bevoegd.
Doel	Het door middel van samenwerking efficiënter en effectiever kunnen inrichten en beheren van de steeds complexer wordende ICT.
Bestuurlijk belang	De gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten vormen het directieberaad van deze samenwerking en leggen verantwoording af aan de portefeuillehouders ICT van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	De gemeente Roermond betaalt een jaarlijkse bijdrage aan het samenwerkingsverband ICT NML. Voor het jaar 2020 is een bijdrage betaald van € 2.065.872,-. Deze bestaat voor € 1.633.000,- uit een bijdrage voor centrale lasten en voor € 432.872,- uit gemeente specifieke lasten.
Afwijking financieel belang	Voor de gemeente Roermond zijn € 104.974,- meer lasten gemaakt dan geraamd. De oorzaak zit het in met name de hogere kosten voor Microsoftlicenties. Ook zijn de hogere kosten veroorzaakt vanwege de overgang naar GT-Vast. Dit is een onderdeel van de VNG Realisatie op het gebied van vaste communicatie. Na de overstap zullen er ook nog deels kosten wegvallen bij de gemeente zelf.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 149.979,- 31 december 2020 € 263.698,-
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 653.070,- 31 december 2020 € 714.445,-
Ontwikkelingen	ICT NML is een organisatie in ontwikkeling. Een organisatie die zich wil profileren als een gerenommeerde ICT dienstverlener, die zowel de lokale overheid als hun ketenpartners maximaal ontzorgt. ICT NML helpt haar klanten te excelleren door snel, goed en slim gebruik te maken van technologische mogelijkheden wat uiteindelijk tot synergie-effecten moeten leiden. De eigen juridische entiteit (zwaardere regeling) heeft in 2018 vorm gekregen. In de december 2018 zijn de medewerkers van de deelnemende gemeenten overgestapt naar deze nieuwe organisatie. Het programma ICT NML 2.0 dat voor de technische en organisatorische doorontwikkeling met als doel een continue verbetering van de ICT dienstverlening gaat zorgen is in 2020 afgerond. Er is een professionaliseringslag gemaakt van het opdrachtgever en opdrachtnemerschap. In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen voor de toetreding van de gemeente Asten en Someren. In 2021 zal deze toetreding, mits positief wordt besloten in de gemeenteraden, vorm gaan krijgen. De producten en diensten die uit het programma ICT NML 2.0 zijn opgeleverd worden verder ontwikkeld om zo de dienstverlening te verbeteren. (ICT NML 3.0) Ook zal er aandacht zijn voor de steeds zwaardere eisen op het gebied van informatiebeveiliging.
Programma begroting	Paragraaf 5. Bedrijfsvoering. Financieel opgenomen in Overzicht 1. Kosten van overhead.
Bijdrage aan het programma	Het kwalitatief uitvoering geven aan de ICT dienstverlening ter ondersteuning van het primaire proces, de veranderende rol van de gemeente en de eisen die de burger aan de dienstverlening stelt.
Risicobeheer	Het op afstand plaatsen van de ICT dienstverlening vraagt om kwantitatieve en kwalitatieve eisen aan deze dienstverlening. ICT NML heeft nog nauwelijks weerstandsvermogen opgebouwd. Het risico hiervan ligt dan ook volledig bij de deelnemende gemeente. De totale risico waarde bij ICT NML is nog niet te kwalificeren en zal in de verdere ontwikkeling van het risicomanagement meegenomen worden. Verder worden er risico's gemeld op uitval van centrale ICT systemen, informatieveiligheid en inkoop- en aanbesteding. Dit zijn derhalve ook risico's voor de gemeente Roermond die op dit moment in financiële zin niet exact zijn in te schatten.

Naam	Subsidiëring Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg)
Vestigingsplaats	Het centraal bureau van de Stichting ADV Limburg is gevestigd in Maastricht.
Betrokkenen	Alle Limburgse gemeenten (.met uitzondering van Horst aan de Maas, Gennep, Venray en Mook en Middelaar).
Doel	Regeling voor de bekostiging van een antidiscriminatievoorziening voor de inwoners van de deelnemende gemeenten in Limburg, met als taak klachtmelding en klachtbehandeling, registratie, monitoring en (beleids-)advisering en voorlichting en preventie. Hiermee voldoen we tegen lagere kosten aan de wettelijke verplichting een antidiscriminatievoorziening in stand te houden.
Bestuurlijk belang	De gemeenten Roermond (namens de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten) en Maastricht (namens de Zuid-Limburgse gemeenten) treden met betrekking tot de inhoud van deze regeling op als centrumgemeenten naar de ADV Limburg en de aangesloten gemeenten.
Financieel belang	De gemeente Roermond stelt jaarlijks namens de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten een subsidiecontract en een subsidiebeschikking vast. De gemeente Roermond maakt de bijdragen van deze gemeenten, vermeerderd met de bijdrage van Roermond en verminderd met het bedrag voor uitvoering van de centrumfunctie (€ 12.500), over aan Stichting ADV-Limburg. De totale gezamenlijke bijdrage voor 2020 bedraagt € 163.000,- en wordt jaarlijks geïndexeerd. De bijdrage van Roermond bedraagt circa € 25.000,-.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € n.v.t. 31 december 2020 € n.v.t.
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € n.v.t. 31 december 2020 € n.v.t.
Ontwikkelingen	Ingezet wordt op het vergroten van de zichtbaarheid en de naamsbekendheid en het verhogen van de meldingsbereidheid.
Programma begroting	Programma 9. Veilige stad.
Bijdrage aan het programma	Het programma veiligheid streeft naar het verder terugdringen van overlast en criminaliteit. Veiligheid is immers de constante randvoorwaarde voor het waarborgen van ons welzijn en onze welvaart. ADV-Limburg draagt vanuit haar taken bij aan deze randvoorwaarde en aan het verkrijgen van een integraal beeld van de problematieken in Roermond. Op basis hiervan kunnen onze capaciteit en middelen efficiënt en effectief worden ingezet.
Risicobeheer	De inzet van ADV-Limburg wordt jaarlijks geëvalueerd door middel van de jaarlijkse monitor, het jaarplan, de begroting en een halfjaarlijkse rapportage. Op grond van artikel 20 Algemene Subsidieverordening 2008 (Asv 2008) dient na afloop van het subsidiejaar vóór 1 mei een inhoudelijk en financieel jaarverslag ingediend te zijn.

Vennootschappen en coöperaties

Naam	BNG (N.V. Bank Nederlandse (Gemeenten)
Vestigingsplaats	Den Haag (statutair)
Betrokkenen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De missie van BNG Bank is vertaald in de volgende strategische doelstellingen: • het behoud van substantiële marktaandelen in het Nederlandse publieke en semipublieke domein; • het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De burgemeester neemt als vertegenwoordiger van de rechtspersoon gemeente Roermond deel in de algemene vergadering van aandeel-houders en is als zodanig stemgerechtigd.
Financieel belang	De BNG bank is een structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Roermond bezit 34.749 aandelen van € 2,50 nominaal per stuk. In de begroting is het geraamde dividend van € 87.000 opgenomen. In 2020 heeft de BNG op advies van de ECB over 2019 geen dividend uitbetaald. In maart 2021 zal een eerste deel (€ 0,43 per aandeel) van het vastgestelde dividend worden uitgekeerd. Het resultaat na belastingen 2020 bedraagt € 221 miljoen (2019: € 163 miljoen)
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 4.887 miljoen 31 december 2020 € 5.097 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 144.802 miljoen 31 december 2020 € 155.262 miljoen
Ontwikkelingen	De BNG blikt met tevredenheid terug op het jaar 2020 ondanks dat zij geconfronteerd werd met de COVID-19-pandemie en de invloed hiervan op haar klanten, medewerkers en de maatschappij als geheel. De omvang van nieuw verstrekte langlopende kredieten bedroeg in 2020 € 11,7 miljard. De naar risico gewogen solvabiliteitsratio's van de bank bleven op een hoog niveau. Alhoewel de pandemie invloed heeft op de kredietwaardigheid van haar klanten, heeft dit in 2020 niet geleid tot extra individuele kredietvoorzieningen. De verwachting is dat klanten ook in 2021 de gevolgen van de COVID-19-pandemie ervaren, hierdoor verwacht BNG voor € 11,5 miljard aan nieuwe langlopende leningen te verstrekken.
Programma begroting	Paragraaf 5. Bedrijfsvoering. Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Risicobeheer	Risicomanagement is voor deze organisatie permanent een agendapunt.

Naam	WML (N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	De provincie Limburg alsmede de Limburgse gemeenten.
Doel	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids-)instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouders zijn de provincie Limburg en in Limburg gelegen gemeenten. De gemeente Roermond is niet vertegenwoordigd in de raad van commissarissen, die 5 leden telt.
Financieel belang	De gemeente Roermond heeft een aandelenbelang van 4,0% in WML. Dit bestaat uit 20 aandelen van € 4.538,- nominaal per stuk (totaal € 90.760,-). In totaal zijn 500 aandelen geplaatst en volgestort. De jaarrekening 2020 is nog niet beschikbaar en in 2020 is door WML geen dividend uitgekeerd over 2019.
Eigen vermogen	1 januari 2019 € 209,4 miljoen 31 december 2019 € 215,3 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2019 € 385,0 miljoen 31 december 2019 € 395,3 miljoen
Ontwikkelingen	Het streven van WML is en blijft om voor de komende planjaren én daarna een acceptabele en consistente tariefstructuur te bewerkstelligen, gebaseerd op een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten. De aanvoer van drinkwater dient beschikbaar te blijven ook bij de stijgende watervraag en langer durende zomerdroogte. De Nederlandse drinkwatersector staat voor een aantal grote uitdagingen die forse investeringen gaan vergen. WML is in 2020 echter geconfronteerd met een optelsom van meerdere veranderingen in de financieringsmarkt die het speelveld en de spelregels sterk hebben veranderd, waaronder het besluit van de BNG Bank om, als gevolg van een interne beleidswijziging, onverwachts en abrupt te stoppen met langlopende financieringen in de Nederlandse Drinkwatersector. De BNG Bank is voor WML één van de belangrijkste financiers. Tegelijkertijd is WML geconfronteerd met enerzijds strenger geworden voorwaarden in de financieringsmarkt en anderzijds ratio's die niet eerder voor WML aan de orde waren. Zo is de leverage ratio een nieuwe voor WML en tevens primaire ratio geworden in de beoordeling van de financierbaarheid van WML door banken en financiers. Bij een onveranderd financieel beleid ontwikkelt deze ratio zich naar een voor de banken en financiers onacceptabel hoog niveau, waardoor geen leningen meer verstrekt worden. Hierdoor zou WML op korte termijn in financieringsproblemen komen. Om de financierbaarheid op de zeer korte termijn én lange termijn veilig te stellen, zag WML zich genoodzaakt om haar financiële ratio's tijdig en voldoende te verbeteren, waaronder de leverage ratio. Inmiddels heeft een herijking van het financieel beleid van WML plaatsgevonden en is de financierbaarheid veiliggesteld. Dit had wel tot gevolg dat de drinkwatertarieven (vast en variabel) met ingang van 2021 eenmalig met ruim 10% zijn gestegen.
Programma begroting	Programma 1. Zorgzame gemeente (Roermond van iedereen). Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	De drinkwatervoorziening in Limburg moet ook in de toekomst betrouwbaar, gezond en van een hoge kwaliteit blijven. Bescherming bij de bron is daarvoor noodzakelijk.
Risicobeheer	Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat WML opereert in een gereguleerde drinkwatermarkt, onder toezicht van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). WML kent een aantal financiële risico's die voortvloeien uit haar normale bedrijfsuitoefening. Het beleid van WML is erop gericht de negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden uit de financiële risico's te mitigeren. Risicomanagement is onderdeel van de reguliere P&C cyclus. Tweemaal per jaar wordt gerapporteerd over risico's en het bestaan en de werking van beheersmaatregelen.

Naam	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	Aandeelhoudende gemeenten: Echt-Susteren (725 aandelen), Leudal (799 aandelen), Maasgouw (533 aandelen), Roerdalen (463 aandelen), Roermond (1.180 aandelen).
Doel	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML) draagt bij aan de economische ontwikkeling van Midden-Limburg en streeft daarbij naar een verbetering van de leefbaarheid. De toegevoegde waarde van OML zit in het creëeren van een goed huisvestigingsklimaat voor bedrijven en hun omgeving.
Bestuurlijk belang	OML is een besloten vennootschap. De gemeente is op basis van het aandelenbezit vertegenwoordigd via de algemene vergadering van aandeelhouders. De raad van Commissarissen bestaat uit een drietal door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemde leden.
Financieel belang	Het aandeel van de gemeente Roermond in het geplaatste en gestorte kapitaal bedraagt 31,9%, dit is nominaal € 535.461,- (1.180 aandelen). De aandeelhouders van OML hebben zich voor in totaal € 2 miljoen garant gesteld voor de nieuwe herfinancieringsovereenkomst met de BNG. Voor Roermond bedraagt de garantstelling hiervoor 31,9% (gebaseerd op het percentage aandelenbezit). De borgtocht bij de BNG bedraagt per 31-12-2018 voor de gemeente Roermond in totaal € 637.838.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 16,9 miljoen 31 december 2020 € 17,2 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 12,0 miljoen 31 december 2020 € 12,6 miljoen
Ontwikkelingen	In 2018 is het ondernemingsplan van OML voor de periode tot en met 2021 vastgesteld met daarin de vier kerntaken: acquisitie van bedrijven en sales van bedrijventerreinen, ontwikkeling en uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen, locatie- en gebiedsontwikkeling (waaronder herstructureringsprojecten en strategische aankopen) en advisering bij ruimtelijke economische vraagstukken. Jaarlijks wordt bekeken of het ondernemingsplan geactualiseerd moet worden, in december 2019 is dit voor het laatst gebeurd.
Programma begroting	Programma 6. Toekomstbestendige stad. Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	Voor de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerreinen vervult OML de één-loketfunctie en voert zij economische opdrachten uit in opdracht van de gemeente Roermond. De vestiging van nieuwe bedrijven creëert meer werkgelegenheid in de regio.
Risicobeheer	De exploitatie van OML wordt sterk beïnvloed door de ontwikkelingen in de commerciële vastgoedsector. De borgtocht van de aandeelhoudende gemeenten van €2mln aan de BNG loopt tot 31-12-2021. Naar verhouding aandelenbezit staat Roermond garant voor € 637.838,-.

Naam	Enexis Holding N.V.
Vestigingsplaats	‘s-Hertogenbosch
Betrokkenen	Enexis Holding N.V. is een niet beursgenoteerde N.V. Diverse provincies (onder andere Limburg) en praktisch alle Limburgse gemeenten, waaronder de gemeente Roermond, zijn aandeelhouder.
Doel	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,8 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • betrouwbare energievoorziening; • excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. De gemeente tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen.
Bestuurlijk belang	De burgemeester neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen in Enexis Holding N.V. Het resultaat na belastingen 2020 bedraagt € 108 miljoen (2019: € 210 miljoen). Het ontvangen netto dividend in 2020 over 2019 bedroeg € 160.855 en is verantwoord in het overzicht algemene dekkingsmiddelen.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 4.112 miljoen 31 december 2020 € 4.116 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 4.146 miljoen 31 december 2020 € 4.635 miljoen
Ontwikkelingen	Enexis heeft in april 2017 een nieuw strategisch plan ’de energie om te veranderen’ vastgesteld. Enexis heeft dit gedaan aan de hand van de vragen ’Hoe kan de energievoorziening in Nederland zich ontwikkelen richting 2030 en wat is de rol van Enexis hierin?’ Met behulp van vier toekomstscenario’s zijn de veranderingen in de energiewereld uitgewerkt. Enexis bewerkstelligt samenwerkingen om een bijdrage te realiseren aan de energie- en klimaatdoelstellingen ten aanzien van CO2 reductie, groene groei en energietransitie. Enexis pleit voor de ontwikkeling van een mix van zonne- en windenergie én duurzame gassen met duurzaam gebruik van de bestaande netwerken om de energietransitie te versnellen en betaalbaar te houden. Met het oog op de nieuwe reguleringsperiode (ACM) met ingang van 2022, bereidt de RvB een nieuw strategisch plan voor om alles op alles te zetten voor de energievoorziening van morgen. Veilig, betrouwbaar, betaalbaar én duurzaam. Deze strategie zal worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Vijf provinciale en 64 gemeentelijke aandeelhouders hebben in 2020 een converteerbare hybride aandeelhouderslening aan Enexis verstrekt. In totaal gaat het om € 500 miljoen. De aandeelhouders voorzien Enexis hiermee van een belangrijke financiële impuls die het mogelijk maakt tegen gunstige voorwaarden toegang te houden tot de kapitaalmarkt en ook nodig is voor het realiseren van de energietransitie. De gemeente Roermond heeft in 2020 geen lening verstrekt.
Programma begroting	Programma 5. Goede leefomgeving (Groene stad). Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.

Naam	Enexis Holding N.V.
Bijdrage aan het programma	De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving. Een belangrijke schakel in de uitvoering van het zijn de Regionale Energiestrategieën (RES'en). Dit instrument om met maatschappelijke betrokkenheid te komen tot regionale keuzen voor duurzame opwekking van elektriciteit (1), de warmtetransitie in de gebouwde omgeving (2) en de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur (3), raakt direct de taak van Enexis.
Risicobeheer	Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook). Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis. Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist, Enexis heeft op dit moment ruim 47% eigen vermogen. Gecombineerd met de converteerbare hybride aandeelhouderslening van € 500 miljoen, levert dit een laag risico op. Het aandelenbelang in Enexis kan voor de gemeente Roermond verwateren indien deze lening in de toekomst wordt omgezet in aandelenkapitaal. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. In 2020 is over 2019 € 105 miljoen dividend uitgekeerd. Het resultaat 2020 is echter bijna gehalveerd t.o.v. 2019. Het risico bestaat dat de overeengekomen streefwaarde van € 100 miljoen aan jaarlijkse dividend niet nagekomen kan worden.

Naam	Vordering op Enexis B.V.
Vestigingsplaats	‘s-Hertogenbosch
Betrokkenen	Diverse provincies (onder andere Limburg) en praktisch alle Limburgse gemeenten, waaronder de gemeente Roermond, zijn aandeelhouder.
Doel	Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen, is deze omgezet in een lening van Essent. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer was opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mochten bestaan tussen het productie- en leveringsbedrijf en het netwerkbedrijf. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren, is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. Op 30 september 2019 is de laatste (4e) tranche ter hoogte van € 350 mln. afgelost.
Bestuurlijk belang	De burgemeester neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen in Vordering op Enexis B.V.
Eigen vermogen	1 januari 2020 -/- € 8.819,- 31 december 2020 n.v.t.
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 9.083,- 31 december 2020 n.v.t.
Ontwikkelingen	De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft op 9 april 2020 besloten om de vennootschap te ontbinden. De vennootschap is vervolgens vereffend, opgeheven en uitgeschreven uit het Handelsregister.
Programma begroting	Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	N.v.t. het betreft een deelneming ter afwikkeling van de verkoop Essent.
Risicobeheer	De vennootschap is in 2020 opgeheven.

Naam	CBL Vennootschap B.V. (Cross Border Leases)
Vestigingsplaats	‘s-Hertogenbosch
Betrokkenen	Diverse provincies (onder andere Limburg) en praktisch alle Limburgse gemeenten, waaronder de gemeente Roermond, zijn aandeelhouder.
Doel	De functie van deze vennootschap was de verkopende aandeelhouders van energiebedrijf Essent te vertegenwoordigen als medebeheerder (naast RWE, Essent en Enexis) van het CBL Escrow Fonds en te fungeren als ’doorgeefluik’ voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds. Voor zover na beëindiging van alle CBL’s (Cross Border Leases) en de betaling uit het CBL Escrow Fonds van de daarmee corresponderende voortijdige beëindigingvergoedingen nog geld was overgebleven in het CBL Escrow Fonds, is het resterende bedrag in de verhouding 50%-50% verdeeld tussen RWE en verkopende aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De burgemeester neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen in CBL Vennootschap B.V.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 125.355,- 31 december 2020 n.v.t.
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 5.006,- 31 december 2020 n.v.t.
Ontwikkelingen	Het bestuur heeft afspraken met de andere partijen kunnen maken rondom de voortijdige beëindiging van de contractuele verplichtingen, zodat de vennootschap kon worden ontbonden. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft op 9 april 2020 besloten om de vennootschap te ontbinden. De vennootschap is vervolgens vereffend, opgeheven en uitgeschreven uit het Handelsregister. De gemeente Roermond heeft naar rato van haar aandelenbelang nog een liquidatieuitkering van € 228,45 ontvangen.
Programma begroting	Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	N.v.t. het betreft een deelneming ter afwikkeling van de verkoop Essent.
Risicobeheer	De vennootschap is in 2020 opgeheven.

Naam	Verkoop Vennootschap B.V.
Vestigingsplaats	‘s-Hertogenbosch
Betrokkenen	Diverse provincies (onder andere Limburg) en praktisch alle Limburgse gemeenten, waaronder de gemeente Roermond, zijn aandeelhouder.
Doel	In het kader van de verkoop in 2009 van Essent aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap B.V. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds werd aangehouden.
Bestuurlijk belang	De burgemeester neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen in Verkoop Vennootschap B.V.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 71.192,- 31 december 2020 n.v.t.
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 16.256,- 31 december 2020 n.v.t.
Ontwikkelingen	Het initieel vermogen in het General Escrow Fonds bedroeg bij de oprichting van het fonds in 2009 € 800 mln. en is volledig geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Het bestuur heeft afspraken met de andere partijen kunnen maken rondom de voortijdige beëindiging van de contractuele verplichtingen, zodat de vennootschap kon worden ontbonden. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft op 9 april 2020 besloten om de vennootschap te ontbinden. De vennootschap is vervolgens vereffend, opgeheven en uitgeschreven uit het Handelsregister. De gemeente Roermond heeft naar rato van haar aandelenbelang nog een liquidatieuitkering van € 151,04 ontvangen.
Programma begroting	Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	N.v.t. het betreft een deelneming ter afwikkeling van de verkoop Essent.
Risicobeheer	De vennootschap is in 2020 opgeheven.

Naam	CSV Amsterdam B.V.
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Betrokkenen	Diverse provincies (onder andere Limburg) en praktisch alle Limburgse gemeenten, waaronder de gemeente Roermond, zijn aandeelhouder.
Doel	Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult: • namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON); • namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ('Waterland'); • het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.
Bestuurlijk belang	De burgemeester neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen in CSV Amsterdam B.V. Het verwachte resultaat na belastingen 2020 bedraagt € 172.219,-.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 451.905,- 31 december 2020 € 392.593,- (voorlopig)
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 83.583,- 31 december 2020 € 27.162,- (voorlopig)
Ontwikkelingen	Nadat in juni 2016 een compromis werd bereikt tussen CSV Amsterdam BV, Recycleco B.V. en Attero Holding B.V. over betwiste (fiscale) claims alsmede over een belastingteruggave is in april 2020 een tweede en finale compromis bereikt tussen voor de beëindiging van alle resterende geschillen met betrekking tot betwiste (fiscale) claims, alsmede over een belastingteruggave. Het positief jaarresultaat 2020 van naar verwachting € 172.219,- wordt mede veroorzaakt door het ontvangen rentevoordeel op de Escrow-rekening ter waarde van € 363.000,-. Het vermogen op de Escrow-rekening inclusief rente van € 8.164.133,- is in mei 2020 onder inhouding van € 150.000,- voor aanvulling van het werkkapitaal uitgekeerd aan de aandeelhouders. De gemeente Roermond heeft naar rato van haar aandelenbelang een uitkering van € 14.726,64 ontvangen. Begin maart 2021 is er berichtgeving in de media ontstaan over geconstateerde fraude door de voormalig bestuursvoorzitter van advocatenkantoor Pels Rijcken bij – onder andere – de afwikkeling van de verkoop van Attero. CSV Amsterdam BV is op 3 maart 2021 geïnformeerd dat uit controles van derde partijen deze zaak onderzoeken, zou zijn gebleken dat CSV Amsterdam BV een mogelijk rente nadeel van ongeveer € 55.000,- zou hebben gehad als gevolg van de tijdelijke verduistering van de gelden van deze Escrow Account. De vennootschap zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhoudersommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Na afwikkeling van deze zaak kan de vennootschap worden opgeheven.
Programma begroting	Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	N.v.t. (het betreft een deelneming ter afwikkeling van de verkoop Essent en Attero).
Risicobeheer	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal (totaal bedrag € 20.000,-), art 2:81 BW en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.

Naam	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Betrokkenen	Diverse provincies (onder andere Limburg) en praktisch alle Limburgse gemeenten, waaronder de gemeente Roermond, zijn aandeelhouder.
Doel	Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Produktiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE. PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V. RWE kon tot 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.) en heeft met betrekking tot de verkoop van het 50% belang EPZ geen claim ingediend, waarna het General Escrow Fonds in juli 2016 is geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De burgemeester neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,09% van de aandelen in Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. Het verwachte resultaat na belasting 2020 bedraagt -/- € 20.148.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 1,6 miljoen 31 december 2020 € 1,6 miljoen (voorlopig)
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 455.015 31 december 2020 € 19.533 (voorlopig)
Ontwikkelingen	Binnen PBE is nog een bedrag van € 1,6 mln. (merendeel aandelenkapitaal) achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen. Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd. De vennootschap kan vervolgens worden ontbonden, zodat de resterende middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.
Programma begroting	Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	N.v.t. het betreft een deelneming ter afwikkeling van de verkoop Essent.
Risicobeheer	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal bedrag € 1.5 mln.), art 2.:81 BW en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

Naam	Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht-Aachen Airport.
Betrokkenen	De gemeenten in de provincie Limburg.
Doel	Bodemzorg Limburg streeft ernaar om de gesloten stortplaatsen een nuttige en verantwoorde bestemming te geven.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is aandeelhouder van Bodemzorg Limburg. De wethouder van ruimte, infrastructuur, milieu en natuur neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 1.260 aandelen à € 0,45 nominaal. Dit is circa 2,2% van het geplaatste aandelenkapitaal.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 5,5 miljoen 31 december 2020 € 5,6 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 2,2 miljoen 31 december 2020 € 5,9 miljoen
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg initieert gesprekken met gemeenten, waaronder Roermond, voor de overname van gesloten stortplaatsen. Daarnaast is Bodemzorg Limburg B.V. voornemens zonneparken te exploiteren op enkele gesloten stortplaatsen.
Programma begroting	Programma 5. Goede leefomgeving (Groene stad)
Bijdrage aan het programma	Bodemzorg Limburg is namens de Limburgse gemeenten verantwoordelijk voor het duurzaam beheer van een aantal voormalige regionale stortplaatsen. Deze stortplaatsen moeten eeuwigdurend beheerd en gecontroleerd worden zodat er geen nadelige effecten voor mens en milieu ontstaan. Beheer wordt in samenspraak gedaan met gemeenten en voor zover mogelijk met lokale partijen/initiatieven.
Risicobeheer	Gesloten stortplaatsen vormen een potentieel risico voor bodemverontreiniging. Naast een milieuhygiënisch risico leidt een nieuwe bodemverontreiniging ook tot een financieel risico. Dit risico wordt beheerst door milieuhygiënische maatregelen te nemen zoals boven- en onder-afdichtingen bij de meest milieugevaarlijke stortplaatsen. Daarnaast vindt monitoring van het grondwater en beheer plaats. Mochten zich substantiële financiële kostenposten voordoen, zoals het tegengaan van een onverwachte verspreiding van verontreiniging, reparatie van de bovenafdichting of herstel van niet functionerende voorzieningen, dan is hiervoor in de totale nazorgvoorziening van Bodemzorg Limburg een risicobedrag gereserveerd. Het vermogen van Bodemzorg Limburg om de stortplaatsen te beheren, is in het verleden opgebouwd door de inzameling van afval in opdracht van alle Limburgse gemeenten. Alle directe en indirecte kosten moeten in principe betaald worden uit het rendement van het opgebouwde vermogen, aangevuld met eventuele inkomsten van de stortlocaties (pacht/huur/ energiewinning). Het vermogen is voor een deel belegd in aandelen conform de Wet FIDO (Financiële investeringen door decentrale overheden). Het risico bestaat dat de jaarlijkse opbrengsten lager zijn dan de jaarlijkse lasten. In de afgelopen jaren is dit veroorzaakt door de krediet-crisis en de lage rentestand. Ongeveer 9 jaar geleden is besloten dat elke gemeente, voor een periode van 10 jaar, een jaarlijkse extra bijdrage van 25 eurocent per inwoner stort. De financiële controle wordt door de accountant uitgevoerd en de uitkomsten worden gerapporteerd aan de raad van commissarissen. Vervolgens wordt jaarlijks een rapport opgesteld en voorgelegd aan de aandeelhouderscommissie, waarna ook de afzonderlijke gemeenten op de financiële ontwikkelingen toezien. In 2019/2020 heeft door Bodemzorg Limburg een inventarisatie plaatsgevonden onder de Limburgse gemeenten om gesloten stortplaatsen eventueel nog aan Bodemzorg Limburg over te dragen. Na de inventarisatie zullen de financiële consequenties hiervan in beeld worden gebracht en worden deze voorgelegd in de Algemene Aandeelhoudersvergadering 2021. Wanneer overdracht van circa 20 extra locaties akkoord is vanuit de aandeelhoudersvergadering dan zal ook het college van B&W van Roermond een besluit nemen over de mogelijke overdracht van het beheer en eigendom van de stortplaatsen Spik-Asenray aan Bodemzorg. Inmiddels exploiteert Bodemzorg Limburg enkele zonneparken op gesloten stortplaatsen.

Naam	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	Alle Limburgse gemeenten m.u.v. Mook en Middelaar.
Doel	Het behartigen van de belangen van de Limburgse gemeenten (met uitzondering van Mook en Middelaar) bij het verwerken van het huishoudelijk afval en gft. ASL vormt de schakel in de Limburgse keten van afval tot grondstof.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in de algemene ledenvergadering van de vereniging vertegenwoordigd door een lid van het college. De vereniging heeft een acht leden tellend Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur bestaat uit 3 leden.
Financieel belang	In programma 5 van deze begroting is de financiële bijdrage van de gemeente Roermond opgenomen. De contributie 2020 wordt begroot op € 5.800,- (gebaseerd op een bedrag van € 0,10 per inwoner). De gemeente Maastricht treedt op als centrumgemeente.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 103.314,- 31 december 2020 € 120.560,- (onder voorbehoud definitieve jaarrekening ASL)
Vreemd vermogen	1 januari 2020 Niet bekend 31 december 2020 Niet bekend
Ontwikkelingen	Gemeenten ondersteunen op de weg naar een circulaire economie, waarbij het niveau van afvalscheiding wordt verhoogd en de hoeveelheid restafval wordt teruggedrongen. Intussen is een rijksbreed programma 'Nederland circulair in 2050' opgesteld.
Programma begroting	Programma 5. Goede leefomgeving (Groene stad).
Bijdrage aan het programma	Door het beperken van de hoeveelheid afval en zo veel mogelijk afval voor verwerking te scheiden, wordt een betere leefomgeving bewerkstelligd.
Risicobeheer	Het financiële risico is beperkt tot de jaarlijkse contributie aan de vereniging.

Naam	Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging
Vestigingsplaats	Echt-Susteren
Betrokkenen	Entiteiten die zich kwalificeren als aanbestedende dienst conform het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten (Bao), dan wel conform het Besluit aanbestedingen speciale sectoren (BASS), dan wel de regeling/wetgeving die daarvoor in de plaats komt.
Doel	Het verkrijgen van gunstige prijzen en leveringsvoorwaarden en het verlenen van (advies)diensten aan haar leden. Ondersteuning en uitvoering van complex aanbesteding zoals Energie voor alle NML gemeenten. Het onderhouden van een gezamenlijk klachtenmeldpunt. (Wettelijk vereist binnen kaders van AW 2012 per 2021) Voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in de algemene ledenvergadering van de coöperatie vertegenwoordigd door een lid van het college.
Financieel belang	Roermond heeft in 2017 een toetredingsbijdrage lidmaatschap Inkoop-centrum Zuid ter hoogte van € 9.500,- voldaan aan de coöperatieve vereniging van aanbestedende diensten u.a. De jaarlijkse contributie bedraagt € 7.500,-. Tijdens de Ledenvergadering in november 2020 is bij de vaststelling van de jaarrekening 2019 besloten om een uitkering te doen over het resultaat 2019 ter hoogte van € 163.962,-. Roermond heeft een uitkering ontvangen ter hoogte van € 1.934,-.
Eigen vermogen	1 januari 2019 € 321.205,- 31 december 2019 € 349.692,-
Vreemd vermogen	1 januari 2019 € 88.994,- 31 december 2019 € 71.560,-
Ontwikkelingen	Effectief en efficiënt inkopen is voor elke organisatie van belang. Publieke instellingen hebben zich daarbij ook nog te houden aan specifieke wet- en regelgeving. Dat maakt het inkopen en aanbesteden er niet eenvoudiger op, zeker nu duurzaamheid, social return en de positie van het regionale MKB eveneens om aandacht vragen. Inkoopcentrum Zuid zorgt voor nieuwe, innovatieve en creatieve oplossingen voor inkoopvraagstukken, waarmee samen beter en slimmer kan worden ingekocht.
Programma begroting	Paragraaf 5. Bedrijfsvoering. Financieel opgenomen in Overzicht 2. Kosten van overhead.
Bijdrage aan het programma	Ontwikkeling en ondersteuning aan de bedrijfsvoering van Roermond door onder andere inkooptrainingen, kennisnetwerk, inkoopbegeleiding en uitvoering van het klachtenmeldpunt (in het kader van de wet- en regel-geving).
Risicobeheer	Het risico is beperkt tot de betaalde toetredingsbijdrage ter hoogte van € 9.500,- en de jaarlijkse contributie aan de coöperatie.

Naam	Coöperatieve vereniging Dimpact
Vestigingsplaats	Enschede
Betrokkenen	Alle deelnemende gemeenten die lid zijn van de coöperatieve vereniging
Doel	Dimpact is een samenwerkingsverband met de doelstelling om betere dienstverlening en efficiëntere bedrijfsvoering te realiseren voor haar deelnemende gemeenten. Landelijke programma's zoals, Zaakgericht werken en de Basisgemeente, Digitale Agenda 2020, Common Ground staan daarbij centraal. Dimpact organiseert vraagbundeling, verwerft ICT-oplossingen en fungeert als kenniscentrum, innovatieproeftuin, aanbestedende partij en belangenbehartiger voor de deelnemende gemeenten, met name gericht op de gemeentelijke informatievoorziening.
Bestuurlijk belang	Dimpact is georganiseerd als Coöperatieve vereniging en bestaat voor en door haar (ruim 35) leden. De governance structuur borgt ambassadeurschap, inspraak en invloed van alle deelnemende gemeenten in de vereniging. In de governance structuur vormt de Algemene Leden Vergadering (ALV) het hoogste orgaan van de coöperatieve vereniging. Deze bestaat uit de portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
Financieel belang	De jaarlijkse lidmaatschapskosten bedragen € 6.000,- per jaar. Daarnaast worden licentie- en hostingkosten betaald voor de afgenomen informatiesystemen en bijbehorende diensten. Naar verwachting bedraagt de totale bijdrage aan Dimpact over 2021 € 422.000,-.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 1,8 miljoen 31 december 2020 € 1.8 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 2,2 miljoen 31 december 2020 € 2,2 miljoen
Ontwikkelingen	Coöperatieve vereniging Dimpact beperkt zich niet langer tot het coördineren van de aanschaf en het implementeren van een gezamenlijk zaaksysteem, maar gaat ook een rol spelen op andere gemeentelijke ICT-domeinen. Deze verbreding vormt onderdeel van de nieuwe strategische koers van het samenwerkingsverband. Richting juni 2023 (einde huidige contracten met leveranciers Atos en Pink) zal een gezamenlijk aanbesteding- en migratietraject worden doorlopen.
Programma begroting	Paragraaf 5. Bedrijfsvoering. Financieel opgenomen in Overzicht 2. Kosten van overhead.
Bijdrage aan het programma	Dimpact ondersteunt gemeenten om de dienstverlening naar burgers en bedrijven te verbeteren. De informatiesystemen die worden afgenomen via het samenwerkingsverband, faciliteren de gemeenten en haar klanten in het doen van zaken met elkaar. Voorbeelden zijn het digitaal loket, producten- en dienstencatalogus, voortgangsinformatie van lopende zaken en een klantcontact systeem.
Risicobeheer	Middels de ALV kan de gemeente Roermond invloed uitoefenen op de strategie van het samenwerkingsverband. Het financieel risico wordt gedragen door alle participerende gemeenten.

Stichtingen en verenigingen

Naam	Stichting Keyport 2020
Vestigingsplaats	Weert
Betrokkenen	Keyport 2020 is de samenwerking tussen bedrijven, overheden en onderwijsinstellingen (triple helix). Deelnemende overheden zijn: Weert, Nederweert, Cranendonck, Leudal, Roerdalen, Roermond en Maasgouw. Echt-Susteren participeert niet meer.
Doel	Keyport 2020 versterkt de economische groei, bevordert de werkgelegenheid en verbetert het vestigingsklimaat voor ondernemers.
Bestuurlijk belang	Roermond heeft zitting in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van Keyport 2020.
Financieel belang	De bijdrage aan Stichting Keyport 2020 bedraagt jaarlijks € 2,47 per inwoner voor de periode 2021-2022 per deelnemende gemeente.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 85.000,- 31 december 2020 € 69.000,-
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 0,- 31 december 2020 € 0,-
Ontwikkelingen	Het Routeplan Keyport Next Level voor de jaren 2021-2024 is in december 2020 door het Algemeen Bestuur van Keyport vastgesteld.
Programma begroting	Programma 6. Toekomstbestendige stad (Dynamische stad).
Bijdrage aan het programma	Het programma economie zet in op duurzame versterking van de economische structuur en het economisch functioneren van de stad. Onderdeel daarvan is het investeren in een vestigings- en ondernemersklimaat dat concurrerend is ten opzichte van andere (economische) steden en regio's. Keyport doet dit door het aanjagen van innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarkt. Hierdoor worden ondernemers en organisaties in staat gesteld om optimaal te ondernemen en wordt ook werkgelegenheid geboden aan de inwoners van Roermond, wat zorgt voor welvaart en (maatschappelijke) participatie.
Risicobeheer	De continuïteit van Keyport2020 is afhankelijk van de jaarlijkse bijdragen van de participerende gemeenten. Stichting Keyport 2020 verleent subsidies aan projecten waarbij de grootste investeringen door derden worden gedaan. Er wordt door Keyport 2020 niet risicodragend geïnvesteerd.

Naam	Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	Samen met vertegenwoordigers van de provincie en de sectoren Landbouw, Beheer, Recreatie en Toerisme en Bosbouw participeren de gemeenten Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond in de stichting Ons WCL.
Doel	De stichting heeft ten doel: • het adviseren, ondersteunen en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan de indieners van deze te subsidiëren projecten; • het zelfstandig uitvoeren van projecten alsmede het afmaken van lopende WCL-projecten; • het in stand houden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in het algemeen en het dagelijks bestuur vertegenwoordigd via een lid van het college.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage van € 39.500,-.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 439.575,- 31 december 2020 € 433.186,-
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 46.653,- 31 december 2020 € 32.399,-
Ontwikkelingen	Ons WCL continueert haar werkzaamheden voor de deelnemende gemeenten. Tevens fungeert Ons WCL als subsidieaanvrager voor het Nationaal Pak De Meinweg nieuwe Stijl.
Programma begroting	Programma 5. Goede leefomgeving (Groene stad).
Bijdrage aan het programma	Ons WCL ondersteunt de regiogemeenten bij het uitvoeren van projecten. In het bijzonder de transitie van het Nationaal Park de Meinweg.
Risicobeheer	Lopende projecten worden separaat gefinancierd waardoor grote risico's worden vermeden. Een ontwikkeling die gemonitord dient te worden, is de omvang van het eigen vermogen. Dit dient niet ongecontroleerd uit te breiden.

Overige

Naam	Expertise Centrum Geo (ECGeo)
Vestigingsplaats	Heythuysen
Betrokkenen	De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Leudal, Nederweert, Roermond en Weert.
Doel	Door middel van samenwerking een stabiele dienstverlening verzorgen, waarbij een achtervang wordt gecreëerd en een hogere efficiëntie wordt bereikt voor de geografische taakuitvoering. De samenwerking zorgt ervoor dat gemeentelijke processen optimaal worden ondersteund door toegankelijke en kwalitatief hoogwaardige ruimtelijke informatie.
Bestuurlijk belang	De gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten vormen het directieberaad van deze samenwerking en leggen verantwoording af aan de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	N.v.t.
Eigen vermogen	N.v.t.
Vreemd vermogen	N.v.t.
Ontwikkelingen	Het uniformeren van de processen BGT en BAG, het opzetten van een meldsysteem voor de afnemende gemeenten. Ook zullen de verschillen tussen 2015 en heden verder in kaart worden gebracht en worden verwerkt in BGT en BAG. Tenslotte zal een onderzoek worden uitgevoerd als trekker in de basisregistraties. In 2020 zullen deze processen worden doorgezet en zal ook aandacht worden geschonken aan nieuwe ontwikkelingen t.a.v. 3-D carthografie.
Programma begroting	Programma 7. Ruimte en wonen.
Bijdrage aan het programma	Het kwalitatief uitvoering geven aan landmeetkundige en geo diensten.
Risicobeheer	Het op afstand plaatsen van deze dienstverlening vraagt om kwantitatieve en kwalitatieve eisen aan deze dienstverlening. Met dit organisatiemodel is getracht optimaal gebruik te maken van de voordelen van samenwerking (met name kwaliteitsverhoging en beperken van kwetsbaarheid).

Naam	Samenwerking Midden-Limburg (SML)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De zeven gemeenten in Midden-Limburg: Weert, Nederweert, Weert, Roermond, Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.
Doel	Het verbeteren van de ruimtelijk-economische kwaliteit en het versterken van het vestigingsklimaat van Midden-Limburg.
Bestuurlijk belang	De burgemeesters van de deelnemende gemeenten vormen het netwerkberaad van deze samenwerking. Per thema bestaan bestuurlijke werkgroepen.
Financieel belang	In programma 6 van deze begroting is de financiële bijdrage van de gemeente Roermond opgenomen. De bijdrage 2020 is € 34.500,- (gebaseerd op een bedrag van € 0,60 per inwoner) voor proces- en organisatiekosten. De gemeente Roermond treedt op als centrumgemeente.
Eigen vermogen	N.v.t.
Vreemd vermogen	N.v.t.
Ontwikkelingen	Voor de periode 2016-2020 is een strategische agenda voor Midden-Limburg opgesteld. De agenda bevat onderwerpen (waaronder Provinciaal Omgevingsplan Limburg), waarbinnen samenwerking gewenst, dan wel noodzakelijk is. In deze agenda wordt gefocust op de overkoepelende thema's: Aantrekkelijk, Verbindend en Groen. Op basis hiervan is een investeringsagenda opgesteld die aandacht besteed aan: vitale werklocaties, arbeidsmarkt en onderwijs, innovatie en ondernemerschap, vrijetijdseconomie en mobiliteit en infrastructuur.
Programma begroting	Programma 6. Toekomstbestendige Stad.
Bijdrage aan het programma	Het versterken van het vestigingsklimaat in Midden-Limburg door samenwerking op basis van respect voor elkaars belangen, waarbij SML faciliteert en krachten bundelt.
Risicobeheer	Het financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan proces- en organisatiekosten.

7 Paragraaf Grondbeleid

7.1 Visie gemeentelijk grondbeleid

Op 8 april 2021 is de Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2021 vastgesteld. In deze nota is de gemeentelijke visie betreffende het grondbeleid vastgelegd. Daarnaast is de nota bedoeld om spelregels vast te leggen voor de financiële kaders bij actief en faciliterend grondbeleid en de daarmee samenhangende middelen. Verder biedt de nota duidelijkheid ten aanzien van de besluitvorming en inzicht in de wijze van informatieverstrekking en de te gebruiken methodieken (vaststelling grondprijzen).

Op de jaarrekening 2020 is evenwel nog het beleid uit de op 9 juni 2016 vastgestelde Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2016 van toepassing. Ook de op 15 december 2011 vastgestelde Nota bovenwijkse voorzieningen gemeente Roermond is nog van toepassing op de jaarrekening 2020.

De gemeente Roermond heeft ambities en beleid op het gebied van ruimtelijke ordening, wonen, economie, voorzieningen, duurzaamheid, groen, mobiliteit. Dit vertaalt zich naar ruimtelijke projecten en activiteiten.
Om de realisatie van deze ambities en beleidsdoelstellingen, op een bestuurlijk en economisch verantwoorde wijze, mogelijk te maken wordt gebruik gemaakt van grondbeleid als sturingsinstrument. Grondbeleid is geen doel op zich, het biedt handvaten om de regie over de ruimtelijke ontwikkelingen te voeren. De Nota Grondbeleid biedt dan ook een “gereedschapskist” voor het door de gemeente Roermond te voeren grondbeleid. Deze gereedschapskist is noodzakelijk om de opgaven en doelstellingen uit het gemeentelijk beleid te kunnen realiseren.

De gemeente voert een faciliterend grondbeleid, waarbij wordt uitgegaan van zelfrealisatie door marktpartijen.
De beleidsdoelstellingen die worden beoogd met de uitvoering van ruimtelijke plannen zijn verwoord in met name de programma’s 6 Toekomstbestendige stad en 7 Ruimte en Wonen. Hierbij gaat het dan vooral om woningbouw, herstructurering en bedrijventerreinen.

Voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen is de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML) opgericht, een samenwerkingsverband van vijf Midden-Limburgse gemeenten. Dit samenwerkingsverband heeft onder ander tot doel de realisering van nieuwe bedrijventerreinen. In dat kader heeft OML in Roermond een drietal bedrijventerreinen in exploitatie: Roerstreek Zuid, Zuidelijke Stadsrandzone en Oosttangent.
In 2020 zijn in Roermond door OML bedrijfskavels verkocht binnen de projecten Zuidelijke Stadsrandzone en Oosttangent.

Voor de woningbouw wordt middels dit faciliterend grondbeleid uitvoering gegeven aan het beleid uit de Structuurvisie wonen Midden-Limburg 2018-2021. Doelstelling daarbij is een evenwichtige ontwikkeling van het woningaanbod in kwantitatieve en kwalitatieve zin, rekening houdend met differentiatie binnen wijken en mede gericht op versterking van leefbaarheid en economie. Specifieke aandachtspunten zijn voldoende beschikbaarheid van sociale huurwoningen alsmede duurzame, aanpasbare en levensloopbestendige woningen.
Aan deze doelstelling wordt inhoud gegeven door op basis van het faciliterend grondbeleid projecten te realiseren, waarbij de gemeente met marktpartijen grondexploitatieovereenkomsten heeft gesloten.
Paragraaf 3 Grondexploitatieovereenkomsten bevat een overzicht van deze projecten.
Ter uitvoering van deze doelstelling is in 2020 uitvoering gegeven aan een groot aantal projecten, waarvan hier als voorbeeld worden genoemd: Oolder Veste, Roerdelta Fase 1, Jazz City, Neeldervelt, de Rosslag, Maasnielderbeek, Area M (Campinaterrein), Groene Campagne en Sjtadshaof (Componistenbuurt Oost).

Door het faciliterend grondbeleid heeft de gemeente voor de grotere woningbouwlocaties geen eigen grondexploitaties. Alle projecten worden door en voor rekening en risico van de marktpartijen gerealiseerd, waardoor ook de risico’s van vertragingen en mogelijk niet verrekenbare kosten niet bij de gemeente liggen.

Er is één gemeentelijke grondexploitatie Roerdelta fase 2 waarover de raad in september 2019 een besluit heeft genomen. Bij dit project is in de basis sprake van faciliterend grondbeleid (er is een grondexploitatieovereenkomst gesloten op basis waarvan het project door een marktpartij wordt gerealiseerd), maar kent ook een aantal kenmerken van actief grondbeleid. In paragraaf 2 wordt dit nader beschreven.

7.2 Gemeentelijke grondexploitaties

7.2.1 Projecten

De gemeente heeft in 2020 één gemeentelijke grondexploitatie, de locatie Roerdelta Fase 2.
Voor dit project is in januari 2018 een anterieure grondexploitatieovereenkomst gesloten met de ontwikkelaar. Op basis van die overeenkomst wordt het project voor rekening en risico van de ontwikkelaar gerealiseerd. Hierdoor is bij dit project in de basis sprake van faciliterend grondbeleid. Daarnaast heeft het project ook een aantal kenmerken van een gemeentelijke grondexploitatie. Er is sprake van een aantal werkzaamheden dat door de gemeente wordt uitgevoerd en die kunnen worden aangemerkt als bouwrijp maken.

Om deze redenen is voor dit project door de gemeenteraad bij besluit van 19 september 2019 een grondexploitatie geopend. In de vergaderingen van 19 december 2019 en 4 juni 2020 heeft de gemeenteraad een herziening van deze grondexploitatie vastgesteld.

Project:	Looptijd:	Toelichting:
Roerdelta Fase 2	2019-2027	Herontwikkeling van het gebied Roerdelta fase 2, globaal begrensd door de Ster, Voorstad St. Jacob en de jachthaven, tot een hoogwaardige woonwijk met maximaal 400 woningen.

In de tabel 1 uit bijlage 8 (Grondexploitaties) van de jaarrekening 2020 zijn de kosten en opbrengsten in 2020 binnen dit project per post inzichtelijk gemaakt. Ook geeft deze tabel inzicht in de ontwikkeling van de totale boekwaarde.

De ontwikkeling van de boekwaarde van dit project in 2020 is als volgt samengevat weer te geven:

	Boekwaarde 31-12-2020	Totaal kosten 2020	Totaal opbrengsten 2020	Saldo dienstjaar 2020	Boekwaarde 31-12-2020
Gemeentelijke grondexploitaties	€ 1.088.380	€ 2.086.410	€ 10.238	€ 2.076.172	€ 3.164.552

De geboekte kosten in 2020 hebben met name betrekking op de vergoeding einde erfpacht, sloopwerkzaamheden, tijdelijk beheer, planontwikkeling en rente. De in 2020 gerealiseerde opbrengst heeft betrekking op een bijdrage van de ontwikkelaar in de beheerskosten.

Per saldo waren de kosten in 2020 € 2.076.172,-. hoger dan de opbrengsten, waardoor de boekwaarde met dat bedrag is toegenomen tot € 3.164.552,- op 31 december 2021.

7.2.2 Afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde exploitatieopzet

Conform de op 4 juni 2020 vastgestelde exploitatieberekening voor Roerdelta Fase 2 waren de totale kosten voor 2020 geraamd op € 2.369.588,-.
De daadwerkelijk gerealiseerde kosten (€ 2.086.410,-) waren afgerond € 283.000,- lager dan geraamd. Dit komt met name doordat:

- de geraamde sloopkosten voor 2020 grotendeels zijn doorgeschoven naar 2021 als gevolg van de verlenging van het gebruik van de locatie Steelhaven met een jaar;
- een opdracht door de gemeente is verstrekt voor een inventariserend bodemonderzoek, waarvan de kosten conform de realiseringsovereenkomst in rekening worden gebracht bij de ontwikkelaar.

Het college heeft bij het vaststellen van de 3e kwartaalrapportage besloten het niet benutte budget voor de sloopkosten door te schuiven naar 2021 en het budget voor planontwikkeling en de bijdrage van de ontwikkelaar op te hogen.

7.2.3 Parameters

De parameters voor rentetoerekening en kosten- en opbrengstenstijgingen worden, jaarlijks herijkt en opnieuw vastgesteld. Conform de in de nota grondbeleid vastgelegde uitgangspunten wordt voorgesteld de volgende parameters vast te stellen:

- rente: 1,30%;
- disconteringsvoet: 2%;
- kostenstijging: 2%;
- opbrengstenstijging: 1%.

Omdat geen sprake is van projectfinanciering wordt de rente gebaseerd op het gewogen gemiddelde rentepercentage conform de verslagleggingsregels van de commissie BBV.
Voor de opbrengstenstijging van de te verkopen bouwgrond binnen gemeentelijke grondexploitaties wordt voor zover er nog geen verkoopafspraken vastliggen gerekend met een percentage, dat uit voorzichtigheidsprincipe minimaal 1% lager ligt dan de kostenstijging. Omdat voor de enige grondexploitatie een prijs is afgesproken in de gesloten overeenkomst, wordt in de berekening uitgegaan van 0% opbrengstenstijging.

7.2.4 Verwachte exploitatieresultaten/winstneming

Aan de hand van de daadwerkelijke realisering in 2020 en de actuele verwachtingen heeft een herberekening van de grondexploitatie Roerdelta Fase 2 plaatsgevonden. Het resultaat daarvan is in tabel 1 uit bijlage 8 (Grondexploitaties) van de jaarrekening 2020 weergegeven. Ook geeft deze tabel aan wanneer het verwachte saldo zal worden gerealiseerd.
Deze grondexploitatie sluit met een positief saldo van afgerond € 134.000,-.

In 2019 is door de commissie BBV een nieuwe notitie “Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)” uitgebracht. Deze notitie bevat onder andere uitgangspunten over de wijze van het vaststellen en berekenen van tussentijdse winstnemingen bij grondexploitaties met een verwacht positief resultaat. Op basis van deze notitie wordt naar rato van voortgang van de grondexploitatieprojecten tussentijds winst verantwoord. De voortgang van de projecten wordt berekend op naar mate waarin kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd. Hierbij dient de Percentage of Completion (POC) methode gehanteerd te worden. Op basis van deze berekening wordt niet eerder winstneming verwacht dan bij het afsluiten van de grondexploitatie in 2027. In 2020 heeft derhalve nog geen winstneming plaatsgevonden.

7.3 Grondexploitatieovereenkomsten 2020

7.3.1 Projecten

In het kader van het door de gemeente Roermond gevoerde faciliterend grondbeleid worden anterieure grondexploitatieovereenkomsten gesloten met marktpartijen, die de projecten voor eigen rekening en risico realiseren. In deze overeenkomsten worden afspraken vastgelegd over exploitatiebijdragen. Deze bijdragen hebben met name betrekking op bijdragen ambtelijke kosten en bijdragen bovenwijkse voorzieningen, kosten die op het moment dat ze worden overeengekomen nog moeten worden gemaakt. Hierdoor is sprake van verhaalbare kosten die nog niet zijn gerealiseerd. Daarom worden deze conform de Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2016 als een “niet in de balans opgenomen recht” in de jaarrekening opgenomen.

Het gaat daarbij om de projecten in onderstaand overzicht.

Project:	Looptijd:	Toelichting:	Projectfase:
Merum Zuid	2005-2021	Bouw van 73 grondgebonden woningen en 13 woningbouwkavels in het gebied Merum Zuid.	In uitvoering
Jazz City	2007-2024	Herontwikkeling van het gebied Maashaven/Schipperswal/ Scheepvaartweg met 330 woningen en commerciële functies zoals uitbreiding DOR, werken, leisure en horeca.	In uitvoering
Bosstraat-Zuid	2002-2022	Realisering van ongeveer 150 woningen in het gebied Bosstraat-Zuid in Swalmen.	In uitvoering
Zuidelijke Stadsrandzone	2005-2030	Ontwikkeling van een bedrijventerrein met een bruto oppervlakte van ongeveer 32 ha, grotendeels gesitueerd tussen het spoor en de rijksweg tussen Linne en Roermond.	In uitvoering
Roerdelta Fase 1	2011-2021	De herontwikkeling van het gebied Roerdelta fase 1, globaal begrensd door de rivier de Roer, de Roersingel en de Lindanussingel. Het plan voorziet in de bouw van in totaal 370 woningen.	In uitvoering
Neeldervelt (Tegelarijeveld Oost)	2012-2024	Bouw van 177 woningen in het gebied globaal begrensd door de bestaande wijk Tegelarijeveld, de Elmpterweg, de St. Wirosingel en de N280. Project is in uitvoering.	In uitvoering
Melickerveld	2014-?	De realisering van het project Kaleidos (bestemmingsplan Melickerveld), waarbij is voorzien in de gefaseerde bouw van maximaal 468 woningen. De Raad van State heeft op 14 augustus 2019 het bestemmingsplan Melickerveld vernietigt, vanwege de stikstofproblematiek. Samen met de ontwikkelaar wordt onderzocht of het plan in al dan niet gewijzigde vorm alsnog kan worden gerealiseerd.	In voorbereiding
‘t Parcje (Odgerusstraat)	2015-2021	De bouw van 85 woningen in het gebied globaal begrensd door de St. Wirosingel, de Heinsbergerweg en de bestaande wijk Kitskensdal.	In uitvoering
Bedrijventerrein Oosttangent	2005-2026	Ontwikkeling van een bedrijventerrein met een bruto oppervlakte van ongeveer 14 ha, tussen de N293 en het bestaande bedrijventerrein Roerstreek-Noord.	In uitvoering
Sjtadshaof (Componistenbuurt Oost)	2008-2024	Bouw van 110 grondgebonden woningen en 30 appartementen op de locatie gelegen tussen de St. Wirosingel, Koninginnelaan en de Rijksweg 73 Zuid (ten oosten van de bestaande Componistenbuurt).	In uitvoering
Marktstraat-Merumerbroekweg	2009-2021	Bouw van 7 woningen aan de Marktstraat-Merumerbroekweg.	In uitvoering

Project:	Looptijd:	Toelichting:	Projectfase:
Ridder van Asenrodeweg	2012-2022	Bouw van 55 grondgebonden woningen op de locatie ten westen van de Ridder van Asenrodeweg in Asenray.	In uitvoering
Merumerkerkweg 11	2018-2021	De bouw van 10 appartementen op de locatie Merumerkerkweg 11.	In uitvoering
Dokter Homanstraat-Bredeweg	2017-2021	De bouw van 6 patiowoningen op een locatie tussen de Dokter Homanstraat en de Bredeweg.	In uitvoering
Oolder Veste	2000-2024	De bouw van 895 grondgebonden woningen en 40 appartementen in het gebied tussen Herten, Ool en Merum.	In uitvoering
Maasnielderbeek (Parkwijk)	2008-2021	De bouw van 49 woningen op de locatie van het voormalige tuincentrum aan de Bredeweg/Terbaansweg.	In uitvoering
Burchthof	2008-2021	De bouw van 21 grondgebonden woningen op de locatie tussen de Bob Boumanstraat en de Broekhin Noord.	In uitvoering
Dorpsstraat/ Maalderstraat Asenray	2008-2022	De bouw van 33 grondgebonden woningen op de locatie tussen de Dorpsstraat en Maalderstraat in Asenray.	In uitvoering
Schepersweg	2011-2022	De bouw van 4 bedrijfsverzamelgebouwen en 5 bedrijfskavels op een locatie aan de Schepersweg in Herten.	In uitvoering
De Maasresidentie (de Rosslag)	2013-2020	De bouw van 27 grondgebonden woningen en 54 appartementen nabij jachthaven de Rosslag in Herten.	In 2020 afgerond
Groenezijweg Ool	2009-2022	De bouw van 5 grondgebonden woningen aan de Groenezijweg te Ool.	In uitvoering
De Rekenkamer	2018-2022	De bouw van 18 grondgebonden woningen en 18 appartementen aan de Heilige Geeststraat.	In uitvoering
Schutteboom te Swalmen	2009-2020	De bouw van 4 patiowoningen aan de Schutteboom in Swalmen.	In 2020 afgerond
Groene Campagne	2007-2021	De bouw van 72 grondgebonden woningen aan de Pastoor Adamsstraat (locatie 6 en 7 uit Wijkontwikkelingsplan De Kemp).	In uitvoering
Area M (Campinalocatie)	2018-2021	De bouw van 23 grondgebonden woningen en 19 appartementen op de Campinalocatie aan de Prins Bernhardstraat (project maakt deel uit van het Wijkontwikkelingsplan Roermondse Veld).	In uitvoering
Het Witte Dorp	2018-2020	De sloop van 66 sociale huurwoningen en herbouw van 65 sociale huurwoningen aan de Iepenlaan, Lindelaan en Meidoornlaan te Maasniel.	In 2020 afgerond
Waterschapskantoor en omgeving	2019-2021	Vergroening en verduurzaming van het Waterschapskantoor en omliggend gebied aan de Maria Theresialaan.	In uitvoering
Parkwijk 't Ham	2020-2024	Herontwikkeling van de voormalige PABO locatie tot een bouwplan voor 35 woningen, aanleg openbare ruimte.	In 2021 in uitvoering
Min. Bongaertsstraat/Dr. Philpslaan	2020-2022	Sloop van 76 woningen, herbouw van 74 sociale huurwoningen, aanleg van de openbare ruimte.	In 2021 in uitvoering
Zorgvilla Oudeborg	2020-2022	Kleinschalige woonzorgvoorziening aan de Oudeborgstraat te Merum-Herten.	In 2021 in uitvoering
Bosstraat 51 a-b Swalmen	2020-2022	Bouw van 10 levensloopbestendige woningen op de locatie Bosstraat 51 a-b te Swalmen.	In 2021 in uitvoering
Peelveldlaan 60	2020-2022	Herontwikkeling van de voormalige school Peelveldlaan 60 voor bedrijfsdoeleinden.	In 2021 in uitvoering
Heinsbergerweg zorgappartementen	2020-2022	De bouw van een kleinschalige woonzorgvoorziening aan de Heinsbergerweg.	In 2021 in uitvoering

7.3.2 Exploitatiebijdragen

Voor een groot deel van de hiervoor genoemde projecten zijn de overeengekomen exploitatiebijdragen in het verleden afgerekend. Voor zover er nog exploitatiebijdragen in rekening moeten worden gebracht geeft tabel 2 uit bijlage 8 (Grondexploitaties) van de jaarrekening 2020 per project inzicht in de totaal overeengekomen exploitatiebijdrage, de in 2020 gerealiseerde bijdrage en de nog te verwachten bijdragen gedurende de rest van de looptijd van deze projecten.
Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal van de in 2020 ontvangen exploitatiebijdragen, uitgesplitst naar bovenwijkse voorzieningen en ambtelijke kosten:

	Bovenwijkse voorzieningen:	Ambtelijke kosten:	Totaal:
Exploitatiebijdragen 2020:	€ 107.596	€ 71.254	€ 178.850

De ontvangen bijdragen hebben betrekking op de volgende projecten:

- Zuidelijke Stadsrandzone;
- Asenray West (Ridder van Asenrodeweg);
- Neeldervelt (Tegelarijeveld Oost);
- Zorgvilla Oudeborg;
- Bosstraat 51 a-b Swalmen;
- Peelveldlaan 60;
- Heinsbergerweg zorgappartementen.

De bijdragen ambtelijke kosten komen ten gunste van het rekeningsaldo van de gemeente.

Op 15 december 2011 heeft de gemeenteraad de Nota Bovenwijkse Voorzieningen vastgesteld. Conform deze nota worden de ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen gestort in de Algemene Reserve. In deze nota zijn de projecten N280 West en Reconstructie Singelring door de raad aangeduid als te realiseren bovenwijkse voorzieningen.
In 2020 is conform dit beleid bovengenoemd bedrag gestort in de Algemene Reserve.

7.4 Voorraad grond

7.4.1 Gronden gereed product

Dit zijn gronden binnen afgesloten grondexploitaties die als gereed product worden verkocht en gronden binnen projecten waarbij met marktpartijen overeenkomsten zijn gesloten over de verkoop van gemeentegrond. Deze gronden staan op de balans onder de rubriek vlottende activa onder de categorie voorraden: gereed product.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling van de boekwaarde van deze gronden. Uitgangspunt is de boekwaarde per 1 januari 2020. In de kolom “Inkomsten” is het totaal van de in 2020 gerealiseerde verkoopopbrengsten opgenomen. Van deze opbrengsten is het bedrag in de kolom “Ten gunste van boekwaarde” in mindering gebracht op de boekwaarde. Dit resulteert in de boekwaarde per 31 december 2020. Het saldo van de kolommen “Inkomsten” en “Ten gunste van boekwaarde” is de in 2020 gerealiseerde boekwinst.

	Boekwaarde 01-01-2020	Uitgaven/ investeringen	Inkomsten	Ten gunste van boekwaarde	Boekwinst 2020	Boekwaarde 31-12-2020
Totaal	€ 93.398	€ 7.614	€ 493.809	€ 87.017	€ 406.792	€ 13.995

In de volgende paragrafen wordt deze ontwikkeling toegelicht, uitgesplitst naar gronden gereed product binnen projecten met een grondexploitatieovereenkomst en gronden gereed product binnen afgesloten gemeentelijke grondexploitaties.

7.4.2 Gronden gereed product binnen grondexploitatieovereenkomsten

Voor zover de gemeente gronden in eigendom heeft binnen projecten waarbij een grondexploitatieovereenkomst is gesloten met een marktpartij, zijn daarin afspraken gemaakt over grondprijs en levering van die grond.

Tabel 3 uit bijlage 8 (Grondexploitaties) van de jaarrekening 2020 geeft per project inzicht in de ontwikkelingen van de boekwaarde in 2020.

De ontwikkeling van deze boekwaarde is als volgt samengevat weer te geven:

	Boekwaarde 01-01-2020	Uitgaven/ investeringen	Inkomsten	Ten gunste van boekwaarde	Boekwinst 2020	Boekwaarde 31-12-2020
Totaal	€ 6.382	€ 7.614	€ 371.972	€ 2	€ 371.970	€ 13.994

Uitgangspunt is de boekwaarde per 1 januari 2020. In de kolom “Inkomsten” is het totaal van de in 2020 gerealiseerde verkoopopbrengsten opgenomen. Van deze opbrengsten is het bedrag in de kolom “Ten gunste van boekwaarde” in mindering gebracht op de boekwaarde. Dit resulteert in de boekwaarde per 31 december 2020. Het saldo van de kolommen “Inkomsten” en “Ten gunste van boekwaarde” is de in 2020 gerealiseerde boekwinst.

De boekwinst in 2020 is gerealiseerd door grondverkopen binnen de volgende projecten:

- **Maasnielderbeek (Parkwijk):**
  In 2020 heeft de levering van de gemeentegrond binnen dit project plaatsgevonden. De verkoopopbrengst bedroeg € 204.657,-. Deze grond stond per 1 januari 2020 op de balans voor een symbolische boekwaarde van € 1,-. Deze boekwaarde is afgeboekt met de gerealiseerde verkoopopbrengst. Het restant van de verkoopopbrengst is de boekwinst die € 204.656,- bedraagt.
- **Bedrijventerrein Oosttangent:**
  In 2020 is de gemeentegrond binnen dit gebied geleverd met een verkoopopbrengst van € 87.755,-. Deze grond stond per 1 januari 2020 op de balans voor een symbolische boekwaarde van € 1,-. Deze boekwaarde is afgeboekt met de gerealiseerde verkoopopbrengst. Het restant van de verkoopopbrengst is de boekwinst die € 87.755,- bedraagt.
- **Asenray West (Ridder van Asenrodeweg):**
  Voor de grond binnen de laatste fase is in 2020 een verkoopopbrengst gerealiseerd van € 79.560,-. Omdat deze grond geen boekwaarde meer had per 1 januari 2020 is de boekwinst gelijk aan de verkoopopbrengst.

Daarnaast is in 2020 een grondexploitatieovereenkomst gesloten voor de locatie Peelveldlaan 60 in Swalmen. In deze overeenkomst heeft de gemeente zich verplicht de gemeentegronden binnen dit project te verkopen. Als gevolg hiervan is de boekwaarde van deze locatie conform de Nota Grondbeleid 2016 en het BBV overgeheveld van de materiële vaste activa naar de categorie “gereed product”. In de tabel hierboven is dit weergegeven door de boekwaarde op te nemen in de kolom “Uitgaven/investeringen”.

Conform de Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2016 zijn de gerealiseerde boekwinsten toegevoegd aan de Algemene Reserve.

7.4.3 Gronden gereed product binnen afgesloten gemeentelijke grondexploitaties

Dit zijn enkele resterende kavels binnen voormalige grondexploitatieprojecten die bouwrijp zijn, uitgezonderd trottoir en inrit. Voor de nog te maken kosten is een voorziening getroffen.

Het gaat om de volgende projecten:

Locatie:	Looptijd:	Toelichting:
Kavels Gerbergaweg	2009-2020	Drie woonkavels ter plaatse van de gesloopte boerderij Gerbergaweg 2. In 2017 zijn 2 kavels verkocht. In 2020 heeft de levering van de 3e kavel plaatsgevonden.
Kavel Wonen Limburg plein Donderberg	2012-2022	Kavel binnen het WOP Donderberg. Op grond van samenwerkingsafspraken realiseert Wonen Limburg hier zorgwoningen.

In tabel 4 uit bijlage 8 (Grondexploitaties) van de jaarrekening 2020 zijn deze gronden opgenomen. Deze tabel geeft per project inzicht in de ontwikkelingen van de boekwaarde als gevolg van uitgaven en inkomsten in 2020.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal van de in 2020 gerealiseerde uitgaven en inkomsten en de ontwikkeling van de boekwaarde van deze gronden. Uitgangspunt is de boekwaarde per 1 januari 2020. In de kolom “Inkomsten” is het totaal van de in 2020 gerealiseerde verkoopopbrengsten opgenomen. Van deze opbrengsten is het bedrag in de kolom “Ten gunste van boekwaarde” in mindering gebracht op de boekwaarde. Dit resulteert in de boekwaarde per 31 december 2020. Het saldo van de kolommen “Inkomsten” en “Ten gunste van boekwaarde” is de in 2020 gerealiseerde boekwinst.

	Boekwaarde 01-01-2020	Uitgaven/ investeringen	Inkomsten	Ten gunste van boekwaarde	Boekwinst 2020	Boekwaarde 31-12-2020
Totaal	€ 87.016	-	€ 121.837	€ 87.015	€ 34.822	€ 1

In 2020 heeft de verkoop van de derde en laatste kavel aan de Gerbergaweg plaatsgevonden. De gerealiseerde verkoopopbrengst bedraagt € 121.837,-. Deze grond stond per 1 januari 2020 op de balans voor een boekwaarde van € 87.015,-. Deze boekwaarde is afgeboekt met de gerealiseerde verkoopopbrengst. Het restant van de verkoopopbrengst is de boekwinst die € 34.822,- bedraagt.

7.5 Gronden zonder concreet plan

Gronden die per 31 december 2015 als nog “niet in exploitatie genomen plannen” stonden geregistreerd.
Hierbij gaat het om gronden waarvoor weliswaar een ruimtelijk kader is vastgesteld, maar waarvoor nog geen concreet plan beschikbaar is. Op basis van de feitelijke situatie per 31 december 2015 gaat het om gemeentegronden binnen de volgende projecten:

- Sportvelden Maastrichterweg;
- Noordelijke en Oostelijke Stadsrandzone;
- Zuidelijke Stadsrandzone.

Voor deze gronden geldt een overgangsregeling. Op grond daarvan moet uiterlijk 31 december 2019 een toets plaatsvinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de dan geldende bestemming.
De toets aan de marktwaarde heeft plaatsgevonden en is vastgesteld door de gemeenteraad in de vergadering van 4 april 2019. Deze toets heeft geleid tot een afwaardering van de locatie van de Voormalige Sportvelden Maastrichterweg. Deze afwaardering is gerealiseerd in het kader van de jaarrekening 2018.

In de in juli 2019 verschenen notitie Grondbeleid van de commissie BBV kunnen deze gronden onder voorwaarden worden gewaardeerd tegen een waarde uitgaande van de toekomstige bestemming in plaats van de huidige. Het gaat dan om gronden die gemeenten bezitten met het oog op gebiedsontwikkeling op de langere termijn, maar waarvoor nog geen grondexploitatie is vastgesteld, de zogenaamde “warme gronden”.
Een van de voorwaarden is dat het moet gaan om woningbouw en niet om bedrijventerreinen. In dit geval gaat het (op basis van de door de raad vastgestelde ruimtelijke kaders) om bedrijventerreinen en worden deze niet tot de “warme gronden” gerekend.

In tabel 5 zijn deze gronden opgenomen. Deze tabel geeft per project inzicht in de ontwikkelingen van de boekwaarde als gevolg van uitgaven en inkomsten in 2020.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal van de in 2020 gerealiseerde uitgaven en inkomsten en de ontwikkeling van de boekwaarde van deze gronden. De marktwaarde op grond van de huidige bestemmingen is eveneens opgenomen in onderstaande tabel en is gebaseerd op een waardering uit 2020 door een externe deskundige.

Boekwaarde 01-01-2020	Uitgaven/ investeringen	Inkomsten	Mutatie herwaardering (voorziening)	Boekwaarde 31-12-2020	Marktwaarde
€ 605.965	-	-	-	€ 605.965	€ 890.700

In 2020 hebben geen ontwikkelingen plaatsgevonden die kunnen leiden tot een concreet project gericht op de uitvoering van de door de raad vastgestelde kaders. Er heeft derhalve geen wijziging plaatsgevonden in de boekwaardes.

7.6 Financiële risico's

Onvoorziene omstandigheden kunnen zich uiteraard altijd voordoen. De aard van dergelijke risico's brengt met zich mee dat de omvang feitelijk niet is in te schatten. Bij het inzichtelijk maken van de risico's van de grondexploitaties, wordt veelal onderscheid gemaakt in twee soorten risico's. Dat zijn:

- voorzienbare risico's (risico's op planniveau, ook wel aangeduid als project specifieke risico's);
- onvoorzienbare risico's of algemene risico's (conjuncturele of marktrisico's).

De voorzienbare risico's worden jaarlijks door actualisatie van de grondexploitaties berekend. Afhankelijke van de uitkomsten van die berekening dienen maatregelen getroffen te worden.

Binnen de projecten met grondexploitatieovereenkomsten zijn de risico's beperkt, omdat het project door en voor rekening en risico van marktpartijen wordt gerealiseerd.

Behalve dat afstemming met externe partijen door de coronamaatregelen lastiger te organiseren is en soms sprake is van een vertraagde levering van bouwmaterialen, is er in de voortgang van de projecten nog weinig te merken van stagnatie. Maar het zal duidelijk zijn dat de economische terugslag als gevolg van de coronacrisis op enig moment ook zijn uitwerking kan hebben op de voortgang van de projecten. In welke mate daarvan sprake zal zijn is vooral afhankelijk van de vraag hoe groot de economische gevolgen zullen zijn en hoe lang deze zullen duren. Door het faciliterend grondbeleid liggen de financiële risico's daarvan bij de marktpartijen.
Voor de gemeente kan een vertraging in de uitvoering van projecten in financieel opzicht betekenen, dat overeengekomen exploitatiebijdragen of verkoopopbrengsten niet of later worden ontvangen. Omdat deze conform de Nota Grondbeleid pas worden geraamd op het moment dat deze daadwerkelijk worden ontvangen heeft dit niet direct een negatieve invloed op de begroting.
Voor de gemeente kan dit wel betekenen, dat beleidsdoelstellingen niet of pas later gerealiseerd zullen worden.

Daar waar de gemeente gronden heeft zonder concreet plan, is de boekwaarde lager dan of gelijk aan de marktwaarde conform de huidige bestemming, waardoor het risico op noodzakelijke afwaardering zeer beperkt is. Een risico ontstaat pas op het moment dat door de marktomstandigheden de waarde van de gronden conform de huidige bestemmingen daalt tot onder de boekwaarde of de gemeente besluit de bestemming te wijzigen in een bestemming die een lagere marktwaarde heeft.

Bij de grondexploitatie Roerdelta Fase 2 is sprake van een project specifiek risico. In de vergadering van 19 september 2019 heeft de gemeenteraad besloten een grondexploitatie te openen voor dit project. In de vergaderingen van 19 december 2019 en 4 juni 2020 heeft de gemeenteraad herzieningen van deze grondexploitatie vastgesteld. Zoals in het raadsvoorstel voor de op 4 juni 2020 vastgestelde herziening is vermeld, resteert binnen dit project dan nog een risico van beperkte omvang met betrekking tot de mogelijke kosten voorfinanciering ophogen waterkeringen. Dit risico kan naar verwachting binnen de grondexploitatie worden opgevangen op basis van het verwachte positieve saldo.

Voor het kwantificeren van de onvoorzienbare risico's wordt conform de Nota Grondbeleid 2021 gebruik gemaakt van de IFLO-methode (IFLO staat voor: inspectie Financiën Lagere Overheden). Volgens deze methode wordt het weerstandvermogen voor grondexploitaties berekend aan de hand van een % van het geïnvesteerd vermogen en een % van de nog te realiseren opbrengsten. Conform de Nota Grondbeleid 2021 wordt een percentage van 5% van het geïnvesteerd vermogen en 5% van de nog te realiseren opbrengsten gehanteerd. Het risicobedrag dat wordt bepaald middels deze methode wordt gezien als de (onder)grens van het benodigde weerstandvermogen voor grondexploitaties.

Deze norm toegepast op basis van de situatie per 31 december 2020 resulteert in het volgende bedrag:

• 5% van de boekwaarde ad € 3,16 miljoen	€ 158.000,-
• 5% van de nog te realiseren opbrengsten ad € 4,65 miljoen	€ 232.500,-
Totaal benodigd weerstandsvermogen grondexploitaties	€ 390.500,-

Conform de Nota Grondbeleid 2021 is de reserve Gebiedsontwikkeling ingesteld. Dit is dus de minimale omvang van de claim risico's grondexploitaties binnen de reserve Gebiedsontwikkeling. Deze claim wordt gevoegd door de storting van boekwinsten bij de verkoop van gronden binnen projecten met een faciliterend grondbeleid, voormalige grondexploitaties en zonder concreet plan.

7.7 Beheersing risico's

Conform de Nota Grondexploitaties voert de gemeente Roermond over het algemeen een faciliterend grondbeleid. Dit betekent, dat de realisering van projecten wordt overgelaten aan marktpartijen, die derhalve ook de financiële risico's dragen. Gevolg hiervan is ook dat de gemeente relatief weinig eigen grondposities heeft. In grondexploitatieovereenkomsten met marktpartijen worden zekerheidsstellingen opgenomen in de vorm van een bankgarantie of concerngarantie. Deze garanties zijn met name bedoeld voor het geval de ontwikkelende partij de verplichtingen tot aanleg en herinrichting van de openbare ruimte niet meer kan nakomen. Ingeval van concerngaranties neemt het moederconcern de verplichtingen uit de overeenkomst over op het moment dat de ontwikkelaar deze niet meer kan nakomen. Alhoewel dit in alle gevallen kredietwaardige bedrijven zijn, valt niet helemaal uit te sluiten dat ook een dergelijk concern de verplichtingen niet kan nakomen. Omdat het gaat om kleinere projecten of grote projecten die gefaseerd worden gerealiseerd, zal het risico van de gemeente zich op dat moment beperken tot de afbouw van een of meer straten binnen het project.

Daarnaast heeft de gemeente een aantal maatregelen genomen, die zijn vastgelegd in de in 2007 vastgestelde Leidraad Projectmatig Werken bij Grondexploitaties. Deze maatregelen zijn bedoeld om een juist inzicht te krijgen in de aan de grondexploitaties verbonden risico's.

Grondexploitaties

Tabel 1 Boekingen, boekwaarde en exploitatieberekening gemeentelijke grondexploitaties

Huidige exploitatie	Mutatie Exploitatie	Bijgestelde Exploitatie		Boekwaarde 31-12-2019	Geboekt in 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Nog te realiseren	Restant 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Roerdelta Fase 2															
4.274	66	4.339		1.088	2.070	3.158	1.181	-	671	46	168	47	84	83	81
4.607	50	4.657		-	10	10	4.647	-	-	2.018	-	2.122	-	-	507
-333	**15**	**-318**		**1.088**	**2.060**	3.148	**-3.466**	-	**671**	**-1.972**	**168**	**-2.075**	**84**	**83**	**-426**
16	-2	14		-	-	-	**14**	-	5	0	8	1	0	0	0
	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
173	-3	169		-	16	16	**153**	-	41	50	25	28	2	3	4
-145	11	-134		1.088	2.076	3.165	**-3.299**	-	717	-1.921	202	-2.046	86	86	-422
								-	**3.882**	**1.961**	**2.162**	**116**	**202**	**288**	**-134**

Tabel 2 Exploitatiebijdrage 2020 per project met grondexploitatieovereenkomst

Naam project:	Totaal bedrag exploitatie-bijdrage:	Gerealiseerd per 01-01-2020	Gerealiseerd in 2020	Nog te realiseren:	Looptijd:
Merum Zuid	€ 259.190	€ 253.940	€ -	€ 5.250	2005-2021
Jazz City	€ 508.086	€ 413.004	€ -	€ 95.082	2013-2024
Zuidelijke Stadsrandzone	€ 1.404.790	€ 714.190	€ 18.840	€ 671.760	2008-2030
Neeldervelt (Tegelarijeveld Oost)	€ 300.132	€ 120.000	€ 60.000	€ 120.132	2012-2024
Melickerveld	PM	PM	PM	PM	PM
Bedrijventerrein Oosttangent	€ 508.660	€ 91.560	€ -	€ 417.100	2005-2026
Sjtadshaof (Componistenbuurt Oost)	€ 136.519	€ 136.519	€ -	€ -	2008-2024
Ridder van Asenrodeweg	€ 93.985	€ 75.675	€ 18.310	€ -	2012-2022
Roerdelta Fase 2	€ 192.852	€ -	€ -	€ 192.852	2018-2027
Gerbergaweg-Schepersweg	€ 27.410	€ 27.410	€ -	€ -	2011-2021
Bob Boumanstraat	€ 29.110	€ 29.110	€ -	€ -	2008-2020
Marktstraat-Merumerbroekweg	€ 9.120	€ 9.120	€ -	€ -	2009-2020
Roerdelta Fase 1	€ 256.290	€ 256.290	€ -	€ -	2010-2020
Odgerusstraat ('t Parcje)	€ 190.686	€ 190.686	€ -	€ -	2015-2020
De Rosslag	€ 43.800	€ 43.800	€ -	€ -	2016-2020
Dr. Homanstraat-Bredeweg	€ 6.624	€ 6.624	€ -	€ -	2017-2020
Merumerkerkweg 11	€ 5.340	€ 5.340	€ -	€ -	2018-2020
Parkwijk 't Ham	€ 224.300	€ -	€ -	€ 224.300	2020-2024
Zorgvilla Oudeborg	€ 36.929	€ -	€ 36.929	€ -	2020-2022
Bosstraat 51 a-b Swalmen	€ 20.991	€ -	€ 10.496	€ 10.496	2020-2022
Peelveldlaan 60	€ 111.620	€ -	€ 26.000	€ 85.620	2020-2022
Heinsbergerweg zorgappartementen	€ 16.550	€ -	€ 8.275	€ 8.275	2020-2022
Totaal	**€ 4.382.984**	**€ 2.373.268**	**€ 178.850**	**€ 1.830.867**	
Bijdrage ambtelijke kosten			€ 71.254	€ 214.134	
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen			€ 107.596	€ 1.616.733	

De gemeente voert een faciliterend grondbeleid. In dat kader worden grondexploitatieovereenkomsten gesloten met marktpartijen, die de projecten voor eigen rekening en risico realiseren. In deze overeenkomsten worden afspraken vastgelegd over exploitatiebijdragen. Deze bijdragen hebben met name betrekking op bijdragen ambtelijke kosten en bijdragen bovenwijkse voorzieningen, kosten die op het moment dat ze worden overeengekomen nog moeten worden gemaakt. Hierdoor is sprake van verhaalbare kosten die nog niet zijn gerealiseerd en worden daarom als een “niet in de balans opgenomen recht” in de administratie opgenomen. De tabel geeft een overzicht van deze overeenkomsten en de in 2020 gerealiseerde exploitatiebijdragen.

Tabel 3 Grond gereed product binnen projecten grondexploitatieovereenkomsten 2020

Gronden gereed product grondexploitatieovereenkomsten:	Boekwaarde 1 januari 2020	Uitgaven/ investeringen	Inkomsten	Ten gunste van boekwaarde	Boekwinst 2020	Boekwaarde 31 december 2020	Marktwaarde
Melickerveld (21730)	6.380	-	-	-	-	6.380	P.M.
Gemeentegrond wordt gefaseerd geleverd. Levering 1e fase nadat grond fiscaal bouwrijp is, niet eerder dan onherroepelijk bestemmingsplan. Bestemmingsplan is op 13 oktober 2016 vastgesteld. Op 14 augustus 2019 heeft de Raad van State het bestemmingsplan vernietigd als vervolg op eerdere PAS uitspraken. Daarom wordt de marktwaarde als P.M. vermeld. Conform de afspraken uit de realiseringsovereenkomst wordt onderzocht of een aangepast plan wel haalbaar is.							
Jazz City (21733)	-	-	-	-	-	-	1.697.487
Gemeentegrond wordt gefaseerd geleverd, voorafgaand aan start bouwrijp maken door de ontwikkelaar in betreffende deelgebied. Op grond van de realiseringsovereenkomst moet nog de gemeentegrond worden geleverd, die nu nog een openbare functie heeft. De marktwaarde heeft betrekking op de grond, die de komende jaren gefaseerd geleverd zal worden. Deze gronden hebben geen boekwaarde.							
Parkwijk (21734)	1	-	204.657	1	204.656	-	-
Levering van de gemeentegrond heeft in 2020 plaatsgevonden. Het project is in uitvoering.							
Bedrijventerrein Oosttangent (21735)	1	-	87.755	1	87.754	-	-
Levering van de gemeentegrond heeft in 2020 plaatsgevonden. Het project is in uitvoering.							
Ridder van Asenrodeweg (21738)	-	-	79.560	-	79.560	-	-
Levering van de laatste fase gemeentegrond heeft in 2020 plaatsgevonden. Het project is in uitvoering.							
Peelveldlaan 60 (21995)	-	7.614	-	-	-	7.614	532.155
In 2020 is een grondexploitatieovereenkomst gesloten voor dit project. In die overeenkomst zijn afspraken opgenomen over de levering van de gemeentegronden binnen dit project. Hierdoor is de boekwaarde van de materiële vaste activa overgeheveld naar de categorie "gereed product".							
	6.382	**7.614**	**371.972**	**2**	**371.970**	**13.994**	**2.229.642**

Voor zover de gemeente gronden in eigendom heeft binnen projecten waarbij een grondexploitatieovereenkomst is gesloten met een marktpartij, zijn daarin afspraken gemaakt over grondprijs en levering van die grond. Deze gronden zijn op de balans geplaatst onder de rubriek vlottende activa in de categorie voorraden: gereed product. In de tabel zijn deze gronden opgenomen, waarbij als marktwaarde de overeengekomen verkoopprijs is vermeld. De tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de boekaarde in 2020 en de in dat jaar gerealiseerde boekwinst (ingeval de gerealiseerde inkomsten hoger liggen dan de boekwaarde aan het begin van het jaar).
Het verschil tussen de boekwaarde per 31 december 2020 en de marktwaarde is de boekwinst die de gemeente de komende jaren zal realiseren, afhankelijk van de voortgang van de projecten. Conform de Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2016 zullen deze boekwinsten worden toegevoegd aan de Algemene Reserve. Deze toevoeging vindt pas plaats op het moment dat de grondverkoop wordt gerealiseerd.

Tabel 4 Grond gereed product binnen voormalige gemeentelijke grondexploitaties 2020

Grond gereed product voormalige gemeentelijke grondexploitaties:	Boekwaarde 1 januari 2020	Uitgaven/ investeringen	Inkomsten	Ten gunste van boekwaarde	Boekwinst 2020	Boekwaarde 31 december 2020	Marktwaarde
Kavels Gerbergaweg 21726	87.015	-	121.837	87.015	34.822	-	-
Drie woonkavels ter plaatse van de gesloopte boerderij Gerbergaweg 2. In 2017 zijn 2 kavels verkocht. In 2020 heeft de levering van de 3e kavel plaatsgevonden.							
Kavel Wonen Limburg plein Donderberg 21723	1	-	-	-	-	1	300.000
Betreft 1 kavel binnen het WOP Donderberg. Op grond van samenwerkingsafspraken realiseert Wonen Limburg hier zorgwoningen.							
	87.016	-	**121.837**	**87.015**	**34.822**	**1**	**300.000**

Het betreft voormalige grondexploitatieprojecten, waarbij nog enkele kavels resteren. Deze kavels zijn bouwrijp, uitgezonderd trottoir en inrit. Voor nog te maken kosten is een voorziening getroffen. Deze gronden zijn op de balans geplaatst onder de rubriek vlottende activa in de categorie voorraden: gereed product.
Voor zover er nog geen verkoopovereenkomst is gesloten zijn de gronden gewaardeerd door een externe deskundige. Deze marktwaardes zijn opgenomen in de tabel en zijn gebaseerd op de huidige bestemmingen. De tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de boekaarde in 2020 en de in dat jaar gerealiseerde boekwinst (ingeval de gerealiseerde inkomsten hoger liggen dan de boekwaarde aan het begin van het jaar).
Het verschil tussen de boekwaarde per 31 december 2020 en de marktwaarde is de boekwinst die de gemeente de komende jaren zal realiseren, afhankelijk van de voortgang van de projecten. Conform de Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2016 zullen deze boekwinsten worden toegevoegd aan de Algemene Reserve. Deze toevoeging vindt pas plaats op het moment dat de grondverkoop wordt gerealiseerd.

Tabel 5 Grond zonder concreet plan 2020

Gronden zonder concreet plan:	Boekwaarde 1 januari 2020	Uitgaven/ investeringen	Inkomsten	Mutatie herwaardering (voorziening)	Boekwaarde 31 december 2020	Marktwaarde	Marktwaarde per m2
Noordelijke en Oostelijke Stadsrandzone (21731)	1	-	-	-	1	177.800	5
Ontwikkelingsvisie vastgesteld. Na indiening concreet plan door marktpartij passend binnen visie exploitatieovereenkomst met daarin afspraken over verkoop grond gemeente.							
Zuidelijke Stadsrandzone (21732)	170.364	-	-	-	170.364	277.300	7
Ontwikkelingsvisie vastgesteld. Ontwikkeling door OML. Na concreet plan voor deze grond, passend binnen visie, afspraak over verkoop grond conform uitgangspunten gesloten exploitatieovereenkomst (prijs op basis taxatie).							
Voormalige Sportvelden Maastrichterweg (21725)	435.600	-	-	-	435.600	435.600	11
Planologisch kader vastgesteld. Indien concreet plan zich aandient, afspraken maken over verkoop grond op basis van taxatie.							
	605.965	-	-	-	**605.965**	**890.700**	

Het gaat om de gronden die per 31 december 2015 als nog “niet in exploitatie genomen plannen” stonden geregistreerd. Voor deze gronden geldt een overgangsregeling. Op grond daarvan zijn deze gronden zonder afwaardering onder de materiële vast activa geplaatst tegen de boekwaarde per 1 januari 2016. Deze overgangsregeling heeft een looptijd van 4 jaar. Uiterlijk 31 december 2019 moet een toets plaatsvinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de dan geldende bestemming.
De toets aan de marktwaarde heeft plaatsgevonden en is vastgesteld door de gemeenteraad in de vergadering van 4 april 2019. Deze toets heeft geleid tot een afwaardering van de locatie van de Voormalige Sportvelden Maastrichterweg. Deze afwaardering is gerealiseerd in het kader van de jaarrekening 2018. De in de tabel opgenomen marktwaarden zijn gebaseerd op taxaties uit 2019.

7.8 Paragraaf Corona (jaarrekening 2020)

Inleiding

1 Inleiding

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.
Vanuit Binnenlandse zaken is het advies vertrekt om in de jaarrekening een corona paragraaf op te nemen. Op die manier kunnen raadsleden in één oogopslag zien welke gevolgen Covid-19 op hun begroting heeft gehad en welke maatregelen er zijn genomen. De aanbeveling staat in een speciale notitie van de Commissie Bedrijfsvoering en Auditing Decentrale Overheden (Bado).

De paragraaf is een (financiële) terugblik over het jaar 2020, waarbij is gekozen voor de volgende opbouw:

1. Inleiding algemeen (Tijdelijke wet maatregelen covid-19)
2. Beleidsmatig, inhoudelijk – samenvattende programmatoelichting,
3. Financieel overzicht:
   a. Overzicht compensatiemiddelen vanuit het Rijk,
   b. Coronafonds (samenvatting Q4).

Tijdelijke wet maatregelen Covid-19.
In het begin van de Corona-crisis in februari 2020 en de daaropvolgende maanden werd deze geregeld vanuit een GRIP-4 structuur. De GRIP-structuur is ingericht om bij calamiteiten en rampen de rampenbestrijding zo efficiënt en goed mogelijk te laten verlopen. Omdat het virus de gemeentegrens overstijgt, is gekozen voor GRIP-4. In dat geval is de voorzitter van de Veiligheidsregio Limburg-Noord, voorzitter van het Regionaal Beleid Team (RBT). Deze werkwijze geldt voor alle provincies. In de eerste maanden van de Coronacrisis werden alle maatregelen die gericht waren op het afremmen van verdere verspreiding van het virus opgenomen in noodverordeningen die door de voorzitter van de Veiligheidsregio werden afgekondigd. Door de GRIP-structuur zijn de rollen ook gewijzigd. Een deel van de gemeentelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden gingen over naar de voorzitter van de veiligheidsregio. Noodverordeningen worden doorgaans ingesteld voor korte crisissituaties, en zijn niet bedoeld voor langere perioden zoals in de Coronacrisis. Kritiekpunt bij de noodverordeningen in de Corona-crisis was dat de wettelijke en democratische legitimiteit ontbrak. Doordat de maatregelen om de verspreiding van het corona-virus langere tijd duren is de druk toegenomen om de maatregelen ook wettelijke en democratisch te verankeren. Dit is geregeld met de invoering van de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twm) op 1 december 2020.
De Twm geeft een wettelijke basis voor de maatregelen die nodig zijn voor de bestrijding van de epidemie. Daarmee kwam een eind aan de opdrachten van de minister van VWS aan de voorzitters van de veiligheidsregio's en de daarop gebaseerde noodverordeningen van de voorzitter van de veiligheidsregio. De bevoegdheden tot toepassing en uitvoering van de maatregelen worden daarmee primair belegd bij de burgemeester, in plaats van bij de voorzitter van de veiligheidsregio's. Hiermee heeft de burgemeester enkele bevoegdheden gekregen, zoals het verlenen van ontheffingen in bijzondere omstandigheden en toezicht- en handhavingsbevoegdheden. De Twm biedt de mogelijkheid maatregelen vast te leggen bij ministeriële regeling of via een Alegemene Maatregelen van Bestuur (AMvB). Bij ministeriële regeling wordt bepaald welke maatregelen landelijk, regionaal of lokaal gelden.

1 Inhoud (samenvattende programmatoelichting)

De coronapandemie heeft forse impact gehad op de samenleving. De gemeentelijke organisatie heeft hier het afgelopen jaar op moeten anticiperen. Natuurlijk heeft dit een effect op de initiatieven, acties, doelen en effecten die we als gemeente voor ogen hadden.
Binnen de toelichtingen van de programmabegroting komt dat ook op diverse onderdelen terug. In onderstaande paragraaf een samenvatting van dit beeld per programma. Voor een meer uitvoerige toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen binnen de programma's.

Roermond van iedereen

1 Zorgzame gemeente

Arbeidsmarkttoeleiding en Perspectief op werk
Vanwege de Coronacrisis is er regionaal gewerkt aan een nieuw plan voor de veranderde Arbeidsmarkt. Dit plan borduurt deels voort op het bestaande jaarplan, het actieplan Perspectief op Werk en er zijn nieuwe onderdelen toegevoegd vanwege de veranderingen op de arbeidsmarkt.
Er is vanwege de coronacrisis een aanvullend actieplan opgesteld voor de Arbeidsmarktregio. Dit plan biedt handvatten om snel aan de slag te gaan en in te spelen op de veranderde arbeidsmarkt. De aanpak is uitgewerkt in een Doe-agenda, die loopt van 2020 tot en met 2022

Westrom
Vanuit het Rijk heeft Westrom extra coronamiddelen ontvangen. Deze middelen zijn niet geheel nodig geweest en een gedeelte zal worden terugbetaald aan de gemeente als verlaging van de gemeentelijke bijdrage.

DU Gezond in de Stad
Niet alle projecten hebben, vanwege Corona, in 2020, in volle omvang, doorgang kunnen vinden.

TOZO
De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. Door de coronacrisis is de gemeente belast met de uitvoering van een aantal tijdelijke regelingen. In 2020 zijn TOZO 1, 2 en 3 geweest. TOZO 3 loopt van 1 oktober 2020 tot 1 april 2021. Een deel van de ontvangen middelen in 2020 zijn ook in 2021 nog nodig om hier uitvoering aan te geven. Daarnaast worden de middelen gebruikt om de controles van TOZO 1, 2 en 3 uit te voeren.

2 Inclusieve samenleving

LHBTI
Het activiteitenplan is in afgeslankte vorm in 2020 van start gegaan. Vanwege de corona crisis zijn een groot deel van de geplande activiteiten helaas niet door kunnen gaan. Toch hebben er rondom de themadagen, binnen de mogelijkheden, activiteiten plaatsgevonden om de zichtbaarheid en acceptatie te vergroten. De verwachting is dat in 2021 meer activiteiten vanuit de gemeente en de lokale partners zullen gaan plaatsvinden en dat de vraag naar middelen toeneemt. Het gaat dan met name om vergroten van zichtbaarheid en acceptatie met lokale acties die verbinding en het goede gesprek stimuleren (fototentoonstelling, lunch, ontmoeting met een drankje, activiteiten op middelbare scholen, theater). Dit alles blijft wel mede afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de corona crisis.

Diversiteit
Dit onderdeel van het diversiteitsbeleid is niet opgepakt vanwege gebrek aan capaciteit. Daarnaast heeft corona de alternatieve manier van uitvoeren vertraagd.

Roermond Regenboogstad, uitvoering programma Regenboogsteden 2019-2022
De verwachting was dat in 2020 de partners meer in actie zouden komen en de vraag naar middelen zou toenemen. Vanwege de corona pandemie is deze verwachting niet uitgekomen. De actie neemt wel langzaam toe en de vraag naar middelen ook. Het resterende budget 2020 is samen met het budget van 2021 noodzakelijk om de geplande activiteiten in het kader van het programma 'Regenboogsteden' in 2021 te kunnen uitvoeren, maar ook om het toekomstbestendig te maken.

Subsidies
Als gevolg van de Corona-pandemie is besloten de verdere uitwerking van het project modernisering subsidies vooralsnog te pauzeren tot in ieder geval na de Corona-crisis.

Zorg voor specifieke doelgroepen
Als gevolg van corona hebben er minder (fysieke) bijeenkomsten plaatsgevonden. Daarnaast zijn er minder subsidies aangevraagd voor weerbaarheidstrainingen op scholen. Hierdoor zijn er in totaliteit minder kosten gemaakt.

3 Goed Onderwijs

VVE Peuterspeelzalen (eigen middelen)
Vanaf 1 augustus 2020 moeten kinderen die een VVE-indicatie hebben 16 uur per week een VVE-programma volgen. Mede door Corona hebben minder kinderen gebruik gemaakt van de peuteropvang en niet alle kinderen hebben een volledig programma kunnen volgen, waardoor er minder kosten zijn gemaakt.

Vervoerskosten
Door de beëindiging van o.a. het project Swim to Play en het schoolzwemmen nemen de vervoerskosten van het gymonderwijs af (€ 66.600,-). Daarnaast worden minder kosten verwacht voor leerlingenvervoer. Enerzijds door corona en anderzijds door een daling van het aantal leerlingen (€ 100.000,-).

Groene stad

4 Kansen voor klimaat

Vergroening
Actualisatie van de kap- en compensatieregeling is niet gestart vanwege inzet van personeel voor het bestrijden van de negatieve gevolgen van de coronapandemie.

Opbrengst straat parkeren en parkeerabonnementen
Door corona is de opbrengst van het straat parkeren flink gedaald, daarnaast zijn het aantal parkeerterreinen de afgelopen jaren afgenomen en hebben abonnementhouders tijdelijk hun abonnement opgezegd.

5 Goede leefomgeving

Beheer Openbare Ruimte

Evenementen
Door corona zijn evenementen helaas niet door kunnen gaan. Hierdoor heeft de extra aanpak van zwerfafval bij evenementen ook niet plaats kunnen vinden.

Afval en grondstoffen
Als gevolg van de corona-pandemie zijn de ingezamelde tonnages hoger dan verwacht op het milieupark. Het contract voor de exploitatie van het milieupark is in 2020 verlengd met een periode van 2 jaar.

Speelvoorzieningen
Vervangingen van speelvoorzieningen hebben door de beperkte mogelijkheid tot burgerparticipatie vanwege het coronavirus niet kunnen plaatsvinden.

Roermond bereikbaar
Er zijn in 2020 een groot aantal acties uitgevoerd, maar desondanks is in 2020 sprake van onder uitputting vanwege o.a.:

- Een verleende korting van 50% op de werkgeversbenadering omdat er ten gevolge van Corona minder activiteiten zijn uitgevoerd.
- Dat ten gevolge van Corona een aantal programmaonderdelen (nog) niet zijn uitgevoerd, en worden doorgeschoven naar 2021.

Uitvoering parkeerbeleid
Structureel is er te weinig geraamd voor de parkeerlicenties en abonnementen inzake pin-betalingen (€ 17.500), het ledigen van de parkeerautomaten (€ 6.500,-) en de licentiekosten inzake het boeteafhandelsysteem € 14.500,-). Daarnaast is door de focus op corona het parkeertoezicht incidenteel verminderd met een terugval in beoogde ‘baten’ uit dit toezicht (lasten € 10.000,-; minder baten
€ 50.000,-).

Fietsenstallingen
Het in 2020 beschikbaar gestelde raadsbudget blijft - in verband met corona - incidenteel onbenut door de tijdelijke sluiting fietsenstallingen.

Dynamische stad

6 Toekomstbestendige stad

Detailhandel
De evaluatie van het detailhandelsbeleid en de BAC (branche adviescommissie) heeft niet plaatsgevonden. De coronacrisis heeft de focus verlegd van een beleidsmatige analyse, naar een pragmatische aanpak om de Retail (horeca en detailhandel) – binnen de gestelde maatregelen daar waar mogelijk te ondersteunen.
Gedurende het jaar zijn diverse gesprekken gevoerd over een nieuwe overeenkomst. Corona heeft een snel verloop van de gesprekken doorkruist. Bij het oppakken in het laatste kwartaal zijn partijen er niet in geslaagd tot een nieuwe overeenkomst te komen. Voorlopig wordt gewerkt onder de oude overeenkomst. Gesprekken zullen weer worden opgepakt zodra inzichtelijk is wat de behoeften in de uitvoer van werk voor de binnenstad in de komende jaren zijn.

Horeca
De herijking van het horecabeleid heeft niet plaatsgevonden. De coronacrisis heeft de focus verlegd van een beleidsmatige analyse, naar een pragmatische aanpak om de retail (horeca en detailhandel) – binnen de gestelde maatregelen daar waar mogelijk te ondersteunen. Denk hierbij aan de verruiming van terrassen, (gedeeltelijk) vrijstellen van precario, aanpassen van vergunningprocedures om tijdelijk overkappingen toe te staan.

Stimuleren congressen
In 2020 is geen inzet gepleegd op het versterken van de functie als vergader- en congresstad. Corona heeft het zakelijk toerisme geminimaliseerd.

Evenementen
De beperkte ambtelijke capaciteit en de noodzakelijke aandacht voor evenementen ten tijden van corona heeft ertoe geleid dat de verdere invulling betreffende de subsidiering en facilitering van evenementen, en het nader onderzoek naar de hoogte van leges voor evenementen en het expertiseonderzoek naar duurzaamheid voor evenementen nog niet is afgerond. Processen zijn gestart en de afronding vindt plaats in 2021.

Regionale Taskforce Postcorona
Regionale Taskforce Postcorona heeft in 2020 het plan van aanpak Post- corona Midden – Limburg ‘Met veerkracht uit de crisis! opgesteld en vastgesteld.
Hierin is een pakket van maatregelen voor de komende drie jaren opgenomen om onze veerkracht te versterken, zodat op de korte termijn zoveel mogelijk faillissementen en baanverlies wordt beperkt en op de lange termijn innovatie, economie en arbeidsmarkt verdergaand worden versterkt.
Het programma bestaat uit zes speerpunten:
1. Circulaire economie,
2. Leven Lang Ontwikkelen,
3. Mobiele arbeidsmarkt,
4. Aantrekken en behoud van jong talent,
5. Voorkomen en bestrijden van jeugdwerkloosheid,
6. Steun voor ondernemers.

Taskforce Economie-Arbeidsmarkt-Onderwijs Midden-Limburg
Deze taskforce bestaande uit: de Arbeidsmarktregio Midden Limburg, het Regionaal Werkbedrijf, Samenwerking Midden-Limburg, Ondernemend Limburg, MBO-instellingen en Keyport, heeft de taak op zich genomen om een antwoord te formuleren voor de wijze waarop de Arbeidsmarktregio Midden-Limburg de crisis te lijf moet gaan. Er moet zoveel als mogelijk vanuit één gecoördineerde aanpak gewerkt gaan worden aan een herstelprogramma voor het versterken van een krachtige arbeidsmarkt die in de post corona periode zowel economisch herstel als sociale doelstellingen kan bewerkstelligen.

De gemeente heeft daar waar mogelijk de ondernemers ondersteund ten tijde van crisis. Vanuit het programma toekomstbestendige stad is gewerkt aan zaken als verruiming van terrassen, vrijstellen van precario, gedoogbeschikkingen, realiseren testlocatie, maar ook gesprekken met evenementenorganisatoren, aanpassingen aan de promotiestrategie en deelname aan het expertteam corona. Pragmatische (tijdelijke) oplossingen bieden. De Bedrijvencontactfunctionaris heeft in de periode 2020 vrijwel volledig zijn tijd besteed aan dergelijke ondersteuning aan ondernemers in de binnenstad. Hierdoor zijn andere aspecten (relatiebeheer bedrijventerreinen, wijkwinkelcentra) niet uitgevoerd.

7 Toekomstbestendige stad

Omgevingsvisie
De omgevingsvisie is nog niet vastgesteld. Het proces van ter inzagelegging van het ontwerp moet nog worden gestart. Reden voor de vertraging is COVID-19 en de beperkte mogelijkheden van inspraak en informatiesessies. In het kader van de opstelling van de Provinciale omgevingsvisie is de regio uitgenodigd de opgaven per regio vorm te geven. Dat heeft voor Midden-Limburg geresulteerd in een regionale paragraaf ("Midden-Limburg: Het verbindend hart van Limburg"). In deze regionale paragraaf is de concept gemeentelijke omgevingsvisie ingebracht.

Invoering omgevingswet
Het rijk heeft de invoering van de Omgevingswet uitgesteld tot 1 januari 2022.
Agv COVID-19 zijn een groot deel van de opdrachten en werkgroepen en opleidingen geannuleerd. In afwachting van de mogelijkheid van fysieke bijeenkomsten. Inmiddels wordt hard gewerkt aan de doorstart. De reserve blijft derhalve nodig voor de afronding van het programma invoering Omgevingswet.

8 Levendige Stad

Sportakkoord
In 2020 is, in samenwerking met vele partners, het lokaal sportakkoord Roermond opgesteld en ondertekend. Het lokaal sportakkoord kent vier pijlers die momenteel worden uitgewerkt. Hiertoe wordt ook het ontvangen Rijksbudget ingezet. Met de daadwerkelijke uitwerking is in 2021 gestart, dit door de beperkende mogelijkheden vanwege de Coronapandemie.

Vitale stad – cultuur
De Maand van de Mystique stond gepland voor juni 2020, maar is geannuleerd. Dit evenement kon vanwege de maatregelen als gevolg van de coronacrisis niet worden georganiseerd.

Het Cuypershuis heeft een nieuwe vaste presentatie gerealiseerd. Die is in oktober officieel geopend. Het Cuypershuis is vanwege de herinrichting en coronacrisis het grootste gedeelte van het jaar voor bezoekers gesloten geweest.

Crossover
Vele projecten op het gebied van educatie en participatie hebben vanwege de maatregelen als gevolg van de coronacrisis voor het merendeel stilgelegen. Scholen en culturele instellingen zijn een groot gedeelte van het jaar gesloten geweest, evenementen en activiteiten waren niet toegestaan. Het verenigingsleven lag stil. Enkele activiteiten hebben online plaatsgevonden, maar de beoogde bevordering van cultuurparticipatie door diverse doelgroepen is uitgebleven.

Kerkenvisie
In 2020 zijn de gesprekken met partners in het veld gestart. Door de corona-omstandigheden zijn deze echter voor een groot deel uitgesteld. Onderzocht is of deze gesprekken digitaal op afstand zouden kunnen worden gevoerd. Dat bleek niet het geval te zijn.

Seniorensport belaste activiteiten:
Door Corona is er minder gebruik gemaakt van de cursussen, waardoor er enerzijds minder inkomsten zijn gegenereerd en anderzijds minder cursusleiders betaald hoefden te worden. Daarnaast is in 2020 door het college een besluit genomen om de aangeboden cursussen kostendekkend te laten zijn. Dit is vanaf 2021 doorgevoerd, maar was nog het geval in 2020.

Onderwijs
Vanwege Corona hebben scholen minder uren inzet nodig gehad voor vakleerkrachten gymles. Dit heeft ertoe geleid dat er minder in rekening is gebracht aan de scholen en dat er ook zo minimaal mogelijk is ingehuurd.

Rijksmiddelen versterking Culturele infrastructuur
Met de juni- en september circulaire heeft gemeente Roermond middelen van het Rijk ontvangen bedoeld voor de ondersteuning van de culturele infrastructuur als gevolg van corona. Daarvan is nog maar een klein deel in 2020 uitgegeven. Het grootste deel is nog niet uitgegeven en zal in 2021 besteed gaan worden.

9 Veilige Stad

Integraal veiligheidsbeleid 2020-2023
In 2020 is gewerkt aan de diverse thema's. De Corona-pandemie heeft impact op de veiligheidscijfers. De aantallen vermogens- en geweldsdelicten zijn over het algemeen lager, maar 2020 is een uitzonderlijk jaar.

Veiligheidsregio
De dienstverlening van Veiligheidsregio Limburg-Noord draaide dit jaar om de bestrijding van het coronavirus. Gelukkig ging een groot deel van de andere dienstverlening ook door. Denk bijvoorbeeld aan de bestrijding van de Meinwegbrand, de opening van de "Riskfactory" of de vaccinatie tegen meningokokken. Het rijk heeft toegezegd de meerkosten GGD's en Veiligheidsregio's te vergoeden (landelijk is inmiddels 365 miljoen toegezegd).

Moderne gemeente

Burgerparticipatie
De Coronapandemie heeft nieuwe uitdagingen met zich meegebracht ten aanzien van burgerparticipatie. Desondanks hebben we de lijn van de afgelopen jaren om de inwoners meer en beter te betrekken bij beleidsvorming en -uitvoering in 2020 zoveel als mogelijk verder voortgezet.

Communicatie
Vanaf maart 2020 is de campagne Come Together gevoerd. Een campagne die is ontwikkeld om optimaal gebruik te maken van de kansen die het evenementenjaar 2020 ons zou bieden. Doel van de campagne is in essentie: mensen nader tot elkaar brengen, letterlijk en figuurlijk. De coronapandemie veranderde de situatie, maar leidde – op een onverwachte wijze - tot saamhorigheid en solidariteit in de samenleving. Hier is met de campagne direct op aangesloten, zonder de campagnedoelstellingen los te laten.

Klantcontacten
Corona en de organisatie ontwikkeling hebben er toe geleid dat er dit jaar geen klant tevredenheidsonderzoek is uitgevoerd.

Verkiezingen
Middels de Septembercirculaire 2020 zijn circa € 120.000,- ontvangen ter compensatie voor de extra kosten bij de Tweede Kamerverkiezing 2021 als gevolg van de corona-maatregelen. Daar de extra kosten pas in 2021 gemaakt zijn, leidt dit tot een onderschrijding op dit budget. Een resultaatbestemming is aangevraagd.

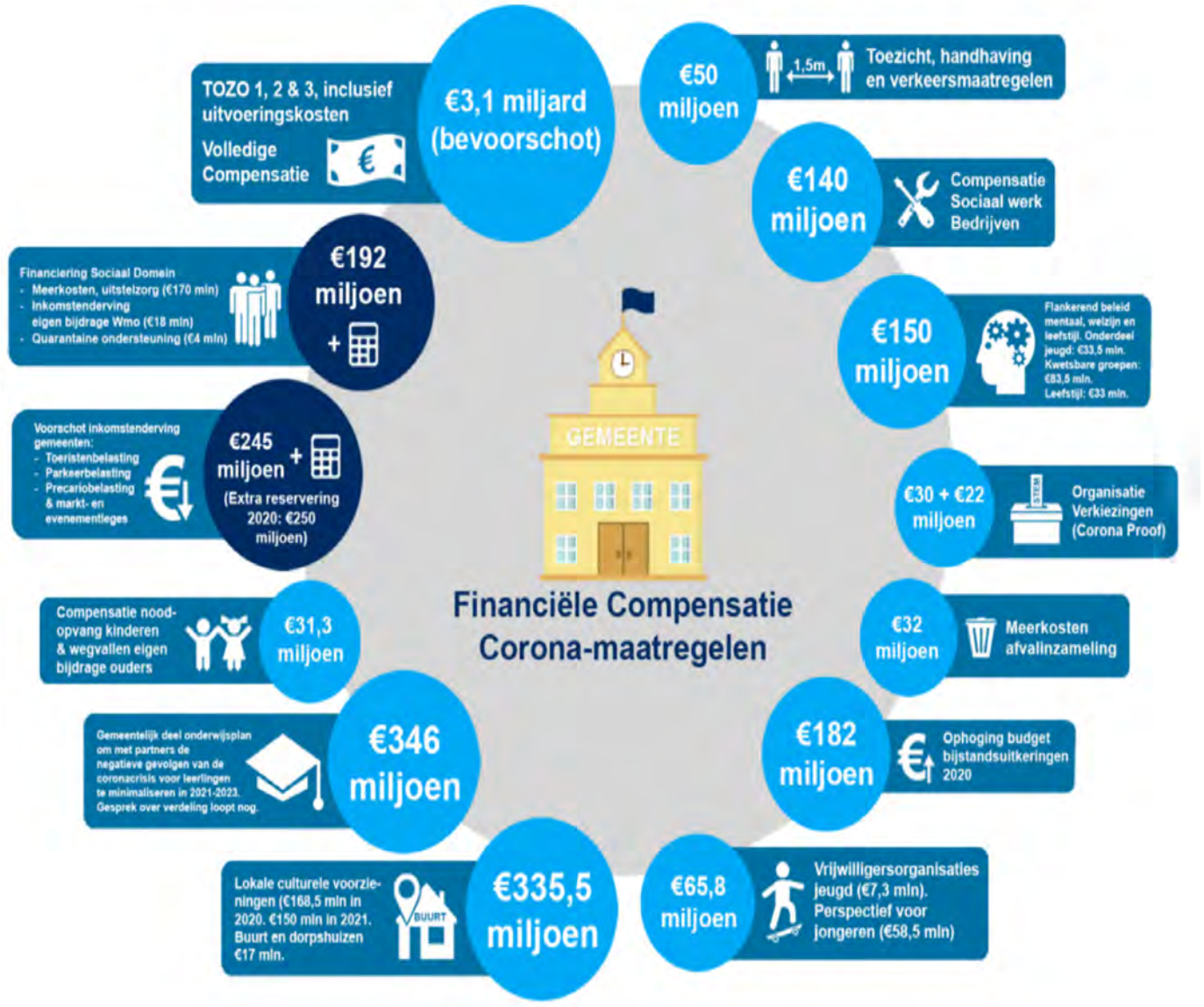
VNG Congressen
Het budget VNG/VLG is i.v.m. de organisatie van een VNG congres incidenteel met € 25.000,- opgehoogd. Als gevolg van de pandemie is het congres van de VNG uitgesteld, waardoor het betreffende budget in 2020 over is, maar naar verwachting wel benut gaat worden in 2021. Derhalve is voor dit bedrag een resultaatbestemming aangevraagd.

75 jaar vrijheid
Vanwege COVID-19 hebben aantal evenementen in het kader van 75 jaar vrijheid niet door kunnen gaan.

Leges publiekszaken en burgerlijke stand
Als gevolg van Corona zijn er minder aanvragen geweest voor de producten van de afdeling publiekszaken. Daarnaast is er sprake van de zogenaamde paspoortdip omdat de paspoorten 10 jaar i.p.v. 5 jaar geldig zijn en zijn er fors minder huwelijken (ongeveer 50) en 20 minder opties en naturalisaties geweest. Dit verklaart het verschil bij de leges burgerlijke stand. Door het lagere aantal aanvragen dalen ook de kosten.

7.9 Financieel overzicht paragraaf Corona (jaarrekening 2020)

2.a) Overzicht en verloop compensatiemiddelen vanuit het Rijk

In totaliteit is door het Rijk tot op heden voor een bedrag ter hoogte van bijna € 5 miljoen (stand t/m maartbrief 2021) toegezegd. Dit is exclusief de compensaties die middels specifieke uitkeringen lopen, zoals TOZO, Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties (TVS) en Regeling voor exploitatie van ijsbanen en zwembaden. Op de volgende pagina een samenvattend overzicht van deze compensaties met de herkomst (circulaire).

Compensaties door het rijk via de gemeentecirculaires	Verantwoording in 2020		Verantwoording in 2021		
Omschrijving	Junibrief	Sept. circulaire	Dec. circulaire	Maart-brief*	Totaal
Inhaal Jeugd	135.100				135.100
Inhaal Wmo	51.616				51.616
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief)		93.785			93.785
Mutatie Participatie	549.256				549.256
Vrijwilligers organisaties jeugd		22.121			22.121
Continuïteit van zorg (meerkosten) Jeugd en WMO			87.989		87.989
Compensatie Quarantainekosten			14.702		14.702
Aanvullend pakket re-integratie bijstandgerechtigden			609.182		609.182
Impuls (intensivering dienstverlening) re-integratie			226.804		226.804
Gemeentelijk schuldenbeleid			197.122		197.122
Bijzondere bijstand			68.022		68.022
Cultuurmiddelen - ondersteuning om lokale culturele infrastructuur in stand te houden			498.409		498.409
Lokale culturele voorzieningen - borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur	224.853	218.986			443.839
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep		69.687			69.687
Voorschoolse voorziening peuters (VE)	27.426			16.852	44.278
Extra kosten verkiezingen (coronaproof)		120.227	76.663		196.890
Buurt- en dorpshuizen		62.700			62.700
Toeristen-/parkeerbelasting	457.000				457.000
Precario belasting en markt- en evenementenleges		57.902			57.902
Toezicht en handhaving		157.467			157.467
Extra kosten afvalverwerking				95.000	95.000
TONK - tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten - bijz. bijstand				280.000	280.000
Extra begeleiding kwetsbare groepen				160.000	160.000
Bestrijden eenzaamheid ouderen				130.000	130.000
Perspectief Jeugd en Jongeren - organiseren kleinschalige activiteiten				145.000	145.000
Jongerenwerk jeugd - extra inzet				50.000	50.000
Mentale ondersteuning jeugd - laagdrempelig/mentaal welzijn				40.000	40.000
Activiteiten en ontmoetingen jeugd - laagdrempelig/mentaal welzijn				29.000	29.000
	1.445.251	**802.875**	**1.778.893**	**945.852**	**4.972.871**

** Voorlopig ingeschatte en afgeronde bedragen in € 1,-*

De compensatiebedragen die bekend zijn geworden via de decembercirculaire en maartbrief worden verantwoord in 2021 en zijn dus ook in 2021 beschikbaar. De bedragen die via de junibrief en septembercirculaire zijn verstrekt maken onderdeel uit van de jaarverantwoording 2020. Over deze bedragen wordt binnen deze paragraaf verantwoord.

Samenvattend beeld

Het samenvattende beeld van het verloop van de compensaties van het rijk stand 31-12-2020 ziet er als volgt uit:

	Samenvattend overzicht		2020	2021
2020	Junibrief 2020		1.445.251	
	Septembercirculaire 2020		802.875	
	Via resultaatbestemming jaarrekening nog beschikbaar in 2021			554.066
	Resultaatbestemming specifieke uitkering TOZO *(zie toelichting pag. 4)*			792.370
	Toegevoegd aan Coronafonds	735.069		
	Restant Coronafonds op basis van Q4 monitor (raadsinformatiebrief 15462-2021)			
	- 1,5 meter samenleving	1.950.000		1.848.824
	- verordening Coronafonds	1.950.000		1.567.482
	- gederfde inkomsten & extra kosten	1.100.000		580.039
		5.000.000	**3.996.345**	
2021	Decembercirculaire 2020			1.778.893
	Maartbrief 2021			945.852
	Totaal nog beschikbaar in 2021			**8.067.526**
	Beschikbaar in 2021			
	Compensaties vanuit het Rijk	3.278.811		
	Specifieke uitkering TOZO	792.370		
	Restant Coronafonds	3.996.345		
	Totaal nog beschikbaar in 2021			**8.067.526**

Inclusief gecorrigeerde stortingen (resultaatbestemming nr 18)

Het totaal aan beschikbare middelen geeft nog geen inzicht in de mogelijke verplichtingen die hieronder liggen.

Verwacht kan worden dat ook de verstrekte compensaties vanuit de decembercirculaire en de maartbrief besteed gaan worden aan de daarvoor bestemde doelen. Het “vrij” besteedbare deel lijkt daarmee erg beperkt. Het Coronafonds laat daarentegen op dit moment nog wel voldoende ruimte zien om straks mogelijk ook de koppeling te leggen met een “herstelfonds”.

De hoofdconclusie is als volgt:

- **Rijkscompensaties worden ingezet voor de doelen waarvoor ze worden verstrekt;**
- **Een aantal zaken die nog niet zijn besteed in 2020 worden bij de jaarrekening overgeheveld naar het jaar 2021;**
- **Vrije ruimte binnen de compensatiemiddelen lijkt daarmee beperkt**

Op onderdelen, zoals de compensatie op inkomstenderving, kan achteraf nog verrekening plaatsvinden. Dit kan leiden tot mogelijk terugbetalingen.

Maatregelen nog niet concreet

Het rijk heeft voor gemeenten een pakket aan financiële maatregelen getroffen ter (gedeeltelijke) dekking van de coronakosten / -effecten die gemeenten ondervinden. In de decembercirculaire 2020 is een totaaloverzicht van het “compensatiepakket coronacrisis medeoverheden” opgenomen. Voor enkele maatregelen is alleen het landelijk plafond vermeld, en is de concrete verdeelsleutel nog niet bekend en/of is de verdeling afhankelijk van de werkelijke cijfers over 2020. Het betreft de volgende maatregelen/onderdelen: compensatie inkomstenderving na 1 juni (€ 100 mln.), extra beschikbaar voor inkomstenderving (€ 150 mln.), afvalinzameling (€ 32 mln.), zwembaden en ijsbanen (€ 100 mln.) en verlenging steun sportverenigingen (1 okt t/m 31 dec) (€ 60 mln.).

Het ontbreken van een exacte verdeling / verdeelsleutel van de compensatie per gemeente betekent dat gemeenten geen voldoende nauwkeurige en betrouwbare schatting/berekening kunnen maken van het bedrag waarop zij over 2020 aanspraak kunnen maken. Op basis hiervan is de conclusie dat gemeenten het financiële effect van deze onderdelen/maatregelen uit het aanvullende compensatiepakket verwerken in de jaarrekening 2021. Voor het inzicht dat de jaarrekening 2020 moet geven, is in de jaarrekening 2020 bij de algemene uitkering een toelichting opgenomen op het aanvullend compensatiepakket en de ter zake gehanteerde overwegingen/grondslagen om deze compensatie in 2021 te verwerken.

De compensatie gespecificeerd naar beleidsterreinen

De ontvangen bedragen zijn uit te splitsen naar specifieke beleidsonderdelen. Onderstaand per onderdeel een samenvattend overzicht met een korte toelichting als het gaat om de verantwoording in het jaar 2020.

Sociaal domein (exclusief TOZO)

Omschrijving	Junibrief	Sept. circulaire	Dec. circulaire	Maartbrief*	Totaal
Inhaal Jeugd	135.100				135.100
Inhaal Wmo	51.616				51.616
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief)		93.785			93.785
Mutatie Participatie	549.256				549.256
Vrijwilligers organisaties jeugd		22.121			22.121
Continuïteit van zorg (meerkosten) Jeugd en WMO			87.989		87.989
Compensatie Quarantainekosten			14.702		14.702
Aanvullend pakket re-integratie bijstand gerechtigden			609.182		609.182
Impuls (intensivering dienstverlening) re-integratie			226.804		226.804
Gemeentelijk schuldenbeleid			197.122		197.122
Bijzondere bijstand			68.022		68.022
TONK - tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten - bijz. bijstand				280.000	280.000
Extra begeleiding kwetsbare groepen				160.000	160.000
Bestrijden eenzaamheid ouderen				130.000	130.000
Perspectief Jeugd en Jongeren - organiseren kleinschalige activiteiten				145.000	145.000
Jongerenwerk jeugd - extra inzet				50.000	50.000
Mentale ondersteuning jeugd - laagdrempelig/ mentaal welzijn				40.000	40.000
Activiteiten en ontmoetingen jeugd - laagdrempelig/ mentaal welzijn				29.000	29.000
Totalen	**735.972**	**115.906**	**1.203.821**	**834.000**	**2.889.699**

** Voorlopig ingeschatte en afgeronde bedragen*

De bijdragen uit de junibrief en septembercirculaire zijn verantwoord binnen de desbetreffende posten van het sociaal domein. Bij de jaarverantwoording worden ze toegelicht vanuit het totale raadskader. Dat wil zeggen dat eventuele tekorten en / of overschotten zijn verrekend met de reserve sociaal domein.
De TOZO (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers) wordt via een specifieke uitkering door het Rijk verstrekt.

Door de coronacrisis is de gemeente belast met de uitvoering van deze tijdelijke regeling. De TOZO 3 loopt van 1 oktober 2020 tot 1 april 2021. De uitkering is bestemd voor zelfstandige ondernemers ter compensatie voor levensonderhoud en/of een lening voor zelfstandig ondernemers met liquiditeitsproblemen. Deze compensatieregeling loopt ook in 2021 nog door. In de jaarrekening is hiervoor een resultaatbestemming opgenomen ter hoogte van € 792.370.

De totale TOZO uitkering in 2020 loopt voor de gemeente Roermond op naar een bedrag boven de € 7 miljoen. Ook voor 2021 wordt nog een aanzienlijk bedrag verwacht (tot april richting de 2 miljoen). In de jaarrekening wordt hierover verantwoording afgelegd via de SiSa bijlage.

Cultuur

Omschrijving	Junibrief	Sept. circulaire	Dec. circulaire	Maartbrief*	Totaal
Cultuurmiddelen - ondersteuning om lokale culturele infrastructuur in stand te houden			498.409		498.409
Lokale culturele voorzieningen - borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur	224.853	218.986			443.839
Totalen	**224.853**	**218.986**	**498.409**	**0**	**942.248**

De in 2020 ontvangen middelen voor cultuur worden voor een bedrag ter hoogte van € 433.839 via een resultaatbestemming overgezet naar het jaar 2021. In 2020 is € 10.000 besteed aan de lokale en regionale culturele infrastructuur.

Onderwijs

Omschrijving	Junibrief	Sept. circulaire	Dec. circulaire	Maartbrief*	Totaal
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep		69.687			69.687
Voorschoolse voorziening peuters (VE)	27.426			16.852	44.278
Totalen	**27.426**	**69.687**	**0**	**16.852**	**113.965**

De kosten gemaakt voor noodopvang van kinderen met een cruciaal beroep zijn in 2020 door de gemeente vergoed. De ontvangen bedragen zijn hiervoor ingezet.

Verkiezingen

Omschrijving	Junibrief	Sept. circulaire	Dec. circulaire	Maartbrief*	Totaal
Extra kosten verkiezingen (coronaproof)		120.227	76.663		196.890
Totalen	**0**	**120.227**	**76.663**	**0**	**196.890**

Middels de Septembercirculaire 2020 zijn middelen voor het jaar 2020 ontvangen ter compensatie voor de extra kosten bij de Tweede Kamerverkiezing 2021 als gevolg van de corona-maatregelen. Daar de extra kosten in 2021 worden gemaakt, is voor het ontvangen bedrag een resultaatbestemming aangevraagd.

3.b) Coronafonds

Omschrijving	Junibrief	Sept. circulaire	Dec. circulaire	Maartbrief*	Totaal
Buurt- en dorpshuizen		62.700			62.700
Toeristen-/parkeerbelasting	457.000				457.000
Precario belasting en markt- en evenementenleges		57.902			57.902
Toezicht en handhaving		157.467			157.467
Extra kosten afvalverwerking				95.000	95.000
Totalen	**457.000**	**278.069**	**0**	**95.000**	**830.069**

** Voorlopig ingeschatte en afgeronde bedragen*

De bedragen uit bovenstaande tabel zijn of worden toegevoegd aan het coronafonds. Per kwartaal wordt verantwoording afgelegd over de besteding van de middelen van het coronafonds. Onderstaand een samenvattende passage uit de rapportage van het 4e kwartaal 2020, die een beeld verstrekt over de gedane uitgaven in 2020. Met betrekking tot de compensaties voor gederfde inkomsten vind achteraf nog een afrekening plaats. Hier kan het zijn dat er nog middelen moeten worden terugbetaald.

Rapportage Q4
In de verordening Coronafonds is vastgelegd dat het College van Burgemeester en Wethouders per kwartaal door middel van een raadsinformatiebrief aan u rapporteert over de besluitvorming.

Het fonds is door u ingesteld in de raadsvergadering van 2 juni 2020. Het fonds voorziet in een behoefte en ondersteuning biedt aan de verenigingen, ondernemers en instellingen in onze stad. Daarnaast is het fonds van waarde voor extra kosten en minder inkomsten als gevolg van de pandemie. Het fonds is gericht op het verlichten van “acute nood” en stimulering en maatregelen in het kader van de controlefase van het virus.
Het fonds wordt ingezet om de volgende doelen te bereiken:

1. Om maatregelen te nemen voor het realiseren van de 1,5 meter samenleving in de openbare ruimte of innovaties in het kader van de controlefase van het virus en de periode na COVID19.

2. Ondersteuning van organisaties (rechtspersonen) die door de coronacrisis nadelige effecten ondervinden (noodfonds), waarvoor de organisaties geen beroep kunnen doen op andere steunmaatregelen (Verordening Coronafonds).

3. De gederfde inkomsten en extra kosten voor de begroting 2020 van de gemeente Roermond op te vangen die rechtstreeks verband houden met de coronacrisis. Ook voordelen door niet gemaakte kosten of compensatie door het Rijk worden in dit deel meegenomen.

Op peildatum 31 december 2020 zijn er in totaal 117 aanvragen ingediend die betrekking hebben op de onderdelen 1 (7 aanvragen) en 2 (110 aanvragen) van het fonds.

Ad. 1. 1,5-metersamenleving
Op 31 december 2020 waren er in totaal 7 aanvragen ingediend. Hiervan zijn er 4 toegekend en zijn er 2 afwijzingen en 1 nog in behandeling. In dit deel van het fonds is € 1.950.000,- beschikbaar gesteld en hiervan resteert nog € 1.836.449,- (een bedrag € 12.375 is onttrokken in 2021).

Ad. 2. Verordening Coronafonds
Voor het onderdeel Verordening Coronafonds zijn in totaal tot en met 31 december 2020 110 aanvragen ingediend. Hiervan zijn er 42 toegekend, 38 afgewezen en 30 aanvragen zijn nog in behandeling. De redenen dat er nog 30 aanvragen in behandeling zijn is omdat we nog wachten op aanvullende informatie van aanvrager en dat er geen collegevergadering meer was in 2020 om te kunnen besluiten.
De meest gebruikte reden voor afwijzing in dezen is dat er recht bestaat op andere regelingen waarop een beroep kan worden gedaan. Veelal wordt er inkomensondersteuning aangevraagd of compensatie voor omzetverlies. Aanvragers worden actief verwezen naar andere mogelijkheden voor deze steun.
De meeste toewijzingen worden verleend voor het aanpassen van de eigen dienstverlening aan de 1,5 meter maatschappij.
In dit deel van het fonds is € 1.950.000,- beschikbaar gesteld en hiervan resteert nog € 1.567.482,- *(dit bedrag wijkt af van de raadinformatiebrief van het 4e kwartaal waar geen rekening is gehouden met een toegekende aanvraag van € 45.000).*

Ad. 3. Gederfde inkomsten & extra kosten
In de raadsinformatiebrief met betrekking tot kwartaal drie bent u uitgebreid geïnformeerd over de gederfde inkomsten en de tegemoetkomingen van het Rijk dienaangaande.
Op de volgende onderdelen hebben we te maken met gederfde inkomsten: precario terrassen, marktgelden, inkomsten cruiseterminal, straatparkeren, inkomsten zwembad, binnen- en buitensportaccommodaties.

Voor dit onderdeel van het fonds was een bedrag van € 1.100.000 beschikbaar gesteld. Uw raad heeft bij de Septembercirculaire 2020 besloten om de tegemoetkoming van het rijk van € 735.069,- te storten in het fonds. De gerealiseerde uitgaven bedragen € 1.255.030, waardoor nog een bedrag van € 580.039 resteert in het fonds *(dit bedrag wijkt af van de raadinformatiebrief van het 4e kwartaal door een nagekomen factuur BsGW voor meerkosten Covid-19).*

2.

Jaarrekening 2020

2.1

Balans per 31 december 2020

Activa (bedragen x € 1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
• Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	39	100
• Bijdragen aan activa in eigendom van derden	862	850
Totaal immateriële vaste activa	901	950
Materiële vaste activa		
• Investeringen met een economisch nut	104.247	107.873
• Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	47.333	43.017
• Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	23.706	27.861
• In erfpacht	214	214
Totaal materiële vaste activa	175.500	178.965
Financiële vaste activa		
• Kapitaalverstrekkingen aan:		
• Deelnemingen	691	691
• Gemeenschappelijke regelingen	58	58
• Leningen u/g		
• Woningbouwcorporaties	582	716
• Overige langlopende leningen	3.065	3.047
• Overige uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	6	6
Totaal financiële vaste activa	4.402	4.518
Totaal vaste activa	**180.803**	**184.433**

Passiva (bedragen x € 1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
• Algemene reserve	15.601	13.449
• Bestemmingsreserves	37.543	39.717
• Gerealiseerde resultaat	2.666	3.704
Totaal eigen vermogen	55.810	56.870
Voorzieningen		
• voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.183	7.397
• ter egalisering van kosten	7.475	6.847
• voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	1.322	1.356
Totaal voorzieningen	14.980	15.600
Vaste schulden, met een rente-typische looptijd van één jaar of langer		
Obligatieleningen	1	1
Onderhandse leningen bij binnenlandse banken en overige financiële instellingen	108.708	100.735
Totaal vaste schulden	108.709	100.736
Totaal vaste passiva	**179.499**	**173.206**

Activa (bedragen x € 1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Vlottende activa		
Voorraden		
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.164	1.088
• Gereed product en handelsgoederen	18	100
Totaal voorraden	3.182	1.188
Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar		
• Vorderingen op openbare lichamen	34.011	3.244
• Overige vorderingen	9.312	8.767
Totaal uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	43.323	12.011
Liquide middelen		
• Kassaldi	16	15
• Banksaldi	2.375	4.359
Totaal liquide middelen	2.391	4.374
Overlopende activa		
• De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
• Europese overheidslichamen	0	0
• Het Rijk	0	0
• Overige Nederlandse overheidslichamen	1.177	709
• Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.005	15.249
Totaal overlopende activa	6.182	15.958
Totaal vlottende activa	**55.078**	**33.531**
Totaal activa	**235.881**	**217.964**
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	0	0

Passiva (bedragen x € 1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rente-typische looptijd korter dan één jaar		
• Banksaldi	0	10.043
• Overige kasgeldleningen	18.000	0
• Overige schulden	2.432	6.230
Totaal netto-vlottende schulden	20.432	16.273
Overlopende passiva		
• Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	20.680	18.651
• Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	501	2.984
• De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
• Europese overheidslichamen	0	0
• Het Rijk	9.844	1.002
• Overige Nederlandse overheidslichamen	4.925	5.848
Totaal overlopende passiva	35.950	28.485
Totaal vlottende passiva	**56.382**	**44.758**
Totaal passiva	**235.881**	**217.964**
Gewaarborgde geldleningen	246.152	235.376

2.2

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020

2.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 voor wijziging			Begroting 2020 na wijziging			Realisatie 2020		
Programma:	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
01 Zorgzame gemeente	-28.640	92.285	63.645	-35.912	104.405	68.493	-36.873	100.784	63.911
02 Inclusieve samenleving	-946	7.032	6.086	-1.066	7.291	6.225	-567	6.384	5.817
03 Goed Onderwijs	-1.326	5.704	4.378	-3.488	7.384	3.896	-3.274	6.878	3.604
04 Kansen voor klimaat	-48	1.061	1.013	-48	1.329	1.281	-30	1.069	1.039
05 Goede leefomgeving	-17.331	26.856	9.525	-19.074	27.160	8.086	-17.164	27.489	10.325
06 Toekomstbestendige stad	-1.509	3.559	2.050	-2.004	4.830	2.826	-1.783	3.992	2.209
07 Ruimte en wonen	-4.006	6.980	2.974	-7.196	9.458	2.262	-7.793	10.863	3.070
08 Levendige stad	-1.674	11.440	9.766	-1.953	12.557	10.604	-2.079	11.574	9.495
09 Veilige stad	-734	8.534	7.800	-944	9.044	8.100	-1.067	8.702	7.635
10 Moderne gemeente	-694	4.018	3.324	-551	3.791	3.240	-1.069	4.338	3.269
Totaal programma's	**-56.908**	**167.469**	**110.561**	**-72.236**	**187.249**	**115.013**	**-71.699**	**182.073**	**110.374**
Algemene dekkingsmiddelen	-127.057	640	-126.417	-133.167	104	-133.063	-133.216	420	-132.796
Kosten van de overhead	-272	25.121	24.849	-272	26.633	26.361	-1.320	24.736	23.416
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	51	51	0	140	140	-1	66	65
Onvoorzien	0	1	1	0	1	1	0	0	0
Totaal overzichten	**-127.329**	**25.813**	**-101.516**	**-133.439**	**26.878**	**-106.561**	**-134.537**	**25.222**	**-109.315**
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**-184.237**	**193.282**	**9.045**	**-205.675**	**214.127**	**8.452**	**-206.236**	**207.295**	**1.059**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves[1]	-10.779	4.338	-6.441	-31.627	23.570	-8.057	-30.136	26.411	-3.725
Het gerealiseerde resultaat	**-195.016**	**197.620**	**2.604**	**-237.302**	**237.697**	**395**	**-236.372**	**233.706**	**-2.666**

[1] de specificatie van de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma wordt uiteengezet onder de toelichting op de balans.

2.3

Toelichting

2.3 Toelichting

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 28 september 2017, de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar. Uitgangspunt is een herberekening van de septembercirculaire 2020, middels berekeningsadvies van adviseurs FontinPauw, wat zorgt voor een meer actueel beeld.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij dient de verkregen bijdrage als bate te worden verantwoord.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, inclusief de direct te relateren salariskosten. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend.

Investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.
Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.
De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten en bedrijfsgebouwen	15-50
Vervoermiddelen	6-15
Machines, apparaten en installaties	5-20
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken, waaronder:	8-60
• riolering (aanleg, bouwkundig, elektromechanisch en gemalen)	15-60
Overige materiële vaste activa, waaronder:	
• inventarissen	5-10
• automatisering	3-5
• software	5

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

In erfpacht uitgegeven gronden
Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.
Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.
Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa
Voorraden
Grond- en hulpstoffen
Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie
Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd. De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid en dient er winst te worden genomen:
1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Indien er sprake is van winst, wordt deze berekend op basis van de eindwaarde van het project, conform de notitie 'grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)' van de commissie BBV. Als de berekening van de tussentijdse winstneming volgens de percentage of completion methode ertoe leidt dat in eerdere jaren te veel winst is genomen, dan neemt de gemeente de eerder teveel genomen winst terug. Subsidiebaten en de daarbij behorende subsidiabele kosten bij grondexploitaties maken geen onderdeel uit van de tussentijdse winstneming en worden verantwoord op het moment dat de subsidie volgens de subsidievoorwaarden is gerealiseerd.

Gereed product en handelsgoederen
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
Vorderingen
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De debiteuren sociale zaken en belastingdebiteuren worden dynamisch bepaald. De algemene debiteuren daarentegen worden statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.
In geval van achterstallig onderhoud, waarbij sprake is van kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties, wordt er op basis van artikel 44 lid 1a BBV een voorziening gevormd.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020

Activa
Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa in 2020:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	100	399	0	0	390	70	39
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	850	151	44	61	34	0	862
Totaal	**950**	**550**	**44**	**61**	**424**	**70**	**901**

Per saldo neemt de immateriële activa af met € 49.000. De afname betreft in hoofdzaak bijdrage van derden.

De belangrijkste investeringen zijn:

Investering (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020
Transformatie leegstaande panden (Vitale Stad)	250	184	187
Opwaarderen gevels monumenten (Vitale Stad)	300	110	198
Inrichting en andere voorzieningen Islamitische Basisschool	180	103	186

Materiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de investeringen met economisch nut in 2020:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boek-waarde 31-12-2019	Her-Rubri cering [1]	Boek-Waarde 1-1-2020	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	11.947	0	11.947	2	0	0	0	0	11.949
Woonruimten	118	0	118	0	0	2	0	0	116
Bedrijfsgebouwen [2] [3]	84.819	0	84.819	144	36	2.206	0	1.207	81.514
Grond-,weg- en water-bouwkundige werken	2.544	0	2.544	4	0	208	0	0	2.340
Vervoermiddelen	886	0	886	553	4	111	0	0	1.324
Machines, apparaten en installaties	3.665	0	3.665	338	0	590	31	0	3.382
Overige materiële vaste activa	3.894	-98	3.796	1.025	1	990	208	0	3.622
Totaal	**107.873**	**-98**	**107.775**	**2.066**	**41**	**4.107**	**239**	**1.207**	**104.247**

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering.

[1] *In 2019 is de investering voor ondergrondse containers (€ 98.000) onder de investeringen met economisch nut verantwoord in plaats van onder de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Deze zijn nu geherrubriceerd.*

[2] *In het kader van de BTW herzieningsregeling is € 36.000 gedesinvesteerd voor het verhuurd pand Kazerneplein.*

[3] *Onder de afwaarderingen staan de bedragen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen. Het betreft hier het pand Godsweerderingel 10 waarop een voorziening van € 1,2 mln. in mindering is gebracht en de boekwaarde van € 7.000 van het schoolgebouw aan de Peelveldlaan dat in 2021 zal worden gesloopt.*

De belangrijkste investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld:

Investering (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020
Vervanging vaste presentatie Cuypershuis	416	389	420
Wmo hulpmiddelen 2020	790	621	621

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boek-waarde 31-12-2019	Her-Rubri cering [1]	Boek-Waarde 1-1-2020	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden [2]	Afwaar-deringen [3]	Boek-waarde 31-12-2020
Bedrijfsgebouwen	391	0	391	0	0	9	0	0	382
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	42.037	0	42.037	4.700	7	807	26	0	45.897
Vervoermiddelen	20	0	20	293	0	2	60	0	251
Overige materiële vaste activa	569	98	667	185	0	49	0	0	803
Totaal	**43.017**	**98**	**43.115**	**5.178**	**7**	**867**	**86**	**0**	**47.333**

[1] *In 2019 is de investering voor ondergrondse containers (€ 98.000) onder de investeringen met economisch nut verantwoord in plaats van onder de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Deze zijn nu geherrubriceerd.*

[2] *Onder de bijdragen van derden zijn de bijdragen opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering.*

[3] *Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen Voor deze investeringen wordt afvalstoffenheffing en rioolrecht geheven.*

De belangrijkste investeringen met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven zijn:

Investering (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020
Overkluisde Maasnielderbeek	2.534	1.720	1.909
Groene Kruisbuurt Swalmen fase 2	5.269	1.931	1.931
Aanvullende werken N280	908	912	912
Vervangen kolkenzuiger	290	293	293

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boek-waarde 31-12-2019	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	675	0	0	86	2	0	587
Grond- ,weg- en water-bouwkundige werken	27.186	12.055	88	1.262	14.772	0	23.119
Totaal	**27.861**	**12.055**	**88**	**1.348**	**14.774**	**0**	**23.706**

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering.
Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste investeringen met maatschappelijk nut zijn:

Investering (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020
Uitvoering reconstructie N280	11.795	4.186	15.183
Realisati busstation	1.805	3.012	3.063
Snelfietspad Slachthuisstraat	1.086	1.015	1.099
Gebiedsontwikkeling Swalmen	1.000	458	474
Verbinden binnenstad DOC	374	413	499

Voor een totaal overzicht wordt verwezen naar de kredietrapportage in het raadsvoorstel van 8 april 2021.
Van de activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen. In 2020 hebben geen bestemmingswijzigingen plaatsgevonden.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de Erfpacht weer

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boek-waarde 31-12-2019	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2020
Erfpacht	214	0	0	0	0	0	214

Financiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2020

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrijving/ aflossingen	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan:						
Deelnemingen	691	0	0	0	0	691
Gemeenschappelijke regelingen	58	0	0	0	0	58
Totaal	**749**	**0**	**0**	**0**	**0**	**749**
Leningen u/g aan:						
Woningbouwcorporaties	716	0	0	134	0	582
Totaal	**716**	**0**	**0**	**134**	**0**	**582**
Overig						
Overige langlopende leningen	3.047	22	0	4	0	3.065
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	6	0	0	0	0	6
Totaal	**3.053**	**22**	**0**	**4**	**0**	**3.071**
Totaal	**4.518**	**22**	**0**	**138**	**0**	**4.402**

Voor een specificatie van de leningen verwijzen wij naar bijlage 3.1 Verstrekte geldleningen.

Vlottende activa

Voorraden

De post voorraden wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.164	1.088
Gereed product	14	94
Handelsgoederen	4	6
Totaal	**3.182**	**1.188**

Onderhanden werk
Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van het in exploitatie zijnde complex gedurende het jaar 2020

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Inves-teringen	Op-brengsten	Winst uitname	Saldo 31-12-2020	Voorziening verlieslatend complex	Boekwaarde 31-12-2020
Roerdelta fase 2	1.088	2.086	10	0	3.164	0	3.164
Totaal	**1.088**	**2.086**	**10**	**0**	**3,164**	**0**	**3.164**

De grootste kostenposten in 2020 hebben betrekking op (bedragen afgerond):
- vergoeding einde erfpacht € 1.741.000
- kosten planontwikkeling: € 244.000

In 2020 is een bedrag van afgerond € 10.200, - aan opbrengsten gerealiseerd (bijdrage ontwikkelaar in beheerskosten).
De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

Gereed product en handelsgoederen
De gronden zijn gewaardeerd tegen een totaalbedrag van € 14.000 (2019: € 94.000). De afname van de boekwaarde betreft in hoofdzaak de verkoop van een kavel aan de Gerbergaweg (€ 87.015).

Een specificatie is opgenomen in de paragraaf 7. Grondbeleid.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald voor de algemene debiteuren en dynamisch voor de debiteuren sociale zaken en belastingdebiteuren.

De post uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Nominale waarde 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2020	Balanswaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	34.044	33	34.011	3.244
Overige vorderingen	11.605	2.293	9.312	8.767
Totaal	**45.649**	**2.326**	**43.323**	**12.011**

De toename van de vorderingen op openbare lichamen van afgerond 30,8 miljoen bestaat voor het grootste deel uit vorderingen op de provincie inzake bijdrage N280 (€ 10,9 mln.), uitzettingen bij het rijk in het kader van schatkistbankieren (7,9 mln) en de vordering op het BTW compensatiefonds (€ 10,6 mln).
Van de overige vorderingen heeft een nominaal bedrag van € 6,9 mln. (2019: € 5,9 mln.) betrekking op vorderingen sociale zaken, waarvoor ter hoogte van € 1,5 mln. (2019: € 1,6 mln.) een voorziening voor oninbaarheid is gevormd.

Voor de belastingvorderingen bij de BsGW is een bedrag van € 31.000 aanvullend gestort in de voorziening dubeuze debiteuren. Bij de algemene debiteuren kon € 276.000 vrijvallen.

EMU saldo

(bedragen x € 1.000)			2020 begroting	2020 rekening
1	+	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, art.17c)	9.045	1.059
2	-/-	Mutatie (im)materiële vaste activa	16.048	-3.514
3	+	Mutatie voorzieningen	-1.991	-620
4	-/-	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	1.311	1.994
5	-/-	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im) materiële vaste activa		
Berekend EMU-saldo			**-10.305**	**1.959**

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Kassaldi	16	15
Banksaldi	2.375	4.359
Totaal	**2.391**	**4.374**

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan vrij ter beschikking. De liquide middelen (debetsaldi) nemen af met € 1,9 mln. (hier tegenover staat een kasgeldlening van € 18 mln). De gemeente Roermond beschikt over een kredietfaciliteit bij de BNG Bank ter hoogte van € 5 mln. Bij de Rabobank wordt op creditbasis gebankierd.

Schatkistbankieren

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor onze gemeente is dat voor 2020 € 1.482.000 (2019: € 1.407.000).

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden.

In de tabel op de volgende pagina is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2020 is geweest:
Hierin zijn de bankrekeningen van de BNG en Rabobank opgenomen. De ING rekening kon niet worden meegenomen omdat deze rekening per 1 september 2020 is opgeheven. Hierdoor hebben wij geen toegang meer tot de data van de ING.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1482,15**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**2.275**	**2.914**	**2.394**	**746**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	737
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	793	1.432	912	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	197.620			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	197.620			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1482,15			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	206.999	265.217	220.219	68.592
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2.275	2.914	2.394	746

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.177	709
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:	5.005	15.249
Totaal	**6.182**	**15.958**

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Specifieke uitkering (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2019	Toevoegingen	Ontvangen	Saldo 31-12-2020
Overig Nederlandse overheidslichamen:				
Provincie subsidie Vitale Stad	701	985	701	985
Regionaal project voortijdig schoolverlaten	8	0	8	0
Project bijdrage WOP Donderberg	0	126	0	126
Mobiliteitsfonds	0	4	0	4
Prov. Subs. Meedoen Roerm. Cultuur	0	1	0	1
Prov. Subs. Meedoen Roerm. Sport	0	1	0	1
Stimuleringsmaatregelen verkeersveiligheid	0	60	0	60
Overig Nederlandse overheidslichamen	**709**	**1.177**	**709**	**1.177**

De overige overlopende activa neemt af met € 10,2 miljoen. Dit bedrag wordt in hoofdzaak veroorzaakt doordat de vordering op het BTWcompensatiefonds in 2019 (€ 9,9 mln) is verantwoord onder de overlopende activa.

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969
Er bestaat voor de gemeente geen recht op verliescompensatie. De gemeente heeft sinds 2016 fiscale winsten behaald en daarover VPB voldaan.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Reserves, gespecificeerd naar:		
• algemene reserve	15.601	13.449
• bestemmingsreserve	37.543	39.717
• realiseerde resultaat	2.666	3.704
Totaal	**55.810**	**56.870**

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad.

Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Er vindt geen rente toerekening plaats aan de reserves.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2020:

Reserves (bedragen x € 1.000)	Doel reserve	Boek-waarde 31-12-2019	Toe-voeging	Ont-trekking	Resultaat vorig jaar	Vermind. ter dekking van afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2020	Toelichting
Algemene reserve	De algemene reserve is een vrije reserve zonder specifiek bestedingsdoel. Deze reserve dient enerzijds als een buffer voor risico's die nog niet financieel kunnen worden vertaald in de jaarrekening en anderzijds kan deze reserve ingezet worden voor beleidsmaatregelen.	13.449	6.290	7.842	3.704	0	15.601	De stortingen in de algemene reserve zijn (afgerond): • Het rekeningsaldo 2019 ad € 3,7 mln. • herijking vrijgevallen claims € 5,6 mln (vrm. ECI en Bereikbaarheid NS-station Oost (€ 4,9 miljoen) • Boekwinst en bijdrage bovenwijkse voorzieningen diverse Grondexploitatieovereenkomsten (€ 0,5 mln) • Verkoop grond bij Waterschapskantoor € 0,2 mln) De onttrekkingen zijn (afgerond): • Resultaatbestemming 2019 € 2,4 mln. • Herijking claims € 2 mln • Begroting in transitie/ kadernota begr.2020 € 1,5 mln. • Storting in Coronafonds € 1 mln. • Ophogen budget automatisering € 0,7 mln • Grootschalig onderhoud tunnel € 0,3 mln
Totaal Algemene reserve		**13.449**	**6.290**	**7.842**	**3.704**	**0**	**15.601**	
Bestemmingsreserves:								
Cluster Wijkontwikkeling								
Wijkontwikkelings-plannen	Ingesteld ter financiering van de projecten voor de herstructurering Roermondse Veld/ Kemp-Kitskensberg /Heide	1.794	0	0	0	0	1.794	Er zijn geen uitgaven geweest in 2020.
Wijkaanpak duur-zaam verbinden Donderberg	Verbetering leefbaarheid, veiligheid en fysieke, sociale en economische structuur	427	0	189	0	0	238	Het gemeentelijk aandeel in de kosten van de uitvoering 2020 van fase 2 van Donderberg fase 2 bedraagt € 189.000.
Knelpunten Swalmen	Uitvoering Centrumplan Swalmen	244	0	54	0	0	190	In 2020 is afgerond € 54.000 uitgegeven
Reserve Wijken en burgerparticipatie	De transformatie van onze samenleving, het tot stand brengen van een participatie-samenleving, Dit alles vraagt een omgeving waarin alle betrokkenen kunnen leren. Van de gemeente vraagt het een actieve opstelling en een bewust andere houding tegenover burgers en maatschappelijke organisaties en initiatieven.	10	0	10	0	0	0	Bij de herijking is € 10.000 vrijgevallen ten gunste van het te vormen Coronafonds.
Totaal Cluster Wijkontwikkeling:		**2.475**	**0**	**253**	**0**	**0**	**2.222**	

Reserves (bedragen x € 1.000)	Doel reserve	Boek-waarde 31-12-2019	Toe-voeging	Ont-trekking	Resultaat vorig jaar	Vermind. ter dekking van afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2020	Toelichting
Cluster Sociaal Domein:								
Egalisatiereserve WWB-inkomensdeel	Het egaliseren van overschotten en tekorten voortvloeiend uit de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand voor het inkomensdeel (bijstandsuitkeringen)	10.701	1.159	0	0	0	11.860	Per saldo zijn de uitgaven inzake de wet buig € 1,2 mln. lager uitgevallen. Dit overschot is in de reserve gestort. Geraamd was een storting van per saldo € 0,5 mln.
Egalisatiereserve Bedrijfsvoering 3D's	Dekking van de kosten Inhuur personeel sociaal domein	235	0	0	0	0	235	Er zijn geen uitgaven geweest
Egalisatiereserve 3D's	Het egaliseren van overschotten en tekorten voortvloeiend uit de bedrijfsvoering 3D	7.193	7.167	8.249	0	0	6.111	De overschotten in de exploitatie van de Wmo, armoedebeleid en de participatie bedroeg € 5,7 miljoen (geraamd was € 3,3 mln.). Daarnaast is bij de herijking voor het Coronafonds € € 1,4 mln gestort. Uit de reserve is onttrokken: • Storting in het Coronafonds € 3 mln. • Méérkosten jeugd € 2,7 mln (geraamd 3 mln) • Méérkosten participatie € 1,4 mln (geraamd € 1,3 mln) • Méérkosten uitvoering Wmo € 0,3 mln.(geraamd € 1.1 mln) • Méérkosten bijzondere bijstand € 0,1 • Diverse zorgprojecten € 0,8 mln (geraamd € 1,3 mln).
Totaal Cluster Sociaal Domein:		**18.129**	**8.326**	**8.249**	**0**	**0**	**18.206**	
Cluster Rijksregelingen:								
Decentralisatie uitke-ringen circulaires	Het uitvoeren van gedecentraliseerde Rijksregelingen. De belangrijkste zijn: • Brede school. sport en cultuur • Provinciale taken VTH • Gezond in de stad • peuterspeelzaalwerk	3.091	613	1.892	0	0	1.812	Aan reguliere rijksuitkeringen is in 2020 € 0,6 miljoen ontvangen. De reguliere uitgaven bedroegen in totaal € 1,9 mln.(afgerond). De belangrijkste uitgaven waren: • herijking diverse claims (naar Coroafonds (€ 1,3 mln) • Bredeschool/combinatiefunctionaris € 0,2 mln. • Transformatiefonds sociaal domein € 0,1 mln.
Maatschappelijke begeleiding status-houder	Reserve met als doel de integratie en participatie van statushouders te verbeteren. Deze middelen zijn bestemd voor het participatieverklaringstraject, re-integratie, scholing, zorgkosten, etc.	253	0	211	0	0	42	Bij de herijking tbv het Coronafonds is €107.000 vrijgevallen. De reguliere uitgaven bedroegen € 104.000.
Totaal Cluster Rijksregelingen:		**3.344**	**613**	**2.103**	**0**	**0**	**1.854**	

Reserves (bedragen x € 1.000)	Doel reserve	Boek-waarde 31-12-2019	Toe-voeging	Ont-trekking	Resultaat vorig jaar	Vermind. ter dekking van afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2020	Toelichting
Cluster Claims < 500.000:								
Claims kleiner dan € 500.000	Reserve ter dekking van diverse claims beneden < € 500.000.	1.649	3.259	795	0	0	4.113	In 2020 is afgerond 3,2 mln. gestort t.b.v. • Diverse claims vauit de eindejaarsrapportage 2020 € 2,6 mln. • de organisatiekosten van de Passion in 2021 0,1 mln. De belangrijkste uitgaven: • Vrijval diverse claims € 0,5 mln.tgv het Coronafonds • voor diverse projecten is 0,3 ,mln. uitgegeven, zoals de stadspromotie, The Passion en structuurvisie.
Totaal Cluster Claims < 500.000:		**1.649**	**3.259**	**795**	**0**	**0**	**4.113**	
Cluster Maatschappelijk Vastgoed:								
Parkeergarage Stationspark	Reserve bestemd om de aanloopverliezen van de parkeergarage op te vangen	115	0	115	0	0	0	Bij de herijking tgv het Coronafonds € 115.000 vrijgevallen
Bereikbaarheid NS station Oost	Reserve ter dekking van verbeteringen rondom het station	1.214	0	1.214	0	0	0	Bij de kaderbrief van de begroting 2021 is dit bedrag vrigevallen tgv de algemene reserve.
Totaal Cluster Maatschappelijk Vastgoed:		**1.329**	**0**	**1.329**	**0**	**0**	**0**	
Cluster Sociaal Verbindend:								
Sociaal Verbindend	Reserve ter dekking van uitvoering van prioriteiten uit het coalitieakkoord “Slagvaardig en spaarzaam, verantwoordelijke en verbindend”, onderdeel sociaal verbindend	1.068	0	965	0	0	103	Bij de herijking tgv het Coranafonds is € 0,9 mln vrijgevallen. De overige uitgaven waren afgerond in totaal € 60.000
Totaal Cluster Sociaal Verbindend:		**1.068**	**0**	**965**	**0**	**0**	**103**	

Reserves (bedragen x € 1.000)	Doel reserve	Boek-waarde 31-12-2019	Toe-voeging	Ont-trekking	Resultaat vorig jaar	Vermind. ter dekking van afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2020	Toelichting
Cluster Economie:								
Economisch Stimulerend	Reserve ter dekking van uitvoering van prioriteiten uit het coalitieakkoord “Slagvaardig en spaarzaam, verantwoordelijke en verbindend”, onderdeel economisch stimulerend	605	325	606	0	0	324	Bij de begroting 2019 (begroting in transitie is € 0,8 mln. gestort in deze reserve. Bij de kadernota 2020 is € 171.000 (afgerond) vrijgevallen. De grootste uitgaven waren: • Stationsomgeving Westzijde € 0,3 mln. • ondersteuning start kleien ondernemers € 0,2 mln. • Retail Innovation Centre € 0,2 mln. • Binnenstadmanager € 0,1 mln. • Keyport € 0,1 mln. • Economisch actieprogramma € 0,1 mln. Zie verder de toelichting bij de programma’s.
Vitale Stad	Reserve ter dekking van verbeteringen en vitalisering van de binnenstad	971	405	471	0	0	905	Bij de begroting 2019 is € 0,3 mln. gestort De grootste uitgaven betroffen m.n. • Munsterplein 0,1mln. • Projecten monumenten 0,1 mln. • Verbinden DOR-binnenstad 0,1 mln.
Totaal Cluster Economie:		**1.576**	**730**	**1.077**	**0**	**0**	**1.229**	
Cluster Natuurontwikkeling:								
Natuurontwikkeling Groen voor Groen	Dekking uitvoering projecten uit de Natuurvisie Oost-Roermond	214	32	87	0	0	159	De opbrengst verkoop van diverse groenstroken ad € 32.000 is in deze reserve gestort. Bij de herijking tgv het Coronafonds is € 0,7 mln. vrijgevallen. De resterende uitgaven hebben betrekking op de uitvoering van projecten Groenvisie en het meerjarig uitvoeringsprogramma Groen 2019-2020
Bos en natuurbeheer	Bij de vaststelling van het beheerplan Bos en Natuur-beheer is tevens de nieuwe beheerovereenkomst met Bosgroep Zuid Nederland vastgesteld. Onderdeel van deze vaststelling is de overheveling van de reserve Bos en Natuurbeheer van Bosgroep Zuid Nederland naar de gemeente Roermond. Conform het beheerplan zijn deze middelen bestemd en noodzakelijk om fluctuaties in het meerjarig beheer van Bos en Natuurgebieden op te vangen.	110	0	0	0	0	110	Er zijn in 2019 geen mutaties geweest
Totaal Cluster Natuurontwikkeling:		**324**	**32**	**87**	**0**	**0**	**269**	

Reserves (bedragen x € 1.000)	Doel reserve	Boek-waarde 31-12-2019	Toe-voeging	Ont-trekking	Resultaat vorig jaar	Vermind. ter dekking van afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2020	Toelichting
Cluster Bedrijfsvoering:								
Bedrijfsvoering	Reserve voor de doorontwikkeling van de (digitale) dienstverlening en het Klant Contact Centrum (KCC) volgens landelijk programma Antwoord en overheidsprogramma Digitale overheid 2017.	616	90	471	0	0	235	Bij de begroting is € 90.000 gestort ter incidentele dekking van bedrijfsvoering. Het vrije deel van deze reserve (€ 0,335 mln.) is bij de herijking tgv het Coranafonds vrijgevallen De uitgaven bedroegen € 135.000.
Totaal Cluster Bedrijfsvoering:		**616**	**90**	**471**	**0**	**0**	**235**	

Reserves (bedragen x € 1.000)	Doel reserve	Boek-waarde 31-12-2019	Toe-voeging	Ont-trekking	Resultaat vorig jaar	Vermind. ter dekking van afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2020	Toelichting
Cluster Dekkingsreserve:								
ECI	Reserve ter dekking van kapitaallasten van de investeringen in het gebouw en de kosten van de ECI herstart.	2.454	1.337	3.693	0	45	54	Bij raadsbesluit van 4 juni is het bedrag ad € 1,4 mln welk in 2019 uit deze reserve werd gehaald in verband met de afwaardering project Roerdelta Fase 2. weer worden aangevuld worden vanuit de exploitatie Roerdelta. Bij de kaderbref van de begroting 2021 is € 3,7 mln vrijgevallen ten gunste van de algemene reserve. Ter dekking van de afschrijvingslasten is in 2019 € 43.000 onttrokken op basis van een annuïtaire berekening, die in de loop der jaren oploopt tot € 176.000.
Maatschappelijk nut	Reserve ter dekking van investeringen met een maatschappelijk nut. Met ingang van 2015 wordt er weer afgeschreven op investeringen met maatschappelijk nut. Het saldo van de reserve is bestemd voor de afronding van een 3-tal kredieten.	2.149	0	0	0	0	2.149	Er zijn in 2020 geen uitgaven geweest
Kapitaallasten investeringen	Reserve ter dekking van kapitaallasten van investeringen met een economisch nut (zoals gebouwen) en maatschappelijk nut (zoals wegen)	4.250	0	1.200	0	99	2.951	Ter dekking van de kapitaallasten van een 12-tal geactiveerde investeringen is € 99.000 ten gunste van de exploitatie gebracht. Ten dekking van een eventuele waardevermindering is € 1,2 mln gestort in de voorziening Godsweerdersingel 10.
Onderhoudskosten areaaluitbreiding	Van Rijkswaterstaat is een afkoopsom ontvangen na de overdracht het onderhoud van wegen en daarbij horende bermen en bomen	205	0	103	0	0	102	Jaarlijks wordt (tot en met 2021) € 102.000 onttrokken.
Afwikkeling afsluiten grondexploitaties	Het afsluiten van de grondexploitaties heeft tot gevolg dat rente, ambtelijke kosten en tijdelijk beheer niet meer kan worden toegerekend aan de grondexploitaties die zijn afgesloten. Om te voorkomen dat hierdoor een tekort ontstaat in het begrotingssaldo 2016-2019, worden bijdragen uit deze reserve beschikbaar gesteld.	149	0	83	0	0	66	Conform begroting is ter dekking van de vervallen ambtelijke kosten (afgerond) € 71.000 beschikt De kosten van tijdelijk beheer bedroegen € 12.000 (afgerond)
Coronafonds		0	5.735	1.745	0	0	3.990	
Totaal Cluster Dekkingsreserve:		**9.207**	**7.072**	**6.823**	**0**	**144**	**9.312**	
Totaal Bestemmingsreserves		**39.717**	**20.122**	**22.152**	**0**	**144**	**37.543**	

Resultaatanalyse
In de begroting 2020 (na wijziging) was een nadelig resultaat geraamd van € 0,4 miljoen.
Het gerealiseerde nog te bestemmen resultaat 2020 bedraagt afgerond € 2,7 miljoen batig.

In het jaarverslag (jaarstukken deel 1) wordt in het eerste hoofdstuk 'financiële analyse' een samenvattend overzicht en analyse weergegeven van het resultaat 2020. Voor de analyse bij gerealiseerde baten en lasten per programma wordt verwezen naar de toelichting per programma in het jaarverslag.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:
- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

De actuele stand per 31-12-2020 inzake APPA voorziening is juist en volledig. Ten aanzien van de wethouders welke vóór 2013 met pensioen zijn gegaan heeft er géén actualisatie van de stand plaatsgevonden ten opzichte van 31-12-2018.
In het verleden zijn deze onterecht wel jaarlijks geactualiseerd.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen gedurende het jaar 2020:

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Doel voorzieningen	Boek-waarde 31-12-2019	Toevoe-ging	Vrijval	Aan-wending	Boek-waarde 31-12-2020	Toelichting
Herbezetting	Opgebouwde spaaruren aangekocht door personeel of ingezet voor vervanging.	106	1	0	35	72	De uitbetaling van spaarverlof in 2020 bedroeg € 35.000. Ter voldoening aan toekomstige verplichtingen is € 1.000 bijgestort.
Wethouders pensioenen	Bekostiging van de pensioenverplichtingen van gewezen wethouders die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.	1.784	0	0	104	1.680	De uitkeringen aan voormalige wethouders bedroeg afgerond € 104.000
Wethouders pensioenen (actieven)	Bekostiging van toekomstige pensioenverplichtingen van de huidige wethouders en gewezen wethouders die hun pensioengerechtigde leeftijd nog niet bereikt hebben.	2.839	353	0	0	3.192	De begrote reguliere storting bedroeg afgerond € 248.000. Op grond van de actuariële berekening voor de pensioenen diende er aanvullend € 105.000 gestort te worden
Wachtgeld wethouders	In lijn met de notitie arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van de commissie BBV is een voorziening voor wachtgelduitkeringen voormalige wethouders gevormd.	739	0	256	212	271	In het boekjaar 2020 is € 212.000 uitgekeerd aan wachtgeld. Op grond van een nieuwe berekening van de toekomstige verplichtingen kon € 256.000 vrijvallen.
Reorganisatie 2020	Ten behoeve van de mogelijke toekomstige verplichtingen dient voor een aantal voor een aantal boventallige leidinggevende een voorziening te worden ingesteld.	1.150	152	767	374	161	De onttrekkingen betreffen enerzijds uitbetalingen van bedragen o.b.v. regelingen die per 1 januari voorzien waren (€ 374.000) en anderzijds vrijval van te hoog ingeschatte voorziene bedragen hiervoor (€ 767.000). De vermeerderingen betreffen nu bekende definieve aanspraken en regelingen overeengekomen met per 1 juli 2020 bovenformatieve leidinggevenden, die per jaareinde nog niet zijn geeffectueerd.
Vastellings-overeenkomsten personeel	Tengevolge van een aantal vaststellingsovereen-komsten personeel die gesloten zijn bij beëindiging van hun arbeidsovereenkomst dient deze voorziening te worden gevormd	0	316	0	129	187	Ter dekking van de verplichting voortvloeiend uit een aantal vaststellingsovereenkomsten is in 2020 € 316.000 gestort. Ten laste hiervan is € 129.000 betaald in 2020.
Sportvelden Maastrichterweg	Per 1 januari 2016 hebben wijzigingen in het BBV plaatsgevonden en zijn de grondexploitaties opgeschoond. De grondexploitatie Sportvelden Maastrichterweg is per 31 december 2015 afgesloten. De nog resterende kosten zijn voorzien: het afronden infra bij de kavels aan de Gerbergaweg (aanleg trottoir), die in de verkoop zijn.	9	0	0	0	9	Er zijn geen uitgaven geweest. De financiële afronding zal in 2022 plaatsvinden
Sportparklaan 9	Per 1 januari 2016 hebben wijzigingen in het BBV plaatsgevonden en zijn de grondexploitaties opgeschoond. De grondexploitatie Bedrijventerrein Reubenberg is per 31 december 2015 afgesloten. De nog resterende kosten zijn voorzien: het afronden infra bij de nog te verkopen kavel (aanleg inrit) en de kosten van OML voor de begeleiding van de verkoop.	14	0	0	0	14	Er is een omgevingsvergunning verleend, de bouw zal begin 2020 starten. Na afronding van de bouw eind 2021 zal de inrit worden aangelegd.

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Doel voorzieningen	Boek-waarde 31-12-2019	Toevoe-ging	Vrijval	Aan-wending	Boek-waarde 31-12-2020	Toelichting
Bob Boumanstraat	De grondexploitatie Bob Boumanstraat is per 31 december 2015 afgesloten, omdat de met de ontwikkelaar overeengekomen exploitatiebijdragen zijn afgerekend. Er is een voorziening getroffen voor de nog resterende kosten, bestaande uit de in de voor dit project gesloten realiseringsovereenkomst opgenomen gemeentelijke bijdrage aan de nieuwe ontsluiting voor deze locatie. Uitbetaling daarvan zal plaatsvinden gelijktijdig met de oplevering van de openbare ruimte. Deze is grotendeels aangelegd, de feitelijke oplevering zal in 2019 plaatsvinden.	4	0	0	0	4	Uitbetaling daarvan zal plaatsvinden gelijktijdig met de oplevering van de openbare ruimte. Deze is grotendeels aangelegd, de feitelijke oplevering zal in 2021 plaatsvinden
Oolderveste	Per 1 januari 2016 hebben wijzigingen in het BBV plaatsgevonden en zijn de grondexploitaties opgeschoond. De grondexploitatie Oolder Veste is per 31 december 2015 afgesloten. De nog resterende kosten zijn voorzien: de onteigeningsvergoeding en de bijdrage openbare ruimte.	43	0	0	0	43	Er zijn geen uitgaven geweest
Bosstraat Zuid	Per 1 januari 2016 hebben wijzigingen in het BBV plaatsgevonden en zijn de grondexploitaties opgeschoond. De grondexploitatie Bosstraat-Zuid is per 31 december 2015 afgesloten. De nog resterende kosten zijn voorzien: de met de ontwikkelaar in de voor dit project gesloten realiseringsovereenkomst opgenomen bijdrage van de gemeente aan de aanlegkosten van de openbare ruimte.	21	4	0	25	0	In 2020 is een aanvullende bijdrage van de ontwikkelaar ontvangen in verband met de door de gemeente op grond van de realiseringsovereenkomst aangelegde speelvoorziening.
Roerdelta fase 1	Per 1 januari 2016 hebben wijzigingen in het BBV plaatsgevonden en zijn de grondexploitaties opgeschoond. De grondexploitatie Roerdelta Fase 1 is per 31 december 2015 afgesloten. Door de raad is een krediet beschikbaar gesteld voor de nog resterende kosten, bestaande uit de gemeentelijke bijdrage aan de openbare ruimte. De gemeentelijke bijdrage ligt vast in de met Roerdelta Projectontwikkelingsmaatschappij BV gesloten realiseringsovereenkomst voor het gebied Roerdelta Fase 1. Voor de dekking van dit krediet is een voorziening gevormd.	194	0	0	110	84	In 2020 is de openbare ruimte in het deelgebied Loesbleik gerealiseerd. De daarmee verband houdende bijdrage van de gemeente is in 2020 uitbetaald. Resteert nog de bijdrage voor het deelgebied Lindanussingel Noord. Hier zal in 2021 worden gestart met de bouw van de laatste woningen. Daarna zal de openbare ruimte in verband hiermee worden gerealiseerd en de daaraan gekoppelde bijdrage worden uitbetaald. Naar verwachting zal dit eind 2021/begin 2022 zijn.

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Doel voorzieningen	Boek-waarde 31-12-2019	Toevoe-ging	Vrijval	Aan-wending	Boek-waarde 31-12-2020	Toelichting
Jazz City	Per 1 januari 2016 hebben wijzigingen in het BBV plaatsgevonden en zijn de grondexploitaties opgeschoond. De grondexploitatie Jazz City is per 31 december 2015 afgesloten. Door de raad is een krediet beschikbaar gesteld voor de nog resterende kosten, bestaande uit de bijdrage van de gemeente in de aanpassingen aan de openbare ruimte binnen dit project en de daarmee samenhangende kosten van voorbereiding/ toezicht. De gemeentelijke bijdrage ligt vast in de met de Stichting Roermond Parking Land gesloten realiseringsovereenkomst voor het gebied The Big Triangle (onderdeel van het project Jazz City). Voor de dekking van dit krediet is een voorziening gevormd.	494	0	0	28	466	De onttrekking in 2020 heeft betrekking op de dekking van in dat jaar ten laste van het krediet geboekte kosten in verband met de eerste fase van de sloop van het voormalige tankstation.
	Voor verplichtingen, verliezen en risico's	**7.397**	**826**	**1.023**	**1.017**	**6.183**	
Onderhouds-voorziening Gebouwen Beelden, fonteinen en monumenten	Dekking groot onderhoud gemeentelijke gebouwen.	6.815	1.322	0	704	7.433	De vermeerdering is hoger dan in voorgaande jaren (€ 810.000). Er is aanvullend gedoteerd om tot een storting van € 1.305.000 te komen. Dit conform het onderhoudsplan waarin een lineaire dotatie verplicht is gesteld. Deze werkwijze is afgestemd met de accountant. Daarnaast is de ontvangen bijdrage SPUK gestort (€ 17.000) in de voorziening. De belangrijkste uitgaven zijn (afgerond): • Zwembaden € 270.000 • Adviseurskosten € 101.000 • Sporthallen € 39.000 • gemeentehuizen € 37.000
Beelden, fonteinen en monumenten	Uitvoeren van beheer en onderhoud van beelden, fonteinen en kunstobjecten	32	10	0	0	42	Jaarlijks wordt € 10.000 gestort in de voorziening. Er zijn geen uitgaven geweest
	Ter egalisatie van kosten	**6.847**	**1.332**	**0**	**704**	**7.475**	

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Doel voorzieningen	Boek-waarde 31-12-2019	Toevoe-ging	Vrijval	Aan-wending	Boek-waarde 31-12-2020	Toelichting
Probleemjongeren (legaat)	De voorziening is gevormd door een legaat van mw. Marx-Basnizki (overleden 3-10-1993) onder voorwaarde dat de rente jaarlijks wordt besteed ten behoeve van de probleemjeugd van alle gezindten van de Gemeente Roermond.	91	0	0	0	91	De hoofdsom blijft intact.
Afvalverwijdering- en verwerking	Jaarlijks wordt een deel van de voorziening ingezet om de afvalstoffenheffing te egaliseren.	567	0	0	567	0	In 2020 is het volledige saldo onttrokken uit deze voorziening ter dekking van het nadelig saldo afval in de exploitatie 2020.
Vervanging riolering	Voorziening tariefegalisatie exploitatieverliezen riolering	698	533	0	0	1.231	In 2020 is per saldo € 533.000 gestort, bestaande uit het batig exploitatiesaldo van € 608.000, verminderd met de kosten van de stimuleringsregeling afloppeling regenwater (€ 15.000) en een deel (€ 60.000) van de vervangingskosten van de kolkenzuiger.
	Voor middelen van derden waarvan bestemming gebonden is	**1.356**	**533**	**0**	**567**	**1.322**	
Totaal	**voorzieningen**	**15.600**	**2.691**	**1.023**	**2.288**	**14.980**	

Vaste schulden, met een rente-typische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2019:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Vermeer-deringen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2020
Obligatieleningen	1	0	0	1
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	100.735	15.000	7.027	108.708
Totaal	**100.736**	**15.000**	**7.027**	**108.709**

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt. € 1.908
(2019: € 1.937). De werkelijke rentelasten zijn ten opzichte van 2019 gedaald met € 29.000. Er is in 2020 een nieuwe lening aangetrokken voor een totaalbedrag van € 15 miljoen.
Voor een specificatie van de vaste schulden verwijzen wij naar bijlage 3.2 opgenomen geldleningen.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar

De netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De post netto-vlottende schulden wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Banksaldi	0	10.043
Kasgeldleningen	18.000	0
Overige schulden	2.432	6.230
Totaal	**20.432**	**16.273**

Banksaldi

De schuld in rekening-courant neemt af met afgerond € 10 mln ten opzichte van 2019. Hiertegenover staat wel een kasgeldlening van € 18 miljoen.

Voor een gedetailleerde toelichting wordt verwezen naar de paragraaf financiering (treasury) in het jaarverslag (deel 1 jaarstukken).

Overige schulden

De afname van € 3,8 miljoen bij de overige schulden is van uiteenlopende aard, maar wordt in hoofdzaak veroorzaakt door een lager openstaand saldo crediteuren.

Overlopende passiva

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	20.680	18.651
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	501	2.984
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	14.769	6.850
Totaal	**35.950**	**28.485**

De overlopende passiva nemen toe met afgerond € 7,5 miljoen, grotendeels als gevolg van ontvangen subsidiegelden, t.b.v. de proeftuin aardgasvrije wijken (€ 4,0 mln), subsidie vastgoed transitie jeugdzorg+ (€ 3,6 mln) en expertisecentra jeugdhulp (€ 0,9 mln).

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen over het jaar 2020:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Ontvangen bedragen	Bestede Bedragen	Boekwaarde 31-12-2020
Europese overheidslichamen				
ESF Actieve incl. Kwetsbare jongeren Midden Limburg	0	109	109	0
	0	**109**	**109**	**0**
Rijk				
Actieplan Jeugdwerkloosheid regio Limburg	183	0	65	118
Camerabewaking Roerstreek	107	0	0	107
Subsidie wet OKE	469	2.616	2.147	938
Begeleiden/nazorg van ex-gedetineerden /VNJ 2016	68	28	26	70
BRIM subsidie monumenten	15	0	15	0
Herinr. leefgebied zandhagedis/glad. slang	21	0	0	21
Scholingsfonds werkloze werkzoekenden	139	0	92	47
Proeftuin aardgasvrije wijken	0	3.966	0	3.966
Gem. hulp gedup. Toeslagenproblematiek	0	14	0	14
Subsidie volwasseneducatie	0	90	0	90
Subsidie vastgoed transitie jeugdzorg+	0	3.572	0	3.572
Subsidie expertisecentra jeugdhulp	0	901	0	901
	1.002	**11.187**	**2.345**	**9.844**

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Ontvangen bedragen	Bestede Bedragen	Boekwaarde 31-12-2020
Nederlands overheidslichaam				
Herstructurering Roermondse veld	411	0	0	411
Regionaal meld- en coördinatiepunt (RMC)	156	319	305	170
Regiofonds verkeer Midden-Limburg	2.598	1.034	1.188	2.444
V&J-gelden Veiligheidshuis	139	2	0	141
Project bijdrage WOP Donderberg	46	0	46	0
Bijdragen SML	63	11	0	74
Provinciale subsidie VHH	47	0	22	25
Versterkingsgelden lokale aanp. Preventie	5	55	1	59
WOP Donderberg fase 2	679	382	200	861
Subsidie Sociale Veiligheid	23	122	145	0
Projectsubsidie glasvondst quartier damianus	29	0	29	0
Subsidie planstudie N280	200	0	200	0
Subsidie gebiedsontwikkeling Swalmen	706	0	474	232
Cofinanciering Cultuureducatie met kwaliteit	0	74	74	0
Haalbaarheidsondzoek elk-weer voorziening evenement	0	0	0	0
Zwerfafval vergoeding Nedvang	65	0	65	0
Subsidie provincie dorpsplan Swalmen	133	0	0	133
Jongeren op gezond gewicht	4	0	0	4
Subsidie Stedelijke Ontwikkeling Vitale Stad	0	1.299	1.299	0
Roermond bereikbaar	299	250	266	283
Project Nieuwe Helden	54	0	54	0
Subsidie transformatie sociaal Domein	22	0	0	22
Intensief samen actief tegen armoede	165	0	101	64
Mobiliteitsfonds	4	0	4	0
SHAReuregio	0	2	0	2
	5.848	**3.550**	**4.473**	**4.925**
Totaal	**6.850**	**14.846**	**6.927**	**14.769**

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Overige niet in de balans opgenomen rechten

De gemeente voert een faciliterend grondbeleid. In dat kader worden grondexploitatieovereenkomsten gesloten met marktpartijen die de projecten voor eigen rekening en risico realiseren. In deze overeenkomsten worden afspraken vastgelegd over exploitatiebijdragen. Deze bijdragen hebben met name betrekking op bijdragen ambtelijke kosten en bijdragen bovenwijkse voorzieningen, kosten die op het moment dat ze worden overeengekomen nog moeten worden gemaakt. Hierdoor is sprake van verhaalbare kosten die nog niet zijn gerealiseerd en worden daarom als een 'niet in de balans opgenomen recht' in de administratie opgenomen.

In paragraaf 7 Grondbeleid, tabel 2 wordt weergegeven om welke rechten het gaat.

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	31-12-2019	% jaar ultimo	31-12-2020
Via WSW en Nationaal Restauratiefonds gewaarborgde geldleningen:			
ten behoeve van woningcorporaties	232.171	103,4%	243.348
ten behoeve van overige	250	0,0%	0
Door de gemeente afgegeven garanties			
Bankgaranties	0	0%	0
Onderhandse borgstellingen	2.955	1,2%	2.804
Totaal	**235.376**	**105%**	**246.152**

Voor een overzicht van de borg- en garantstellingen wordt verwezen naar de Staat van gewaarborgde geldleningen.

Overige niet in de balans opgenomen verplichtingen

Overeenkomsten

Op grond van artikel 53 BBV worden in de toelichting bij de balans opgenomen de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden.

Meerjarige verplichtingen en contracten

De gemeente Roermond heeft meerjarige verplichtingen met externe partijen en heeft contracten afgesloten. In onderstaand overzicht zijn deze verplichtingen en contracten opgenomen. In dit overzicht zijn alleen de verplichtingen en contracten opgenomen die gelijk of groter zijn dan de grenzen die gehanteerd worden voor Europese aanbestedingen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Restant contractomvang
Restant contract-omvang	33.146
Totaal	**33.146**

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen
Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende (spaar) verlofaanspraken.

Derivaten
De gemeente Roermond heeft in 2020 geen gebruik gemaakt van financiële derivaten.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo
Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Gebeurtenissen na balansdatum
Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Algemeen
Hierna wordt een toelichting gegeven op diverse aspecten van het overzicht van baten en lasten. Achtereenvolgens zal ingegaan worden op:
- het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening;
- een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;
- een overzicht van de kosten van overhead;
- een overzicht van de heffing voor de vennootschapsbelasting;
- een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien;
- een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma;
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

De informatie in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is opgenomen in overzicht 2.4.4.

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt vastgesteld met inachtneming van hetgeen omtrent de financiële positie op de balansdatum is gebleken tussen het moment van opmaken van de jaarstukken en het tijdstip van vaststelling daarvan, voor zover deze aanvullende informatie onontbeerlijk is voor het bedoelde inzicht.

Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening
Voor een nadere specificatie van het gerealiseerde, nog te bestemmen resultaat ad € 2,7 mln. (afgerond) wordt verwezen naar de analyse van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie per programma, dat is opgenomen in de toelichting per programma in het jaarverslag. Het jaarverslag maakt onderdeel uit van de jaarstukken.
In het raadsvoorstel ter vaststelling van de jaarrekening wordt aan u voorgesteld het resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. In dit raadsvoorstel worden ook voorstellen voor bestemming van dit resultaat gedaan.

Overzicht 1: Algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 voor wijziging			Begroting 2020 na wijziging			Werkelijk 2020		
Omschrijving	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
OZB woningen	-7.896	227	-7.669	-7.948	227	-7.721	-7.955	211	-7.743
OZB niet-woningen	-6.625	173	-6.452	-6.932	173	-6.759	-6.778	179	-6.599
Belastingen overi	-717	12	-705	-638	12	-626	-800	150	-651
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden	**-15.238**	**412**	**-14.826**	**-15.518**	**412**	**-15.106**	**-15.533**	**540**	**-14.993**
Algemene uitkering gemeentefonds	-111.339	203	-111.136	-117.248	168	-117.079	-117.260	179	-117.081
Deelnemingen	-416	8	-408	-336	8	-328	-333	9	-324
Financiering	-64	-51	-115	-64	-321	-385	-89	-308	-397
Overige baten en lasten	0	68	68	0	-164	-164	-1	0	-1
Totaal algemene baten en lasten	**-111.819**	**228**	**-111.591**	**-117.648**	**-309**	**-117.956**	**-117.683**	**-120**	**-117.803**
Algemene dekkingsmiddelen voor bestemming	**-127.057**	**640**	**-126.417**	**-133.167**	**104**	**-133.063**	**-133.216**	**420**	**-132.796**
Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves	-680	1.309	629	-14.953	15.560	607	-15.038	15.560	522
Saldo algemene dekkingsmiddelen	**-127.737**	**1.949**	**-125.788**	**-148.120**	**15.664**	**-132.456**	**-148.254**	**15.980**	**-132.274**

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting van de programmaverantwooding.

Overzicht 2: Kosten van overhead

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 voor wijziging			Begroting 2020 na wijziging			Werkelijk 2020		
Omschrijving	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Organisatie	0	552	552	0	600	600	-10	451	441
Personeel	-164	16.515	16.351	-164	18.722	18.558	-1.066	17.340	16.274
Huisvesting	-100	2.818	2.718	-100	2.508	2.408	-186	2.186	2.000
ICT	-5	4.466	4.461	-5	3.772	3.767	-53	3.729	3.676
Informatiebeleid	0	557	557	0	557	557	0	515	515
Communicatie	0	49	49	0	149	149	0	168	168
Juridische zaken	-3	164	161	-3	325	322	-5	347	342
Totaal kosten van overhead	**-272**	**25.121**	**24.849**	**-272**	**26.633**	**26.361**	**-1.320**	**24.736**	**23.416**
Stortingen/onttrekkingen reserves	-1.549	0	-1.549	-2.003	550	-1.453	-1.945	550	-1.395
Saldo kosten overhead	**-1.821**	**25.121**	**23.300**	**-2.275**	**27.183**	**24.908**	**-3.265**	**25.286**	**22.021**

In het document 'Hoofdlijnen vernieuwing BBV' is het uitgangspunt voor de definitie overhead vastgelegd. Deze definitie luidt als volgt: Overhead betreft alle kosten die samenhangen met sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Uitvloeisel hiervan is, dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, op de betreffende taakvelden moeten worden verantwoord. De overhead wordt centraal begroot en verantwoord op het overzicht overhead via taakveld 0.4 Overhead[1]. De volgende uitgangspunten worden op grond van het nBBV organisatie breed toegepast.

- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden.
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijvoorbeeld uitbesteding salarisadministratie).
- Sturende taken vervult door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten worden volledig als overhead gezien.
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

Dit betekent concreet voor een aantal overheadposten het volgende.

- Huisvesting die wordt gerekend tot de overhead heeft betrekking op kantoorruimten. Dit zijn ruimten voor de uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie. Niet onder kantoorruimten vallen huisvestingskosten die behoren tot een specifiek uitvoerende taak en daarmee tot een specifiek taakveld. Bijvoorbeeld; een sporthal, zwembad of brandweerkazerne. Werkplekken binnen dergelijke locaties worden tot het geheel gerekend en niet apart tot overhead.
- Personeel:
  - Loonkosten van functies die niet genoemd zijn in de definitie van overhead: bepaald is of deze loonkosten directe kosten zijn t.a.v. een bepaald taakveld. Dit betekent dat er activiteiten of taken worden uitgevoerd die behoren tot één of meerdere specifieke taakvelden. Is dit niet het geval, dan zal sprake zijn van overhead (denk bijvoorbeeld aan telefonistes).
  - Kosten van (niet leidinggevende) medewerkers die zowel directe taken als ondersteunende taken uitvoeren, worden naar rato van (een ingeschatte) tijdsbesteding verdeeld over de taakvelden en overhead, waarbij de gemeente zelf de mate van detaillering bepaalt. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een maximum aantal taakvelden waar 1 fte over verdeeld wordt.
  - Loonkosten van een afdelingshoofd vallen onder de definitie van overhead, want het betreft een leidinggevende in het primair proces. Het maakt voor deze toedeling niet uit of het afdelingshoofd uitvoerende taken verricht. Idem geldt voor de directiefuncties.
  - Verzekeringskosten en opleidingsbudgetten personeel: Deze kosten vallen onder de categorie P&O / HRM en behoren tot overhead.
- ICT Kosten applicatiebeheerders en software voor een specifieke taak worden begroot en verantwoord op het betreffende taakveld. Bijvoorbeeld het belastingsysteem.
- De bijdrage(n) die verbonden partijen zoals Gemeenschappelijke Regelingen in rekening brengen bij gemeenten, worden verantwoord op het taakveld/de taakvelden waar de verbonden partij(en) werkzaam voor zijn. Dat sluit aan bij het gewijzigde BBV waarbij de beleidsdoelstellingen van verbonden partijen voortaan bij de programma's worden opgenomen, waarvoor een verbonden partij actief is.

Bij het bepalen van welke lasten onder overhead vallen zijn in de gemeente Roermond de volgende spelregels gehanteerd:

- Kosten en opbrengsten worden zo veel als mogelijk rechtstreeks toegerekend aan programma's en producten (=voorschrift BBV)
- Bestaan werkzaamheden voor meer dan 50% van de tijd uit leidinggeven, dan worden de loonkosten van deze persoon voor 100% geteld als overhead. Hiërarchisch leidinggevenden behoren altijd voor 100% tot overhead.
- Bestaan werkzaamheden voor 50% of minder van de tijd uit werkzaamheden, niet zijnde uitvoering van leidinggevende taken, dan worden de loonkosten van deze persoon voor 100% als directe kosten aangemerkt.
- Een medewerker kan maximaal aan 3 taakvelden toegerekend worden. Als een medewerker aan meer dan 1 taakveld wordt toegerekend, wordt aangegeven voor welk percentage dat is o.b.v. een ingeschatte tijdsbesteding over de taakvelden en overhead.
- Opleidingskosten behoren voor 100% tot overhead.
- De personeels- en huisvestingskosten van de buitendienst worden rechtstreeks toegerekend aan de taakvelden op basis van personele inzet (fte) van de buitendienst aan de betreffende taakvelden (max. 7 taakvelden).

De kosten van overhead waren ten opzichte van de begroting uiteindelijk € 1,1 mln. (na bestemming) lager dan begroot. Voor een analyse wordt verwezen naar de analyse van overhead in het jaarverslag.

[1] Overhead mag nog wel worden toegerekend aan grondexploitaties , investeringen en andere (subsidie) projecten en lokale heffingen.

Overzicht 3 Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 voor wijziging			Begroting 2020 na wijziging			Werkelijk 2020		
Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Heffing VPB (taakveld 0.9)	0	51	51		140	140	-1	66	65

Voor een toelichting op de fiscale positie van onze gemeente wordt verwezen naar bijlage 3.4 Fiscale positie vennootschapsbelasting.

Overzicht 4 Onvoorzien

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 voor wijziging			Begroting 2020 na wijziging			Werkelijk 2020		
Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onvoorzien	0	1	1	0	1	1	0	0	0

Op de post onvoorzien staat het algemene budget voor onvoorziene uitgaven (€ 1.000). Deze is niet aangewend.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

(bedragen x € 1.000)	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2020		
Omschrijving	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Zorgzame gemeente	-4.936	2.865	-2.072	-8.333	4.931	-3.402	-6.428	7.185	757
Inclusieve samenleving	-863	40	-823	-1.020	195	-825	-890	600	-290
Goed Onderwijs	-122	0	-122	-142	465	323	-142	465	323
Kansen voor klimaat	-289	0	-289	-565	254	-311	-524	254	-270
Goede leefomgeving	-602	0	-602	-1.550	560	-990	-1.549	532	-1.017
Toekomstbestendige stad	-518	50	-468	-1.513	350	-1.163	-1.237	290	-947
Ruimte en wonen	-754	0	-754	-428	448	20	-1.388	722	-666
Levendige stad	-407	75	-332	-829	97	-732	-751	95	-656
Veilige stad	-55	0	-54	-286	158	-128	-245	158	-87
Moderne gemeente	-4	0	-4	-4	0	-4	0	0	0
Overzichten	-2.229	1.308	-921	-16.957	16.112	-845	-16.982	16.110	-872
Totaal	**-10.779**	**4.338**	**-6.441**	**-31.627**	**23.570**	**-8.057**	**-30.136**	**26.411**	**-3.725**

De stortingen (lasten) zijn per saldo € 2,9 miljoen hoger dan begroot, de onttrekkingen (baten) € 1,5 miljoen lager.

Dit betreft in hoofdzaak (bedrage > € 100.000):

Programma	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Toevoegingen	Onttrekkingen
Zorgzame gemeente	Egalisatiereserve sociaal domein	1.972	-1.192
	Reserve wet Buig	263	-440
Inclusieve samenleving	Egalisatiereserve sociaal domein	346	-190
	Wijkaanpak duurzaam verbinden Donderberg		189
Toekomstbestendige stad	Claims kleiner dan € 500.000		-356
	Vitale Stad		176
Ruimte en wonen	Algemene reserve	272	
	Reserve decentralisatie-uitkeringen		-217
	Reserve dekking kapitaallasten tgv voorziening Godsweerdersingel 10		1.200
	Totaal grootste verschillen	**2.853**	**830**

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

(bedragen x € 1.000)	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2020		
Omschrijving	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
ECI (t/m 2062)	0	45	45	0	45	45	0	45	45
Dekking kapitaallasten investeringen met economisch nut	0	162	162	0	162	162	0	99	99
Onderhoudskosten areaaluitbreiding t/m 2022	0	102	102	0	102	102	0	12	12
Reserve afwikkeling afsl. grondexploitaties	0	77	77	0	77	77	0	83	83
Totaal	**0**	**386**	**386**	**0**	**386**	**386**	**0**	**239**	**239**

Er hebben geen structurele stortingen in de reserves plaatsgevonden.

2.4

Overzichten

2.4.1 Staat van Gewaarborgde geldleningen 2020

volgnr	Naam van de geldnemer	Oorspronkelijk bedrag	Restant hoofdsom	Waarvan % borg	Restant	Restant
1	Stichting Wonen Zuid	1.974	1.974	100%	1.974	1.974
2	Stichting Wonen Zuid	1.948	1.147	50%	606	574
3	Stichting Nester	2.190	1.145	50%	610	572
4	Stichting Nester	1.223	697	50%	369	349
5	Stichting Proteion Zorgcentra	3.022	2.115	100%	2.267	2.116
6	Stichting Wonen Zuid	2.900	1.395	50%	751	697
7	Stichting Wonen Zuid	2.001	983	50%	529	491
8	Stichting Wonen Zuid	2.381	1.173	50%	632	587
9	Stichting Nester	1.588	189	100%	280	189
10	Stichting Nester	983	393	100%	436	393
11	Stichting Nester	1.700	1.391	50%	712	695
12	Stichting Nester	1.121	947	50%	481	473
13	J.G.A. Ruijters	543	0	100%	250	0
14	Wonen Limburg	15.000	6.932	50%	3.829	3.466
15	Wonen Limburg	7.685	3.453	50%	1.911	1.727
16	Stichting Nester	3.131	1.593	50%	865	797
17	Stichting Nester	3.000	2.673	50%	1.351	1.337
18	Stichting Nester	1.900	1.682	50%	850	841
19	Stichting Nester	1.900	1.684	50%	851	842
20	Wonen Limburg	6.000	6.000	50%	3.000	3.000
21	Stichting Nester	272	32	50%	24	16
22	Stichting Nester	3.086	1.552	50%	830	776
23	Stichting Nester	1.566	1.112	50%	573	556
24	Stichting Nester	15.000	12.545	50%	6.399	6.272
25	Stichting Wonen Zuid	5.000	5.000	50%	2.500	2.500
26	Stichting Wonen Zuid	3.000	3.000	50%	1.500	1.500
27	Stichting Wonen Zuid	4.000	4.000	50%	2.000	2.000
28	Stichting Nester	8.000	8.000	50%	4.000	4.000
29	Woonzorg Nederland	15.000	15.000	50%	7.500	7.500
30	Woonzorg Nederland	17.583	17.583	50%	8.792	8.792

volgnr	Naam van de geldnemer	Oorspronkelijk bedrag	Restant hoofdsom	Waarvan % borg	Restant	Restant
31	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
32	Stichting Wonen Zuid	11.000	11.000	50%	5.500	5.500
33	Stichting Wonen Zuid	7.000	7.000	50%	3.500	3.500
34	Stichting Wonen Zuid	15.000	15.000	50%	7.500	7.500
35	Stichting Wonen Zuid	10.000	0	50%	5.000	0
36	Stichting Wonen Zuid	7.000	7.000	50%	3.500	3.500
37	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
38	Wonen Limburg	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
39	Stichting Nester	2.500	2.500	50%	1.250	1.250
40	Stichting Nester	2.500	2.500	50%	1.250	1.250
41	Stichting Wonen Zuid	7.000	0	50%	3.500	0
42	Stichting Wonen Zuid *)	10.000	5.000	50%	2.500	10.000
43	Stichting Wonen Zuid	15.000	15.000	50%	7.500	7.500
44	Stichting Nester	6.000	6.000	50%	3.000	3.000
45	Stichting Wonen Zuid	2.400	2.400	50%	1.200	1.200
46	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
47	Stichting Nester	5.000	5.000	50%	2.500	2.500
48	Wonen Limburg	12.500	12.500	50%	6.250	6.250
49	Wonen Limburg	3.225	3.225	50%	1.612	1.612
50	Stichting Wonen Zuid	10.000	0	50%	5.000	0
51	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
52	Stichting Nester	5.200	5.200	50%	2.600	2.600
53	Stichting Nester	4.500	4.500	50%	2.250	2.250
54	Wonen Limburg	7.000	0	50%	3.500	0
55	Wonen Limburg	22.000	22.000	50%	11.000	11.000
56	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
57	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
58	Stichting Nester	2.200	1.810	50%	932	905
59	Stichting Nester	1.100	353	50%	233	176
60	Stichting Nester	7.000	7.000	50%	3.500	3.500

volgnr	Naam van de geldnemer	Oorspronkelijk bedrag	Restant hoofdsom	Waarvan % borg	Restant	Restant
61	Stichting Nester	5.000	5.000	50%	2.500	2.500
62	Wonen Limburg	5.000	5.000	50%	2.500	2.500
63	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
64	Stichting Nester	5.000	5.000	50%	2.500	2.500
65	Stichting Wonen Zuid	20.000	20.000	50%	10.000	10.000
66	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
67	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
68	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
69	Stichting Wonen Zuid	15.000	15.000	50%	7.500	7.500
70	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
71	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	5.000	5.000
72	Woonzorg Nederland	6.878	6.878	50%	3.439	3.439
73	Wonen Limburg	7.000	7.000	50%	0	3.500
74	Wonen Limburg	10.000	10.000	50%	0	5.000
75	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	0	5.000
76	Stichting Wonen Zuid	7.000	7.000	50%	0	3.500
77	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	50%	0	5.000
78	OML	2.000	638	32%	638	638
79	Stichting Waarborgfonds Sport	100	50	50%	50	50
	Totaal	**542.800**	**471.944**		**235.376**	**246.152**

**) Van de totale faciliteit ten bedrage van € 10 mln, is per 31 december 2020 een bedrag van € 5 mln. afgeroepen door de tegenpartij.*

2.4.2 Staat van incidentele baten en lasten

Programma 1. Economie	Lasten	Baten	Reserves	Saldo
TOZO regeling. Dekking vanuit uitkering Rijk.	7.000	-7.814	0	-814
Tekort Jeugdhulp. Onttrekking tlv reserve SD.	2.632	0	-2.632	0
Overschotten Participatiewet door o.a. afrekening ESF “iedereen doet mee”. Storting tgv reserve SD.	1.247	-1.782	535	0
Business plan sociaal domein. Dekking tlv reserve.	353	-68	-253	32
Perspectief op werk en post corona aanpak. Dekking vanuit decentralisatie uitkering circulaires.	368	0	516	884
Overschotten Armoede. Storting tgv reserve SD.	280	-99	181	362
Aanvalsplan jeugd. Dekking tlv reserve.	166	0	-166	0
Transformatiefonds sociaal domein. Dekking tlv reserve.	158	0	-148	10
Project UP. Dekking tlv resultaatbestemming 2019,	115	0	-218	-103
Overschotten wmo. Storting tgv reserve SD.	-1.918	104	1.814	0
Overschotten Wet BUIG. Storting in de egalisatiereserve BUIG.	-1.159	0	1.159	0
Resultaat gezondheidszorg. Storting tgv reserve SD.	-392	0	392	0
Overige incidentele lasten en baten programma 1	455	-35	-423	-3
Saldo Programma 1	**9.525**	**-9.694**	**757**	**368**

2. Inclusieve samenleving	Lasten	Baten	Reserves	Saldo
Maatschappelijk actie, ESF kwetsbare jongeren.	109	-109	0	0
Maatschappelijke begeleiding statushouders. Dekking tlv reserve.	104	0	-104	0
Overschotten wmo. Overschotten wmo. Storting tgv reserve SD.	-537	0	537	0
Wop Donderberg fase 2. Dekking ten laste van reserve wijkaanpak duurzaam verbinden Donderberg.	189	0	-189	0
Coronafonds	268	0	-205	63
Overige incidentele lasten en baten programma 2	339	-10	-329	0
Saldo Programma 2	**472**	**-119**	**-290**	**63**

3.Goed onderwijs	Lasten	Baten	Reserves	Saldo
Incidentele lasten betreffende het deels kwijtschelden van huuropbrengsten KEC en nabetaling van OZB aan KEC uit voorgaande jaren.	108	100	0	208
Laaggeletterheid doorschuiven naar 2021	0	0	100	100
Voorb./procesbegeleiding IHP	0	0	365	365
Overige incidentele lasten en baten programma 3	20	-63	-20	-63
Saldo Programma 3	**128**	**37**	**445**	**610**

4. Kansen voor klimaat	Lasten	Baten	Reserves	Saldo
Klimaatadaptie en enrgietransitie	100	0	-270	-170
Saldo Programma 4	**100**	**0**	**-270**	**-170**

5. Goede leefomgeving	Lasten	Baten	Reserves	Saldo
Extra kosten afvalinzameling a.g.v. corona. Dekking ten laste van coronafonds	148	-28	-148	-28
Controle veiligheid/constructie overspanverlichting. Dekking t.l.v reserve claims.	60	0	-60	0
Groot onderhoud A73 Tunnels. Dekkings ten laste van de algemene reserve	50	0	-255	-205
Corona DU parkeerbelasting	0	-347	146	-201
Baggeren havens en waterpartijen. Dekking kosten baggeren ten laste van algemene reserve	276	0	-348	-72
Onttrekking uit algemene reserve t.b.v. onderhoud infrastr. Kunstwerken en beheer straatmeubilair	0	0	-189	-189
Overige incidentele lasten en baten programma 5	74	0	-141	-67
Saldo Programma 5	**608**	**-375**	**-995**	**-762**

6. Toekomstbestendige stad	Lasten	Baten	Reserves	Saldo
Compacte stad en monumenten. Dekking ten laste van reserve economisch stimulerend.	208	0	-208	0
Retail Innovation Centre. Dekking ten laste van reserve economisch stimulerend.	188	0	-188	0
Coronamonitor 3.2 Fys. Bedrijfsinfra. Dekking ten laste van coronafonds	119	0	-179	-60
Onttrekking uit Coronafonds i.v.m. lagere opbrengst toeristenbelasting	0	0	-98	-98
Overige incidentele lasten en baten programma 6	460	0	-271	189
Saldo Programma 6	**975**	**0**	**-944**	**31**

7. Ruimte en wonen	Lasten	Baten	Reserves	Saldo
Grondexploitatie projecten. Betreft incidentele lasten en baten (incl. activering en passivering). Betreft activering van kosten grondexploitaite roerdelta.	2.076	-2.076	0	0
Storting in voorziening Godsweerdersingel 1o tlv reserve dekking kapitaallasten	1.200	0	-1.200	0
Extra storting Onderhoudsfonds Gebouwen conform BBV wijziging.	479	0	0	479
Levering transactie 'Vergroening en verduurzaming Waterschapskantoor en omliggend'' in 2020. Storting incidentele boekwinst in de algemene reserve.	444	-644	181	-19
Invoering omgevingswet.	151	0	0	151
Voorbereidingskosten Roerdelta fase 2. Als opbrengst is de vergoeding voor het gebruik van de voormalige locatie Driessen (Roerdelta Fase 2) geboekt. Dit bedrag dient ter dekking van de lasten.	118	-103	0	15
Resultaat grondverkopen ruimtelijke plannen en bijdrage bovenwijkse voorzieningen en exploitaitebijdragen. Gestort naar de algemene reserve.	0	-508	508	0
Overige incidentele lasten en baten programma 7	72	-71	-155	-154
Saldo Programma 7	**4.540**	**-3.402**	**-666**	**472**

8. Levendige stad	Lasten	Baten	Reserves	Saldo
Stimulering cultuureducatie, dekking uit bijdrage provincie, reserve Cultuur-, Sportzorgarrangementen en reserve stimulering Cultuureducatie.	245	-201	-15	29
Inidentele gelden "Ondersteuning van de culturele infrastructuur" i.v.m. Corona beschikbaar gekomen, maar nog niet uitgegeven. Er ligt voor het saldo een verzoek tot resultaatbestemming.	10	-444	0	-434
Onttrekking coronafonds gederfde entreegelden zwembad	0	0	-208	-208
Incidentele dekking Sportmiddelen. middels resultaatbestemming jaarrekening 2019. Er hebben geen uitgaven plaatsgevonden.	0	0	-111	-111
Impuls brede scholen sport en cultuur	175	0	-175	0
Overige incidentele lasten en baten programma 8	75	0	-69	6
Saldo Programma 8	**505**	**-645**	**-578**	**-718**

9. Veilige stad	Lasten	Baten	Reserves	Saldo
Coronamonitor openbare orde en veiligheid. Dekking ten laste van coronafonds	185	-1	-88	96
Vergoeding voor toezicht en handhaving uit septembercirculaire	0	157	0	157
Saldo Programma 9	**185**	**156**	**-88**	**253**

10. Moderne gemeente	Lasten	Baten	Reserves	Saldo
Incidentele extra storting voorziening Wethouderspensioenen (Appa)	105	0	0	105
Incidentele extra vrijval voorziening wachtgelden	0	-207	0	-207
Uitkering septembercirculaire extra kosten verkiezingen	0	-120	0	-120
Overige incidentele lasten en baten programma 10	39	0	0	39
Saldo Programma 10	**144**	**-327**	**0**	**-183**

Overzichten/Paragraaf bedrijfsvoering	Lasten	Baten	Reserves	Saldo
Incidentele personeelsinzet inzake overhead, met dekking uit reserves.	559	0	-559	0
Tekort bedrijfsvoeringskosten Sociaal Domein, middels onttrekking tlv egalisatiereserve Sociaal Domein.	400	0	-400	0
Per saldo is er sprake van een Incidentele baat op de voorziening reorganisatie door vrijval.	152	-767	0	-615
Kosten stadsprofilering en promotie met incidentele reservedekking	100	0	-100	0
Diverse decentralisatie uitkeringen. Dekking en storting hiervan loopt via reserves decentralisatie uitkeringen	0	-613	613	0
Overige incidentele lasten en baten overzichten	445	0	-408	37
Saldo paragraaf bedrijfsvoering	**1.656**	**-1.380**	**-854**	**-578**
Saldo incidentele baten en lasten	**18.618**	**-15.749**	**-3.483**	**-614**

2.4.3 Analyse begrotingsafwijkingen (en begrotingsrechtmatigheid)

Begrotingsrechtmatigheid (Bedragen x € 1.000)						Conclusie	
Programma's	Lasten 2020 Raming ná wijziging	Lasten 2020 Realisatie 2020	Lasten Begrotings-afwijking	Over-schrijding begroting	Onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel van accountant	Onrecht-matig	Toelichting/Motivering van de conclusie
1. Zorgzame gemeente	104.405	100.784	3.621	Nee		Nee	
2. Inclusieve samenleving	7.291	6.383	907	Nee		Nee	
3. Goed onderwijs	7.689	6.878	505	Nee		Nee	
4. Kansen voor klimaat	1.329	1.069	260	Nee		Nee	
5. Goede leefomgeving	27.160	27.489	-329	Ja	Begrotingsoverschrijding past binnen het door de raad geformuleerde beleid.	Nee	De overschrijding is met name het gevolg doordat gedurende de overbruggingsperiode tussen aanbesteding en implementatie van de nieuwe wijze van afvalinzameling (met ingang van 2021) in 2020 het contract met de toenmalige inzamelaar (tijdelijk) is verlengd tegen hogere kosten dan begroot.
6. Toekomst-bestendige stad	4.830	3.992	838	Nee		Nee	
7. Ruimte en wonen	9.457	10.863	-1.405	Ja	Begrotingsoverschrijding past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.	Nee	Overschrijding is het gevolg van: • een extra storting in het onderhoudsfonds gebouwen. • Daarnaast heeft de afwikkeling van een transactie rondom het waterschapskantoor plaatsgevonden in 2020 i.p.v. 2019. Hierdoor is er een overbesteding op lasten en baten. De gemeente heeft een correctie op de boekwaarde doorgevoerd op het pand met adres Godsweerdersingel 10. Daarmee sluit de waarde van het pand aan met de directe opbrengstwaarde conform de notitie MVA van de cie BBV. Hier tegenover staat een onttrekking uit de bestemmingsreserve voor ditzelfde bedrag, waardoor de boeking budgetneutraal verloopt.
8. Levendige stad	12.557	11.573	983	Nee		Nee	

Begrotingsrechtmatigheid (Bedragen x € 1.000)							Conclusie
Programma's	**Lasten 2020 Raming ná wijziging**	**Lasten 2020 Realisatie 2020**	**Lasten Begrotings-afwijking**	**Over-schrijding begroting**	**Onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel van accountant**	**Onrecht-matig**	**Toelichting/Motivering van de conclusie**
9. Veilige stad	9.043	8.702	342	Nee		Nee	
10. Moderne gemeente	3.790	4.338	-548	Ja	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten. Begrotingsoverschrijding past binnen het door de raad geformuleerde beleid.	Nee	Overschrijding is het gevolg van "periodegebonden" verloop van leges paspoorten, rijbewijzen en burgerlijke stand. De extra lasten worden volledig gecompenseerd door extra baten. Daarnaast is een structurele taakstelling op dienstverlening van Publiekszaken niet haalbaar gebleken in 2020. De raad is hierover eerder geïnformeerd via o.a. de eindejaarsrapportage.
Subtotaal	**187.551**	**182.071**	**5.174**				
Begrotingsrechtmatigheid (Bedragen x € 1.000)							
76064 inrichting islamitische basisschool	136	179	-43	Ja	Overschrijding van toegekend budget. Via de kredietrapportage is aan de raad aanvullend krediet gevraagd.		Raad heeft kredietrapportage dd 8 april 2021 vastgesteld (Rbs 124816-2020). Aanvullend krediet is beschikbaar gesteld.
72415 vervanging 3 zoutstrooiers	135	144	-9	Ja	Overschrijding van toegekend budget. Via de kredietrapportage is aan de raad aanvullend krediet gevraagd.		Raad heeft kredietrapportage dd 8 april 2021 vastgesteld (Rbs 124816-2020). Aanvullend krediet is beschikbaar gesteld.
72419 aanschaf hoogwerker	95	103	-8	Ja	Overschrijding van toegekend budget. Via de kredietrapportage is aan de raad aanvullend krediet gevraagd.		Raad heeft kredietrapportage dd 8 april 2021 vastgesteld (Rbs 124816-2020). Aanvullend krediet is beschikbaar gesteld.

2.4.4 *Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke sector (WNT)*

De WNT is van toepassing op gemeente Roermond. Het voor gemeente Roermond toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2020 bedragen x € 1,-	De heer Geraedts	Mevrouw Van Aaken	De heer Vervuurt
Functiegegevens	**gemeentesecretaris**	**gemeentesecretaris**	**griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/08	01/09 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 99.237,26	€ 39.409,40	€ 100.616,35
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.678,64	€ 6.780,56	€ 18.739,92
Subtotaal	*€ 112.915,90*	*€ 46.189,96*	*€ 119.356,27*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 134.000,00	€ 67.000,00	€ 201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 112.915,90**	**€ 46.189,96**	**€ 119.356,27**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019 bedragen x € 1,-	De heer Geraedts	Mevrouw Van Aaken	De heer Vervuurt
Functiegegevens	**gemeentesecretaris**	**gemeentesecretaris**	**griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	N.v.t.	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	N.v.t.	1,0
Dienstbetrekking?	ja	N.v.t.	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 115.912,21	N.v.t.	€ 100.304,60
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.707,24	N.v.t.	€ 17.590,32
Subtotaal	€ 135.619,45	N.v.t.	€ 117.894,92
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000,00	N.v.t.	€ 194.000,00
Bezoldiging	**€ 135.619,45**	**N.v.t.**	**€ 117.894,92**

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020 bedragen x € 1,-	De heer Geraedts
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	gemeentesecretaris
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2020
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 75.000
Individueel toepasselijk maximum	€ 75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	**€ 75.000**
Waarvan betaald in 2020	€ 75.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

2.5

Staat van baten en lasten over het jaar 2020 per taakveld

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2020			Begroting 2020 na wijziging			Realisatie 2020		
Programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
0.0 Bestuur en ondersteuning									
0.1 Bestuur	-143	2.845	2.702	-143	2.769	2.626	-388	2.733	2.345
0.2 Burgerzaken	-551	1.372	821	-408	1.123	715	-680	1.744	1.064
0.3 Beheer Overige Gebouwen En Gronden	-2.319	1.891	-428	-2.328	2.087	-240	-2.903	2.944	41
0.4 Overhead	-272	25.121	24.849	-272	26.633	26.361	-1.344	24.761	23.417
0.5 Treasury	-480	-213	-693	-400	-312	-712	-422	-299	-721
0.61 Ozb Woningen	-7.896	227	-7.669	-7.949	227	-7.722	-7.955	211	-7.744
0.62 Ozb Niet-Woningen	-6.625	173	-6.452	-6.932	173	-6.759	-6.778	179	-6.599
0.63 Parkeerbelasting	-2.083	77	-2.006	-1.992	101	-1.891	-1.479	164	-1.315
0.64 Belastingen Overig	-717	12	-705	-638	12	-626	-801	150	-651
0.7 Algem-Overig Uitkering Gemeentefonds	-111.338	0	-111.338	-117.248	0	-117.248	-117.260	0	-117.260
0.8 Overige Baten En Lasten	0	240	240	0	-163	-163	-1	0	-1
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	51	51	0	140	140	0	66	66
0.10 Mutaties Reserves	-10.779	4.338	-6.441	-31.627	23.570	-8.057	-30.136	26.411	-3.725
0.11 Resultaat Rekening Baten En Lasten	0	-2.604	-2.604	0	-395	-395	0	2.666	2.666
Totaal 0.0 Bestuur en ondersteuning	**-143.203**	**33.530**	**-109.673**	**-169.937**	**55.965**	**-113.972**	**-170.147**	**61.730**	**-108.417**
1.0 Veiligheid									
1.1 Crisisbeheersing En Brandweer	0	4.434	4.434	0	4.598	4.598	-1	4.405	4.404
1.2 Openbare Orde En Veiligheid	-726	3.975	3.249	-936	4.319	3.383	-911	4.157	3.246
Totaal 1.0 Veiligheid	**-726**	**8.409**	**7.683**	**-936**	**8.916**	**7.981**	**-912**	**8.562**	**7.649**

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2020			Begroting 2020 na wijziging			Realisatie 2020		
Programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat									
2.1 Verkeer En Vervoer	-302	8.832	8.530	-867	9.467	8.600	-682	8.890	8.208
2.2 Parkeren	-929	1.829	900	-1.654	1.819	165	-924	1.671	747
2.3 Recreatieve Havens	-6	44	38	-6	44	38	0	157	157
2.4 Economische Havens En Waterwegen	-454	741	287	-450	741	291	-331	87	-244
2.5 Openbaar Vervoer	0	112	112	0	112	112	0	140	140
Totaal 2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat	**-1.691**	**11.558**	**9.867**	**-2.977**	**12.183**	**9.206**	**-1.937**	**10.945**	**9.008**
3.0 Economie									
3.1 Economische Ontwikkeling	-1	814	813	-1	938	937	-154	777	623
3.2 Fysieke Bedrijfsinfrastructuur	0	51	51	0	172	172	0	378	378
3.3 Bedrijvenloket En Bedrijfsregelingen	-925	1.397	472	-916	1.598	682	-801	1.565	764
3.4 Economische Promotie	-583	1.283	700	-1.088	2.113	1.025	-823	1.266	443
Totaal 3.0 Economie	**-1.509**	**3545**	**2.036**	**-2.005**	**4.821**	**2.816**	**-1.778**	**3.986**	**2.208**
4.0 Onderwijs									
4.1 Openbaar Basisonderwijs	0	94	94	0	94	94	0	62	62
4.2 Onderwijshuisvesting	-184	2.825	2.641	-184	2.531	2.347	-90	2.527	2.437
4.3 Onderwijsbeleid En Leerlingzaken	-1.141	2.657	1.516	-3.303	4.619	1.316	-3.178	4.247	1.069
Totaal 4.0 Onderwijs	**-1.325**	**5.576**	**4.251**	**-3.487**	**7.244**	**3.757**	**-3.268**	**6.836**	**3.568**

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2020			Begroting 2020 na wijziging			Realisatie 2020		
Programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
5.0 Sport, cultuur en recreatie									
5.1 Sportbeleid En Activering	-247	2.043	1.796	-555	2.554	1.999	-428	1.976	1.548
5.2 Sportaccommodaties	-1.005	2.882	1.877	-719	2.863	2.144	-985	3.001	2.016
5.3 Cultuurpresent. -Prod. -Participatie	0	3.170	3.170	-255	3.921	3.666	-261	3.409	3.148
5.4 Musea	-134	1.112	978	-136	1.064	928	-143	1.028	885
5.5 Cultureel Erfgoed	-3	322	319	-3	318	315	-7	293	286
5.6 Media	-288	1.830	1.542	-288	1.830	1.542	-259	1.833	1.574
5.7 Openbaar Groen (Openlucht) Recreatie	-34	4.005	3.971	-37	3.606	3.569	-46	4.142	4.096
Totaal 5.0 Sport, cultuur en recreatie	**-1.711**	**15.364**	**13.653**	**-1.993**	**16.156**	**14.163**	**-2.129**	**15.682**	**13.553**
6.0 Sociaal Domein									
6.1 Samenkracht En Burgerparticipatie	-955	7.301	6.346	-1.074	7.440	6.366	-722	6.443	5.721
6.2 Wijkteams	0	4.461	4.461	0	4.264	4.264	-7	3.841	3.834
6.3 Inkomensregelingen	-26.752	31.788	5.036	-33.950	39.177	5.227	-33.965	38.226	4.261
6.4 Begeleide Participatie	-44	17.070	17.026	-109	18.412	18.303	-795	17.259	16.464
6.5 Arbeidsparticipatie	-134	1.943	1.809	-221	3.017	2.796	-323	2.724	2.401
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-268	3.081	2.813	-136	3.206	3.070	-177	3.165	2.988
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-1.159	13.312	12.153	-1.159	14.581	13.422	-943	14.426	13.483
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-142	14.560	14.419	-142	15.501	15.359	-213	16.037	15.824
6.81 Geëscaleerde Zorg 18+	0	200	200	0	247	247	0	206	206
6.82 Geëscaleerde Zorg 18-	-142	3.135	2.993	-142	2.913	2.771	-290	2.418	2.128
Totaal 6.0 Sociaal Domein	**-29.596**	**96.851**	**67.255**	**-36.933**	**108.758**	**71.825**	**-37.435**	**104.745**	**67.310**

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2020			Begroting 2020 na wijziging			Realisatie 2020		
Programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
7.0 Volksgezondheid en milieu									
7.1 Volksgezondheid	0	3.272	3.272	-54	3.691	3.637	-137	3.145	3.008
7.2 Riolering	-5.625	4.413	-1.212	-5.610	4.155	-1.455	-5.574	4.369	-1.205
7.3 Afval	-7.637	5.698	-1.939	-8.196	6.034	-2.162	-7.841	6.731	-1.110
7.4 Milieubeheer	-480	1.571	1.091	-480	2.026	1.546	-272	1.298	1.026
7.5 Begraafplaatsen En Crematoria	-258	546	288	-258	522	264	-286	581	295
Totaal 7.0 Volksgezondheid en milieu	**-14000**	**15.500**	**1.500**	**-14.598**	**16.428**	**1.830**	**-14.110**	**16.124**	**2.014**
8.0 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing									
8.1 Ruimtelijke Ordening	-70	1.997	1.927	-995	2.232	1.237	-1.175	2.025	850
8.2 Grondexpl. (Niet-Bedrijventerreinen)	0	0	0	-2.091	2.091	0	-2.086	2.086	0
8.3 Wonen En Bouwen	-1.185	2.686	1.501	-1.350	2.507	1.157	-1.395	3.651	2.256
Totaal 8.0 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	**-1.255**	**4.683**	**3.428**	**-4.436**	**6.830**	**2.394**	**-4.656**	**7.762**	**3.106**
Totaal taakvelden	**-195.016**	**195.016**	**0**	**-237.302**	**237.302**	**0**	**-236.372**	**236.372**	**0**

Toelichting op het verdelingsprincipe waarmee de taakvelden over de programma's zijn verdeeld:

De realisatie van het totaaloverzicht van de baten en lasten per taakveld is integraal en omvat dezelfde totaalbedragen als de begroting onderscheidenlijk de jaarstukken. Voor het overzicht met de gerealiseerde baten en lasten worden hetzelfde verdelingsprincipe en dezelfde indeling gebruikt als voor het overzicht met de ramingen.

2.6

Verantwoordings-informatie over specifieke uitkeringen

2.6 Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen

Specifieke uitkeringen van het Rijk worden verantwoord via Single Information and Single Audit (SiSa). De informatie hiervoor wordt in een speciale bijlage opgenomen, de SiSa-bijlage. In 2020 legt Roermond verantwoording af over 12 specifieke uitkeringen. Per regeling wordt in de bijlage aangegeven:

- De afkorting voor de naam van het ministerie dat de specifieke uitkering verstrekt.
- Het nummer van de regeling, per specifiek uitkering kunnen meerdere regelingen bestaan.
- De naam van de specifieke uitkering.
- De omschrijving van de indicator oftewel de verantwoordingsinformatie. Dit kan financiële en/of inhoudelijke informatie zijn.

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	**B1**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden**	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/T oeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: B1/01*	*Aard controle R* *Indicator: B1/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	*Aard controle R* *Indicator: B1/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*
			€ 0	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**Nee**
BZK	**C30**	**Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde**	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) te laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij-ready-gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aanvraag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 06 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	Eventuele toelichting op niet **volgens plan/ aanvraag uitgevoerde** projecten Verplicht als bij indicator 05 'Nee' is ingevuld
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: C30/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C30/02*	*Aard controle D2* *Indicator: C30/03*	*Aard controle D2* *Indicator: C30/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C30/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C30/06*
			€ 0	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**Ja**	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C30/07*					
			Nee					

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021							
OCW	**D8**	**Onderwijsachter-standenbeleid 2019-2022 (OAB)**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezags-organen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: D8/01*	*Aard controle R* *Indicator: D8/02*	*Aard controle R* *Indicator: D8/03*	*Aard controle R* *Indicator: D8/04*	
			€ 1.933.545	**€ 200.702**	**€ 17.814**	**€ 523.152**	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor-matie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachter-standenbeleid **Bedrag**	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor-matie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachter-standenbeleid **Bedrag**	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D8/05*	*Aard controle R* *Indicator: D8/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	*Aard controle R* *Indicator: D8/08*	
OCW	**D10**	**Volwasseneneducatie**	Verstrekte uitkering (jaar T)	Besteding (jaar T) van educatie	Reservering besteding van educatie in jaar T voor volgend kalender-jaar (jaar T+1)	Onttrekking besteding van educatie in jaar T van volgend kalender-jaar (jaar T+1)	
		Contactgemeenten	*Aard controle R* *Indicator: D10/01*	*Aard controle R* *Indicator: D10/02*	*Aard controle R* *Indicator: D10/03*	*Aard controle R* *Indicator: D10/04*	
			€ 710.825	**€ 633.546**	**€ 87.371**	**€ 0**	

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021							
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten		Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)
				Aard controle R *Indicator: E20/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	*Aard controle R* *Indicator: E20/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*
				€ 59.974	**€ 59.974**	**€ 40.274**	**Nee**
				Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
				Aard controle n.v.t. *Indicator: E20/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*
			1	107 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg	Nee	0	
			2	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW	Nee	1	Schuitenberg-Mariagardestraat
			3	110 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraat GOW naar 30 km/uur-zone	Nee	0	
			4	119 Aanleg van een fietsoversteek (middeneiland) alleen bij een kruispunt	Nee	0	
			5	120 Aanleg van een snelheidsremmend plateau voor een fietsoversteek, alleen bij een kruispunt	Nee	0	
			6	207 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad (op 50- en 80 km/uur wegen).	Nee	0	

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_ gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) **IOAW**	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) **IOAZ**	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (**PW**)	I.1 Participatiewet (**PW**)	I.2 Wet inkomens-voorziening oudere en gedeeltelijk arbeids-ongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**)	I.2 Wet inkomens-voorziening oudere en gedeeltelijk arbeids-ongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**)	I.3 Wet inkomens-voorziening oudere en gedeeltelijk arbeids-ongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**)	I.3 Wet inkomens-voorziening oudere en gedeeltelijk arbeids-ongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**)
			Aard controle R *Indicator: G2/01*	*Aard controle R* *Indicator: G2/02*	*Aard controle R* *Indicator: G2/03*	*Aard controle R* *Indicator: G2/04*	*Aard controle R* *Indicator: G2/05*	*Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 23.034.704	**€ 146.706**	**€ 815.660**	**€ 1.629**	**€ 70.783**	**€ 18**
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Partici-patiewet	Baten (jaar T) Loon-kostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstand-verlening zelfstandigen 2004 (levensonder-houd) (**Bbz 2004**)	I.4 Besluit bijstand-verlening zelfstandigen 2004 (levensonder-houd) (**Bbz 2004**)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**)	I.7 Participatiewet (**PW**)	I.7 Participatiewet (**PW**)	
			Aard controle R *Indicator: G2/07*	*Aard controle R* *Indicator: G2/08*	*Aard controle R* *Indicator: G2/09*	*Aard controle R* *Indicator: G2/10*	*Aard controle R* *Indicator: G2/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/12*
			€ 48.609	**-€ 30.829**	**€ 0**	**€ 935.741**	**€ 0**	**Ja**

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R *Indicator: G3/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	**€ 0**	**€ 82.477**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G3/07*					
			Ja					
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/01*	*Aard controle R* *Indicator: G4/02*	*Aard controle R* *Indicator: G4/03*	*Aard controle R* *Indicator: G4/04*	*Aard controle R* *Indicator: G4/05*	*Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	**€ 3.758.834**	**€ 860.910**	**€ 39.308**	**€ 10.461**	**€ 0**
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	**€ 1.026.508**	**€ 243.221**	**€ 8.457**	**€ 0**	**€ 0**
		3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	**€ 939.522**	**€ 218.798**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
			Kopie regeling	Aantal besluiten levens-onderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapi-taalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderin-gen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onder-zoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	*Aard controle R Indicator: G4/08*	*Aard controle R Indicator: G4/09*	*Aard controle R Indicator: G4/10*	*Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	**952**	**120**	**€ 30.017**	**Ja**	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	**245**	**36**		**Ja**	
		3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	**307**	**29**		**Ja**	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) ka-pitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapi-taalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapi-taalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	*Aard controle R Indicator: G4/13*	*Aard controle R Indicator: G4/14*	*Aard controle R Indicator: G4/15*	*Aard controle R Indicator: G4/16*	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport**	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automa-tisch ingevuld				
		Gemeenten	*Aard controle R. Indicator: H4/01*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02*				
			€ 257.837	- € 853.696				

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H4/03*	*Aard controle R* *Indicator: H4/04*	*Aard controle R* *Indicator: H4/05*	*Aard controle R* *Indicator: H4/06*	*Aard controle R* *Indicator: H4/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	**803045**	**€ 1.111.533**	**€ 140.778**	**€ 796.970**	**€ 173.785**	
			Kopie projectnaam/ nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			In het bedrag van de indicator H4/06 is een brutobedrag van € 117.133 (excl. BTW) opgenomen. Dit onderhoud zat niet in de initiële aanvraag maar is vanwege covid naar voren gehaald.
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H4/09*	*Aard controle R* *Indicator: H4/10*	*Aard controle R* *Indicator: H4/11*			
		1	803045	€ 1.111.533	431%			
VWS	**H8**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport**	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Gerealiseerd *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	**Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	**Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/03*	**Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/04*	**Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	
			€ 13.699	**€ 30.000**	**€ 13.699**	**€ 30.000**	**Nee**	

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
VWS	**H9**	**Regeling specifieke uitkering opzet expertisecentra jeugdhulp 2020**	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee)	Toelichting (als bij indicator 03 nee is ingevuld toelichting verplicht)	Is deelgenomen aan de stuurgroep expertisecentra jeugd (Ja/Nee)	Is deelgenomen aan de het lerend netwerk (Ja/Nee)
			Zelfstandige uitvoering	Inclusief uitvoering voor derden vanaf SiSa 2021				
			Gerealiseerd *Aard controle R* *Indicator: H9/01*	*Aard controle R* *Indicator: H9/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H9/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H9/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H9/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H9/06*
			€ 4.427	**€ 4.427**	**Ja**		**Ja**	**Ja**
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H9/07*					
			Nee					
VWS	**H10**	**Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020**	Aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Toelichting (indien bij indicatoren 01, 02 en 03 Nee is ingevuld is toelichting verplicht)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a en de restricties benoemd in lid 3)	Cumulatieve besteding (t/m Jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a en de restricties benoemd in lid 3)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H10/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/02*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: H10/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/04*	*Aard controle R* *Indicator: H10/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/06*
			Ja	**Nee**	**Nee**	Bovenregionaal plan en strategisch vastgoedplan moeten in 2021 worden opgesteld en ingediend	**€ 0**	**€ 0**

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
			Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b en de restricties benoemd in lid 3)	Cumulatieve besteding (t/m Jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b en de restricties benoemd in lid 3)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c en de restricties benoemd in lid 4)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c en de restricties benoemd in lid 4)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit afstoten (lid 2 sub d)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit afstoten (lid 2 sub d)
			Aard controle R *Indicator: H10/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/08*	*Aard controle R* *Indicator: H10/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/10*	*Aard controle R* *Indicator: H10/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/12*
			€ 0	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
			Besteding (jaar T) realisatie activiteit verbouwen (lid 2 sub e)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit verbouwen (lid 2 sub e)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (lid 2 sub f)	Cumulatieve besteding (t/m Jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (lid 2 sub f)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R *Indicator: H10/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/14*	*Aard controle R* *Indicator: H10/15*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/16*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/17*	
			€ 0	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**Nee**	

3.

Bijlagen

3.1 Verstrekte geldleningen 2020

Nummer (bedragen x €1000)	Geldnemer	Looptijd	Aflossing	Betaal-datum	Initiële Hoofdsom	Aflossing < 1 Jan 2020	Saldo per 1 Jan 2020	Rente-%	Rente 2020	Verstrekte Lening	Aflossing in 2020	Rente & Aflossing 2020	Schuldrest 31-12-2020
Verstrekte leningen Woningcorporaties													
124	WSR	30	ANN	1-11-'15	1.588	1.308	280	3,0200%	8	0	91	99	189
168	WSR	10	LIN	1-11-'19	436	0	436	0	0	0	43	43	393
Subtotaal verstrekte geldleningen aan woningcorporaties					**2.024**	**1.308**	**716**		**8**	**0**	**134**	**142**	**582**
Verstrekte leningen (overige)													
72	Kantoren-complex Stationspark Roermond B.V.	5	FIX	1-1-'15	1.214	0	1.214	4,7000%	85	0	0	85	1.214
155	Turk. cult. vereniging (TCV)	21	ANN	12-12-'15	73	47	26	5,9995%	2	0	4	6	22
	Starters-leningen	div	div	div	1.807	0	1.807	div	22	22	0	22	1.829
Subtotaal verstrekte leningen (overige)					**3.094**	**47**	**3.047**		**109**	**22**	**4**	**113**	**3.065**
Totaal verstrekte leningen					**5.118**	**1.355**	**3.763**		**117**	**22**	**138**	**255**	**3.647**

3.2 Opgenomen geldleningen 2020

Nummer (bedragen x € 1.000)	Geldnemer	Initiële Hoofdsom	Aflossing < 1 Jan 2020	Saldo per 1 Jan 2020	Opgenomen	Rente-%	Toege-rekende Rente 2020	Aflossing in 2020	Extra aflossing	Rente & Aflossing 2020	Schuldrest per 31-12-2020
48	BNG	1.380	1.102	278	0	2,9700%	8	90	0	98	188
79	BNG	7.000	0	7.000	0	3,4000%	238	0	0	238	7.000
80	BNG	5.000	0	5.000	0	2,9000%	145	0	0	145	5.000
81	BNG	5.000	0	5.000	0	2,8900%	144	0	0	144	5.000
82	BNG	5.000	2.500	2.500	0	0,8900%	20	500	0	520	2.000
83	BNG	13.035	3.724	9.311	0	2,5900%	219	931	0	1.150	8.380
84	BNG	7.650	1.913	5.738	0	2,2000%	117	479	0	596	5.259
85	NWB	13.760	3.669	10.091	0	2.8400%	263	918	0	1.181	9.173
86	BNG	11.000	3.667	7.333	0	2,0900%	140	916	0	1.056	6.417
87	BNG	18.000	2.700	15.300	0	2,6500%	401	900	0	1.301	14.400
88	BNG	5.000	0	5.000	0	0,9400%	47	0	0	47	5.000
89	BNG	5.000	1.250	3.750	0	-0,1200%	0	0	1.250	1.250	2.500
90	BNG	4.000	1.000	3.000	0	0,0100%	0	0	1.000	1.000	2.000
91	BNG	6.000	0	6.000	0	1,1700%	70	0	0	70	6.000
92	BNG	434	0	434	0	-0,050%	0	43	0	43	391
93	BNG	15.000	0	15.000	0	0,380%	57	0	0	57	15.000
94	BNG	0	0	0	15.000	0,000%	39	0	0	39	15.000
Totaal opgenomen geldleningen		**122.259**	**21.525**	**100.735**	**15.000**		**1.908**	**4.777**	**2.250**	**8.935**	**108.708**

3.3 Fiscale positie vennootschapsbelasting

Fiscale positie vennootschapsbelasting

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen ingevoerd en bestaat er voor de gemeente Roermond een vennootschapsbelastingplicht voor zover zij een onderneming drijft voor de vennootschapsbelasting.

Clusters

De activiteiten die de gemeente uitvoert en de objecten die zij beheert zijn allereerst zelfstandig getoetst aan de ondernemingscriteria. Alleen activiteiten die onlosmakelijk met andere activiteiten zijn verbonden, zijn in zogenaamde clusters ondergebracht. Per cluster heeft vervolgens opnieuw de ondernemingstoets plaatsgevonden en is vastgesteld of de gemeente Roermond al dan niet een onderneming drijft voor de vennootschapsbelasting.
Uit bovenstaande aanpak zijn de volgende activiteiten/clusters onderkend, die mogelijk tot een belastbaar resultaat voor de vennootschapsbelasting kunnen leiden:

- Parkeren,
- Afval,
- Faciliterende grondexploitaties,
- Actieve grondexploitaties.

Belastbaar bedrag en belasting boekjaar

De gemeentelijke jaarrekening 2020 dient tijdig (15 juli 2021) door de raad vastgesteld te worden. De fiscale jaarwinst van bovenstaande activiteiten/clusters dient gebaseerd te worden op fiscale grondslagen. Daartoe dient per cluster een fiscale vermogensvergelijking opgesteld te worden. Deze fiscale vermogensvergelijking bepaald de fiscale jaarwinst per activiteit/cluster door het fiscale vermogen per 31 december 2020 te verminderen met het fiscale vermogen per 1 januari 2020. Op 21 april 2020 is de (voorlopige) aangifte Vennootschapsbelasting over het jaar 2018 ingediend, omdat door de Belastingdienst op een aantal onderdelen nog geen duidelijke standpunten zijn ingenomen. De (voorlopige) aangifte Vennootschapsbelasting 2019 zal dit jaar worden ingediend. Tussen de bedrijfseconomische waarderingsgrondslagen (BBV) en de fiscale waarderingsgrondslagen bestaan verschillen, die ten tijde van het opstellen van de jaarrekening nog niet volledig uitgekristalliseerd zijn, waardoor onderstaande bedragen zijn gebaseerd op een reële inschatting van de werkelijkheid. Dit betekent dat het belastbaar bedrag zoals berekend kan afwijken van het bedrag dat in de aangifte vennootschapsbelasting 2020 wordt opgenomen.
Met de Belastingdienst is in 2018 overeengekomen dat de havenactiviteiten enkel bestaan uit het heffen van havengelden en dat de gemeente geen aanvullende prestatie levert en niet in concurrentie treedt met ondernemingen, omdat dergelijke partijen geen (gemeentelijke) belastingen kunnen heffen. Dit betekent dat op de geclusterde activiteit ‘Industriële haven’ de overheidstakenvrijstelling van toepassing is, waardoor geen heffing van vennootschapsbelasting plaatsvindt.
Met de Belastingdienst is in 2019 een vaststellingsovereenkomst gesloten rondom de activiteiten m.b.t. huishoudelijk afval. Vastgesteld is dat de activiteit “het zich ontdoen van huishoudelijk afval tegen een positieve opbrengst” een belaste activiteit is in het kader van de vennootschapsbelasting. Jaarlijks zal 1,0% van de behaalde opbrengst als winst worden meegenomen in het fiscale resultaat. Deze overeenkomst is ingegaan op 1 januari 2016 en eindigt op 1 januari 2021.
Per activiteit/cluster kunnen de uiteindelijke standpunten die in de aangifte zijn opgenomen nog afwijken, aangezien nog onduidelijkheden bestaan rondom de belastingplicht voor bepaalde activiteiten/clusters. Zo onderzoekt de Belastingdienst momenteel de belastbaarheid van de privaatrechtelijke reclame-activiteiten bij de gemeenten, waarvan de gemeente het standpunt heeft ingenomen dat deze niet belast zijn voor de Vennootschapsbelasting. Dit kan leiden tot een afwijking in de aanslag vennootschapsbelasting. Onderstaand volgt een korte uiteenzetting per activiteit/cluster.

Parkeren

Wij achten het verdedigbaar om de activiteiten ‘straatparkeren’ en ‘parkeren achter de slagboom (parkeergarages)’ te clusteren, waarbij een vrijstelling geldt voor overheidstaken. Conform de parlementaire toelichting is straatparkeren een overheidstaak, waarmee niet in concurrentie wordt getreden. De gerechtelijke procedures rondom het zijn van ‘BTW-ondernemer’ voor straatparkeren heeft tot op heden niet geleid tot een wijziging. Toekomstige procedures zouden het standpunt van de Belastingdienst nog kunnen wijzigen. Na toepassing van de vrijstelling resteert voor de activiteit ‘parkeren achter de slagboom’ een fiscale winst. Deze winst is als gevolg van de Corona-pandemie en de daarmee samenhangende lagere parkeeropbrengsten aanzienlijk lager dan de voorgaande jaren. Voor de vennootschapsbelasting over dit cluster nemen wij een fiscale winst mee ter hoogte van € 197.000.

Afval

Veel gemeenten in Nederland hebben te maken met de activiteit verkoop van recyclebaar restafval. Deze opbrengsten leiden tot een deelname in het economisch verkeer, waardoor deze activiteit, dan wel het hele cluster afval door de ondernemingspoort zou kunnen komen. Met de Belastingdienst zijn op 14 november 2019 de volgende afspraken gemaakt:

- de activiteit “de inzameling van huishoudelijk afval” betreft de uitvoering van de wettelijke inzameltaak die primair plaatsvindt met het oog op het belang van de samenleving. Er is dus geen sprake van een prestatie aan een individuele afnemer tegen een bepaalde prijs, waardoor sprake is van een onbelaste activiteit voor de vennootschapsbelasting.
- de activiteit “het zich ontdoen van huishoudelijk afval tegen een positieve opbrengst” betreft een belaste activiteit voor de vennootschapsbelasting, omdat met de verkoop van recyclebaar afval wordt deelgenomen aan het economisch verkeer. Aangezien het praktisch (bijna) niet mogelijk is om de in de belaste sfeer gecreëerde waarde te bepalen is overeengekomen om jaarlijks 1,0% van de behaalde opbrengst als winst mee te nemen in het fiscale resultaat (re-sale minus methode).
- deze afspraken gelden tot 1 januari 2021.

Voor de vennootschapsbelasting over dit cluster nemen wij een fiscale winst mee ter hoogte van € 2.000.

Faciliterende grondexploitaties

De gemeente voert een faciliterend grondbeleid, waarbij wordt uitgegaan van zelfrealisatie door marktpartijen. De Belastingdienst is van mening dat als gevolg van de grondtransacties, waarbij de gemeente als partij betrokken is, een soort hybride vorm ontstaat, een mengvorm van actieve en faciliterende grondexploitaties. Dit betekent dat de grondtransacties zodanig verband houden met de grondexploitatie, dat deze gronden daaraan toegerekend zouden moeten worden (vermogensbestanddeel behoord tot het fiscale ondernemingsvermogen). Wij hebben in 2016 gesteld dat de waarde van de desbetreffende grondposities gelijk is aan de al bekende verkoopprijzen. De in 2020 verkochte kavels zullen daardoor geen fiscaal resultaat realiseren, waardoor dit niet zal leiden tot een heffing van vennootschapsbelasting.

Actieve grondexploitaties

De gemeente Roermond heeft het beleid om geen actieve grondexploitaties meer uit te voeren. In 2019 is door de raad besloten om de grondexploitatie Roerdelta Fase 2 te openen, die een aantal kenmerken heeft van actief grondbeleid. Deze kenmerken zouden kunnen worden aangemerkt als bouwrijp maken. Wij gaan er van uit dat dit cluster in 2020 geen fiscale winst heeft behaald.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten is het belastbaar bedrag als volgt te berekenen:

Fiscaal resultaat:	Bedragen in Euro
Parkeren	197.000
Afval	2.000
Faciliterende grondexploitaties	0
Actieve grondexploitaties	0
Belastbaar bedrag	**199.000**

De belasting volgens het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening is als volgt te berekenen:

Berekening belastinglast	Bedragen in Euro
Vennootschapsbelasting 2020 over het belastbaar bedrag	32.835
Correctie vennootschapsbelasting 2018	30.350
Vennootschapsbelastinglast boekjaar	**63.185**
Belastingrente en betalingskorting	1.844
Belastingen volgens het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	**65.029**

Balanspost vennootschapsbelasting

Mutaties gedurende het jaar:

Belastingjaar (bedragen in Euro)	Schuld per 1 januari 2020	Vennootschaps belastinglast boekjaar	Betaald/ ontvangen in 2019	Vordering per 31-12-2020
2016	- 70.000	0	0	70.000
2018	8.857	30.350	39.207	0
2019	63.871	0	42.096	- 21.775
2020	0	32.835	29.089	- 3.746
Totaal	**2.728**	**63.185**	**110.392**	**44.479**

Over de jaren 2016 t/m 2020 zijn door de Belastingdienst voorlopige aanslagen opgelegd. Op 26 november 2019 zijn de (voorlopige) aangiften vennootschapsbelasting 2016 en 2017 ingediend. Op 21 april 2020 is de (voorlopige) aangifte Vennootschapsbelasting over het jaar 2018 ingediend. De Belastingdienst heeft nog geen definitieve aanslagen opgelegd. In de uitvoering van de nieuwe wetgeving van VPB-plicht bij overheidsondernemingen bestaan nog een aantal onduidelijkheden, waarover in de toekomst meer duidelijkheid zal ontstaan. Het is dus zaak om de ontwikkelingen goed te volgen om waar nodig een verbeterde aangifte Vennootschapsbelasting in te dienen. Mocht de Belastingdienst van mening zijn dat meer belasting verschuldigd is, dan is een rente ter hoogte van 8,0% verschuldigd, lopende vanaf 1 juli van elk belastingjaar.
De verwachting is dat eind 2021 een definitieve aanslag Vennootschapsbelasting 2016 zal worden opgelegd, waarin de Belastingdienst haar standpunten zal innemen.
Voor het indienen van de aangifte vennootschapsbelasting 2019 en 2020 is door de Belastingdienst uitstel verleend.

4. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring wordt door de accountant ingevoegd.